

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

SERIJA DOKUMENATA DOBRE PRAKSE U PODRUČJU ZAŠTITE
ZDRAVLJA I SIGURNOSTI NA RADU

Praktična smjernica za provođenje medicinskih pregleda radnika kod kojih zbog uvjeta rada postoji veća mogućnost oštećenja zdravlja

2012

Ova je smjernica
izrađena uz potporu
Twinning projekta EU

Sadržaj

1	Uvod.....	3
2	Pravne osnove	3
2.1	Hrvatsko zakonodavstvo.....	3
2.2	Europsko zakonodavstvo	4
Direktiva 89/391/EEC	4	
Uloga tima za prevenciju oštećenja zdravlja	6	
Ostale direktive.....	8	
3	Popis poslova s posebnim uvjetima na kojima je potrebno provoditi zdravstveni nadzor ...	10
3.1	Poslovi s posebnim uvjetima rada na kojima postoje opasnosti od nastanka PB	11
Kemijske štetnosti.....	12	
Fizikalne štetnosti	12	
Biološke štetnosti	12	
3.2	Poslovi s posebnim uvjetima koje moraju zadovoljiti radnici s povećanim rizikom od OR, ozljede drugih osoba i uništavanja materijalnih dobara, a na kojima postoji opasnost nastanka OR i nastanka PB	12
3.3	Posebne grupacije poslova kod kojih zbog posebnih uvjeta postoje opasnosti oštećenja zdravlja radnika	13
5.	Prilozi	109

1 Uvod

Svrha medicinskih pregleda radnika je prevencija i/ili rano otkrivanje oštećenja zdravlja i/ili stanja koja su posljedica štetnog djelovanja čimbenika na radnom mjestu uključujući i nefiziološki položaj tijela i napore.

Za definiranje protokola medicinskih pregleda potrebno je u potpunosti poznavati zahtjeve i uvjete radnog mjesta i radnog okoliša. Sukladno tome odabiru se i određuju postupci i testovi u sklopu medicinskog pregleda.

Vrsta i uvjeti rada, izloženost rizičnim čimbenicima i poznavanje štetnih učinaka usmjeravaju liječnika pri određivanju dijagnostičkih postupaka i opsega pregleda. Podaci dobiveni zdravstvenim pregledima analiziraju se, te se sukladno tome daju odgovarajuće preporuke za radnike i poslodavce, a kod utvrđivanja ili sumnje da je oštećenje zdravlja posljedica radnih uvjeta pristupa se analizi mjesta rada i radnih uvjeta. Svi sudionici iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu (poslodavac, radnik, stručnjaci zaštite na radu, inspektori rada, specijalisti medicine rada, psiholozi itd.) moraju redovito usklađivati svoje podatke u svrhu optimalne zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

U Hrvatskoj su poslovi s povećanim rizikom za zdravlje i sigurnost na radu definirani nizom posebnih propisa. Iako svi ti propisi određuju protokole za zdravstvene preglede za poslove s povećanim rizikom, postoje određene razlike između protokola.

Upravo zbog toga, kao i zbog usklađivanja s europskim zakonodavstvom, izrađena je ova Smjernica. Smjernica je bazirana na načelu primarne prevencije kao osnovnog postulata u zaštiti zdravlja radnika. Svaki član tima koji čine tim medicine rada, stručnjaci zaštite na radu, psiholozi i drugi stručnjaci čija edukacija nije prvenstveno zdravstvena, prema ovom načelu određeni dio radnog vremena obvezno provede na radnom mjestu radnika. Time se potiče primarna prevencija.

2 Pravne osnove

2.1 Hrvatsko zakonodavstvo

Osnovni zakonski propisi koji reguliraju zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u Hrvatskoj su slijedeći:

- Zakon o zaštiti na radu (NN 59/96, 114/03, 100/04, 86/08, 75/09, 143/12) koji određuje uvjete i odredbe za sprečavanje ozljeda, profesionalnih bolesti i drugih bolesti vezanih uz rad, te zaštitu radnog okoliša
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 40/12) koji regulira načela i mjere zdravstvene zaštite, prava i obveze osoba u korištenju zdravstvene zaštite, nositelje društvene skrbi za zdravlje i stanovništvo, sadržaj i organizacijske oblike obavljanja zdravstvene djelatnosti te nadzor nad obavljanjem zdravstvene djelatnosti
- Plan i program mjera specifične zaštite zdravlja radnika (NN 122/07) koji utvrđuje mjere specifične zdravstvene zaštite radnika te se utvrđuju izvršitelji i sudionici, koji su obvezni osigurati provoditi mjere zdravstvene zaštite radnika.

Mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom i radnim okolišem i/ili specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika propisuje niz provedbenih propisa:

1) Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada (NN 5/84, u daljnjem tekstu PUR), određuje poslove s posebnim uvjetima rada i posebne uvjete koje moraju ispunjavati radnici za obavljanje tih poslova kako bi se spriječio štetni utjecaj na život i zdravlje radnika;

2) Posebni propisi koji definiraju obveze u pogledu zaštite zdravlja i sigurnosti radnika s obzirom na vrstu rizika pri radu s opasnostima, štetnostima i naporima.

2.2 Europsko zakonodavstvo

Direktiva 89/391/EEC

Direktiva 89/391/EEC je osnovna direktiva koja se odnosi na zaštitu zdravlja i sigurnosti radnika. Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje nacionalne odredbe ili odredbe Zajednice, postojeće ili buduće, koje su povoljnije za zaštitu sigurnosti i zdravlja radnika, već Direktiva govori o minimalnim uvjetima. U članku 1. Direktive definirana su opća načela o prevenciji rizika na radu, zaštiti sigurnosti i zdravlja, uklanjanju čimbenika rizika i nesreća, informiranju, konzultacijama, ravnopravnom sudjelovanju u skladu s nacionalnim propisima i/ili praksom i obrazovanju radnika i njihovih predstavnika, kao i opće smjernice za provedbu navedenih načela.

Opseg Direktive navodi se u članku 2 : „Ova Direktiva primjenjuje se na sve sektore djelatnosti, kako javne tako i privatne (industrijske, poljoprivredne, trgovinske, administrativne, uslužne, obrazovne, kulturne, zabavne itd.)" Stoga obuhvaća sve poslove, osim pojedinih javnih djelatnosti kao što su oružane snage ili policija. U tim slučajevima zdravlje i sigurnost radnika mora se osigurati u najvećoj mogućoj mjeri uz poštivanje načela utvrđenih u Direktivi.

U cilju provedbe Direktive, države članice moraju poduzeti potrebne korake kako bi osigurale adekvatnu kontrolu i nadzor.

Opća načela su jednostavna i jasna, ali često je iz temelja potrebno promijeniti stavove i postupke, kao i opću svijest po pitanju prevencije vezane uz zdravlje radnika i sigurnost na radu, da bi se Direktiva u potpunosti provodila.

Načelo odgovornosti poslodavca

Dužnost poslodavca je osigurati sigurnost i zdravlje radnika u svakom segmentu povezanom s radom.

Iako za tu svrhu poslodavac može uključiti i nadležne službe i osobe (inženjeri, liječnici medicine rada itd.), iste ne utječu na načelo odgovornosti poslodavca, kao ni obveze radnika.

Opće obveze poslodavca

Poslodavac je dužan poduzeti potrebne mjere sigurnosti i zaštite zdravlja radnika, uključujući osobito:

- prevenciju rizika na radu
- pružanje informacija i osposobljavanje
- potrebne organizacijske mjere i sredstva.

Poslodavac je dužan prilagoditi ove mjere vodeći računa o promijenjenim okolnostima koje mogu nastati, odnosno dužan je poboljšati postojeće stanje.

Načela prevencije

- (a) izbjegavanje rizika;
- (b) procjena neizbježnih rizika;
- (c) suzbijanje uzroka rizika;

(d) prilagođavanje rada pojedincu, posebno s obzirom na oblikovanje radnih mjesta, odabir radne opreme i metoda rada i proizvodnje, posebno s ciljem olakšavanja monotonog rada i rada pri ranije utvrđenoj radnoj brzini te smanjivanja njihovog učinka na zdravlje.

(e) prilagođavanje tehničkom napretku;

(f) zamjena opasnog neopasnim ili manje opasnim;

(g) razvoj koherentne sveobuhvatne politike prevencije koja se odnosi na tehnologiju, organizaciju rada, radne uvjete, socijalne odnose i utjecaj čimbenika povezanih s radnom okolinom;

(h) davanje prioriteta mjerama kolektivne zaštite u odnosu na mjere individualne zaštite;

(i) davanje odgovarajućih uputa radnicima

Poslodavac je odgovoran za dosljednu provedbu ovih načela na svim razinama. Radnik ni u kojim okolnostima ne smije snositi troškove mjera koje se odnose na sigurnost, higijenu i zdravlje na radu, npr. edukacija ili medicinski pregledi koji su propisani kao mjera prevencije profesionalnih bolesti i/ili ozljeda na radu.

Druge obveze poslodavca

Poslodavac:

(a) donosi procjenu rizika za sigurnost i zdravlje na radu, uključujući i one rizike s kojima su suočene skupine radnika izložene posebnim rizicima;

(b) odlučuje o zaštitnim mjerama koje se moraju poduzeti te, ako je potrebno, o zaštitnoj opremi koja će se koristiti;

(c) vodi popis nesreća na radu koje su za posljedicu imale nesposobnost radnika za rad više od tri radna dana;

(d) sastavlja izvješća za nadležna tijela o nesrećama na radu koje su doživjeli njegovi radnici, a u skladu s nacionalnim propisima i/ili praksom

Načelo informiranja i osposobljavanja

Poslodavac mora poduzeti odgovarajuće mjere kako bi radnici, u skladu s nacionalnim zakonima i/ili praksom, a uzevši u obzir veličinu poduzeća, vrstu djelatnosti i lokaciju pojedinih dijelova poduzeća dobili sve potrebne informacije o:

(a) rizicima za sigurnost i zdravlje, kao i mjerama zaštite i prevencije te aktivnostima koje se odnose na poduzeće i/ili pogon općenito te pojedinačno s obzirom na mjesto rada i/ili proces.

(b) mjerama za prvu pomoć, gašenje požara i evakuaciju.

Poslodavac je dužan osigurati da svaki radnik dobije primjerenu obuku iz područja sigurnosti i zdravlja, posebno u smislu informacija i uputa specifičnih za radno mjesto ili radni proces koji obavlja:

- prilikom zapošljavanja,

- u slučaju premještaja ili promjene posla,

- u slučaju uvođenja nove radne opreme ili promjene postojeće opreme,

- u slučaju uvođenja novih tehnologija

Obuka mora biti:

- prilagođena novim i promjenjivim rizicima, i
- ako je potrebno, ponavljana u određenim vremenskim razmacima.

Obveze radnika

Odgovornost svakog radnika je da u okvirima svojih mogućnosti vodi računa o vlastitoj sigurnosti i zdravlju te sigurnosti i zdravlju osoba na koje utječe svojim radom ili propustima na radnom mjestu/procesu u skladu s obukom i uputama koje mu je dao poslodavac.

U tu svrhu, radnici moraju osobito:

- (a) pravilno koristiti strojeve, uređaje, alate, opasne tvari, transportnu opremu i ostala sredstva proizvodnje;
- (b) pravilno koristiti dobivenu osobnu zaštitnu opremu te nakon upotrebe vratiti istu na za to predviđeno mjesto;
- (c) ne isključivati, mijenjati ili svojevóljno premješati sigurnosne uređaje priključene na npr. strojeve, uređaje, alate, pogone i zgrade te iste pravilno koristiti;
- (d) odmah obavijestiti poslodavca i/ili radnike s posebnom odgovornošću za sigurnost i zdravlje radnika o situacijama gdje postoji osnovana sumnja o mogućnosti ozbiljne i neposredne opasnosti za sigurnost i zdravlje, kao i o mogućim nedostacima u organizaciji zaštite;
- (e) u skladu s nacionalnom praksom surađivati s poslodavcem i/ili radnicima s posebnom odgovornošću za sigurnost i zdravlje radnika, sve dok je to potrebno radi izvršenja svih zadataka ili postavljenih zahtjeva od strane nadležnog tijela s ciljem zaštite sigurnosti i zdravlja radnika na radnom mjestu;
- (f) u skladu s nacionalnom praksom surađivati s poslodavcem i/ili radnicima s posebnom odgovornošću za sigurnost i zdravlje radnika, sve dok je to potrebno kako bi poslodavac osigurao sigurnu radnu okolinu i uvjete rada koji ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje u njihovom djelokrugu rada.

Uloga tima za prevenciju oštećenja zdravlja

U skladu s načelima zaštite zdravlja na radu, poslodavac je odgovoran za provođenje svih zakonskih odredbi vezanih uz zaštitu zdravlja radnika. To uključuje procjenu rizika na radnom mjestu, informiranje radnika o rizicima, provedbu preventivnih i zaštitnih mjera, prethodne i periodičke medicinske preglede radnika vezane uz određene rizike. Procjenu rizika može obaviti poslodavac ili vanjske tvrtke koje nude usluge procjene rizika. Korištenje vanjskih tvrtki za izradu procjene rizika ne oslobađa poslodavca od odgovornosti.

U postupku izrade procjene rizika sudjeluje tim stručnjaka koji čine (stručni tim):

- Inženjeri sigurnosti na radu/stručnjaci zaštite na radu
- Specijalisti medicine rada
- Psiholozi
- Stručnjaci iz područja djelatnosti poslodavca

Nadalje, državna tijela kao što je Državni inspektorat rada imaju važnu ulogu u pružanju potpore i izradi smjernica za proces procjene rizika.

Inženjeri sigurnosti se u zemljama Europske unije uglavnom usredotočuju na mjerenja izloženosti na radnom mjestu, inspekciju sigurnosno-tehničkih listova, procjenjuju stanje radnog okoliša, procjenjuju pridržavanje ergonomske načela, provjeravaju opremu u odgovarajućim intervalima servisiranja i bilježe uvjete potencijalno povećanih rizika od nastanka ozljede i sl. U **Prilogu 1** navode se osnovni pojmovi i analitičke metode koje se koriste u nadzoru izloženosti.

Specijalisti medicine rada vode brigu o zaštiti radnog okoliša i uvjetima koji predstavljaju zdravstvenu opasnost za radnike općenito ili specifično za određene podskupine kao što su žene tijekom trudnoće, adolescenti, stariji radnici itd. Oni prate pojavu znakova i simptoma bolesti, funkcionalnih oštećenja ili štetnosti na radnom mjestu, te intervjuiraju/anketiraju radnike o utjecaju radnog procesa i radnog mjesta na njihovo zdravlje.

Psiholozi rada temeljito proučavaju prikladnost informativnog materijala za ciljnu skupinu radnika, procjenjuju adekvatnost radnog postupka, izrađuju upozorenja, proučavaju odstupanja stvarnih načina rada od propisanih itd. Oni identificiraju neusklađenosti između kvalitativnih i kvantitativnih zahtjeva koji se postavljaju pred radnike i njihove mogućnosti. Također, procjenjuju stres nastao socijalnom interakcijom na radnom mjestu koji jedan od elemenata stresa na radnom mjestu.

Kada se u postupku procjene rizika na radnom mjestu identificiraju zdravstveni rizici, tim određuje mogućnosti smanjivanja i otklanjanja tih rizika te preporučuje specifične mjere koje treba poduzeti kao i odgovornost za te aktivnosti i vrijeme do kada mjere moraju biti implementirane. Ove preporuke bi se trebale izdavati u suradnji s poslodavcem i predstavnikom radnika.

Ovisno o zakonskim odredbama, rezultati procjene rizika se moraju na odgovarajući način evidentirati i zaposlenici se moraju obavijestiti o rezultatima.

Svrha zdravstvenog nadzora – osnovna načela dobre prakse bazirana na Direktivama i Konvencijama MOR-a kojih je potpisnica Republika Hrvatska

Kako bi se osiguralo da radnici imaju odgovarajući zdravstveni nadzor s obzirom na zdravstvene i sigurnosne rizike kojima mogu biti izloženi na radu, moraju se uvesti mjere u skladu s nacionalnim propisima i/ili praksom s ciljem osiguranja liječničkog nadzora primjerenog sigurnosnim i zdravstvenim rizicima na radnom mjestu. Te mjere su takve da svaki radnik, ako to želi, može biti u redovitim vremenskim razmacima podvrgnut zdravstvenom nadzoru.

Zdravstveni nadzor se također može obavljati u okviru nacionalnog sustava zdravstva.

Posebno osjetljive rizične skupine moraju biti zaštićene od opasnosti koje prijete njihovom zdravlju. Odredbe o zdravstvenom nadzoru radnika moraju provode se obzirom na točke navedene u nastavku. Bitno je naglasiti da rezultati medicinskih pregleda diktiraju primjenu pojedinih preventivnih mjera na pojedinom mjestu rada te je važno imati na umu da medicinski pregledi imaju za cilj poboljšanje zdravlja i sigurnosti radnika na svakom mjestu rada, da nisu sami sebi svrha, niti su osnova za premještanje radnika na drugo radno mjesto ako se općim ili posebnim mjerama može smanjiti izloženost pojedinog radnika. Rezultati pregleda ne smiju u pravilu biti razlog za otpuštanje radnika osobito onda kada su radni uvjeti uzrok oštećenja zdravlja.

Bitno je na umu imati da se medicinski pregledi obavljaju pod ovim uvjetima:

(1) kada postoji stvarna opasnost za razvoj bolesti ili povećana opasnost od ozljeda na radu,

(2) da su sadržaj pregleda i primijenjeni dijagnostički postupci sastavljeni tako da se njima može u najranijoj mogućoj fazi otkriti poznato moguće oštećenju zdravlja i/ili štetni učinak koji prethodi oštećenju zdravlja,

(3) da su primijenjeni dijagnostički postupci koji predstavljaju mali rizik za zdravlje radnika.

Adekvatni medicinski pregledi moraju se provoditi kada:

- postoji izloženost radnika kemijskim, fizikalnim ili biološkim štetnostima koje mogu uzrokovati prepoznatljivu bolest ili imaju drugi štetni utjecaj na zdravlje
- postoji vjerojatnost da se pojavi bolest ili štetni učinak zbog pojačanih napora
- je metoda provjere visoko specifična i osjetljiva
- metode provjere zdravstvenog stanja predstavljaju mali rizik za radnike

Tehnike za otkrivanje znakova bolesti ili neželjenih učinaka moraju biti stručno provjerene.

Nadalje, države članice dužne su utvrditi postupke kojima osiguravaju adekvatno pohranjivanje, izradu i ažuriranje medicinske dokumentacije i dokumentacije o izloženosti za svakog pojedinca koji je prošao zdravstveni nadzor.

Ta dokumentacija treba sadržavati sažetak rezultata provedenog zdravstvenog nadzora i podatke o izloženosti pojedinog radnika.

Dokumentacija se mora čuvati u propisanom obliku kako bi se omogućile kasnije provjere i usporedivost rezultata, uzimajući u obzir načelo povjerljivosti.

Kopije odgovarajuće dokumentacije dostavljaju se nadležnom tijelu na zahtjev. Radnik na svoj zahtjev ima pristup medicinskoj dokumentaciji i podacima o izloženosti koje se na njega odnose.

Ako poduzeće prestane s radom, medicinska dokumentacija i podaci o izloženosti moraju biti dostavljeni nadležnom tijelu određenom nacionalnim zakonodavstvom.

Ostale direktive

U nastavku su navedene najvažnije direktive vezane uz sigurnost i zdravlje na radu:

- Direktiva 90/269/EEC o minimumu zdravstvenih i sigurnosnih uvjeta pri ručnom prenošenju tereta u slučajevima kad postoji opasnost osobito od ozljeda leđa radnika
- Direktiva 90/270/EEC o minimalnim zahtjevima u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja pri radu sa zaslonima
- Direktiva 2004/37/EC (90/394/EEC, 97/42/EC, 1999/38/EC) o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu
- Direktiva 2005/54/EC o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti biološkim agensima pri radu
- Direktiva 93/103/EC se odnosi o minimalne sigurnosne i zdravstvene zahtjeve pri radu na ribarskim brodovima
- Direktiva 98/24/EC (2007/30/EC) o zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika na radu od rizika povezanih s kemijskim sredstvima
- Direktiva 80/1107/EEC o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti kemijskim, fizičkim i biološkim agensima na radu

- Direktiva 91/322/EEC (2000/39/EC, 2006/15/EC, 2009/161/EC) o utvrđivanju indikativnih graničnih vrijednosti primjenom Direktive Vijeća 80/1107/EEZ o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem kemijskim, fizikalnim i biološkim sredstvima na radu
- Direktiva 83/477/EEC (91/382/EEC, 2003/18/EC) o zaštiti radnika od opasnosti vezanih uz izloženost azbestu na radnom mjestu
- Direktiva 2002/44/EC o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima u odnosu na izloženost radnika rizicima koji proizlaze iz fizičkih čimbenika (vibracije)
- Direktiva 2003/10/EC o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima u odnosu na izloženost radnika rizicima koji proizlaze iz fizičkih čimbenika (buke)
- Direktiva 2004/40/EC o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima u odnosu na izloženost radnika rizicima uzrokovanim fizikalnim čimbenicima (elektromagnetska polja)
- Direktiva 2006/25/EC o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima koji se odnose na izloženost radnika opasnostima koje proizlaze iz fizičkih čimbenika (umjetno optičko zračenje)

Sukladno Obvezujućim graničnim vrijednostima izloženosti na mjestu rada koje su navedene u Aneksu II našeg **Pravilnika o graničnim vrijednostima izloženosti opasnim tvarima pri radu i o biološkim graničnim vrijednostima** (NN 13/09 i 75/13), pri radu s opasnim kemijskim tvarima obavezan je zdravstveni nadzor u skladu s obilježjima tvari u tom Aneksu. Radnici moraju biti upoznati s načinom ulaska tvari u organizam, oznakom opasnosti, te o tome da li je opasna tvar uz ostali štetan učinak i karcinogena, mutagena ili reprotoksična.

Provedba članka 11. Pravilnika o graničnim vrijednostima izloženosti opasnim tvarima pri radu i o biološkim graničnim vrijednostima nalaže da se moraju poduzeti mjere za smanjenje/otklanjanje rizika, kada se zdravstvenim nadzorom:

- utvrdi bolest radnika ili učinak na zdravlje koje specijalist medicine rada ili nadležna zdravstvena ustanova smatra posljedicom izloženosti štetnostima na radu, ili
- utvrdi da je obvezujuća biološka granična vrijednost prekoračena.

U navedenom slučaju liječnik ili druga odgovarajuća kvalificirana osoba obavještava radnika o rezultatu koji se odnosi na njegovo zdravstveno stanje i izloženost uključujući informacije i savjete za sve vrste zdravstvenog nadzora koje radnik mora obaviti po prestanku/smanjenju razine izloženosti, a poslodavac:

- provjerava procjenu rizika, uključujući i mjerenja za mjesto rada na kojem je biološka granična vrijednost prekoračena,
- provjerava koje su mjere predviđene za uklanjanje ili smanjenje rizika,
- vodi računa o savjetima specijalista medicine rada ili druge odgovarajuće kvalificirane osobe ili nadležnog tijela inspekcije pri provedbi svih mjera potrebnih za otklanjanje ili smanjenje rizika, uključujući mogućnost preraspodjele radnika na drugo mjesto rada gdje ne postoji rizik od daljnje izloženosti, i
- organizira stalni zdravstveni nadzor i liječničke preglede svih radnika izloženih na sličan način. U takvim slučajevima nadležni liječnik ili specijalist medicine rada ili nadležno tijelo inspekcije može predložiti liječnički pregled za sve izložene osobe. Ovo se načelo primjenjuje sukladno nacionalnom zakonodavstvu, jer nisu radnici u svim zemljama EU obvezni odazvati se zdravstvenom pregledu, iako je u svim zemljama EU poslodavac dužan radniku osigurati takav

pregled. Nacionalnim je zakonodavstvima propisano kojim su se pregledima i pod kojim uvjetima radnici obvezni odazvati.

Dakle, bilo koja bolest ili biološki pokazatelj štetnog učinka otkriven tijekom medicinskih pregleda, a za koje se smatra da je rezultat izloženosti opasnim kemijskim ili drugim štetnim agensima u skladu s drugim smjernicama i nacionalnim zakonima, treba dovesti do:

- ponovne procjene rizika i općeg pregleda radnih uvjeta i svih aspekata izloženosti (npr. zaštita i preventivne mjere, opće i osobne) na određenom radnom mjestu odnosno mjestima,
- davanja informacija i savjetovanja radnika o daljnjim postupcima, uključujući moguće raspoređivanje na drugo radno mjesto,
- procjene da li su i drugi radnici izloženi sličnoj opasnosti, a oni koji nisu obuhvaćeni obveznim pregledima, da u slučaju povećanog rizika, ili u slučaju incidenta budu pregledani.

Primarna prevencija obuhvaća unapređenje (promociju) zdravlja na radu i sprečavanje bolesti te provedbu mjera na mjestu rada i u radnom okruženju radi kontrole opasnosti, štetnosti i napora koji uzrokuju oštećenje zdravlja radnika. Primarna prevencija obuhvaća mjerenje štetnosti u radnom okolišu, prilagođavanje rada radnicima, primjenu dostupnih općih i posebnih mjera te izradu procjene rizika. Pod zdravstvenim se nadzorom smatra savjetovanje i edukacija radnika, obilazak radnog mjesta, provođenje anketa o tegobama radnika na radnom mjestu te zdravstveni pregledi. Svi postupci zdravstvenog nadzora se odnose na sve radnike osim medicinskih pregleda koji obuhvaćaju samo one radnike koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada, te su osnova primarne prevencije kojom se utvrđuje je li zdravlje radnika takvo da povećava mogućnost uzrokovanja ozljede na radu.

Zdravstveni nadzor radnika je, dakle, obveza određena u okviru općeg pristupa prevenciji. Ako se tijekom procjene rizika mjesta rada i ukupnog radnog mjesta identificira i zdravstveni rizik, potrebno je poduzeti mjere kako bi se utvrdilo da postoji li mogućnost da se rizik izbjegne ili da se smanji mjerama zaštite na radu (npr. zamjenu lako zapaljivih tvari s teže zapaljivim) ili da se izradi zatvoreni sustav u kojem opasnost od izlaganja više ne postoji. Ukoliko to nije moguće na temelju trenutačnih tehnoloških mogućnosti, izloženost štetnosti, dakle i riziku od oštećenja zdravlja mora se ograničiti na što je moguće manji broj izloženih radnika, a izloženost pojedinog radnika i skupine radnika mora biti svedena na najmanju moguću razinu.

- Nadalje, poslodavac mora osigurati osobnu zaštitnu opremu/sredstva (npr. štitnici za uši) ukoliko opće zaštitne mjere (npr. zvučna zaštita) nisu moguće ili nisu sasvim dostatne u svakoj situaciji. Radnici prije zaposlenja, u procesu osposobljavanja za rad na siguran način te pri zdravstvenom pregledu kada se obavlja, moraju biti informirani o rizicima radnog mjesta te o odgovarajućim mjerama za smanjenje izloženosti, a osobna zaštitna sredstva moraju koristiti kada god je njihovo korištenje propisano kao mjera za zaštitu zdravlja.
- Uvijek treba imati na umu da su medicinski pregledi samo jedna od mjera ukupne strategije prevencije oštećenja zdravlja.

3 Popis poslova s posebnim uvjetima na kojima je potrebno provoditi zdravstveni nadzor

Uz specifični zdravstveni nadzor koji odgovara izloženosti na radnom mjestu, zemlja članica može propisati i obvezu liječničkih pregleda kod posebnih skupina radnika, može omogućiti svakom radniku da bude pregledan ukoliko smatra da ima oštećenje zdravlja uzrokovano radom ili oštećenje zdravlja bez obzira na uzrok ako mu to oštećenje zdravlja onemogućuje obavljanje poslova bez ulaganja

pojačanih napora ili bez prilagodbe radnog mjesta. Slijedom navedenoga su radnici u Republici Hrvatskoj prema našem zakonodavstvu dužni obaviti i zdravstvene preglede kada je to propisano nekim od propisa u Republici Hrvatskoj. Pri tome radnici ne smiju snositi troškove zdravstvenog nadzora i zdravstvenih pregleda.

Ovi su poslovi svrstani u nekoliko skupina.

U prvu skupinu svrstani su poslovi na kojima postoji izloženost opasnim kemijskim, fizikalnim ili biološkim rizicima i kod čijeg obavljanja radnik može oboljeti od profesionalnih bolesti. Iako izloženost navedenim štetnostima može biti povećana u različitim radnim situacijama i u različitim zanimanjima, iskustvo govori da ih se češće, ili čak redovito, susreće na samo ograničenom broju radnih mjesta. To su takozvane Job Exposure Matrix (JEMs), matrice poslova prema specifičnoj izloženosti koje u obzir uzimaju vrstu izloženosti, razinu izloženosti, duljinu izloženosti i karakteristike samog radnika. U Republici Hrvatskoj još nije primjenjivano ovo načelo, ali ćemo mu se približiti propisivanjem vremena koje članovi tima medicine rada (medicinsko osoblje, psiholog po potrebi, stručnjak zaštite na radu, tehnolozi) moraju provesti na mjestima rada, odnosno u kojem analiziraju razloge oštećenja zdravlja radnika i uzroke ozljeda na radu.

U drugu skupinu svrstani su poslovi na kojima postoji povećani rizik od ozljeda na radu, ozljeda drugih radnika i drugih osoba na radu, ozljeda drugih osoba te uništenje materijalnih dobara ili ozljeda na radu i profesionalnih bolesti. Takvi rizici za nastanak ozljede mogu biti povezani s osobnim rizikom/karakteristikama samog radnika ili drugih radnika koji zajednički sudjeluju u radnom procesu (npr. kod poslova signalizacije), a kod pojedinih poslova osim ozljede na radu radnik može biti istovremeno izložen i opasnim kemijskim, fizikalnim ili biološkim rizicima. Tada se u sklopu zdravstvenog nadzora provode mjere i za sprječavanje ozljeda na radu i one za sprečavanje profesionalnih bolesti i bolesti vezanih uz rad, a prema karakteristikama radnog mjesta oblikuje se i zdravstveni pregled.

U treću su skupinu svrstane posebne grupacije poslova kod kojih zbog posebnih uvjeta postoje opasnosti oštećenja zdravlja radnika. To su pojačani vidni naponi, rad pri mišićno-koštanim naporima, statički i/ili i fiziološki naponi zbog rada u smjenama, osobito noćnog rada te rada pri smanjenoj koncentraciji kisika i dr. Rad na ovim poslovima uzrok je profesionalnih bolesti ili bolesti vezanih uz rad (sindromi prenaprezanja mišićno-zglobnog sustava, sindrom bolnog vrata i bolnih leđa, hipertenzija i druge kardiovaskularne bolesti, dijabetes tip II, depresivno raspoloženje i dr.). Ove bolesti imaju povećanu prevalenciju i ubrajaju se u skupinu s najvećim utjecajem na apsentizam radnika i prijevremenu mirovinu.

Postoji širok raspon zanimanja i radnih postupaka koji uključuju teški mišićno-koštani rad i/ili nefiziološke položaje tijela, vidni napor i rad u smjenama, uključujući noćni rad. Kontinuirani noćni rad koji traje duže od 15 godina ubraja se i u moguće karcinogene.

Za sve radnike bez obzira da li su im poslovi određeni pravilnikom o poslovima s posebnim uvjetima rada ili posebnim pravilnikom provodi se zdravstveni nadzor ovisno o rizicima radnog mjesta.

3.1 Poslovi s posebnim uvjetima rada na kojima postoje opasnosti od nastanka profesionalne bolesti

Dugotrajna izloženost kemijskim, ili fizikalnim štetnostima te izloženost biološkim štetnostima na mjestu rada može dovesti do nastanka profesionalnih bolesti. Najveći broj profesionalnih bolesti nastaje ovisno o trajanju i intenzitetu izloženosti. Ovo u pravilu vrijedi kod kemijskih i/ili fizikalnih štetnosti dok je kod bioloških štetnosti vrijeme pojave bolesti često vezano uz vrijeme inkubacije.

Kemijske štetnosti

Kemijske štetnosti, su tvari čiji efekti u tijelu ovise o apsorpciji, metabolizmu i biotransformaciji. Njihovi učinci, ovisno o apsorpciji i izlučivanju, mogu biti akutni i kumulativni. Kada govorimo o opasnim kemikalijama mislimo na tvari i pripravke koji ispunjavaju kriterije za fizikalne opasnosti, opasnosti za zdravlje ili okoliš utvrđene Direktivom 67/548/EEZ i Direktivom 1999/45/EZ i tvari i smjese koje ispunjavaju kriterije za fizikalne opasnosti, opasnosti za zdravlje ili okoliš utvrđene u 2. – 5. dijelu aneksa I. Uredbe (EZ) br. 1272/2008.

Učinci kemijskih štetnosti u radnom okolišu mogu biti: toksični, korozivni, zagušljivi, nadražujući, senzibilizirajući, karcinogeni, mutageni, teratogeni i reprotoksični.

Profesionalne bolesti uzrokovane opasnim kemikalijama mogu se pojaviti zbog izloženosti aerosolima, plinovima i dimovima, maglama, česticama, prašini, tekućinama i krutim tvarima.

Fizikalne štetnosti

Štetni učinci uzrokovani fizikalnim štetnostima ovise o fizičkim svojstvima tih štetnosti, razini i trajanju izloženosti, a za neke štetnosti i o načinu vezivanja u ljudskom tijelu te fiziološkim karakteristikama radnika pojedinca. U fizikalne štetnosti ubrajamo: buku, vibracije, toplinske faktore, ionizirajuća i neionizirajuća zračenja.

Ovisno o svojstvima, intenzitetu i trajanju izloženosti, dugotrajno izlaganje fizikalnim štetnostima može dovesti do nastanka profesionalne bolesti i/ili do povišene razine pokazatelja učinaka bioloških štetnosti, što može biti prvi znak prijeteće profesionalne bolesti ukoliko se nastavi izloženost pod dotadašnjim uvjetima.

Biološke štetnosti

Izloženost pojedinim biološkim štetnostima može dovesti do nastanka profesionalne bolesti bez obzira na intenzitet i dužinu izloženosti. Zbog toga su kod ovih izloženosti osobito bitne mjere primarne prevencije. Izloženost biološkim štetnostima može izazvati: alergijske bolesti, akutna trovanja te zarazne i parazitarne bolesti uzrokovane radom u djelatnostima s povećanim rizikom od infekcije.

3.2 Poslovi s posebnim uvjetima koje moraju zadovoljiti radnici s povećanim rizikom od ozljede na radu, ozljede drugih osoba i uništavanja materijalnih dobara, a na kojima postoji opasnost nastanka ozljede na radu i nastanka profesionalne bolesti

Povećani rizik od nastanka ozljeda na radnom mjestu može ugroziti život i zdravlje radnika i drugih sudionika u radnom procesu. Na mnogim mjestima rada radnici su izloženi višestrukim rizicima (npr. poslovi vatrogasca, ronioča, poslovi upravljanja strojevima koji vibriraju i sl). Obuhvat medicinskog pregleda za takve poslove mora sadržavati sve funkcionalne i ostale dijagnostičke pretrage koje se obavljaju kod izloženosti pojedinoj štetnosti i/ili opasnosti. Sadržaj pregleda određuje se obzirom na sve poslove i sva mjesta rada. Na isti se način određuje i zdravstveno stanje i zdravstvena sposobnost.

Opasnosti kod kojih je povećan rizik od nastanka ozljeda na radu su:

- a) mehaničke (oštri, šiljati, izbočeni predmeti, rotirajući ili pokretni dijelovi, lebdeće čestice, padajući predmeti, sudar s objektom ili prijevoznim sredstvom, napad od strane treće osobe),
- b) opasnosti od električne energije: izravni i neizravni dodir s električnom energijom, instalacija, održavanje i ispitivanje napona električnih instalacija s posebnim zahtjevima.

- c) opasnost od požara i eksplozije: vatra, eksplozija smjese plinova, eksplozija posuda pod tlakom
- d) opasnosti od dodira hladnim ili užarenim predmetima i sl.

Primjeri poslova kod kojih postoji povećana opasnost od ozljeda na radu:

- a) rukovanje i upravljanje strojevima i uređajima na mehanički pogon kada se ne može u potpunosti zaštititi od mehaničkih opasnosti - rad sa samohodnim mehaniziranim strojevima (buldožer, bager, oprema za sabijanje, utovarivači i dr.), rukovanje opremom za proizvodnju i preradu sirove nafte i plina, rad u kotlovnica, kompresorskim stanicama i drugim elektranama, stanicama i spremnicima s komprimiranim plinovima, rad s mehaniziranim dizalicama (kranovima),
- b) poslovi signalizacije (vezanje tereta, davanje upozorenja pri radu s dizalicom, usmjeravanje prometa, davanje upozorenja na opasnosti i dr.),
- c) Poslovi izvršnih radnika odgovornih za rad žičara
- d) rukovanje opremom za skladištenje i obradu zapaljivih i eksplozivnih tekućina i plinova,
- e) poslovi pri kojima se rukuje opremom za dovod zraka radnicima u rudnicima, kesonima i pri obavljanju ronilačkih poslova,
- f) poslovi proizvodnje eksploziva i rad s eksplozivima (proizvodnja baruta i drugih eksploziva, pakiranje, skladištenje i rukovanje eksplozivom, uključujući pomoćne poslove), punjenje i detoniranje mina,
- g) poslovi koji se izvode na visini (rad na visini većoj od tri metra od površine okoline, ako se nije moguće u potpunosti primijeniti mjere zaštite) uključujući gradnju i montažu skela, oplata i ograda.
- h) Poslovi vozača i ostalih radnika u cestovnom, poslovi osoblja u zračnom, željezničkom i pomorskom prometu
- i) Poslovi zaštitara i čuvara
- j) Poslovi pirotehničara
- k) Poslovi ronilaca
- l) Poslovi radnika koji drže, nose i ispituju oružje

3.3 Posebne grupacije poslova kod kojih zbog posebnih uvjeta postoje opasnosti oštećenja zdravlja radnika

Dugotrajna izloženost naporima na radnom mjestu može uzrokovati nastanak profesionalne bolesti. Kratkotrajna izloženost prekomjernim naporima, osobito onima u nefiziološkim položajima tijela i kod nenadanih pokreta nerijetko je uzrok i ozljede na radu.

Napori se mogu podijeliti u:

- a) statičke napore - dugotrajno sjedenje ili stajanje i nefiziološki položaj kao što je klečanje, čučanje ili rad s rukama iznad glave
- b) dinamičke napore i naprezanja - ponavljajući pokreti sa ili bez primjene sile, ručno prenošenje tereta i dizanje teških tereta, guranje i povlačenje, veliki fizički napori

Izloženost naporima može se pojaviti na sljedećim radnim mjestima i tijekom sljedećih aktivnosti:

- poslovi koji zahtijevaju teški fizički napor i dugotrajna opterećenja tijela (ručno podizanje ili prenošenje tereta, ponavljajući - repetitivni pokreti, povlačenje i guranje tereta; poslovi koji se obavljaju uglavnom u nefiziološkim položajima: npr. dugotrajno klečanje, čučanje, stajanje i sjedenje)
- poslovi koji uključuju rad za računalom i ostalim zaslonima ukoliko se ne primjenjuju propisane preventivne mjere.
- rad pod visokim atmosferskim tlakom (poslovi koji se obavljaju u kesonima)
- poslovi pod kojih je smanjena količina kisika (parcijalni tlak kisika između 15 i 17 %)
- poslovi ronjenja
- poslovi sa povećanim glasovnim naporom
- noćni rad

Postupak pri zdravstvenom nadzoru radnika

Kada se procjenom rizika na mjestu rada i radnog mjesta utvrdi da postoji mogućnost oštećenja zdravlja potrebno je provoditi redovite medicinske preglede radnika na tim radnim mjestima po dinamici koju odredi specijalist medicine rada koji dobro poznaje radne uvjete, razinu izloženosti, duljinu izloženosti svakog radnika i vrijeme latencije koje je potrebno za oštećenje zdravlja kod pojedine štetnosti. Radnici moraju biti obaviješteni o svim rizicima mjesta rada na kojima rade već prije zaposlenja te ponovno kod svakog slijedećeg pregleda.

Osnovni principi zdravstvenog nadzora, uključujući i preglede radnika na takvim radnim mjestima, su:

- liječnik specijalist medicine rada se mora upoznati sa specifičnostima radnih uvjeta kroz obilazak radnog mjesta i imati pristup relevantnim dokumentima i mjerenjima svih štetnosti na radnom mjestu
- prije početka kliničkog pregleda i drugih dijagnostičkih testova, razgovorom/intervjuom se treba utvrditi slijedeće:
  1. Znanje radnika o zdravstvenim rizicima koji su povezani s radnim uvjetima
  2. Znanje radnika o smanjivanju zdravstvenih rizika
  3. Znanje radnika o zaštitnim postupcima uključujući i korištenje zaštitne opreme
- tijekom prethodnog pregleda uzima se kompletna radna anamneza uključujući i prethodnu izloženosti, a tijekom periodičkih pregleda treba zabilježiti sve promjene u uvjetima izloženosti
- osobna anamneza mora sadržati sva opažanja o zdravstvenom stanju radnika i dokumentaciju od izabranog liječnika opće medicine; pri periodičkom pregledu treba uzeti u obzir sva zapažanja od strane radnika koja se odnose na njegovo zdravlje u periodu od posljednjeg pregleda
- opći fizikalni pregledi uključuju preglede svih organskih sustava s posebnim osvrtom na ciljane organe u odnosu na pojedinu izloženost
- za neke uvjete izloženosti potrebni su posebni pregledi i/ili testovi kao što su krvna slika, urin, funkcionalni jetreni, bubrežni testovi, razina glukoze u krvi, dinamometrija, spirometrija,

ergometrija i sl. Kod izloženosti spojevima s akutnim djelovanjem izvode se specifični testovi (npr. olovo u krvi, acetilkolinesteraza i sl.).

Vrste zdravstvenih pregleda

Pregledi koji se obavljaju na samom početku rada s posebnim rizicima nazivamo prethodnim pregledima (pregledi prije zaposlenja, ulazni pregledi). Ovi pregledi procjenjuju sposobnost pojedinog radnika za određeni posao. U pojedinim zemljama Europske unije prethodni pregled nije nužno obavezan prije početka rada, ali se pregled radnika može zahtijevati nakon početka rada radnika, najčešće u periodu od 6 do 12 mjeseci od početka rada, kad je vidljivo da li se radnik i kako prilagodio radnim uvjetima, odnosno da li su se tijekom prvih nekoliko mjeseci rada pojavile bilo kakve promjene u zdravstvenom stanju radnika. Ovo se utvrđuje obilascima radnog mjesta, anketama radnika i funkcionalnim testovima koji se mogu izvesti na samom mjestu rada. U tom se periodu provode i cijepjenja radnika na onim radnim mjestima na kojima su indicirana. U pravilu se prethodni pregled u periodu nakon zapošljavanja obavlja kod izloženosti štetnostima koje nemaju akutni učinak. Kod štetnosti sa potencijalnim akutnim učinkom te kod poslova na kojima postoji povećana opasnost od ozljeda na radu, uključujući i posebne skupine radnika (pirotehničari, vozači, vatrogasci, ronionci, pomorci, zaštitari i sl.) radnik ne može započeti posao dok ne obavi medicinski pregled.

Prethodnim pregledima je u Republici Hrvatskoj cilj utvrditi početno zdravstveno stanje i eventualne zapreke za rad odnosno kontraindikacije na određenom mjestu rada u sklopu radnog mjesta radnika. S obzirom da takve zapreke nisu česte, primarna svrha prethodnih pregleda je utvrđivanje trenutnog zdravstvenog stanja radnika kako bi se ono moglo uspoređivati sa zdravstvenim stanjem na periodičkim pregledima. Pri prethodnom pregledu specijalist medicine rada ili član tima obvezno individualno savjetuje svakog radnika o izbjegavanju zdravstvenih rizika na mjestu rada, upotrebi osobnih zaštitnih sredstava, općim aspektima zdravstvene zaštite i sl.

Periodičkim pregledima (redovitim pregledima) nazivamo medicinske preglede zakazane u redovitim intervalima nakon prethodnog pregleda. **Dinamiku ovih pregleda propisuje nacionalno zakonodavstvo s tim da u većini zemalja Europske unije zemlja članica propisuje samo najduži rok između dva pregleda, a specijalist medicine rada, ovisno o uvjetima na mjestu rada i razini rizika, određuje u kojem će roku radnika ponovno pregledavati.** Ako je rok koji je odredio specijalist medicine rada kraći od najdužeg predloženog roka, specijalist medicine rada dužan je radniku, osiguravatelju i nadležnoj državnoj instituciji navesti razloge ranijeg pregleda za svakog radnika ponaosob. Poslodavcu je specijalist medicine rada dužan u izvješću navesti koliko je radnika ukupno i u kojem periodu pregledao te da li je na grupnoj razini uočio odstupanja u pokazateljima zdravstvenog stanja koji bi mogli biti vezani uz uvjete rada. Cilj periodičkih pregleda je provjera informiranosti radnika o zdravstvenim rizicima pojedinog mjesta rada, rizicima njegovog ukupnog radnog mjesta i načinima izbjegavanja rizika, dok se kliničkim pregledom i pretragama utvrđuje da li je došlo do odstupanja u zdravstvenom stanju radnika tj. da li su kod njega nastale zdravstvene promjene u odnosu na zdravstveno stanje prilikom prethodnog pregleda, odnosno ranijih periodičkih pregleda. Osobita je pozornost usmjerena na moguću promjenu zdravstvenog stanja koja se može pripisati radnoj izloženosti. Gore navedene aktivnosti poduzimaju se zbog procjene potencijalne opasnosti za zdravlje uzrokovane štetnostima, opasnostima i naporima s radnog mjesta i predlaganja preventivnih mjera, koje provodi osiguratelj, poslodavac i/ili radnik za uklanjanje navedenih rizika po zdravlje.

U ovoj su smjernici također su preporučeni najduži vremenski intervali za obavljanje periodičnog pregleda. Ukoliko pojedini slučaj to zahtijeva, liječnik može zakazati pregled i u kraćim intervalima, postupajući jednako kao što postupaju i specijalisti medicine rada u zemljama EU. Takvi pregledi nazivaju se kontrolnim pregledima. Ovi pregledi obično se provode na takav način da se samo

ponavljaju oni pregledi i pretrage zbog kojih je potreban raniji pregled, iako ovisno o situaciji ovi pregledi mogu po sadržaju u potpunosti odgovarati prethodnom, odnosno periodičnom pregledu. Pri tome je neophodna suradnja specijalista medicine rada i izabranog liječnika.

Izvanredni pregledi se obavljaju ukoliko se pojave promjene zdravstvenog stanja kod pojedinog radnika ili kod radnika koji rade pod istim ili sličnim uvjetima, a u slučaju da je prekoračena granična vrijednost za opasni agens ili se dogodila nesreća u kojoj je moglo doći do povećane izloženosti radnika.

Izlazni pregledi obavljaju se kada radnik napušta tvrtku ili radno mjesto na kojem je bio izložen štetnostima, a u svrhu utvrđivanja zdravstvenog stanja radnika prilikom odlaska s tog radnog mjesta. Podaci dobiveni pregledom služe u svrhu utvrđivanja zdravstvenog stanja i eventualne profesionalne bolesti. Izlazni pregled je po opsegu jednak prethodnom pregledu, a može se dodatno proširiti po potrebi. Radnik nije dužan pristupiti izlaznom pregledu, ali u tom slučaju se smatra da je nije imao znakove oštećenja zdravlja karakteristične za dotadašnju radnu izloženost kod poslodavca kod kojeg je do tada radio.

Za bolesti s dugim periodom latencije u cilju zaštite zdravlja preporuka je da se medicinski pregledi nastave i nakon prestanka rada odnosno prestanka izloženosti riziku, čak i nakon odlaska u mirovinu. Takvi pregledi bi se trebali nastaviti po principu periodičkih pregleda. Ovi pregledi se mogu nazvati post-izlaznim pregledima, a njihovo provođenje ne smije financijski opterećivati radnika.

Izlazni pregled radi se kod radnika koji su izloženi kemijskim, fizikalnim i biološkim štetnostima, a post-izlazni kod radnika izloženih fibrogenim prašinama i karcinogenima grupe 1.

Gore navedenim pregledima procjenjuje se sposobnost radnika za posao koji će obavljati ili obavlja. Posebno je potrebno naglasiti da se kod poslova na kojima postoji povećani rizik od ozljeda (kod kojih su radnici izloženi većem riziku od opasnosti ili su izloženi ekstremnim naporima koji mogu uzrokovati ozljedu na radu) pa je radniku obvezno u Svjedodžbi/Uvjerenju navesti da li je radnik za posao sposoban ili nije te pod kojim uvjetima.

Kod izlaganja štetnostima, specijalist medicine rada može izdati Svjedodžbu/Uvjerenje na kojem navodi da je radnik pregledan, a samo u pojedinim i izuzetno rijetkim slučajevima navodi i da je radnik nesposoban dalje obavljati dotadašnji posao. Svrha ovih pregleda je kontrola utjecaja radnog okoliša na zdravlje.

U slučaju kada se utvrdi oštećenje zdravlja koje se može općim, posebnim ili organizacijskim mjerama otkloniti ili se može spriječiti napredovanje oštećenja zdravlja intervenira se u radno mjesto, a radnik se proglašava nesposobnim samo kada mu je zdravstveno stanje takvo da više ne može raditi na novouređenom radnom mjestu. Specijalist medicine rada daje skupno izvješće s analizom i prijedlozima za uklanjanje ili smanjenje razine štetnosti kada god je i kod jednog radnika uočeno oštećenje zdravlja.

Uzimajući u obzir sadržaj Direktiva, potrebu veće učinkovitosti preventivnih mjera, načelo da pregledi kod izloženih štetnostima i naporima prvenstveno služe za rano otkrivanje štetnog učinka na zdravlje radnika i na intervenciju na mjesto rada kada se ta oštećenja utvrde, predlaže se u ocjeni zdravstvenog stanja radnika učiniti izmjene.

Ocjena zdravstvenog stanja radnika nakon obavljenog pregleda prema tim izmjenama bila bi:

- 1) **sposoban** za početak ili nastavak rada
- 2) **sposoban uz prijevremeni pregled** (navodi se okvirno vrijeme pregleda, a radnika upozna zbog čega je potreban prijevremeni pregled),

- 3) **privremeno nesposoban** (navodi se datum ponovnog pregleda), a radnika se obavještava o uzrocima privremene nesposobnosti),
- 4) **trajno nesposoban** (radnika se obavještava o uzrocima trajne nesposobnosti),
- 5) **pregledan** - radnik izložen štetnostima i naporima koji mogu izazvati profesionalnu bolest; u slučaju da se nađe odstupanje u zdravstvenom stanju, uz Ocjenu pregledan, navode se i mjere koje je potrebno provesti (npr. potrebna revizija procjene za izloženost buci, obvezno nošenje osobnih zaštitnih sredstava za zaštitu dišnog sustava u vrijeme vršnih izloženosti i sl.),
- 6) **pregledan uz ocjenu od privremeno nesposoban ili trajno nesposoban** - radnik je izložen štetnostima i naporima kada unatoč mogućim intervencijama na mjestu rada više nije sposoban obavljati pojedine poslove koje čine njegovo radno mjesto – tada se točno navodi kojoj štetnosti više ne smije biti izložen; npr. nesposoban za rad sa štetnosti alergogenog potencijala (ako se razvila alergija na točno određen alergen na radnom mjestu i ako se niti jednom predloženom mjerom ne može zaštititi zdravlje radnika).

Kada radnici rade na poslovima na kojima postoji povećana opasnost od ozljeda na radu na dokumentu koju izdaje specijalist medicine rada navodi se obvezno jedna od ocjena zdravstvenog stanja navedena brojkama od 1) do 4), dakle ne može se navesti samo Pregledan, dok se kod štetnosti i napora uz pregledan iznimo mogu navesti i ocjene po točkom 5) i 6).

Rezultati medicinskih pregleda na kolektivnoj razini predstavljaju provjeru da li procjena rizika na mjestu rada i u radnom okruženju odgovara stvarnom stanju. Kada je utvrđen početak bolesti ili oštećenje zdravlja koje prethodi razvoju kliničke slike bolesti kod pojedinog radnika, potrebno je da članovi preventivnog stručnog tima (specijalist medicine rada, stručnjak zaštite na radu, psiholog), analiziraju podatke o zdravstvenom stanju svih radnika koji su zbog istog radnog uvjeta bili pregledani unazad godinu dana.

Kod izloženosti kemijskim štetnostima zdravstveni se nadzor provodi anketama, savjetovanjima, upoznavanjima sa rizicima mjesta rada kod svih radnika, a medicinski pregled samo kod onih radnika kod kojih razina izloženosti prelazi 50% GVI.

Ovo pravilo ne vrijedi za olovo, organofosforne estere i karbamate te karcinogene 1 i 2A grupe prema IARC-u. **Prilog 3** donosi popis karcinogena 1 i 2A grupe prema IARCU, a **Prilog 4** popis karcinogena koji zahtijevaju posebni medicinski pregled. Oni se pregledavaju kada izloženost prelazi 25% GVI. Kod radnika koji su izloženi karcinogenima I skupine, moraju se provoditi ankete o zdravstvenom stanju najmanje jedanput godišnje u prvih 5 godina izloženosti, a zatim svakih pola godine, a kod drugih radnika na polovici najdužeg perioda propisanog za period između dva pregleda. Ovo se ne odnosi na radnike izložene olovu, organofosfornim esterima i karbamatima kod kojih se ankete moraju u vrijeme izloženosti provoditi jedanput tjedno.

Kod bioloških štetnosti ankete se provode jedanput godišnje, a obuhvaćaju podatke o izloženosti biološkim štetnostima, bolestima ljudi i životinja i njihovim uzročnicima, ovisno o dostupnosti podataka, ubodnim incidentima, profilaksi te provedenom cijepljenju.

Prilog 2 sadrži primjer zdravstvenog kartona za evidenciju u ordinaciji specijalista medicine rada.

U sklopu prethodnih ~~pregledima-pregleda~~ svim se radnicima mora učiniti najmanje KKS, uključujući i DKS, urin sediment, GUK, AST, ALT, GGT, urea, kreatinin, audiometrija, spirometrija i EKG. Učinjeni testovi su polazna osnova za praćenje daljnjeg zdravstvenog stanja, a kod utvrđenog oštećenja zdravlja razlog za upućivanje na dodatnu obradu obiteljskom liječniku. Pojedine države članice svojim su zakonodavstvom odredile da svaki radnik ima pravo na liječnički pregled (sistematski pregled) u propisanom periodu (najčešće 3 do 5 godina) bez obzira da li se tuži na smetnje vezane uz radno

mjesto ili ne. Tada sadržaj pregleda ovisi o dobi i spolu radnika i nije vezan uz izloženost na radnom mjestu.

Posebnu kategoriju radnika čine trudnice, žene koje su nedavno rodile i dojilje. Nadzor zdravlja tih radnica reguliran je posebnom direktivom, a to je Direktiva Vijeća 92/85/EEZ o uvođenju mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravlja trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnome mjestu čiji se izvadak nalazi u **Prilogu 17**.

4. Poslovi s posebnim uvjetima na kojima je potrebno provoditi zdravstveni nadzor

4.1. Poslovi s posebnim uvjetima na kojima postoje opasnosti od profesionalnih bolesti

4.1.1. Kemijske štetnosti

1) Izloženost anorganskim prašinama koje izazivaju pneumokonioze: izloženost prašinama koje sadržavaju slobodni silicijev dioksid u koncentraciji većoj od 1% silicijevog dioksida

Područje primjene

Radnici izloženi SiO₂ s više od 1% slobodnog SiO₂. Niz mineralnih i pomoćnih proizvoda te industrijski proizvedenih proizvoda sadrže silicij, osobito kvarcni. U vađenju sirovina, njihovoj preradi i obradi može nastati prašina SiO₂. Industrijska područja kao što su rudarstvo i probijanje tunela, kamenolomi i graditeljstvo (bušenje, rudarstvo, drobljenje, rezanje, brušenje, pjeskarenje, građevinski radovi itd.), keramička industrija i ljevaonice imaju najveću vjerojatnost izlaganja. Potrebno je napomenuti da će korištenje visoke temperaturne staklene vune i silikatne vune na temperaturama iznad 900 °C rezultirati kristalizacijom i stvaranjem kristalobalita. Respirabilni kristali SiO₂, kvarc, kristalobalit i tridimit, ubrajaju se u ove spojeve ako sadrže više od 1% SiO₂.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Pregled prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine/ nakon perioda izloženosti od 12 godina svake 3 godine
Anketiranje radnika	Jedna godina

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - bolesti, operacije ili traume pluća i rezidualna stanja nakon takvih događaja ako oni znatno utječu na plućne funkcije
  - kašalj, noćni kašalj, otežano disanje
  - nedavni pad u radnom učinku
  - edem pluća

- poremećaji srčanog ritma
- Navike: pušenje
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Spirometrija
- RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne smije biti starija i od godine dana)

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- Svake 8 godine/nakon izloženosti dužoj od 12 godina svake 6 godine: RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne smije biti starija od godine dana)

Ocjena

Nesposoban

- Malformacije, kronična upala i pleuralni izljev, deformitet prsnog koša i kralježnice
- Nakon operacije pluća ili ozljede pluća sa oštećenjem plućne funkcije
- Kronični opstruktivni bronhitis, bronhalna astma, emfizem i druge bolesti koje dovode do poremećaja plućne funkcije
- Plućni oblik tuberkuloze
- Zatajenje srca
- Radiološki verificirana pneumokonioza (ILO p-opacitet s perfuzijom od najmanje 1/0 u više od jednog polja)
- Druge granulomatozne ili fibrotične promjene pluća, sa oštećenjem plućne funkcije

2) Izloženost azbestnim vlaknima

Pravilnik o uvjetima i načinu praćenja zdravstvenog stanja, dijagnostičkim postupcima kod sumnje na postojanje profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom te mjerilima za priznavanje profesionalne bolesti uzrokovane azbestom ([NN 134/08](#)).

Vrste pregleda

Prethodni pregled	Pregled prije zapošljavanja
Periodički pregled	3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregled

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - bolesti, operacije ili traume pluća i rezidualna stanja nakon takvih događaja ako oni znatno utječu na plućne funkcije
  - incidencija kašlja, noćni kašalj, otežano disanje
  - nedavni pad u radnom učinku
  - edem pluća
  - poremećaji srčanog ritma
  - gastrointestinalne bolesti
- Navike: pušenje
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregled

- Spirometrija
- RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne smije biti starija i od godine dana)

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- Svakih 6. godina: RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne smije biti starija i od godine dana)

Ocjena

Nesposoban

- Malformacije, kronična upala i pleuralni izljev, deformitet prsnog koša i kralježnice
- Nakon operacije pluća ili ozljede pluća
- Kronični opstruktivni bronhitis, bronhalna astma, emfizem i drugi poremećaji plućne funkcije
- Plućni oblik tuberkuloze

- Zatajenje srca
- Radiološki verificirana azbestoza (ILO s,t,u -opacitet s perfuzijom od najmanje 1/0 u pretežno u srednjim i donjim poljima)
- Druge granulomatozne ili fibrotične promjene pluća, sa znatnim utjecajem na plućnu funkciju

c) Kod radnika izloženih prašinama silikata, talka onečišćenog azbestom, aluminijevog oksida, kaolina, prašinomi berilija , ugljenom prašinom, berilijem, železnog oksida, barita (barijev sulfat)., **Program pregleda**, Prethodni pregled, Periodički pregled, **Specifični testovi** kod Prethodnog Periodičkog pregleda, te **Ocjena isti su** kao kod izloženosti SiO₂.

3) Umjetna mineralna vlakna

Područje primjene

Radnici koji udišu mineralna vlakana, posebice vatrostalna keramička vlakna.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - bolesti, operacije ili traume pluća i rezidualna stanja nakon takvih događaja ako oni znatno utječu na plućne funkcije
  - incidencija kašlja, noćni kašalj, otežano disanje
  - nedavni pad u radnom učinku
  - edem pluća
  - poremećaji srčanog ritma
  - gastrointestinalne bolesti
- Navike: pušenje
- Klinički status

Periodički pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Spirometrija
- RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne smije biti starija i od godine dana)

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- Svakih 8. godina: RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne smije biti starija i od godine dana)

Ocjena

Nesposoban

- Malformacije, kronična upala i pleuralni izljev, deformitet prsnog koša i kralježnice
- Nakon operacije pluća ili ozljede pluća
- Kronični opstruktivni bronhitis, bronhijalna astma, emfizem i drugi poremećaji plućne funkcije
- Plućni oblik tuberkuloze
- Zatajenje srca
- Radiološki verificirana pneumokonioza (devijacije tipične za vrstu izlaganja)
- Druge granulomatozne ili fibrotične promjene pluća, gdje je utjecaj na plućne funkcije znatan

Sposoban uz raniji pregled

- Ako je plućna funkcija smanjena (FVC ili FEV1 < 80%, MEF50 < 50% referentne vrijednosti)

4) Prašina tvrdog drveta i šperploče

Područje primjene

Radnici izloženi prašini tvrdog drveta i šperploče tijekom rezanja i procesa obrade drveta npr. izrada namještaja i općih stolarskih radova, parketa, u proizvodnji i obradi drvenih podova, proizvodnji ogrjevnih paleta i sl.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine do 12 godina izloženosti 3 godina nakon 12 godina izloženosti

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - otežano disanje na nos
  - epistaksu
  - pojačanu sekreciju iz nosa
  - prijašnje bolesti nosa i sinusa
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Spirometrija
- Pregled nosa spekulomom

Periodički i drugi pregledi

- Pregled nosa spekulomom
- Spirometrija
- Radnici iznad 12 godina izloženosti: endoskopija nosa i biopsija po potrebi

Ocjena

Nesposoban

- Raniji ili sadašnji maligni tumor nosa ili sinusa

Sposoban uz kontrolni pregled

- Kronične upalne bolesti nosa i nosne sluznice kod osoba koje su kontrolirane kod ORL

5) Prašina biljaka –izloženost organskoj prašini

Izloženost organskoj prašini u početku radnog procesa/čišćenje/kardiranje i u proizvodnji gotovih proizvoda

Područje primjene

Radnici izloženi prašini sirovog pamuka, lana, sisala i konoplje u početku i tijekom radnog procesa.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine, nakon 15 godina izloženosti svake 3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na znakove alergije:
  - Sezonski rinitis, konjuktivitis
  - Bronhialna astma
  - Atopijski dermatitis
  - Simptomi koji se pojavljuju za vrijeme rada (eritem, urtikarija, rinitis, osjećaj pečenja u očima i sl.)
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Spirometrija
- RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne smije biti starija od godine dana)

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija prije i 6 h nakon početka rada
- Test bronhodilatatorom
- Po indikaciji: naspecifični bronhoprovokativni test
- Po indikaciji: alergološko testiranje

Ocjena

Nesposoban

- Teška bronhalna astma

- Kronični opstruktivni bronhitis
- Preosjetljivost na pamuk,
- Hiperreaktivnost bronha
- Bisinoza trećeg stupnja (po Schillingu: FEV1 <60% od referentne vrijednosti, stezanje u prsima tijekom svih radnih dana s ponovnom provjerom nakon završetka radnog tjedna)

Sposoban uz raniji pregled

- Bisinoza prvog ili drugog stupnja (po Schilling-u, stezanje u prsima i nedostatak daha prvi dan nakon prekida rada ili tijekom svih radnih dana)
- FEV1 < 80% referentne vrijednosti
- Pozitivan test bronhodilatatorom/negativan BP test

6) Prašina tvrdog metala

Područje primjene

- Radnici izloženi prašini tvrdog metala tijekom proizvodnje, obrade, glodanja, poslovi koji se obavljaju prilikom dobivanja mješavine čvrstog karbidnog tvrdog metala pri lijevanju u kalupe, sinteriranju itd.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine, nakon 12 godina izloženosti 3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - bolesti, operacije ili traume pluća i rezidualna stanja nakon takvih događaja ako oni znatno utječu na plućnu funkciju
  - uporni kašalj, noćni kašalj, otežano disanje
  - nedavni pad u radnom učinku
  - edem pluća
  - poremećaji srčanog ritma
- Navike: pušenje
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički pregled

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Spirometrija
- RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (u obzir se uzimaju RTG snimke učinjene unutar godine dana)

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- Kod svakog pregleda: RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (u obzir se uzimaju samo RTG učinjeni unutar godine dana)

Ocjena

Nesposoban

- Malformacije, kronična upala i pleuralni izljev te deformitet prsnog koša i kralježnice
- Nakon operacije pluća ili ozljede pluća
- Kronični opstruktivni bronhitis, bronhalna astma, emfizem, te drugi poremećaji plućne funkcije
- Aktivna tuberkuloza, prolongirana aktivna tuberkuloza
- Akutno ili kronično zatajenje srca
- Radiološki verificirana pneumokonioza (ILO p-opacitet s perfuzijom od najmanje 2/1 ili 1/2 u više od jednog polja)
- Druge granulomatozne ili fibrotične promjene pluća s znatnim utjecajem na plućnu funkciju

Sposoban uz raniji pregled

- Ako je plućna funkcija smanjena (FVC ili FEV1 < 80% utjecaj MEF50 < 50% referentne vrijednosti)

7) Udisanje organske prašine koja sadrži različite etiološke agense (bakterije, gljivice, amebe, životinjske proteine i dr.)

Područje primjene

Intenzivno ili dugotrajno izlaganje prašinama životinjskog ili biljnog porijekla čestice prašine >5 mikrona . Poslovi sa pljesnivim sijenom , uzgajanje ptica, gljiva, peradi, svinja, proizvodnja sira (nekih vrsta), sir i sl.

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine do 12 godina izloženosti, nakon toga svake 2 godine; spirometrija svake godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno paziti na:
  - alergijske bolesti
  - incidencija kašlja, noćni kašalj, otežano disanje
  - nedavni pad u radnom učinku
- Navike: pušenje
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Spirometrija

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- Po indikaciji: RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne smije biti starija od godine dana)
- Imunodifuzija: po indikaciji

Ocjena

Nesposoban

- Ako postoji pozitivna imunodifuzija koja se poklapa sa bilo kojim oblikom manifestne bolesti: alergijskog alveolitisa
- Kronični opstruktivni bronhitis, bronhalna astma, emfizem, te drugi poremećaji pluća funkcije
- Aktivna tuberkuloza, prolongirana aktivna tuberkuloza
- Akutno ili kronično zatajenje srca

Sposoban uz raniji pregled

- Ako je plućna funkcija smanjena (FVC ili FEV1 < 80% utjecaj MEF50 < 50% referentne vrijednosti)

8) Plinovi zavarivanja

Područje primjene

Radnici izloženi plinovima zavarivanja u svim područjima primjene i svim postupcima zavarivanja.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine do 12 godina izloženosti, nakon toga svake 3 godine;

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno paziti na:
  - bolesti, operacije ili traume pluća i rezidualna stanja nakon takvih događaja ako oni znatno utječu na plućne funkcije
  - incidencija kašlja, noćni kašalj, otežano disanje
  - nedavni pad u radnom učinku
  - edem pluća
  - poremećaji srčanog ritma
- Navike: pušenje
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Spirometrija
- po indikaciji: RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne smije biti starija od godine dana)

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- Test bronhodilatatorom
- Po indikaciji: bronhoprovokativni nespecifični test
- po indikaciji: Svake 4. godine: RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne smije biti starija od godine dana)
- Kod varenja dijelova koji sadrže mangan i aluminij postupiti po sadržaju pregleda za te metale

Ocjena

Nesposoban

- Malformacije, kronična upala i pleuralni izljev te deformitet prsnog koša i kralježnice
- Nakon operacije pluća ili ozljede pluća
- Kronični opstruktivni bronhitis, bronhalna astma, emfizem, te drugi poremećaji pluća funkcije
- Aktivna tuberkuloza, prolongirana aktivna tuberkuloza
- Akutno ili kronično zatajenje srca

Sposoban uz raniji pregled

- ako je plućna funkcija smanjena (FVC ili FEV1 < 80% utjecaj MEF50 < 50% referentne vrijednosti)

9) Prašina i plinovi fosfora

Područje primjene

Poslovi u kojima je radnik izložen prašini i parama fosfora i njegovih spojeva (vađenje žutog /bijelog/ fosfora, proizvodnja fosforne bronze, primjena fosfora u proizvodnji petroleja i pirotehnici, proizvodnja umjetnih fosfornih gnojiva i insekticida, proizvodnja šibica, primjena fosfora i njegovih spojeva u kemijskim laboratorijima, radovi sa bijelim fosforom tijekom proizvodnje, punjenja, čišćenja, popravka fosfornih kontejnera i cijevi, toplinske obrade fosforom kiselinom, tijekom reakcije sa sumporom ili halogenima te tijekom ostalih kemijskih procesa u kojima se primjenjuje bijeli fosfor.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - dentalni status
- Test urina
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Posebno obratiti pažnju na:
  - Dentalni status (karijes)
  - Gubitak apetita
  - Gubitak težine
  - Bljedoća
  - Krvarenja na sluznicama
- Test urina (albuminurija!)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Hemoglobin
- SE ili CRP
- Kreatinin u serumu
- ALT, AST, GGT

Periodički i drugi pregledi

- Kao i kod prethodnog pregleda
- Ukoliko postoji indikacija: daljnji testovi funkcije jetre, RTG kostiju (posebno gornje i donje vilice)

Ocjena

Nesposoban

- Kronične bolesti
  - bubrega
  - jetre
- Kronične bolesti koštanog sustava

Sposoban uz raniji pregled

- Kod pojave reverzibilnih bolesti bubrega, jetre i kostiju, radnik ne smije biti izložen fosforu osim uz primjerene mjere opreza do potpunog oporavka (*restitutio ad integrum*) kako se ne bi usporilo ozdravljenje

10) Prašina i plinovi arsena

Područje primjene

Radnici izloženi arsenu ili njegovim spojevima (osim arsina) tijekom proizvodnje i prerade arsena (spojeva), tijekom čišćenja i popravaka filtara, ekstrakcije metala iz rude koja sadrži arsen, prženja pirita, proizvodnje sumporne-sulfatne kiseline i korištenja arsena u ljevaonicama stakla i keramike, proizvodnja i primjena pesticida na bazi arsena, proizvodnja i primjena arsenskih boja u industriji stakla, primjena spojeva arsena kao konzervansa u obradi krzna i kože, proizvodnji lijekova koja se temelji na arsenu.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	2 godina

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - Poremećaje pažnje, oslabljeno pamćenje, emocionalnu nestabilnost
  - Slabost u mišićima
  - Znojenje
  - Parestezije
  - Gastrointestinalne poremećaje
- Lokalne i opće reakcije na koži kao što su:
  - Eritem, folikulitis
  - Verukozne keratotične lezije
  - Hiperpigmentacija (melanoza)
  - Promjene na noktima
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Kompletna krvna slika
- Pregled nosa spekulomom
- Neurološki pregled
  - periferna neuropatija (promjene osjeta na koži, motorička aktivnost, osjet temperature i vibracija)
- Psihološka obrada

Periodički i drugi pregledi

- Kompletna krvna slika
- Pregled nosa spekulomom
- Neurološki pregled
  - Periferna neuropatija (promjene osjeta na koži, motorička aktivnost, osjet temperature i vibracija)
- Ukoliko postoji indikacija: arsen u urinu (tri uzastopna radna dana) –ukoliko
- Ukoliko postoji indikacija: RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne smije biti starija i od godine dana)
- Ukoliko postoji indikacija: EMNG
- Psihološka obrada svake 4 godine

Ocjena

Nesposoban

- Kronične bolesti
  - krvi
  - bubrega
  - jetre
  - centralnog ili perifernog živčanog sustava (u daljnjem tekstu CNS i/ili PNS)
  - gastrointestinalnog sustava
  - kože
  - pluća
- Alkoholizam (polineuropatija)
- Arsen u urinu > 140 µg/L /ako postoji indikacija za provjeru vrijednosti

Sposoban uz kontrolni pregled

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - Eritrociti ž: 3.86 - 5.08 x 10¹²/L
m: 4.34 - 5.72 x 10⁶ / mm³
  - Hemoglobin ž: 119 - 157 g/L
m: 138 - 175 g/L
  - Hematokrit ž: 0.356 - 0.470
m: 0.415 - 0.530
  - Leukociti: 3.4 – 9.7 x 10⁹/L
  - Arsen u urinu > 100 µg/L

11) Olovo, njegove legure i spojevi

Područje primjene

Poslovi u kojima je radnik izložen prašini i dimu olova i njegovih anorganskih spojeva (taljenje olova, proizvodnja olovne bronce, olovnih obloga, autogeno rezanje ili zavarivanje olovnih listova i njihovo zakivanje, izrada i primjena olovnih boja, olovna prašina u primjeni baterija, obrada metala olova)

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	<ul style="list-style-type: none"> • Radovi na brušenju temeljne olovne boje: 2 tjedna od početka izloženosti, a zatim prema indikaciji svakih 3 mjeseca u vrijeme izloženosti • Bojanje olovnim bojama prskanjem: 4 tjedna od početka izloženosti a zatim prema indikaciji 6 mjeseci • Svi drugi radovi: 3 mjeseca

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta
- Posebno obratiti pažnju na specifične tegobe:
  - hematopoetskog i gastrointestinalnog sustava (bljedilo kože, umor, gubitak apetita, zatvor, kolike itd.)
  - CNS, PNS (poteškoće koncentracije, glavobolja, senzorni poremećaji u rukama i nogama)
  - bolesti bubrega
  - problemi s vidom (zamagljen vid)
  - problemi s plodnošću (žene: pobačaj)
  - hipertenzija
- Test urina trakama (mikroalbumin)
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Posebno obratiti pažnju na tegobe povezane s olovom:
  - vegetativna nestabilnost
  - blaga anemija, bazofilno punktirani eritrociti
  - bljedilo kože

- umor
- gubitak apetita
- glavobolja
- bolovi u zglobovima
- probavne smetnje (u kasnijim fazama olovne kolike)
- Burtonove linije (usna šupljina)
- Test urina trakama (mikroalbumin)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi (ukoliko postoji izloženost olovu u radnoj anamnezi)

- Neurološki status
- Periferna neuropatija (poremećaji osjeta na koži, motorička aktivnost, osjet temperature i vibracija)
- Crvena krvna slika - razmaz
- Olovo u krvi
- Kreatinin u serumu
- ALT, AST, GGT
- Eritrocitni protoporfirin (EPP)
- Urin:
  - Ukupni proteini
  - Mikroalbumin
  - Specifična gustoća
  - Delta-aminolevulinska kiselina (d-DALK)
- Psiholojska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Neurološki status
- Periferna neuropatija (poremećaji osjeta na koži, motorička aktivnost, osjet temperature i vibracija)
- EMNG sva četiri ekstremiteta po indikaciji
- Crvena krvna slika-razmaz
- Olovo u krvi
- Kreatinin u serumu
- Kreatinin klirens po indikaciji
- ALT, AST, GGT
- Eritrocitni protoporfirin (EPP)
- Krv: Delta-aminolevulinska kiselina (d-DALK)
- Urin:
  - Ukupni proteini
  - Mikroalbumin
  - Specifična gustoća
  - Delta-aminolevulinska kiselina (d-DALK)
- Psiholojska obrada svakih 5 godina

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti
  - hematopoetskog sustava
  - bubrega
  - jetre
  - CNS-a i PNS-a
- Nakon prekoračenja graničnih vrijednosti do normalizacije:
  - Pb u krvi   stariji od 45 godina: 70 mg/100 ml
  mlađi od 45 godina : 45 mg/100 ml
  - d-DALK u urinu   stariji od 45 godina: 20 mg/L
                                  mlađi od 45 godina: 10 mg/L
- Rezultati psihologijske obrade ukazuju na deficite

Sposoban uz kontrolni pregled

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - Eritrociti ž: 3.86 - 5.08 x 10¹²/L
                  m: 4.34 - 5.72 x 10⁶ / mm³
  - Hemoglobin ž: 119 - 157 g/L
                  m: 138 - 175 g/L
  - Hematokrit ž: 0.356 - 0.470
                  m: 0.415 - 0.530
  - Leukociti: 3.4 – 9.7 x 10⁹/L
  - EPP 120 mg/100 ml (eritrociti)
  - Pb u krvi   30 mg/100 ml
  - d-DALK u urinu   stariji od 45 godina: 10 mg/L
                                  mlađi od 45 godina: 6 mg/L

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

12) Tetraetil ili tetrametil olovo

Područje primjene

Poslovi u kojima je radnik izložen tetraetil ili tetrametil olovu (proizvodnja i rukovanje tetraetil i tetrametil olovom npr. prijevoz ili miješanje s benzinom, čišćenje i sanacija spremnika ili spremnika s benzinom koji sadrži tetraetil ili tetrametil olovo); zbog uporabe bezolovnog benzina izlaganje je postalo rijetkost.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	Svake godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza
- Klinički status
-

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Simptomi CNS-a:
  - tjeskoba, nesanica, glavobolja, tremor ruku, mučnine, gubitak težine, zbunjenost
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi (ako postoji izloženost u radnoj anamnezi)

- Neurološki status
- CNS
- Crvena krvna slika
- Olovo u krvi – ako postoji sumnja iz kliničko-neurološkog pregleda
- Urin:
  - ukupni proteini
  - mikroalbumin
  - specifična gustoća
  - olovo
- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Neurološki status
- CNS
- Crvena krvna slika
- Olovo u krvi– ako postoji sumnja iz kliničko-neurološkog pregleda
- Urin:
  - ukupni proteini
  - mikroalbumin
  - specifična gustoća
  - olovo
- Psihologijska obrada svakih 5 godina

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti
  - hematopoetskog sustava
  - bubrega
  - CNS-a i PNS-a
  - gastrointestinalnog sustava
  - kardiovaskularnog sustava s hipertenzijom
- Pb-U > 100 ug / L

Sposoban uz kontrolni pregled

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - Eritrociti ž: 3.86 - 5.08 x 10¹²/L
m: 4.34 - 5.72 x 10⁶ / mm³
  - Hemoglobin ž: 119 - 157 g/L
m: 138 - 175 g/L
  - Hematokrit ž: 0.356 - 0.470
m: 0.415 - 0.530
  - Leukociti: 3.4 - 9.7 x 10⁹/L
  - Pb u olovu 50 ug / L

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

13) Živa i njezini spojevi

Poslovi u kojima je radnik izložen parama i prašini žive i spojevima žive (elektroliza sa živinim katodama, priprema amalgama, proizvodnja svjetiljki, rasvjetnih tijela, radio i tv uređaja, proizvodnja rendgenskih cijevi, termometara, mjerne i laboratorijske opreme, crpki i živinih baterija, upotreba žive kao katalizatora, upotreba žive u poljoprivredi u svrhu zaštite usjeva, proizvodnja boja); upotreba žive i njezinih spojeva kod izrade termometara, računalnih monitora, u poljoprivredi, a u novije vrijeme proizvodnja štednih žarulja i sl.

Područje primjene

Radnici izloženi živi ili njezinim spojevima razini višoj od polovice GVI kumulativno tijekom jedne smjene.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	Svake godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - umor, glavobolju, nesanicu,

- neurološke i psihičke poremećaje,
- hipersalivaciju
- poremećaje srčanog ritma
- Sluznica usne šupljine i ždrijela (ulkusi),
- Stanje usne šupljine (zubi i desni)
- Funkcija bubrega
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status (kao kod prethodnog pregleda)

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Neurološki status
- Tremor prstiju, ruku, nogu i glave
- Psiholojska obrada
- Uzorak pisanja
- Ako postoji izlaganje u radnoj anamnezi
  - urin (na kraju tjedna i dana):
    - ukupni proteini
    - mikroalbumin
    - specifična gustoća
    - Hg po indikaciji

Periodički i drugi pregledi

- Neurološki status
- Tremor prstiju, ruku, nogu i glave
- Uzorak pisanja
- Urin (na kraju tjedna i dana):
  - ukupni proteini
  - mikroalbumin
  - specifična gustoća
  - Hg po indikaciji
- Q 16 upitnik
- Psiholojska obrada svakih 5 godina

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti
  - bubrega
  - CNS-a i PNS-a
- Hg u urinu > 100 ug / L

Sposoban uz kontrolni pregled

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - Hg u urinu > 50 ug / L

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

14) Spojevi kroma VI

Područje primjene

Poslovi u kojima je radnik izložen kromu i njegovim spojevima (proizvodnja ferokrom legura, galvanizacija kromom, štavljenje kože, proizvodnja boja, konzervansa za drvo, pranje i čišćenje metala i stakla,)

Poslovi u kojima je radnik izložen VI spojevima kroma tijekom proizvodnje i prerade krom VI spojeva (proizvodnja ferokrom legura, galvanizacija kromom, štavljenje kože, proizvodnja boja, konzervansa za drvo, pranje i čišćenje metala i stakla) osobito za vrijeme čišćenja i popravka, bojanja i prskanja, ako boje sadrže više od 0,1% krom VI spojeva, toplinskog rezanja, poliranja i brušenja površina koje se premazuju bojama koje sadrže krom VI spojeve, lasersko rezanje ili zavarivanje krom-nikal čelika, primjene visoko legiranih (> 5% kroma) elektroda, žica, i drugih materijala, kromirane oplata u javnim WCima i kupaonicama, upotreba kroma i njegovih spojeva u litografiji, izradi fotografija, pirotehnici, proizvodnji vune i krzna

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine do 12 godina izloženosti, nakon toga svake 3 godine;

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - kašalj, noćni ili kronični nedostatak daha, krvavi ispljuvak, rezistentni rinitis i sl.
  - promjene na koži (kronični ekcemi, slabo zaraštanje rana, upala kože, senzibilizacija)
  - nadraženost sluznice očiju i gornjih dišnih putova

- gastrointestinalni sustav (mučnina, proljev, gastritis, želučani ulkusi)
- opći simptomi: gubitak apetita, gubitak težine, noćno znojenje
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Kao i kod prethodnog pregleda, obratiti pažnju na:
  - nadražnost sluznice očiju i gornjih dišnih putova
  - ekcem, pogotovo na rukama i licu
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Kompletna krvna slika
- SE ili CRP
- Pregled nosa spekulomom (ulkusi i bezbolna perforacija nosnog septuma)
- Spirometrija
- RTG toraksa, u prvih 12 godina izloženosti svake 4 godine a nakon toga svake 3 godine , p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne stariji od godine dana)

Periodički i drugi pregledi

- Krvna slika
- SE ili CRP
- Pregled nosa spekulomom (ulkusi i bezbolna perforacija nosnog septuma)
- Spirometrija
- RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki formata s tehnikom teških zraka (u obzir se uzimaju samo RTG ne stariji od godine dana)

Ocjena

Nesposoban

- Teške kronične bolesti sinusa ili ždrijela
- Bolesti pluća s oštećenom funkcijom (ventilacijom ili difuzijom nižima od 60%)
- Duboke fisure i ragade na koži
- Kronične kožne bolesti sa stalnim eflorescencama
- Teška venska insuficijencija s površinskim varikozitetima

Sposoban uz kontrolni pregled

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - FVC, FEV1 < 80% ref. vrijednosti
  - MEF50 < 50% ref. vrijednosti

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

15) Nikal ili njegovi spojevi

Područje primjene

Radnici koji su izloženi niklu i njegovim spojevima tijekom vađenja i prerade rude nikla, uključujući rukovanje filtrima tih proizvodnih objekata, elektroliza nikla, korištenje raspršenog nikla u kemijskim tvornicama, toplinsko prskanje materijala koji sadrže nikal, proizvodnja čelika koji sadrži nikal, lasersko rezanje ili zavarivanje krom-nikal čelika, aktivnosti koje uključuju kontakt kože s nikal tetrakarbonilom, galvanizacija, proizvodnja i primjena nikla u industriji stakla, emajliranju, bojama i baterijama, proizvodnja i prerada spojeva nikla u elektroindustiji i kemijskoj industriji.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine do 12 godina izloženosti, nakon toga svake 3 godine;

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - kožu (kronični ekcemi, ponavljajući kožni osipi)
  - nos (nosna opstrukcija, krvavi iscjedak)
  - pluća (kašalj, otežano disanje, krvavi ispljuvak)
  - opći simptomi: gubitak apetita, gubitak težine, noćno znojenje
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status kao i kod prethodnog pregleda
  - ekcem, pogotovo na izloženim područjima (rukama i licu)

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Kompletna krvna slika
- SE i/ili CRP
- Pregled nosa spekulomom
- Spirometrija

- RTG toraksa svake 4 godine, p-a i l-l projekcija, veliki format s tehnikom teških zraka (RTG ne stariji od godine dana)

Periodički i drugi pregledi

- Kompletna krvna slika
- SE i/ili CRP
- Pregled nosa spekulomom (ulkusi i bezbolna perforacija nosnog septuma)
- Spirometrija
- RTG toraksa, p-a i l-l projekcija, veliki formata s tehnikom teških zraka (u obzir se uzimaju samo RTG ne stariji od godine dana)

Ocjena

Nesposoban

- Kronične plućne bolesti pluća s oštećenom plućnom funkcijom; sniženje ventilacijskih parametara FVC i FEV1 ispod 60%, sniženje difuzijskog kapaciteta ispod 60%, sniženje protoka ispod 40%
- Teški ekcemi kože ili alergije na koži
- Bronhalna astma - senzibilizacija na nikal

Sposoban uz raniji pregled

- Ako se prekorače granice:
  - FVC, FEV1 < 80% ref. vrijednosti
  - MEF50 < 50% ref. vrijednosti

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

16) Prašina aluminija ili plinovi kod aluminijskog zavarivanja

Područje primjene

Radnici izloženi aluminijskim prašinama ili plinovima kod zavarivanje aluminija tijekom obrade materijala koji sadrži aluminij, zavarivanja aluminija ili aluminijskih legura

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine do 12 godina izloženosti, nakon toga svake 3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - bolesti, operacije ili traume pluća i rezidualna stanja nakon takvih događaja ako oni znatno utječu na plućne funkcije
  - incidencija kašlja, noćni kašalj, otežano disanje
  - nedavni pad u radnom učinku
  - edem pluća
  - poremećaji srčanog ritma
- Navike: pušenje
- Klinički status

Periodički pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status, kao kod prethodnog pregleda

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Spirometrija

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija

Ocjena

Nesposoban

- Malformacije, kronična upala i pleuralni izljev te deformitet prsnog koša i kralježnice
- Nakon operacije pluća ili ozljede pluća
- Kronični opstruktivni bronhitis, bronhalna astma, emfizem, te drugi poremećaji plućne funkcije
- Aktivna tuberkuloza, prolongirana neaktivna tuberkuloza
- Trenutno ili neposredno zatajenje srca

Sposoban uz raniji pregled

- Ako se prekorače granice:
  - FVC, FEV1 < 80% ref. vrijednosti
  - MEF50 < 50% ref. vrijednosti

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

17) Mangan ili njegovi spojevi

Područje primjene

Radnici izloženi manganu ili njegovim spojevima tijekom proizvodnje feromangana, proizvodnje legura od neželjeznih legura luženjem rude mangana sa sumpornom-sulfatnom kiselinom, u organskoj kemiji (npr. korištenje mangan dioksida), uporabom pigmenata u proizvodnji stakla i keramike. Poslovi u kojima je radnik izložen prašini i parama mangana i njegovim spojevima (proizvodnja legura mangana i proizvodnja tzv. suhih čelija, brušenje čelika koji sadrži mangan, upotreba mangana u proizvodnji stakla, linoleuma, keramike, proizvodnja i primjena spojeva mangana; mangan klorida, kalij permanganata, mangan nitrata i drugih soli mangana)

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine do 12 godina izloženosti, nakon toga svake 3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - agitaciju
  - umor, pospanost, slabost
  - glavobolju
  - zaboravljivost
  - vrtoglavicu
  - česte infekcije dišnih putova
  - dokaz epizoda „groznice metalnog dima“
  - nadraženosť dišnih putova, kronični kašalj
  - pad sistoličkog krvnog tlaka
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status kao i kod prethodnog pregleda

Specifični testovi

Prethodni pregledi (ako postoji izloženost u radnoj anamnezi)

- Neurološki status
  - refleksi tetiva
  - mišićni tonus
  - nefiziološka postura, mobilnost, krutost, abnormalnosti u hodu, grčenje mišića
  - teško gutanje, salivacija
  - smetnje govora
  - lice poput maske
  - tremor
  - zaboravljivost
  - grčevit smijeh ili plač
- Psihološka obrada
- Uzorak pisanja
- Urin
  - mikroalbumin
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Klinički status kao i kod prethodnog pregleda
- Po indikaciji: mangan u urinu
- Psihološka obrada svakih 5 godina

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti
  - centralnog i perifernog živčanog sustava

Sposoban uz raniji pregled

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - ako je učinjeno po indikaciji: Mn u urinu > 20 µg / L
- Perzistentni kašalj
- Pad sistoličkog krvnog tlaka

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

18) Kadmij ili njegovi spojevi

Područje primjene

Radnici izloženi kadmiju ili njegovim spojevima. Na primjer, takve se izloženosti mogu pojaviti tijekom taljenja rude olova i cinka te toplinske proizvodnje kadmija i njegovih legura, lemljenja ili zavarivanja materijala koji sadrži kadmij, proizvodnje baterija i akumulatora, recikliranja ili

spaljivanja otpada koji sadrži kadmij, elektrolize kadmija, rezanja, poliranja i drugih obrada kadmija i legura, upotreba kadmija u vodovima, izradi žarulja i dr.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - Umor
  - Kronične prehlade, otežano disanje, kašalj, krvavi ispljuvak
  - Iritacije u nosu i grlu, kao i u gornjim dišnim putovima
  - Noćno znojenje
  - Poremećaje njuha i okusa
  - Gastrointestinalni simptomi, gubitak apetita, mršavljenje
  - Poremećaji mokrenja, nikturija
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anameza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Pregled zubala:
  - žutilo zubnih vratova, posebice sjekutića i očnjaka
- Kostí: osteomalacija, poprečne koštane fisure
- Pregled nosa spekulomom
- Spirometrija
- Kreatinin u krvi
- Urin
  - ukupni proteini

Periodički i drugi pregledi

- Pregled zubala:
  - žutilo zubnih vratova, posebice sjekutića i očnjaka
- Kostí: osteomalacija, poprečne koštane fisure
- Svakih osam godina rtg natkoljenice
- Pregled nosa spekulomom
- Spirometrija

- Kreatinin u krvi a po potrebi klirens kreatinina
- Urin
  - ukupni proteini
  - β 2 mikroglobulini
- Po indikaciji urološki pregled i PSA

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti
  - bubrega
  - jetre
  - gornjih i donjih dišnih putova
- Alkoholizam

Sposoban uz kontrolni pregled

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - FVC, FEV1 < 80% ref. vrijednosti
  - MEF50 < 50% ref. vrijednosti
  - ako je učinjeno po indikaciji: Cd u krvi > 5 μ g/L

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

19) Kobalt ili njegovi spojevi

Područje primjene

Radnici izloženi kobaltu ili njegovim legurama i spojevima. Na primjer takve izloženosti mogu se pojaviti tijekom proizvodnje superlegura na bazi kobalta, proizvodnje akumulatora, katalizatora, proizvodnje i upotrebe pigmenta.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - kožu (kronični ekcemi, recidivirajući kožni osipi)
  - pluća (kašalj, kronične recidivirajuće prehlade, krvavi ispljuvak)

- opći simptomi: gubitak apetita, gubitak na težini, noćno znojenje
- simptomi zatajenja srca
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status, kao i kod prethodnog pregleda:
  - ekcem ili osip na izloženom području kože

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Spirometrija

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- Po indikaciji: kobalt u urinu (na kraju radnog tjedna i na kraju smjene)

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti pluća s jako oštećenom plućnom funkcijom
- Bronhalna astma - senzibilizacija na kobalt

Sposoban uz raniji pregled

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - FVC, FEV1 < 80% ref. vrijednosti
  - MEF50 < 50% ref. vrijednosti

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

20) Benzen

Područje primjene

Radnici izloženi benzenu (osobito ukoliko postoji kontakt s kožom) tijekom punjenja i pražnjenja kontejnera, korištenja cijevi (također imerzijske cijevi) u proizvodnji, preradi i transportu benzena i drugih proizvoda koji sadrže benzen, prilikom čišćenja, popravka i rušenja spremnika za benzin i benzinskih postaja, rada s opasnim otpadom.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	3 godine, svake godine nakon 5 godina izloženosti

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - promjene na koži i sluznici
  - simptome poremećaja krvotvornog sustava, kao što su krvarenje desni, opsežno krvarenje kože ili sluznice nakon manjih ozljeda (sugilacija), menoragija
  - uzimanje lijekova koji dovode do depresije koštane srži
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Kompletna krvna slika
- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Kompletna krvna slika
- Po indikaciji urin: t, t-mukonska kiselina (nakon jednog radnog tjedna na kraju smjene)
- Psihologijska obrada svake 3 godine

Ocjena

Nesposoban

- Teške kronične bolesti
  - krvi
  - krvotvornih organa
- Kronične bakterijske infekcije
- Alkoholizam

Sposoban uz kontrolni pregled

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih :
  - Eritrociti ž: 3.86 - 5.08 x 10¹²/L
m: 4.34 - 5.72 x 10⁶ / mm³
  - Hemoglobin ž: 119 - 157 g/L
m: 138 - 175 g/L
  - MCV: 83-97.2 fL
  - Trombociti: 158 - 424 x 10⁹/L
  - Leukociti: 3.4 – 9.7 x 10⁹/L
    - Segm 34-69 %
    - Eozin 0-7 %
    - Bazo 0-1 %
    - Mono 2-12 %
    - Limfociti 20-46 %
- Ako se primijeti morfoloģija atipičnih krvnih stanica
- ako je rađena po indikaciji: t,t-mukonska kiselina u urinu > 1.6 mg/l

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

21) Toluen

Područje primjene

Radnici izloženi toluenu tijekom odmaščivanja metala, čišćenja, popravaka, servisa i rušenja proizvodnih pogona toluena i uređaja za punjenje, premazivanja površine u industriji gume i plastike, primjena proizvoda za njegu drva i kamena.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - krv i krvotvorne organe
  - kronične upalne bolesti kože
  - izražene kronične iritacije konjunktive
  - CNS i PNS simptome:
    - glavobolja
    - vrtoglavica

- umor
- poremećaji pamćenja
- problemi koncentracije
- oštećenje vida za boje
- palpitacije
- drhtanje ruku
- pojačano znojenje
- gubitak apetita
- mučnina i druge gastrointestinalne tegobe
- intolerancija alkohola
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregled

- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Upitnik Q16
- Psihologijska obrada svake 4 godine
- Po indikaciji urin: o-kresol (na kraju smjene)
- Po indikaciji: Toluen u krvi (ako je o- kresol povišen više u navrata, na kraju smjene)

Ocjena

Nesposoban

- Teške kronične bolesti
- Teška neurološka oštećenja
- Teške opstruktivne bolesti pluća
- Alkoholizam
- Bilo koji oblik sindroma organskih otapala

Sposoban uz raniji pregled

- Ako je Upitnik Q16 graničan

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

22) Ksilen

Područje primjene

Radnici izloženi ksilenu tijekom čišćenja, popravaka, servisiranja i rušenja proizvodnih pogona te uređaja za punjenja otapalima koja sadrže ksilen, brtvljenje parketa, prskanje antikorozivnih sredstava, premazivanje površina s materijalom koji sadrži otapala, korištenje ksilena u histološkom laboratoriju itd. radnici se obvezno pregledavaju ako su izloženi razini višoj od polovice GVI kumulativno tijekom jedne smjene.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregledi

Prethodni pregled

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - kronične upalne bolesti kože
  - izražene kronične iritacije konjunktive
  - CNS i PNS simptome:
    - glavobolju
    - vrtoglavicu
    - umor
    - poremećaje pamćenja
    - probleme koncentracije
    - oštećenja vida za boje
    - palpitacije
    - drhtanje ruku
    - znojenje
  - Gubitak apetita
  - Mučnina i druge gastrointestinalne tegobe
  - Intolerancija alkohola
- Klinički status s posebnim osvrtom na kožu
- Neurološki pregled

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Kompletna krvna slika
- Psiholgijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Kompletna krvna slika
- Upitnik Q16
- Psiholgijska obrada svake 4 godine
- Po indikaciji: Urin: metil hipurična kiselina (na kraju smjene)
- Po indikaciji Krv: ksilen (ako je metil hipurična kiselina povišena u više navrata, na kraju smjene)
- EMNG po indikaciji

Ocjena

Nesposoban

- Bilo koji oblik sindroma organskih otapala
- Druga teška neurološka oštećenja
- Alkoholizam

Sposoban uz kontrolni pregled

- Ako je Upitnik Q16 graničan
- Ako je po indikaciji rađena metil hipurična kiselina: u urinu > 1.5 g/l
- Ako je po indikaciji rađen: ksilen u krvi > 100 µg/dl

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

23) Ugljični monoksid

Područje primjene

Radnici koji su izloženi ugljičnom monoksidu u zatvorenim prostorijama s nedovoljnom ventilacijom, gdje se oslobađaju ispušni plinovi motora (npr. garaže, stanice za popravak automobila), u blizini peći za taljenje, u ljevaonicama, koksničkim pećima, kod spaljivanja organskog materijala, popravaka i izgradnje dimnjaka, rada s uređajima koje pokreću Otto motori (pogotovo dvotaktni) u zatvorenim prostorijama ili ispod razine tla itd. ,poslovi u kojima je radnik izložen ugljičnom monoksidu (radni procesi poput proizvodnje ukapljenog naftnog plina - LPG s visokim sadržajem ugljičnog monoksida, sinteza amonijaka i metil alkohola, mravlje kiseline, benzena, redukcija metalnog oksida drvenim ugljenom ili koksom u metalurgiji, proizvodnja piva)

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	2 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregled

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - srčanu funkciju
  - neurološke i psihijatrijske poremećaje
  - glavobolje
  - vrtoglavicu
  - umor, probleme sa spavanjem i druge neurološke simptome
  - poremećaje pamćenja
  - razdražljivost
  - neurovegetativne simptome i ataksiju
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Crvena krvna slika
- Spirometrija
- EKG
- Po indikaciji: Ergometrija
- Po indikaciji: karboksihemoglobin-CO_{Hb}
- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Crvena krvna slika
- EKG
- Ergometrija
- Po indikaciji: karboksihemoglobin-CO_{Hb} (kraj smjene) kroz nekoliko dana
- Psihologijska obrada svake 4 godine

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti
  - srca
  - cirkulacijskog sustava (ateroskleroza)
  - pluća
  - CNS i PNS
- Anemija, broj E > 10% referentne vrijednosti laboratorija u kojem je rađen
- Hipertireoza

Sposoban uz kontrolni pregled

- Ako su gore navedene bolesti manje izražene, a liječnik smatra da su mjere zaštite dovoljne
- Karboksihemoglobin (COHb) > 5% u nekoliko navrata (u obzir uzeti pušenje!)

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

24) Ugljični disulfid

Područje primjene

Radnici koji su izloženi ugljičnom disulfidu tijekom popravka, čišćenja i uništavanja ambalaže, usluga punjenja i proizvodnje uređaja, proizvodnja ugljičnog disulfida, proizvodnja vlakana viskoze, filma celuloze i celofana, primjena ugljičnog disulfida kao otapala za ekstrakciju masti, ulja i smole, proizvodnja lijekova, kozmetike i insekticida, primjena ugljičnog disulfida u vulkanizaciji itd.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	2 godine, psihologijsko testiranje svake 4 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregled

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - zamagljen vid
  - gubitak apetita
  - značajne promjene u težini
  - nesanicu
  - poremećaj pamćenja
  - razdražljivost, promjene raspoloženja
  - probleme koncentracije
  - simptomi koji ukazuju na koronarne ili periferne vaskularne poremećaje

- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Neurološki status: poremećaji osjeta, parestezije i neuropatije, poremećaji refleksa, tremor u rukama, simptomi Parkinsonove bolesti
- Oftalmološki pregledi: percepcija boja i dubinska percepcija
- Ergometrija
- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Neurološki status: poremećaji osjeta, parestezije i neuropatije, poremećaji refleksa, tremor u rukama, simptomi Parkinsonove bolesti
- Oftalmološki pregledi: percepcija boja i dubinska percepcija
- Ergometrija (svake godine, inače po indikaciji)
- Psihologijska obrada svake 4 godine

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti CNS-a ili PNS-a (pogotovo polineuritis)
- Koronarna skleroza
- Srčane aritmije
- Hipertenzija rezistentna na terapiju
- Bolest bubrega sa znatno oslabljenom bubrežnom funkcijom

Sposoban uz raniji pregled

- Ako se prekorače granice:
  - Ergometrija: < 70% ref. vrijednosti po protokolu po kojem je rađena

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

25) Halogeni ugljikovodici

Područje primjene

Radnici koji su izloženi halogenim ugljikovodicima, posebice trikloroetilenu i tetrakloretilenu (perkloroetilen), diklorometanu i triklorometanu (kloroform) tijekom proizvodnje i punjenja, koriste se za odmašćivanje i čišćenje (osim kemijskog čišćenja odjeće), laminaciju i zaštitu, vulkanizaciju, recikliranje otpala, uklanjanje boja, ekstrakciju masti i ulja itd.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - CNS, PNS, vegetativni sustav (VNS):
    - glavobolje
    - vrtoglavica
    - poteškoće koncentracije
    - poremećaji pamćenja
    - poremećaji osjeta
    - poremećaji mirisa i okusa
    - oštećenja sluha i vida
    - anksioznost
    - lupanje srca
    - pojačana podražljivost
  - Gubitak apetita, gubitak težine
  - Mučnina, povraćanje
  - Intolerancija alkohola
  - Ostali gastrointestinalni poremećaji
  - Poremećaji kože
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Krv: AST, ALT, GGT
- Urea, kreatinin
- Neurološki pregled: motorika, osjeti, refleksi

- Psihologijsko testiranje

Periodički i drugi pregledi

- Neurološki status: poremećaji osjeta, parestezije, neuropatije i refleksi (znakovi „tri-ovisnosti“)
- Urin:
  - po indikaciji: Tri-/tetrakloretilen: trikloroetena kiselina (kraj radnog tjedna na kraju smjene)
  - mikroalbumin
- Krv: AST, ALT, GGT
- Psihologijska obrada svake 3 godine

Ocjena

Nesposoban

- Kronične bolesti sa oštećenjem funkcije
  - PNS-a ili CNS-a
  - jetre (ako vrijednost bilo kojeg jetrenog testa prijeđe trostruku vrijednost),
  - bubrega
  - srca
- Kronični ponavljajući ulkus želuca ili dvanaesnika
- Ovisnost o alkoholu, drogama ili drugim intoksikantima

Sposoban uz kontrolni pregled

- Ako je razlog kontrolnog pregleda sumnja na oštećenje zdravlja trikloretilenu; inače provjera indikatora zbog kojeg je određen kontrolni pregled
- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - Urin:
    - Trikloroetena kiselina
      - Izlaganje trikloretilenu: >80 mg/l
      - Izlaganje tetrakloretilenu: >40 mg/l
    - mikroalbumin > 20 mg/l
  - Krv:
    - ALT > 60 U/l
    - AST > 60 U/l
    - GGT > 100 U/l

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

26) Plinoviti nadražljivci gornjih i donjih dišnih puteva

Područje primjene

Radnici izloženi atmosferi s plinovitim nadražljivcima u radnom okolišu gdje postoji izloženost formaldehidu, amonijaku, kloru, sumpor dioksidu, acetonu, dušikovom oksidu, ozonu i drugim nadražljivcima gornjih i donjih dišnih putova.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta, posebno obratiti pažnju na:
  - poremećaje kože i sluznice
  - funkciju vida
  - epistaksu
  - kronične bolesti gornjih i donjih dišnih puteva
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza pacijenta (između pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregled

- KKS, DKS
- Spirometrija
- Po indikaciji test bronhodilatatorom

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
  - Ako postoji indikacija: nespecifični bronhoprovokacijski test

Ocjena

Nesposoban

- Kronične bolesti dišnog sustava
- Kronični konjuktivitis

Sposoban uz raniji pregled

- Kod simptoma bolesti dišnog sustava i upala sluznica, ukoliko se mogu primijeniti adekvatne mjere zaštite na radu

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

27) Fluor

Područje primjene

Radnici izloženi fluoru ili njegovim spojevima tijekom proizvodnje ili punjenja kiseline koja sadrži fluor ili drugih topljivih fluorida, na poslovima prilikom kojih se stvara plinoviti fluor, u industriji stakla i keramike, tijekom aluminijske proizvodnje ako se primjenjuje fluorovodična kiselina, proizvodnje i primjene konzervansa za drvo koji sadrže fluoride, čišćenje naplataka, zavarivanje s elektrodama koje sadrže fluor itd.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta, posebno obratiti pažnju na:
  - gubitak apetita
  - mučninu, zatvor, druge probavne smetnje
  - simptomi osteoskleroze: bolovi u tijelu, „olovna“ težina u udovima, ukočenost kralježnice, druga ograničenja kretanja, frakture kostiju
  - dispnea tijekom kretanja, česti kašalj, iskašljavanje, pojačani zvuk disanja
  - stanje zubiju („pjegavi zubi“)
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Spirometrija
- RTG zdjelice, toraksa, lumbalne kralježnice (ne stariji od godine dana)

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- RTG zdjelice, toraksa, lumbalne kralježnice (kod prvog i drugog periodičkog pregleda nakon 6 godina, zatim svake 3 godine)
- Urin
  - kreatinin
  - po indikaciji: fluor

Ocjena

Nesposoban

- Kronične bolesti
  - kostiju (posebno osteosklerotični procesi)
  - drugi poremećaji metabolizma kalcija
  - pluća sa značajnim smanjenjem plućne funkcije (< od 60% FVC i VC; manje od 70% FEV1; manje od 40% MEP 50)
  - Morbus Bechterew
  - ukočenost velikih zglobova i kralježnice
  - kardiovaskularnog sustava
  - kronični reumatoidni artritis

Sposoban uz kontrolni pregled

- Akutni oblici gore navedenih bolesti, ukoliko se mogu primijeniti adekvatne mjere zaštite na radu
- Urin, ako postoji sumnja na otrovanje:
  - fluor > 4 mg/g kreatinina na početku smjene ili
  - fluor > 7 mg/g kreatinina na kraju smjene

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

28) Vinil klorid monomer

Područje primjene

Radnici izloženi vinil kloridu u proizvodnji vinil klorida ili polivinil klorida, punjenja ili čišćenja spremnika, uređaja za sakupljanje vinil klorida, čišćenje autoklava i dr.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine, nakon 12 godina izloženosti svake 3 godine

i

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta, posebno obratiti pažnju na:
  - gubitak apetita (posebno izbjegavanje masnoća)
  - vertigo
  - epigastrična bol
  - parestezija prstiju
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza pacijenta (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregled

- Kompletna krvna slika
- ALT, AST, GGT, alkalna fosfataza
- Ukoliko postoji indikacija: ultrazvuk abdomena
- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Kompletna krvna slika
- ALT, AST, GGT, alkalna fosfataza
- Ukoliko postoji indikacija: ultrazvuk abdomena
- Urin:
  - po indikaciji: tioglikolna kiselina (nakon nekoliko radnih smjena)
- RTG pluća nakon 12 godina izloženosti
- Nakon 12 godina izloženosti digitalna fotopletizmografija
- Psihologijska obrada

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti
  - krvi
  - jetre
  - pluća
- Sklerodermija

- Akroosteoliza
- Inzulin ovisni dijabetes
- Mikrocirkulacijske bolesti (posebno Raynaud fenomen)
- Poremećaji CNS-a ili PNS-a
- Ovisnost o alkoholu ili drogi

Sposoban uz raniji pregled

- Manje teški oblici ovih bolesti, ukoliko se mogu primijeniti adekvatne mjere zaštite na radu
- Urin :
  - tioglikolna kiselina > 2 mg/24 h

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

29) Stiren

Područje primjene

Radnici izloženi stirenu u proizvodnji stirena, polistirena (stiropor), ojačane plastike i dr.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	2 godine

i

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza pacijenta (između dva pregleda)
- Posebno obratiti pažnju na:
  - neurološke simptome (refleksi, motorička aktivnost, koordinacija, osjeti)
  - poremećaji pažnje, koncentracije i pamćenja
  - umor, ponavljajuće glavobolje, omaglice
  - iritacije kože i sluznica (pogotovo ako postoji poveznica s izlaganjem stirenu)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregled

- Kompletna krvna slika
- ALT, AST, GGT, alkalna fosfataza
- Analiza urina (test traka)
- Upitnik Q16
- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Kompletna krvna slika
- ALT, AST, GGT, alkalna fosfataza
- Glukoza u krvi
- Spirometrija
- EMNG svake 4 godine gornjih i donjih ekstremiteta
- Psihologijska obrada

Ocjena

Nesposoban

- Kronične bolesti kože osobito ako nastaje pogoršanje pri izlaganju stirenu
- Ovisnost o alkoholu ili drogi
- Izražene neurološke i psihijatrijske bolesti (polineuropatije, ponavljajuće konvulzije, teška endogena psihoza)
- Diabetes mellitus koji se teško kontrolira
- Kronične opstruktivne plućne bolesti
- Rezultati psihologijske obrade ukazuju na značajne deficite

Sposoban uz raniji pregled

- Manje teški oblici ovih bolesti, ukoliko se mogu primijeniti adekvatne mjere zaštite na radu

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

30) Plastične mase i smole

Područje primjene

Radnici koji rade u proizvodnji i preradi umjetnog kaučuka; proizvodnji i preradi kumaronske, indenske, poliesterske, fenolske, aledhidske i ketonske smole; proizvodnji polamida, aminoplasta, poliuretana, silikona i dr; proizvodnji epoksidnih smola i primjeni u antikorozivnoj zaštiti i prevlačenju metala u automobilskoj i elektroindustriji, u prehrambenoj industriji za unutarnju zaštitu

limene ambalaže, u kemijskoj industriji za zaštitu spremnika, cjevovoda, i uređaja izloženih morskoj vodi i sl.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	2 godine

i

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta, posebno obratiti pažnju na:
  - kronične bolesti dišnog sustava
  - kronične bolesti živčanog sustava
  - kronične bolesti kože
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza pacijenta (između dva pregleda)
- Posebno obratiti pažnju na:
  - kronične bolesti dišnog sustava
  - kronične bolesti živčanog sustava
  - poremećaji pažnje, koncentracije i pamćenja
  - umor, ponavljajuće glavobolje, omaglice
  - kronične bolesti kože, iritacije kože i sluznica
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregled

- Kompletna krvna slika
- ALT, AST, GGT, alkalna fosfataza
- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Kompletna krvna slika
- ALT, AST, GGT, alkalna fosfataza
- Spirometrija
- Po indikaciji: epikutano testiranje i bronhodilatatorni test

- Psihologijska obrada (do 50. godine života svake 4 godine, nakon toga pri svakom periodičkom pregledu)

Ocjena

Nesposoban

- Kronične i teške plućne bolesti
- Ovisnost o alkoholu ili drogi
- Izražene neurološke i psihijatrijske bolesti (polineuropatije, ponavljajuće konvulzije, teška endogena psihoza)
- Kronične bolesti kože
- Rezultati psihologijske obrade ukazuju na značajne deficite

Sposoban uz raniji pregled

- Manje teški oblici ovih bolesti, ukoliko se mogu primijeniti adekvatne mjere zaštite na radu

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

31) Izocijanati

Područje primjene

Radnici izloženi izocijanatima tijekom proizvodnje i prerade izocijanata i prepolimera (npr. poliuretani), proizvodnje poliuretanskih pjena, proizvodnje i prerade premaza koji sadrže izocijanate, ljepila itd., termo izolacija, tijekom primjene materijala koji sadrži izocijanate.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta, posebno obratiti pažnju na:

- bolesti dišnog sustava, posebice alergijske bolesti dišnih putova (npr. peludna groznica, astma), sklonost bronhospazmu (paroksizmalni kašalj, dispnea, stezanje u prsima), kronični bronhitis, kronični rinitis
- kronični konjunktivitis
- kardiopulmonalne bolesti

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza pacijenta (između dva pregleda)
- Posebno obratiti pažnju na
  - promjene na koži
  - dispneju, kašalj (posebno noću), bronhospazme
  - znakove astme

Specifični testovi

Prethodni pregled

- Spirometrija
- Po indikaciji: test bronhodilatatorom

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- Po indikaciji: test bronhodilatatorom
- Po indikaciji: nespecifični bronhoproprovokacijski test;
- Urin:
  - kreatinin
  - 4,4'-diaminodifenilmetan (MDA) (kraj smjene)
- Ukoliko postoji indikacija (moguće alergijske reakcije): protutijela (IgE, IgG) na izocijanate

Ocjena

Nesposoban

- Bolesti dišnog sustava sa značajnim smanjenjem plućne funkcije (odstupanje za više od 40% u odnosu na donju granicu referentne vrijednosti)
- Bronhalna astma
- Ostale bolesti s bronhalnom opstrukcijom

Sposoban uz kontrolni pregled

- Ako se prekorače granice:
  - FVC, FEV1 < 80% ref. vrijednosti> od 60%
  - MEF50 < 50% ref. vrijednosti>40%
  - MDA u urinu > 10 µg/g kreatinin

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

32) Ester fosforne kiseline i karbamati

Područje primjene

Radnici izloženi esteru fosforne kiseline tijekom proizvodnje požarnih retardanata, plastifikatora, dodataka za ulja i goriva i pesticida te pri primjeni pesticida te poslovi u kojima je radnik izložen organofosfornim i karbamatnim pesticidima (proizvodnja i primjena spojeva kao što su diklorvos, dioksation, dikrotiofos, disulfoton, epn, etion, forat, fosfamidon, fosmet, karbon-fenotion, klorpirifos, paration, paration-metil, sradan, tionazin, monometil-karbamat itd.)

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	Na kraju prvog radnog tjedna izloženosti, zatim ukoliko su nalazi uredni svaka 4 tjedna Ukoliko je izloženost intermitentna, pregledi samo u periodima stvarne izloženosti prema gornjoj shemi

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregled

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta, posebno obratiti pažnju na:
  - nesvjesticu
  - gubitak apetita
  - mučninu
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza pacijenta (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregled

- Krv: acetil –kolinesteraza/ u punoj krvi i u eritrocitima
- AST, ALT, GGT
- Psihološka obrada

Periodički i drugi pregledi

- Krv:
  - kolinesteraza
  - aktivnost kolinesteraze u serumu (inicijalna vrijednost: ujutro početkom radnog tjedna, ciljana vrijednost: kraj tjedna, kraj smjene)
- EMNG po indikaciji
- Psihologijska obrada svkih 6 mjeseci

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti
  - CNS-a ili PNS-a, posebno mijastenija
  - jetre

Sposoban uz raniji pregled

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - Acetil kolinesteraza: manja od 70% inicijalne vrijednosti ili < 4000 U/L

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

33) Cijanovodik

Područje primjene

Radnici koji su tijekom proizvodnje izloženi tekućini cijanovodične kiseline, cijanida, ferocijanida i drugih derivata, postupak dobivanja plemenitih metala (zlato, srebro) cijanizacijom; korištenje cijanata za cinčanje - pozlata, posrebrivanje, niklovanje, pozlaćivanje kadmijem, itd; toplinska obrada metala, proizvodnja proizvoda od pleksiglasa, primjena cijanovodičke kiseline u obliku plina kao pesticida itd.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	2 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregled

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta, posebno obratiti pažnju na:
  - bolesti kože
  - bolesti CNS-a
  - ovisnosti o drogama i alkoholu
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza pacijenta (između dva pregleda)
- Klinički status
- Posebno obratiti pažnju na:
  - kožu
  - nosni septum i epistaksu

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Crvena krvna slika
- Spirometrija
- EKG
- po indikaciji: ergometrija

Periodički i drugi pregledi

- Crvena krvna slika
- EKG
- Ergometrija
- Laktat u krvi po indikaciji

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti
  - CNS-a
  - kože
  - psihoze bez obzira na remisiju
  - kardiovaskularne bolesti
- ovisnosti o drogama i alkoholu

Sposoban uz kontrolni pregled

- Blaže bolesti CNS-a ili kože,

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

34) Nitroglikol i nitroglicerina

Područje primjene

Radnici koji su izloženi tijekom proizvodnje i transporta praha za želatinozne eksplozive, rad na punjenju i čišćenju kontejnera nitroglicerina ili nitroglikola.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	1 godina, psihologijsko testiranje svake 4 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregled

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta, posebno obratiti pažnju na:
  - glavobolju, vrtoglavicu
  - mučninu, gubitak apetita
  - povećana razdražljivost
  - poremećaje spavanja
  - perikardijalnu bol
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza pacijenta (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregled

- EKG, step test
- Psihologijska obrada
- Ukoliko postoji indikacija: 24-h mjerenje krvnog tlaka
- Ukoliko postoji indikacija: ergometrija

Periodički i drugi pregledi

- Kao i kod prethodnog pregleda

- Psiholgijska obrada svake 4 godine

Ocjena

Nesposoban

- Teška bolest kardiovaskularnog sustava, bilo koji oblik
- Hipotenzija ili hipertenzija rezistentna na terapiju

Sposoban uz kontrolni pregled

- Poremećaji srčanog ritma
- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - ergometrija < 70% standardne vrijednosti, ali > od 60%, prema protokolu po kojem je test rađen

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

35) Dimetilformamid

Područje primjene

Radnici koji su izloženi dimetilformamidu npr. u kemijskoj, farmaceutskoj, kozmetičkoj industriji, proizvodnji umjetne kože, poliakrilnitril vlakna, poliuretana, tijekom punjenja, čišćenja i popravaka kontaminiranih dijelova.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregled

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta, posebno obratiti pažnju na:
  - gastrointestinalne smetnje
  - bolesti jetre
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza pacijenta (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregled

- Funkcija jetre: AST, ALT, GGT,AF

Periodički i drugi pregledi

- Kao i kod prethodnog pregleda
- Po indikaciji:UZV jetre

Ocjena

Nesposoban

- Kronične bolesti jetre, ako vrijednosti bilo kojeg jetrenog testa prelaze trostruku vrijednost

Sposoban uz raniji pregled

- Ako se prekorače slijedeće vrijednosti:
  - AST > 60 U/L
  - ALT > 60 U/L
  - GGT > 100 U/L

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

36) Parafinski mulj, katran, ulja katrana, antracen, smola ili čađe

Područje primjene

Radnici izloženi sirovom parafinu, katranu, smoli i čađi.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	2 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta, posebno obratiti pažnju na:
  - kronične i alergijske bolesti kože
  - posebnu osjetljivost na sunce
  - značajne promjene madeža
  - pigmentozne promjene
  - ihtiozu, seboreju
  - funkciju respiratornog sustava
  - funkciju kardiovaskularnog sustava
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza i anamneza pacijenta (između dva pregleda) kao prethodni pregled
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregled

- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Dermatoskopski pregled
- Pregled mukokutanih granica
- Psihologijska obrada svakih 6 godina

Ocjena

Nesposoban

- Vitiligo
- Rak kože

Sposoban uz raniji pregled

- Promjene na koži ili sluznici

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

37) Aromatski nitro i amino spojevi

Područje primjene

Radnici izloženi aromatskim nitro i amino spojevima npr. tijekom proizvodnje i korištenja eksploziva, pesticida, herbicida, boja, proizvodnja i korištenje nitrobenzena i dinitrobenzena, nitrofenola i dinitrofenola i trinitrofenola, anilina, fenilendiamina, benzidina, naftilamina, toluendiamina i drugih u tekstilnoj industriji, industriji gume i kože, pri bojenju krzna, proizvodnji sapuna i parfema; primjena dinitrobenzena kao pesticida.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	3 godina

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregled

- Radna anamneza
- Opća anamneza pacijenta, posebno obratiti pažnju na:
  - gubitak apetita
  - gastrointestinalne poremećaje
  - vrtoglavicu, slabost, znojenje, nemir
  - glavobolju
  - srčani probleme, tahikardiju
  - dispneu
  - iritaciju kože i sluznica, alergijski dermatitis, ekceme
  - astmu
- Tijekom rada s amino spojevima:
  - disfunkcija mokrenja i/ili nelagoda pri mokrenju
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status - znaci cijanoze noktiju, ušiju ili vrha nosa (methemoglobin)

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Kompletna krvna slika
- AST, ALT i GGT, AF

Periodički i drugi pregledi

- Kompletna krvna slika
- AST, ALT, i GGT
- Krvni razmaz: Heinzova tjelešca
- Urin:
  - aromatski nitro spojevi: Websterov test
  - karcinogeni aromatski amino spojevi: PAPA test

Ocjena

Nesposoban

- Teške bolesti
  - krvi
  - bubrega
  - jetre
  - kože
  - mokraćnog mjehura i urinarnog trakta
- Alkoholizam

Sposoban uz kontrolni pregled, ako je razlog kontrolnog pregleda poremećaj u krvnoj slici

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:
  - Eritrociti ž: $3.86 - 5.08 \times 10^{12}/L$
m: $4.34 - 5.72 \times 10^6 / mm^3$
  - Hemoglobin ž: 119 - 157 g/L
m: 138 - 175 g/L
  - MCV: 83-97.2 fL
  - Trombociti: $158 - 424 \times 10^9/L$
  - Leukociti: $3.4 - 9.7 \times 10^9/L$
    - Segm 34-69 %
    - Eozin 0-7 %
    - Bazo 0-1 %
    - Mono 2-12 %
  - Limfociti 20-46 %
  - AST > 60 U / L
  - ALT > 60 U / L
  - GGT > 100 U / L
  - pozitivni Websterov test
  - PAPA (CIN III-IV)

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

38) Rad sa citotoksičnim lijekovima

Područje primjene

Radnici izloženi citotoksičnim tvarima npr. u proizvodnji lijekova, primjeni i pripremljanju citotoksičnih lijekova u zdravstvenim ustanovama i sl.

Popis citotoksičnih lijekova koji su svrstani u grupu 1 i 2A prema IARC klasifikaciji nalazi se u Prilogu 6.

Vrste pregleda

Prethodni pregled	Pregled prije zapošljavanja
Periodički pregled	Unutar 2 godine ovisno o izloženosti

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregled

- radna anamneza
- opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - prijašnju izloženost citotoksičnim lijekovima
  - životni stil (pušenje, alkohol itd.)
  - terapiju imunosupresivima
  - prijašnja RTG snimanja
  - maligne bolesti u obitelji
  - ponavljajuće ozbiljnije zarazne bolesti
  - gubitak težine
  - kašalj, promuklost, hemoptiza
  - hematurija
  - učestale stolice promijenjive konzistencije
  - zakašnjelo zaraštavanje rana
- klinički status, posebno obratiti pažnju na:
  - promjene na koži (hiperkeratoza, ulceracije, madeži, itd.)
  - povećani limfni čvori
  - promjene na mukoznim membranama
  - paraneoplastični sindromi, prekancerozne lezije

Periodički i drugi pregledi

- radna i opća anamneza u međuintervalu (između dva pregleda)
  - ako je moguće, procjena rezultata mjerenja i biomonitoringa
- klinički status kao i kod prethodnog pregleda uz dodatke

- screening na druge biološke učinke dotičnog agensa (prema Smjernici o Karcinogenima i mutagenima)
- usporedba s prijašnjim nalazima

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- markeri upale (SE, CRP)
- diferencijalna krvna slika
- stolica na okultno krvarenje
- AST, ALT, GGT
- po indikaciji: RTG prsnog koša

Periodički i drugi pregledi

- kao i kod prethodnog pregleda
- s dodatkom:
  - UZV abdomena
  - alkalna fosfataza
- test trake (urin): ukoliko postoji izloženost ciklofosfamidu

Ocjena

Sposoban

Nije sposoban

- postojeća zloćudna bolest
- prijašnja zloćudna bolest ovisno o agensu kojem će biti izložen i o ciljnom organu
- terapija imunosupresivima
- teška imunodeficijencija
- perzistirajući patološki nalazi u klinički relevantnim parametrima
- prekancerozne lezije

Sposoban uz kontrolni pregled

- procjena specijalisti medicine rada

Svi drugi slučajevi

4.1.2. Fizikalne štetnosti

1) Neionizirajuće zračenje od 0 Hz do 300 GHz

Pravilnik o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima koji se odnose na izloženost radnika rizicima koji potječu od elektromagnetskih polja (Narodne novine 38/08) određuje minimalne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve vezane uz izloženost radnika rizicima koji potječu od

elektromagnetskih polja. Infracrveno zračenje su elektromagnetski valovi valne duljine između 0,8 mikrometara (vidljive crvene svjetlosti) i oko 1 mm (najkraćih radiovalova). Za ljudsko oko su te zrake nevidljive, ali se njihovo djelovanje može zamijetiti na koži kao osjećaj topline. Budući da podižu temperaturu tijela na koje padaju, ono se često (pogrešno) naziva toplinskim zračenjem. Neki od izvora infracrvenog zračenja su infracrvene lampe i grijači, sunce, velike peći svih vrsta (talionice, centralnog grijanja), zavarivanje, proizvodnja stakla i čelika.

Ultraljubičasto zračenje (UVZ) je onaj dio spektra sunčevog zračenja koji je svojom valnom dužinom upravo iznad onog koji naše oko opaža kao ljubičasti dio sunčeve svjetlosti (u elektromagnetskom spektru ultraljubičasto zračenje se, po valnoj duljini i frekvenciji, nalazi između rendgenskog i vidljivog spektra). UVZ zračenje se emitira kada pobuđeni atomi prelaze iz višeg energetskog stanja u niže, otpuštajući pri tom fotone energija u području UVZ-a. Za razliku od svjetlosnih i toplinskih (infracrvenih) zraka, koje zamjećujemo posebnim osjetilima našeg tijela, za UVZ znamo samo po njegovim štetnim posljedicama na naš organizam (u ovisnosti o valnoj duljini i količini izloženosti to su crvenilo kože, boranje i brzo starenje kože, rak kože, oštećenje vida, itd.). Neki od izvora ultraljubičastog zračenja su **sunce, kvarcne lampe (crna svjetla), UVZ laseri.**

2) Umjetno optičko zračenje i zračenja pri obavljanju poslova na otvorenom

Područje primjene

Radnici izloženi optičkom zračenju, UV i infracrvenom zračenju.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	2 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - epizode svrbeža, crvenilo kože i pojavu drugih lezija na izloženim dijelovima kože
  - osjećaj „titranja oka“, epizode crvenila oka, promjene vidnog polja, zamagljen vid, promjene vida za boje, skotome
- Također je potrebno razmotriti:
  - posebnu osjetljivost na UV zračenje (koža fototipski Fitzpatrick I)
  - fotodermatoze izazvane ili pogoršane svjetlošću
  - značajne promjene madeža, promjene pigmentacije
  - maligni melanom ili nemelanomski rak kože (bazocelularni i planocelularni karcinom)
  - povećan rizik od UV-induciranih tumora kože (npr. bazocelularni nevus sindrom)
  - utjecaj fototoksičnih/fotoalergenskih/imunosupresivnih lijekova
  - pojava kroničnih promjena uzrokovanih optičkim zračenjem (npr. pterigij konjunktive, foto konjunktivitis, fotokeratitis, mrežne)
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Pregled izloženih područja kože
- Pregled vanjskog oka
- Centralni vid
- Amsler test
- Oftalmoskopski pregled fundusa oba oka

Periodički i drugi pregledi

- Pregled izloženih područja kože
- Pregled vanjskog oka
- Ako postoji indikacija:
  - Centralni vid
  - Amsler test
  - Oftalmoskopski pregled fundusa oba oka

Ocjena

Nesposoban

- Melanom ili nemelanomski rak kože
- Promjene na koži s povećanim rizikom od raka kože
- oštećenje vida za koje se sumnja da je posljedica zračenja

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

3) Ionizirajuće zračenje

Pravilnik o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja (NN 80/13). U **Prilogu 10** naveden je izvadak iz Pravilnika o sadržaju i rokovima pregleda te zaprekama za obavljanje pregleda.

4) Buka

Pravilnik o zaštiti radnika od izloženosti buci na radu (NN 46/08) utvrđuje minimalne zahtjeve za zaštitu radnika od rizika za njihovo zdravlje i sigurnost koji proizlaze ili su rezultat izloženosti buci, a posebno riziku za sluh.

Područje primjene

Radnici izloženi ekvivalentnoj razini buke višoj od 85 dBA.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	Prvi nakon godine dana , a zatim svaki slijedeći nakon 4 godine

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - upale uha i nosa (kompromitacija Eustahijeve tube), traume glave, uzimanje ototoksičnih lijekova
- Također je potrebno razmotriti:
  - prijašnju izloženost buci
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Audiometrija
- Otoskopija
- Pregled nosa spekulomom

Periodički i drugi pregledi

- Audiometrija
- Otoskopija
- Pregled nosa spekulomom
- po indikaciji: Timpanometrija
- po indikaciji: SISI test i Weberov test

Ocjena

Nesposoban

- Naglušost (ne i već postojeća ili prirođena gluhoća)

Sposoban uz kontrolni pregled

- Normalan sluh uz početnu perceptivnu leziju

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

5) Vibracije

Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti vibracijama na radu ([NN 155/08](#)) propisuje zahtjeve za zaštitu radnika od rizika za njihovo zdravlje i sigurnost koji proizlaze ili su rezultat izloženosti mehaničkim vibracijama.

Područje primjene

Radnici izloženi lokalnim vibracijama koje se prenose preko šake i ruke, te općima koje se prenose preko cijelog tijela.

a) Lokalne vibracije koje se prenose preko šake i ruke

Radnici čija je vrijednost dnevne izloženosti ista ili prelazi granicu dnevne izloženosti od 5 m/s^2 .

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	Prvi nakon godine dana , a zatim najduže nakon 4 godine do 20 godina izloženosti, a nakon toga svake 2 godine/kod radnika starijih od 45 godina svake 2 godine bez obzira na duljinu izloženosti

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - poremećaje neurološkog, lokomotornog i kardiovaskularnog sustava (hipertenzija)
  - diabetes mellitus
- Također je potrebno razmotriti:
  - prijašnju izloženost vibracijama
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Test hladnom vodom
- Allenov test
- Roosov i Phalenov test
- Tinelov znak

Periodički i drugi pregledi

- Test hladnom vodom
- Allenov test
- Roosov i Phalenov test
- Tinelov znak
- po indikaciji: Digitalna fotopletizmografija
- po indikaciji: EMNG
- po indikaciji: RTG šaka, laktova i ramena

Ocjena

Nesposoban

- Raynaudova bolest i fenomen
- Polineuropatija bez obzira na uzrok
- Reumatske upalne bolesti
- Stenoza vertebralnog kanala
- Poremećaji srčanog ritma
- Neregulirana hipertenzija
- Neregulirani diabetes mellitus
- Preboljeli infarkt miokarda i cerebrovaskularni inzult

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

b) Opće vibracije koje se prenose preko cijelog tijela

Radnici čija je vrijednost dnevne izloženosti ista ili prelazi granicu dnevne izloženosti od 1.15 m/s^2 .

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	Prvi nakon godine dana , a zatim najduže nakon 3 godine

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - poremećaje neurološkog, lokomotornog i kardiovaskularnog sustava (hipertenzija)
  - diabetes mellitus
- Također je potrebno razmotriti:
  - prijašnju izloženost vibracijama
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Test hladnom vodom
- Allenov test
- Roosov i Phalenov test
- Tinelov znak

Periodički i drugi pregledi

- Test hladnom vodom
- Allenov test
- Roosov i Phalenov test
- Tinelov znak
- Digitalna fotopletizmografija gornjih i donjih ekstremiteta
- EMNG ukoliko postoji indikacija
- RTG šaka, laktova i ramena, LS kralješnice sa SI zglobovima ukoliko postoji indikacija

Ocjena

Nesposoban

- Raynaudova bolest i fenomen
- Polineuropatija
- Reumatske upalne bolesti
- Stenoza vertebralnog kanala
- Poremećaji srčanog ritma životno ugrožavajući, refraktorni na terapiju
- Neregulirana hipertenzija
- Neregulirani diabetes mellitus
- Preboljeli IM i CVI
- Prolaps diska

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

6) Povišeni atmosferski tlak

Područje primjene

Rad pod visokim tlakom (>0.1 kPa/cm² iznad atmosferskog tlaka).

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	1 godina

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - kardiovaskularne bolesti
  - plućnu funkciju
  - bolesti srednjeg uha
- Psihološki intervju s posebnim naglaskom na:
  - ovisnost o drogama i alkoholu
  - psihoza
  - anamnezu agresivnog ponašanja
  - klaustrofobiju
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Spirometrija
- EKG
- Intelektualne sposobnosti
- Emocionalna stabilnost
- Ukoliko postoji indikacija: ergometrija

- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- EKG
- Ukoliko postoji indikacija: ergometrija
- Psihologijska obrada svake 4 godine

Ocjena

Nesposoban

- Dob > 50 godina
- Nakon kesonske bolesti sve do periodičkog pregleda s pozitivnom ocjenom
- Teške kardiovaskularne bolesti
- Kronične respiratorne, urogenitalne bolesti ili bolesti gastrointestinalnog trakta
- Mentalni poremećaji, ovisnost o drogama i/ili alkoholu, anamneza agresivnog ponašanja, klaustrofobija
- Kognitivni deficiti (IQ < 90)
- Emocionalna nestabilnost (percentila neuroticizma > 60% ili ekvivalentno odstupanje)

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

7) Rad u nepovoljnoj mikroklimi u zatvorenom prostoru

Područje primjene

Mjesta rada na kojima mikroklima ne odgovara standardima zbog visoke temperature i visoke relativne vlage; radna mjesta u uvjetima niskih temperatura kao što je rad u hladnjačama i sl.

Obavezni pregledi

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	3 godine do 45 godine, zatim 2 godine

8) Rad na otvorenom u uvjetima povišene temperature

Područje primjene

Rad u radnom okolišu s efektivnom temperaturom iznad 23.5 °C.

Obavezni pregledi

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
--------------------	---------------------

Periodički pregledi	3 godine do 45 godine, zatim 2 godine
---------------------	---------------------------------------

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - kardiovaskularne bolesti
  - bolesti dišnog sustava
  - bolesti bubrega
  - bolesti jetre
  - bolesti središnjeg živčanog sustava
  - kronične i recidivirajuće bolesti gastrointestinalnog sustava
  - kronične bolesti kože
  - endokrine bolesti i teške reumatske bolesti
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- KKS, DKS,
- UREA, Kreatinin
- AST, ALT, G-GT
- EKG
- Spirometrija
- Indeks tlaka gležanj-nadlaktica ili gležanski indeks (ABPI)
- Ako postoji indikacija: ergometrija, oscilometrija

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- EKG
- Ergometrija kod osoba starijih od 50 godina
- Brahijalni indeks gležnja
- Po indikaciji Holter tlaka i EKG

Ocjena

Nesposoban

- Postojanje apsolutne ili relativne zapreke za ergometriju
- Dokazana ateroskleroza
- Arterijske okluzivne bolesti
- Teška pretilost (Broca indeks iznad 130 %)
- Ergometrija: ukoliko ponavljajući nalaz postignutog maksimalnog opterećenja iznosi manje od 65% zahtjeva rada kroz 8 sati

Sposoban uz raniji pregled

- ergometrija: <80% standarda

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

9) Rad na otvorenom u uvjetima snižene temperature

Područje primjene

Rad na temperaturi ispod -21 ° C

Obavezni pregledi

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	3 godine do 45 godine, a zatim 2 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - kardiovaskularne bolesti
  - bolesti dišnog sustava
  - bolesti kože
  - endokrine bolesti i teške reumatske bolesti
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- EKG
- Spirometrija
- Indeks tlaka gležanj-nadlaktica ili gležanski indeks (ABPI)
- Ako postoji indikacija: oscilometrija
- Ako postoji indikacija: ergometrija

Periodički i drugi pregledi

- Spirometrija
- EKG
- Oscilometrija
- Ergometrija >50 godina
- Brahijalni indeks gležnja
- Po indikaciji Holter tlaka i Ekg-a

Ocjena

Nesposoban

- Kronične bolesti dišnog sustava
- Bolesti perifernog vaskularnog sustava
- Kronične i rekurentne bolesti kože
- Arterijske okluzivne bolesti

Sposoban uz raniji pregled

- Mjerenje gležanjanskog indeksa (ABPI) < 1

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

4.1.3 Biološke štetnosti

Područje primjene

Izloženost bakterijama: Antraks - poslovi i poljoprivrednika , stočara , veterinaru, radnika na skupljanju otpada i sl.; leptospira - kanalski radnici, poljoprivrednici, radnici u klaonicama, veterinari i sl.

Izloženost virusima: Krpeljni meningoencefalitis - šumski radnici, pastiri, poljoprivrednici, radnici na održavanju zelenila; Svi virusi - zdravstveni radnici i ostali radnici u zdravstvu.

Izloženost parazitima: Ankilostomijaza- radnici u ciglanama, radnici u tunelima, kanalski radnici, rudari.

Ako procjena rizika pokaže, da postoji rizik za zdravlje i sigurnost radnika zbog njihove izloženosti biološkim agensima za koje postoji učinkovito cjepivo, poslodavci radnicima moraju ponuditi cijepljenje. Radnici moraju biti informirani o prednostima i nedostacima kako cijepljenja tako i necijepljena.

Popis bioloških štetnosti (agenasa) svrstanih prema Pravilniku o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti biološkim agensima pri radu u skupinu 2 do 4 naveden je u **Prilogu 11**.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - bolesti dišnog sustava
  - kardiovaskularne bolesti
  - urogenitalne bolesti
  - bolesti gastrointestinalnog trakta
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- KKS,DKS
- Urin i sediment
- AST,ALT, GGT
- Urea i kreatinin
- Po indikaciji Rtg pluća
- Cijepljenje protiv B hepatitisa po indikaciji (provjera titra anti HBs 6-8 tjedana nakon zadnje treće doze cjepiva, ako imaju zaštitini titar >od 10 U/L smatraju zaštićeni slijedećih 15 godina)

- Kod šumskih i drugih radnika kod kojih postoji povećan rizik od krpeljnog meningoencefalitisa (rasdnici u hitnoj pomoći, veterinari, lobvočuvari i sl.) potrebno je provesti cijepljenje po za krpeljni meningoencefalitis

Periodički i drugi pregledi

- KKS,DKS
- Urin i sediment
- AST,ALT,GGT
- Urea i kreatinin
- Po indikaciji Rtg pluća
- Cijepljenje protiv B hepatitisa po indikaciji (provjera titra anti HBs 6-8 tjedana nakon zadnje treće doze cjepiva, ako imaju zaštitni titar >od 10 U/L smatraju zaštićeni sljedećih 15 godina)

Ocjena

Nesposoban

- Kronične imunološke bolesti
- Kod dugotrajne terapije kortikosteroidima
- Dugotrajna terapija imunosupresivima i citotoksičnim lijekovima
- Kronične promjene kože s kompromitiranom funkcijom kože
- Osobe kojima je uklonjena slezena, a nisu prije toga imunizirane pneumokoknim cjepivom

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

4.2. Poslovi s posebnim uvjetima koje moraju zadovoljiti radnici na poslovima s povećanim rizikom od ozljede na radu, ozljede drugih osoba i uništavanja materijalnih dobara, a na kojima postoji opasnost od nastanka ozljede na radu ili profesionalnih bolesti

1) Izloženost kiselinama i lužinama

Područje primjene

Poslovi koji se izvode u okolišu gdje postoji izloženost koncentriranim kiselinama i lužinama

2) Signalizacija i dovod zraka

Područje primjene

Supervizori i odjeli za rad pod visokim tlakom (kesoni), a tijekom ronjenja, rukovanje dovodom zraka, vezanje tereta, davanje upozorenja pri radu s dizalicom, usmjeravanje prometa, davanje upozorenja na opasnosti i dr. poslovi pri kojima se rukuje opremom za dovod zraka radnicima u rudnicima, kesonima i pri obavljanju ronilačkih poslova.

3) Poslovi izvršnih radnika odgovornih za rad žičara

Područje primjene

Radnik koji obavlja poslove kojima neposredno sudjeluje u obavljanju prometa žičare.

4) Rad na visini

Područje primjene

Poslovi obavljani redovito na tri metra ili više iznad razine tla gdje se ne mogu primijeniti osnovne mjere zaštite na radu kako bi se spriječio rizik od pada, podizanje skele i sl.

5) Rukovanje i upravljanje strojevima i uređajima na mehanički pogon kada se ne može u potpunosti zaštititi od mehaničkih opasnosti

Područje primjene

Rad sa samohodnim mehaniziranim strojevima, (buldožer, bager, oprema za sabijanje, utovarivači i dr.), rukovanje opremom za proizvodnju i preradu sirove nafte i plina, rad u kotlovnica, kompresorskim stanicama i drugim elektranama, stanicama i spremnicima s komprimiranim plinovima, rad s mehaniziranim dizalicama (kranovima), te rad, održavanje ili servis strojeva i uređaja s pokretnim ili rotirajućim dijelovima, bez pune zaštite od mehaničkih opasnosti

6) Izrada i rad s eksplozivnim sredstvima, te rukovanje opremom za skladištenje i obradu zapaljivih i eksplozivnih tekućina i plinova

Područje primjene

Proizvodnja baruta i drugih eksploziva, pakiranje, skladištenje i rukovanje eksplozivom, uključujući pomoćne poslove), punjenje i detoniranje mina, te rukovanje opremom za skladištenje i obradu zapaljivih i eksplozivnih tekućina i plinova

7) Rad s električnom energijom

Područje primjene

Instalacija, održavanje i ispitivanje električnih instalacija i opreme napona iznad 1000 V ili 220 V s posebnim zahtjevima.

8) Rad s naftom i derivatima

Područje primjene

Rad u eksploataciji nafte, preradi nafte, na skladištenju nafte i transportu naftnih derivata i njihovoj uporabi (eksploatacija sirove nafte, prerada, skladištenje, transport, korištenje nafte i naftnih derivata).

Program pregleda poslova s posebnim uvjetima koje moraju zadovoljiti radnici na poslovima s povećanim rizikom od ozljede na radu, ozljede drugih osoba i uništavanja materijalnih dobara, a na kojima postoji opasnost od nastanka ozljede na radu ili profesionalnih bolesti pobrojanih od točke 1 do 8

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine, radnici > 50 godina: 3 godine Psiholojska obrada pri svakom pregledu

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza

- Opća anamneza pacijenta
- Psihološki intervju s posebnim naglaskom na:
  - ovisnost o drogama i alkoholu
  - mentalne poremećaje
  - anamnezu agresivnog ponašanja
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- KKS, DKS, urin, sediment urina, GUK, kolesterol
- urea, kreatinin
- Vid
  - vidna oštrina
  - perimetrija
  - binokularni vid
  - raspoznavanje boja (npr. Ishihara test)
- Psihologijska obrada
- Audiometrija
- NASA i Fukuda test

Periodički i drugi pregledi

>40 godina:

- vid
  - vidna oštrina
  - perimetrija
  - binokularni vid
- Audiometrija
- Ergometrija
- Psihologijska obrada

Ocjena

Nesposoban

- Aktivna psihoza
- Ovisnosti o drogama ili alkoholu, epilepsija, narkolepsija ili druge bolesti s povećanim rizikom iznenadnog gubitka svijesti
- Dijabetes koji zahtijeva redovitu medikamentoznu terapiju
- Teške bolesti središnjeg i perifernog živčanog sustava
- Endokrine bolesti, metaboličke bolesti s povećanim rizikom za nastanak kome ili šoka

- Kronična bolest bubrega
- Alkoholizam, akrofobija (hipsofobija)
- Teška oštećenja mišićno-koštanog sustava
- Slušno oštećenje (gubitak sluha više od 40 dB u odgovarajućem rasponu frekvencija)
- Oštećenje prostornog sluha
- Vestibularni poremećaji
- Ako se radi o akustičnoj signalizaciji: naglušnost > 40 dB u relevantnom frekvencijskom rasponu
- Vidna oštrina (korigirana) <0,8 na boljem oku
- Perimetrija: znatno smanjenje vidnog polja
- Binokularni vid: abnormalna dubinska percepcija
- Deficit razlikovanja boja
- Monopsija i teški oblici slabovidnosti, visoka kratkovidnost, druge bolesti oka sa suženjem vidnog polja, oštećenje prostorne percepcije
- Psihološka obrada koja ukazuje na kognitivne, emocionalne i psihomotorne deficite

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

9) Rad u podzemnim rudnicima

Područje primjene

Rad u podzemnim rudnicima.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	2 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - bolesti i poremećaji kardiovaskularnog sustava
  - bolesti dišnog sustava
  - bolesti mišićno-koštanog sustava
  - poremećaji ravnoteže
  - konvulzije
- Psihološka obrada s posebnim naglaskom na:
  - ovisnost o drogama i alkoholizam
  - psihozu

- anamnezu agresivnog ponašanja
- klaustrofobiju
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status
- Psihologijska obrada po indikaciji

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- KKS, DKS, Guk
- Urin i sediment
- AST, ALT, GGT
- Kreatinin
- Ergometrija
- Ako postoji indikacija: RTG toraksa
- Audiometrija
- Spirometrija
- Testovi ravnoteže
- Vid
  - vidna oštrina
  - perimetrija
  - binokularni vid

Periodički i drugi pregledi

- KKS, DKS, Guk
- Urin i sediment
- AST, ALT, GGT
- Kreatinin
- Ergometrija
- Audiometrija
- Spirometrija
- Testovi ravnoteže
- Vid
  - vidna oštrina
  - perimetrija
  - binokularni vid
- Ako postoji indikacija: RTG toraksa

Ocjena

Nesposoban

- Ergometrija: postojanje apsolutne ili relativne zapreke
- Bolesti dišnog sustava s vrlo oslabljenom plućnom funkcijom
- Epilepsija
- Inzulin ovisni dijabetes
- Poremećaji ravnoteže
- Kokošje sljepilo
- Neregulirana hipertenzija

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

10) Poslovi ronilaca

Područje primjene

Ronjenje za potrebe obavljanja ronilačkih radova kod izvršenja podvodnog tehničkog zadatka primjenom određene podvodne tehnologije pod vodom u području građenja, održavanja, eksploatacije ili uništavanja podvodnih objekata ili djelomično uronjenih objekata ili dizanje potonulih objekata, ronjenje za potrebe ribarstva u svrhu sakupljanja podvodnih organizama za daljnju prodaju, održavanja ribolovnih alata i opreme te uzgojnih procesa u moru.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	1 godina Psihologijska obrada do 50. godine svake 2 godine, a nakon toga svake godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - bolesti dišnog sustava, osobito pneumotoraks
  - kardiovaskularne bolesti
  - urogenitalne bolesti
  - bolesti gastrointestinalnog trakta
- Psihologijska obrada s posebnim naglaskom na
  - ovisnost o drogama i alkoholu
  - mentalne poremećaje

- emocionalnu stabilnost
- vizualnoperceptivne sposobnosti
- psihomotorne sposobnosti
- anamnezu agresivnog ponašanja
- klaustrofobiju, akrofobiju
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status
- Psihološka obrada svake 2 godine, a nakon toga svake godine

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Vid
  - vidna oštrina
  - perimetrija
  - binokularni vid
  - raspoznavanje boja (npr. Ishihara test)
- Sluh: audiometrija
- Testovi ravnoteže: NASA, FUKUDA
- Psihološka obrada
- Spirometrija
- EKG
- RTG dugih kostiju ako rade na dubini većoj od 50 m
- Flack test po indikaciji
- Ukoliko postoji indikacija: Ergometrija

Periodički i drugi pregledi

>40 godina:

- vid
  - vidna oštrina
  - perimetrija
  - binokularni vid
- Spirometrija
- Ergometrija
- Psihološka obrada svake 2 godine do 50. godine, a nakon toga svake godine

Ocjena

Nesposoban

- Koagulopatije
- Nakon kesonske bolesti sve do periodičkog pregleda s pozitivnom ocjenom
- Žene tijekom trudnoće
- Kardiovaskularne bolesti
- Pneumototaks
- Kronične respiratorne, urogenitalne ili bolesti gastrointestinalnog trakta
- Mentalni poremećaji, ovisnost o drogama ili alkoholu, anamneza agresivnog ponašanja, klaustrofobija, akrofobija
- Osteoliza dugih kostiju
- Vidna oštrina (korigirana) <0,8 na boljem oku
- Perimetrija: znatno smanjenje vidnog polja
- Binokularni vid: abnormalna dubinska percepcija
- Psihologijska obrada koja ukazuje na kognitivne, vizualnoperceptivne, emocionalne i psihomotorne deficite

11) Poslovi vatrogasaca

Sadržaj i dinamika pregleda vatrogasaca preuzeti su iz **Praktične smjernice za opseg i vrstu zdravstvenog pregleda i tjelesne pripremljenosti vatrogasaca**, izrađene uz potporu Twinning projekta EU i nalaze se u **Prilogu 7** ove smjernice .

4.3 Posebne grupacije poslova kod kojih zbog posebnih uvjeta postoje opasnosti od oštećenja zdravlja radnika

1) Rad u uvjetima smanjene opskrbe kisikom

Područje primjene

Rad u radnom okolišu sa smanjenim parcijalnim tlakom kisika (15 - <17%).

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	1 godina

U uvjetima kad je koncentracija kisika makar i kratkotrajno ispod 15% radnik ne smije raditi bez vanjskog dovoda kisika.

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - kardiovaskularni i dišni sustav (dispnea kod penjanja stepenicama ili tijekom svakodnevnih aktivnosti, problemi s disanjem noću)

- angina pectoris, infarkt miokarda, povremene klaudikacije, moždani udar, hemodinamski značajne prirodene srčane mane, plućnu hipertenziju
- kronične opstruktivne plućne bolesti, bronhalna astma, intersticijske bolesti pluća s poremećajem difuzije
- krvne poremećaje (anemija, anemija srpastih stanica)
- posebno pitati o simptomima visinske bolesti i nemira za vrijeme boravka u područjima sa smanjenom opskrbom kisika (glavobolja, zaduha, mučnina)
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Ergometrija
- Ukoliko postoji indikacija: plinska analiza krvi
- Spirometrija
- KKS, DKS
- Kreatinin
- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- Ergometrija
- Ukoliko postoji indikacija: plinska analiza krvi
- Spirometrija
- KKS, DKS
- Kreatinin
- Psihologijska obrada svake 2 godine

Ocjena

Nesposoban

- Ergometrija: postojanje apsolutne ili relativne zapreke
- Teška bolest srca, znakovi koronarne insuficijencije na EKG-u
- Bolesti dišnog sustava s znatnim smanjenjem plućne funkcije, astma s učestalijim simptomima
- Talasemija, anemija srpastih stanica
- Ergometrija: opetovano <100% standarda (osim ako razlog nisu mišićno-koštana stanja)

Sposoban uz raniji pregled

- Ukoliko vrijednosti odstupaju od graničnih:

- Eritrociti ž: 3.86 - 5.08 x 10¹²/L
m: 4.34 - 5.72 x 10⁶ / mm³
- Hemoglobin ž: 119 - 157 g/L
m: 138 - 175 g/L
- Hematokrit ž: 0.356 - 0.470
m: 0.415 - 0.530
- FVC, FEV1 < 80% standarda
- MEF50 < 50% standarda

- Ergometrija: < 100% standarda po dobi i spolu

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

2) Rad sa zaslonom

Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu s računalom (NN 69/05) utvrđuje zahtjeve za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu s računalom.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	4 godine, svi radnici koji rade sa zaslonima

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- vidna oštrina

Periodički i drugi pregledi

- vidna oštrina

Ocjena

Nesposoban

- slabovidnost na jedno oko
- teže diskopatije u području vratne kralježnice
- sindrom karpalnog kanala

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

3) Rad pri mišićno-koštanim naporima

Pravilnik o zaštiti na radu u ručnom rukovanju teretima (NN 42/05) utvrđuju mjere za osiguranje sigurnosti i zaštitu zdravlja prilikom ručnog rukovanja teretima, gdje su radnici izloženi poremećajima i smetnjama u leđima zbog težine tereta, učestalosti pokreta ili ergonomske nepravilnog položaja tijela. Iz smjernice *Praktična smjernica za ocjenu rizika pri ručnom rukovanju teretom*, koja je izrađena u rujnu 2011. u sklopu IPA projekta.

Ručno rukovanje teretom ima dvije komponente: težinu tereta i vrijeme potrebno za prenošenje tereta. Što je teret veći to se zadatak može sporije obavljati. Jednako tako, što je težina tereta manja, broj ponavljanja radne operacije može biti veći. Stoga će se ova smjernica baviti s dva aspekta rukovanja teretom: težinom tereta i brojem ponavljanja.

Ručno rukovanje teretom. Označava bilo koju od slijedećih aktivnosti koje se provode od strane jednog ili više radnika: dizanje, držanje, spuštanje, guranje, povlačenje, nošenje ili pomicanje tereta.

Ponavljanje radnog zadatka. Definiira se učestalošću pokreta i brojem izvođenja radnih operacija (zadataka), odnosno odgovara na pitanje koliko se često jedna operacija ponavlja u minuti, i koliko dugo se izvršava tijekom radne smjene. Zadaci koji imaju visoku učestalost ponavljanja mogu biti označeni kao ponavljajući zadaci, što znači da je trajanje jednog ciklusa pojedine radne operacije manje od 30 sekundi. Pokreti su prilično kratkog trajanja, neprekidno se i često ponavljaju i obično su uvijek isti. U radnim procesima oni uglavnom uključuju pokrete ruku. Ponavljajući pokreti najčešće se pojavljuju u radnim procesima koji uključuju: rezanje, zavrtnje, pakiranje, sortiranje, kontrolu, šivanje, tipkanje,...

Zdravstveni učinci ručnog rukovanja teretom. Karakterizirani su poremećajima koštano-zglobnog sustava cijelog tijela. Pri ručnom rukovanju teretom mogu nastati ozljede na mišićima, tetivama i zglobovima. Opterećenje koštano-zglobnog sustava, koje je posljedica kontinuiranog ručnog rukovanja teretom, dovodi do razvoja bolesti u svezi s radom, kao što su bolna leđa, bolni vrat i promjene na zglobovima. Izvođenje ponavljajućih pokreta pri rukovanju teretima može izazvati upalu i oštećenje tetiva, mišića, živaca i drugih mekih tkiva, što na kraju rezultira razvojem nekog od sindroma prenaprezanja. Sindromi prenaprezanja se ubrajaju u profesionalne bolesti, a najčešće zahvaćaju ruke, odnosno ručni zglob, lakat i rame.

4) Noćni rad

Područje primjene

Radnici koji prema Zakonu o radu (NN 149/09, 61/11, 82/12, 73/13) kojim su propisane odredbe o radnom vremenu, radu u smjenama i noćnom radu, obavljaju noćni rad. Prema čl. 48 Zakona o radu, smatra se da je noćni rad, rad u vremenu između 22 sata uvečer i 6 sati ujutro, a noćni radnik je radnik koji prema rasporedu radnog vremena redovito tijekom jednog dana radi najmanje tri sata u vremenu noćnog rada, a tijekom kalendarske godine radi najmanje trećinu svog radnog vremena u vremenu noćnog rada.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - bolesti i/ili poremećaje gastrointestinalnog sustava
  - dijabetes
  - epileptičke napadaje
  - kardiovaskularne bolesti
  - poremećaje spavanja
  - poremećaje apetita
- Klinički status
- Psihologijska obrada: opća kognitivna sposobnost, emocionalna stabilnost i psihomotorne sposobnosti

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status
- Psihologijska obrada

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- KKS, DKS, GUK
- AST, ALT, GGT
- EKG

- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- KKS, DKS, Guk
- AST,ALT, GGT
- EKG
- Psihologijska obrada svake 3 godine

Ocjena

Nesposoban

- Karcinom dojke, karcinom prostate
- Kardiovaskularne i gastrointestinalne bolesti

Sposoban uz raniji pregled

- Znakovi destabilizacije (pogoršanje problema spavanja, nedavni emocionalni problemi, porast obiteljskih i socijalnih problema, porast teškoća u obavljanju posla)
- Pogoršanje kardiovaskularnih i gastrointestinalnih tegoba

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

5) Pomorci

Područje primjene

Članovi posade pomorskih brodova, brodica i jahti.

Detaljni opseg pregleda i pretraga donosi se Pravilnik o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti (NN 93/07) čiji se izvadak nalazi u **Prilogu 12**.

6) Poslovi ribara

Ribar je svaka osoba zaposlena na ribarskom brodu (ne odnosi se na ribare u lukama, ušćima rijeka, sportske ribolovce i peljare). Izvadak iz Konvencije SZO 113 (Konvencija o liječničkom pregledu ribara) nalazi se u **Prilogu 13**.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	Do 21. godine starosti svake godine, nakon toga svake 3 godine

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:
  - promjene na koži
  - bolesti i/ili poremećaje gastrointestinalnog sustava
  - dijabetes
  - epileptičke napadaje
  - kardiovaskularne bolesti
  - poremećaje spavanja
- Klinički status
- Psihologijska obrada: opća kognitivna sposobnost, emocionalna stabilnost i psihomotorne sposobnosti

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status
- Psihologijska obrada ukoliko postoji indikacija

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- KKS, DKS, GUK
- AST,ALT, GGT
- EKG
- spirometrija
- step test
- audiometrija
- Psihologijska obrada

Periodički i drugi pregledi

- KKS, DKS, Guk
- AST,ALT, GGT
- EKG
- spirometrija

- step test
- audiometrija
- Psihologijska obrada svakih 6 godina a nakon 45. godine svake 3 godine

Ocjena

Nesposoban

- Karcinom dojke, karcinom prostate
- Akutne i teže kronične bolesti (npr. renalna insuficijencija)
- Kardiovaskularne i gastrointestinalne bolesti
- Trudnice i maloljetnici
- Teške kronične bolesti kože
- Teške i upalne bolesti lokomotornog sustava
- Teške kronične bolesti dišnog sustava

Sposoban uz raniji pregled

- Znakovi destabilizacije (pogoršanje problema spavanja, nedavni emocionalni problemi, porast obiteljskih i socijalnih problema, porast teškoća u obavljanju posla)
- Pogoršanje kardiovaskularnih i gastrointestinalnih tegoba
- Blago pogoršanje kroničnih bolesti

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

7) Željezničari

Područje primjene

Prema članku 4. Pravilnika o posebnim zdravstvenim uvjetima kojima moraju udovoljavati željeznički radnici koji neposredno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa (NN 53/91), zavisno o stupnju sudjelovanja u obavljanju poslova značajnih za sigurnost željezničkog prometa, postoje tri kategorije poslova. Pregledi se izvode po kategorijama.

Izvadak iz Pravilnika nalazi se u **Prilogu 15**.

8) Strojovođe

Područje primjene

Radnici koji upravljaju dizel i električnim lokomotivama. Strojovođe koji rade u međunarodnom prometu trebaju zadovoljiti uvjete iz Direktive 2007/59/EZ kojom su definirani zdravstveni zahtjevi za strojovođe. Strojovođe koji rade u nacionalnom prometu pregledavaju se prema Pravilnika o posebnim zdravstvenim uvjetima kojima moraju udovoljavati željeznički radnici koji neposredno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa.

U **Prilogu 14** nalazi se izvadak Direktive 2007/59/EZ kojom su definirani zdravstveni zahtjevi za strojovođe.

Prema gore navedenoj direktivi za pregled strojovođa potrebni su slijedeći zahtjevi: opći zahtjevi (ne smiju bolovati od bilo kojeg stanja ili uzimati bilo kakve lijekove, droge ili tvari koje bi mogle uzrokovati nagli gubitak svijesti, iznenadnu nesposobnost, gubitak ravnoteže i koordinacije, značajno ograničenje pokretljivosti), vidni zahtjevi, zahtjevi sluha i govora.

Minimalni sadržaj prethodnog medicinskog pregleda sastoji se od općeg kliničkog pregleda, ispitivanja senzornih funkcija(vid, sluh i prepoznavanje boja), analize krvi i urina, provjere glukoze u krvi, EKG u mirovanju, testiranje na droge i alkohol, kognitivne sposobnosti, komunikaciju i psihomotorne sposobnosti (vrijeme reakcije i koordinacija ruku). U sklopu prethodnog pregleda potrebno je učiniti i psihologijsku obradu.

Periodički pregledi moraju se provoditi svake 3 godine do 55 godina starosti, a nakon toga svake godine. Minimalni sadržaj periodičkog pregleda sastoji se od općeg kliničkog pregleda, ispitivanja senzornih funkcija (vid, sluh i prepoznavanje boja), nalaze krvi i urina s posebnom pažnjom na detekciju dijabetesa i ostalih stanja na koje se posumnja pri pregledu, testiranja na droge kad je klinički indicirano i EKG u mirovanju (za strojovođe starije od 40 godina).

9) Zrakoplovno osoblje

Područje primjene

Radnici koji rade na poslovima kabinskog i pomoćnog osoblja u zrakoplovstvu.

Pravilnik o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja i uvjetima kojima mora udovoljavati poduzetnik koji obavlja liječničke preglede zrakoplovnog osoblja (NN [31/10](#), [110/11](#)) definira kategorije zrakoplovnog osoblja i način, opseg i sadržaj zdravstvenog nadzora. Izvadak iz navedenog pravilnika nalazi se u **Prilogu 18**.

10) Osobe koje vode brigu o osobama koje su ovisne o brizi drugih (djeca jasličke i vrtičke dobi , djeca i odrasli s posebnim potrebama, starije i nemoćne osobe, bolesnici)

Područje primjene

Radnici koji vode brigu o osobama koje ovise o tuđoj pomoći kao što su odgajatelji u jaslicama i dječjim vrtićima, i njegovatelji u ustanovama za skrb starijih i nemoćnih, osoba s posebnim potrebama, dadilje, medicinsko osoblje i sl.

Vrste pregleda

Prethodni pregledi	Prije zapošljavanja
Periodički pregledi	5 godina

Program pregleda

Opći fizikalni pregled

Prethodni pregledi

- Radna anamneza
- Opća anamneza, posebno obratiti pažnju na:

- teže neurološke bolesti
- teže bolesti lokomotornog sustava
- kognitivno i emocionalno funkcioniranje
- Klinički status

Periodički i drugi pregledi

- Neposredna radna i opća anamneza (između dva pregleda)
- Klinički status

Specifični testovi

Prethodni pregledi

- Ispitivanje vida i sluha
- Psihološka obrada: opća kognitivna sposobnost, emocionalna stabilnost i psihomotorne sposobnosti

Periodički i drugi pregledi

- Ispitivanje vida i sluha
- Psihološka obrada

Ocjena

Nesposoban

- Kognitivni deficiti (IQ <90)
- Emocionalna nestabilnost (percentila neuroticizma > 60% ili ekvivalentno odstupanje)
- Teške bolesti lokomotornog sustava
- Teške neurološke bolesti
- Teže oštećenje vida i sluha koje nije moguće korigirati

Sposoban uz raniji pregled

- Znakovi emocionalne destabilizacije

Sposoban

- Ukoliko se ne utvrdi stanje koje je razlog nesposobnosti

11) Zaštita ljudi i imovine vatrenim oružjem

Područje primjene

Radnici koji rade na poslovima čuvara i zaštitara.

Opseg, sadržaj i dinamika pregleda zaštitara i čuvara i zaštitara određeni su Pravilnikom o utvrđivanju opće i posebne zdravstvene sposobnosti zaštitara u privatnoj zaštiti (NN 38/04, 106/04, 16/11), a privatnih detektiva u Pravilniku o utvrđivanju opće zdravstvene sposobnosti i posebne sposobnosti zaštitara i privatnih detektiva (NN 5/97). Opseg, sadržaj i dinamika pregleda nalaze se u **Prilogu 8**. ove smjernice i izvadak su iz navedenog Pravilnika.

Opseg, sadržaj i dinamika pregleda radnika koji za vrijeme obavljanja posla moraju ili smiju držati i nositi oružje određen je Pravilnikom o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja (NN 22/2013). Izvadak iz navedenog Pravilnika nalazi se u **Prilogu 9**.

12) Profesionalni vozači

Područje primjene

Radnici kojima je upravljanje motornim vozilima osnovno zanimanje.

Po Aneksu III Direktive 2006/126/EC propisani su minimalni standardi za zdravstvene i psihičke sposobnosti za upravljanje motornim vozilima. Po aneksu III vozači su po zdravstvenim i psihičkim zahtjevima podijeljeni u dvije skupine: prvu skupinu čine vozači vozila kategorija A, A1, A2, AM, B, B1 i BE, dok drugu skupinu čine vozači kategorija C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 i D1E. Po aneksu directive Nacionalno zakonodavstvo može odrediti da se vozači kojima je to osnovno zanimanje pregledavaju po istim kriterijima i za njih vrijede iste zapreke za dobivanje vozačke dozvole kao i za vozače koji su svrstani u drugu skupinu.

U Zakonu o sigurnosti prometa na cestama NN67/08, 48/10, 74/11, 80/13 osim psihičkih i zdravstvenih uvjeta propisana je i dinamika pregleda koju Direktiva ne određuje. Nasuprot tome u zemljama Europske unije svi se vozači kojima je to osnovno zanimanje pregledavaju prema zahtjevima za drugu skupinu. Ovi se vozači zbog toga što im je to osnovno zanimanje pregledavaju znatno češće zbog toga što im je to osnovno zanimanje u odnosu na ostale vozače druge skupine koji te poslove rade za osobne potrebe. Ova Smjernica zbog sudionika predlaže da se vozači kojima je to osnovno zanimanje pregledavaju u razmacima od 30 mjeseci.

Da bi se na vozače kojima je to osnovno zanimanje primjenjivao standard kakav je u zemljama Europske unije potrebno je mjenjati odredbe Zakona o sigurnosti prometa na cestama, a što je prijedlog ove Smjernice.

U **Prilogu 5** je izvadak iz Pravilnika o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače NN1/11, 110/12.

Rokovi za provođenje prethodnih pregleda i periodičkih zdravstvenih pregleda

Pregledi i ocjene koje su definirane posebnim pravilnicima, koji su izdani od strane drugih nadležnih ministarstava osim Ministarstva zdravlja, se ispunjavaju u skladu sa istima (tim pravilnicima).

13) Pirotehničari

Područje primjene

Radnici koji rade na poslovima pirotehničara. Pravilnik o mjerilima i načinu utvrđivanja duševne, tjelesne i zdravstvene sposobnosti pirotehničara ([NN 26/96](#)) propisuje mjerila i način utvrđivanja duševne, tjelesne i zdravstvene sposobnosti pristupnika za obavljanje poslova pirotehničara. Izvadak navedenog pravilnika nalazi se u **Prilogu 16**.

5. Prilozi

Prilog 1

OSNOVNI POJMOVI I ANALITIČKE METODE KOJE SE KORISTE U NADZORU IZLOŽENOSTI

1. Osnovni pojmovi

a) Mjereni materijal

Kvantitativnom analizom određuje se količina sastavnih dijelova neke tvari. Komponenta uzorka o kojoj se traži analitička informacija zove se analit. Uzorak za analizu može biti u krutom, tekućem ili plinovitom stanju.

b) Uzorak

Uzorak je manji, ali reprezentativni dio (po sastavu predstavlja cjelinu tvari koja se analizira) koji se podvrgava kemijskoj analizi.

c) Mjerena veličina

Mjerena veličina je svojstvo koje se koristi za obavljanje mjerenja odnosno veličina koja se želi mjeriti.

2. Analitički postupak

a) Osnove

Analitički postupak sastoji se od uzorkovanja, pripreme uzorka za analizu, analize uzorka te obrade dobivenih podataka i interpretacija rezultata.

b) Uzorkovanje

Postupak uzorkovanja mora se obaviti na način da uzorak za analizu po sastavu predstavlja cjelinu tvari koja se analizira i da se izbjegne kontaminacija uzorka.

Priprema uzorka za analizu

Metoda pripreme uzorka koja će se koristiti ovisi o samom uzorku i odabranoj metodi analize. Uzorak se treba obraditi na način da je analit zastupljen u dovoljnoj količini i u obliku prikladnom za odabranu metodu analize. Važno je pripremiti uzorak na način da nema interferencije analita s ostalim komponentama iz uzorka.

c) Analitičko određivanje

Analitički postupak obuhvaća odabir uzorka koji će se analizirati, uzorkovanje i pripremu uzorka, izbor metode, određivanje ili mjerenje (kvalitativno ili kvantitativno) te obradu dobivenih podataka i interpretaciju rezultata. Izbor metode ovisi o prirodi materijala uzorka, fizičkim i kemijskim značajkama analita te odnosu analita i ostalih komponenti u uzorku (kemijska struktura i kvantitativni udio u uzorku).

Mjerenje jedne komponente

Za određivanje neke mjerene veličine može se koristiti baždarna ili kalibracijska krivulja, a to je pravac ovisnosti izmjerene vrijednosti i količine analita.

d) Osiguranje analitičkog postupka

Točnost

Stupanj podudaranja između stvarne (prihvaćene standardne vrijednosti) i srednje vrijednosti dobivene primijenjenim postupkom određeni broj puta.

Preciznost (pouzdanost)

Preciznost je mjera reproducibilnosti rezultata ili mjerenja. Mjera preciznosti je funkcija odstupanja od srednje vrijednosti, a izražava se kroz standardno odstupanje (devijacija), varijancu, koeficijent varijacije i raspon.

Interval pouzdanosti

Interval pouzdanosti je raspon mogućih vrijednosti unutar kojega se, s izvjesnom vjerojatnosti, nalazi rezultat. Interval pouzdanosti je omeđen granicama, a ovisno o razini pouzdanosti mijenjaju se granice intervala. U literaturi se najčešće koristi 95% -tni interval pouzdanosti

Granica detekcije/kvantifikacije

Granica detekcije/kvantifikacije je najmanja količina analita u uzorku koja se može detektirati/kvantificirati uz odgovarajuću preciznost i točnost.

Specifičnost

Specifična metoda je ona kojom se određuje željeni analit u prisutnosti ostalih komponenata u matrici uzorka. Dakle, metoda je specifična ako interferirajuće komponente uzorka ne utječu na rezultat analize.

Interferirajuće komponente

Interferencije su interakcije između analita i matrice koje dovode do pojačanja ili slabljenja analitičkog signala.

Poremećajne varijable

Ovisno o primijenjenoj analitičkoj metodi poremećajne varijable odnose se na varijacije temperature, tlaka, protoka, napona, frekvencije, mehaničke vibracije itd.

Osiguranje kvalitete

Osiguranje kvalitete je temelj za dobivanje pouzdanih, vjerodostojnih i reproducibilnih rezultata, a implementira se kroz izrađene radne postupke koji obuhvaćaju sve segmente rada od uzorkovanja do ispitnog izvještaja. Osiguranje kvalitete je kontinuirani proces unaprjeđenja rada kroz pronalaženje pogreški, rješavanje problema i poduzimanje popravnih radnji te unutarnju i vanjsku kontrolu rada.

Usporedna mjerenja

Cilj usporednih mjerenja je osiguranje **kvalitete ispitnih rezultata** te dokazivanje kompetentnosti laboratorija.

3. Analitičke metode

a) Spektroskopija

Spektroskopija je instrumentalna analitička metoda koja se temelji na mjerenju elektromagnetskog zračenja koje analit emitira (emisijska spektroskopija) ili apsorbira (apsorpcijska spektroskopija) na određenoj valnoj duljini. Analizom linija spektra svjetla koje emitira atom u pobuđenom stanju dok se njegovi elektroni vraćaju u osnovno stanje može se izračunati energija i udaljenost između elektronskih orbitala. Spektrometri su uređaji koji se koriste u spektroskopiji, a rade u infracrvenom, ultraljubičastom i vidljivom dijelu spektra.

Infracrvena spektroskopija (IR) je tehnika određivanja strukture (ponekad i koncentracije) molekula koja se temelji na njihovoj apsorpciji infracrvenog zračenja.

b) Atomska apsorpcijska spektroskopija

Atomska apsorpcijska spektrometrija je kvantitativna metoda primjenjiva za analizu metala i nekih nemetala. Temelji se na pobudi elektrona u vanjskoj ljusci metalnog atoma tj. prijelaz slobodnog atoma u više energetske stanje apsorpcijom energije. Apsorpcijom energije atomi se dovode u pobuđeno stanje te se re-emisijom pri istoj frekvenciji vraćaju u osnovno stanje. Energetske razlike ovih prijelaza su određene atomskom strukturom elementa budući da je energija emitiranog ili apsorbiranog fotona karakteristična za element.

Ako se atomska para koja sadrži slobodne atome nekog elementa u osnovnom stanju (nepobuđeni, neionizirani atomi) pobudi izvorom svjetla koje zrači frekvencije karakteristične za element prisutan u pari onda će ti slobodni neutralni atomi apsorbirati rezonantnu frekvenciju tj. upravo onu koju bi emitirali kada bi bili pobuđeni na emisiju.

c) Plinska kromatografija

Plinska kromatografija omogućuje razdvajanje kompleksnih smjesa i određivanje sastojaka u tragovima, a prikladna je za odjeljivanje hlapljivih spojeva odnosno spojeva koji se mogu prevesti u plinovito stanje, a da se ne raspadnu. Obzirom da je malo spojeva hlapivih, različitim se postupcima derivatizacije drugi spojevi mogu prevesti u hlapljivije derivate te postati prikladni za plinsko kromatografsko određivanje.

Plinski kromatograf sastoji se od injektora koji služi za unasanje uzorka u kromatografski sustav, kolone i detektora. Uzorak bude nošen plinom nositeljem iz injektora preko kolone do detektora. U koloni dolazi do razdvajanja komponenti iz uzorka, a detektor na temelju nekog fizikalnog ili kemijskog svojstva analiziranog sastojka bilježi prisutnost komponente u plinu nosiocu.

d) Vezani sustav plinski kromatograf-maseni spektrometar

Uzorak se pomoću injektora uvodi na kolonu gdje dolazi do razdvajanja komponenti iz uzorka i te razdvojene komponente ulaze u maseni spektrometar. Karakteristični podaci dobiveni korištenjem vezane tehnike plinski kromatograf-maseni spektrometar su vrijeme zadržavanja ili retencijsko vrijeme i površina pika koja je proporcionalna količini sastojka. U masenom spektrometru ioni se razdvajaju na temelju odnosa masa/naboj (m/e), a molekule se identificiraju po karakterističnom masenom spektru.

Prilog 2

Primjer kartona koji se preporučuje za zdravstveni nadzor radnika koji obavljaju poslove s povećanim rizikom

Pregledi vezani uz zaštitu zdravlja i sigurnost na radu: opasne kemikalije, tvari i spojevi

Poslodavac			
Poštanski broj	Adresa		
Radno mjesto			
Poštanski broj	Adresa		
Ime zaposlenika (prezime, ime)		☐ muško ☐ žensko	Identifikacijski broj
Poštanski broj	Adresa	Mjesto rođenja	Datum rođenja
Liječnik medicine rada (prezime, ime)		Osiguravatelj	
Poštanski broj	Adresa		

Razlog pregleda – izloženosti, posebne odredbe
Posao koji zaposlenik radi
Vrsta pregleda ☐ prethodni ☐ periodički ☐ kontrolni ☐ izlazni ☐ post-izlazni ☐ izvanredni ☐ na zahtjev radnika

ODLUKE

☐ sposoban ☐ sposoban uz raniji pregled ☐ nesposoban	Zakazani datum ranijeg pregleda	Potpis liječnika
---	---------------------------------	------------------

ANAMNEZA PACIJENTA

☐ trudnoća ☐ alkohol ☐ pušač ☐ bivši pušač	Znaci i simptomi, kronične bolesti uključujući alergije (ako je relevantno za izloženost)
☐ lijekovi	Koji?

TEGOBE

☐ Gubitak apetita ☐ Gastrointestinalne tegobe ☐ Mučnina ☐ Poremećaji okusa/mirisa ☐ Problemi s vidom ☐ Problemi sa sluhom ☐ Poremećaji osjeta ☐ Oštećenje vida za boje	☐ Promjene na koži ☐ Promjene na sluznicama ☐ Kašalj ☐ Poteškoće disanja ☐ Česte infekcije ☐ Edemi ☐ Bol ☐ Iritacija	☐ Vrtoglavica ☐ Poteškoće spavanja ☐ Problemi koncentracije ☐ Brže umaranje ☐ Osjećaj slabosti ☐ Tjeskoba ☐ Pojačano znojenje ☐ Problemi pamćenja
Drupe poteškoće:		

RADNA ANAMNEZA (prijašnja radna mjesta, uvjeti izloženosti, osobna zaštitna sredstva itd.)

--

OPĆI PREGLED

visina (cm)	težina (kg)
Koža & sluznice ☐ smanjena prokrvljenost ☐ upala ☐ krvarenje ☐ ulceracije	pluća ☐ hipersonarna perkusija ☐ pleuralni izljev ☐ suhi hropci ☐ mokri hropci ☐ drugi zvuci prilikom disanja Srce ☐ abnormalna auskultacija .....

☐ edem Zubi i usna šupljina ☐ nepravilnosti denticije ☐ djelomično sanirano ☐ promjene na gingivi primjene ☐ metalne linije na gingivi Koštani sustav ☐ primjeren	Jetra ☐ povećana Živčani sustav ☐ CNS primjeren ☐ PNS primjeren ☐ VNS primjeren ☐ oslabljeno raspoznavanje boja ☐ oštećen dubinski vid ☐ tremor ☐ test pisanja
--	---

DRUGI NALAZI

Krvni tlak (RR) /	Puls u minuti	RTG
Datum i vrijeme pregleda i uzimanja uzorka		
Spirometrija	Krv	Urin
Datum i vrijeme pregleda (testiranja)		
Spirometrija	Spirometrija	Spirometrija

SPIROMETRIJA (najbolji od tri pokušaja, stojeći)

FVC			FEV1		
Mjerenje	Standard	%	Mjerenje	Standard	%
FEV1%FVC			MEF50		
Mjerenje	Standard	%	Mjerenje	Standard	%

KRVNA SLIKA

Eritrociti	Leukociti	Trombociti	Hematokrit	Hemoglobin	MCV
Diferencijalna krvna slika					
Nesegmentirani	Segmentirani	Eozinofili	Bazofili	Limfociti	Monociti
☐ anizocitoza ☐ poikilocitoza ☐ makrociti ☐ mikroцити ☐ polikromazija ☐ toksične granule					
Biokemijske pretrage					
Eritocitni protoporfirin (EPP) (µg/dl)	Pb (µg/dl)	Mn (µg/l)	Cd (µg/l)	Cr (µg/l)	
Toluen (µg/dl)	Ksilen (µg/dl)	Heinzova tjelešca	Kolinesteraza – CHE (U/l) osnovna	Kolinesteraza – CHE (U/l)	Aktivnost CHE
ALT (U/l)	AST (U/l)	GGT (U/l)	Drugi testovi		

ANALIZA URINA

Gustoća	Kreatinin	Proteini	Mikroalbumin	
δ-ALA	Pb	Hg	As	

Cr	Co	Ni	Al	
t,t-mukonska kiselina	o-krezol	Metilhipurična kiselina	NAG (N-acetyl-β-D-glukozaminidaza)	NAG referenca
Trikloracetat	TTCA (2-tiotiazolidin-4-karboksilična kiselina)	MDA (3,4-metilenedioksiamfetamin)	Fluor kraj smjene	Fluor početak iduće smjene
Websterov test	☐ pozitivan PAPA test	Drugi testovi		

ERGOMETRIJA

Vrsta	Preporučene vrijednosti (po protokolu _____) Watt: Bpm:	EKG korišten	
Postignut rezultat bpm: RR: /	☐ Liječnik prekinuo radi	☐ Zaposlenik prekinuo radi	
Postignut rezultat Watt: Sek.:	Komentari:		

Prilog 3

S obzirom da se popis karcinogena na stranicama Međunarodne agencije za istraživanje raka (International Agency for Research on Cancer - IARC) kontinuirano mijenja i ažurira prema novim spoznajama, donosimo link na kojem se nalazi popis karcinogena svih grupa.

[IARC popis karcinogena po grupama](#)

Prilog 4

Izvadak iz smjernice **Praktična smjernica za rad s karcinogenim i mutagenim tvarima**, izrađene u lipnju 2012. u sklopu IPA projekta. Donosi se popis karcinogena koji zahtijevaju posebni pregled.

Izloženost na radnom mjestu
Aluminijska proizvodnja

Aromatski amini i nitrozoamini
Arsen i njegovi spojevi
Azbestna prašina
Benzen
Kadmij i njegovi spojevi
Tetraklorugljik
Klorobenzeni
Kloroform
Spojevi šesterovalentnog kroma
Katran i smola ugljena, destilacija
Kobalt i njegovi spojevi
Olovi i njegovi anorganski spojevi
Nikal i njegovi spojevi
Kvarcna prašina
Tetrakloroetilen
Trikoroetilen
Pare kod zavarivanja
Ionizirajuće zračenje

Prilog 5

Pregledi profesionalnih vozača

Specijalist medicine rada pregledava profesionalne vozače, a uvjerenje dostavlja poslodavcu. Ukoliko se na pregledu ustanove kontraindikacije za posjedovanje vozačke dozvole iste kategorije za osobne potrebe, potrebno je o tome obavijestiti i nadležnu policijsku postaju.

Izvadak iz Izmjena i dopuna Zakona o sigurnosti prometa na cestama (NN 80/13)

Članak 222.

- (1) Vozačka dozvola izdat će se na zahtjev osobe koja nadležnom tijelu preda uvjerenje o položenom vozačkom ispitu, ako udovoljava uvjetima iz ovoga Zakona.
- (2) Vozačka dozvola za upravljanje vozilima AM, A1, A2, A, B i BE kategorije izdaje se s rokom važenja od 10 godina. Prilikom produljenja vozačke dozvole vozač se nije dužan podvrgnuti zdravstvenom pregledu za vozača osim u slučaju da je obveza zdravstvenog pregleda utvrđena zdravstvenim uvjerenjem na temelju kojeg je vozačka dozvola izdana.
- (3) Vozačka dozvola za upravljanje vozilima C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE i H kategorije izdaje se s rokom važenja od pet godina. Po isteku roka od pet godina, vozač iz ovoga stavka prilikom produljenja vozačke dozvole dužan je podvrgnuti se zdravstvenom pregledu za vozača.
- (4) Vozačka dozvola za upravljanje vozilima instruktora vožnje i vozaču B kategorije kojem je upravljanje vozilom osnovno zanimanje izdaje se s rokom važenja od 10 godina. Po isteku roka od deset godina, vozač iz ovoga stavka i instruktor vožnje prilikom produljenja vozačke dozvole dužan je podvrgnuti se zdravstvenom pregledu za vozača.
- (5) Osobi čije zdravstveno stanje u vrijeme zdravstvenog pregleda nije takvo da bi bilo smetnja za izdavanje vozačke dozvole, ali je neophodan zdravstveni nadzor u kraćem razdoblju, vozačka dozvola

se izdaje s rokom važenja predloženim u uvjerenju o zdravstvenom pregledu. Ovaj rok ne može biti kraći od jedne godine.

Izvadak iz Pravilnik o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače

Članak 3.

Zdravstvene preglede vozača i kandidata za vozače za vozila kategorija iz članka 2. ovoga Pravilnika obavljaju zdravstvene ustanove i trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi.

Zdravstvene preglede vozača i kandidata za vozače za vozila F, G i AM kategorije iz članka 2. ovoga Pravilnika mogu obavljati i izabrani liječnici obiteljske/opće medicine.

Za obavljanje zdravstvenih pregleda izabrani liječnici opće/obiteljske medicine iz stavka 2. ovoga članka obvezni su posjedovati posebnu opremu koja se sastoji od:

– spirometra, tablice za ispitivanje vida, Ishiara tablice, test-audiometar, nalaz ovlaštenog psihologa o sposobnosti vozača i kandidata za vozače za vozila F, G i AM kategorije.

Zdravstvene ustanove, trgovačka društva, privatne ordinacije medicine rada i ordinacije obiteljske/opće medicine obvezne su voditi evidenciju svih pregledanih vozača i kandidata za vozače. Zdravstvene ustanove, trgovačka društva, privatne ordinacije medicine rada i ordinacije obiteljske/opće medicine obvezne su čuvati medicinsku dokumentaciju sukladno posebnim propisima. Izgled i sadržaj Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za upravljanje vozilima (u daljnjem tekstu: Uvjerenje) utvrđeni su u Prilogu I. koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio. Uvjerenje iz stavka 6. ovoga članka može izdati specijalist medicine rada ili izabrani liječnik obiteljske/opće medicine (u daljnjem tekstu: izabrani liječnik).

Zdravstvenu sposobnost vozača i kandidata za vozače koji nisu zadovoljni ocjenom zdravstvene ustanove u kojoj su pregledani te vozača i kandidata za vozače čija je zdravstvena sposobnost različito ocijenjena u jednoj ili više zdravstvenih ustanova, utvrđuje liječničkim pregledom drugostupanjsko zdravstveno povjerenstvo koje osniva ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 4.

Zdravstveni pregledi vozača i kandidata za vozače kojima upravljanje vozilom nije osnovno zanimanje sukladno ovom Pravilniku su:

- 1) zdravstveni pregled kandidata prije početka osposobljavanja za vozače,
- 2) redovni nadzorni zdravstveni pregled vozača, kada specijalist medicine rada, psiholog ili izabrani liječnik odredi potrebu zdravstvenog pregleda u roku kraćem od roka propisanog zakonom. Ova vrsta pregleda provodi se samo ako nadležni specijalist ili psiholog ocijeni da zbog zdravstvenog stanja Uvjerenje ne može izdati na rok koji je propisan zakonom, već je ili zbog zdravstvenog stanja ili zbog psihičkih sposobnosti potrebno odrediti kraći rok,
- 3) izvanredni nadzorni zdravstveni pregled vozača.

Članak 5.

Zdravstveni pregled kandidata prije početka osposobljavanja za vozače određene kategorije vozila obavlja se radi izdavanja Uvjerenja.

Zdravstveni pregled vozača koji upravljaju vozilima C, C+E, D i H kategorija obavljaju se svakih pet godina i to prilikom produljenja vozačke dozvole.

Zdravstveni pregled vozača koji upravljaju vozilima C1, C1+E kategorija, instruktora vožnje i vozača vozila B kategorije kojima je upravljanje vozilom osnovno zanimanje obavljaju se svakih 10 godina i to prilikom produljenja vozačke dozvole.

Nakon navršениh 80 godina života vozač je dužan podvrgnuti se liječničkom pregledu u roku označenom u liječničkom uvjerenju, koji ne može biti dulji od pet godina.

Članak 6.

Redovni nadzorni zdravstveni pregled vozača obavlja se u roku koji je pri zdravstvenom pregledu naveo specijalist medicine rada, psiholog ili izabrani liječnik s tim da u Uvjeranju taj rok ne može biti kraći od 1 godine.

Članak 7.

Zdravstveni pregled prije početka osposobljavanja kandidata za vozače radi izdavanja Uvjerenja, sastoji se najmanje od sljedećih pregleda:

- 1) kompletnog pregleda specijalista medicine rada/izabranog liječnika (anamneza, kompletan status),
- 2) izvataka iz liječničkog kartona o kroničnim i psihičkim bolestima od kojih pregledanik boluje, koji dostavlja izabrani liječnik, osim ako drugim propisima nije drukčije određeno ili ako kao izabrani liječnik ima uvid u liječnički karton,
- 3) pregleda vidnih funkcija: oštine vida oba oka i svakog oka pojedinačno – naturalnog i korigiranog, bulbomotorike, raspoznavanja boja, širine vidnog polja),
- 4) psihologijskog testiranja psihičkih sposobnosti: intelektualnih sposobnosti, osobina ličnosti i po potrebi senzomotoričkih i psihomotoričkih sposobnosti,
- 5) ako je za donošenje konačne ocjene zdravstvene sposobnosti potrebno dodatno mišljenje specijalista drugih specijalnosti, pregledanik će biti upućen specijalisti ovisno o indikaciji.

Kandidata za vozača na dodatni pregled mogu uputiti specijalist medicine rada i/ili izabrani liječnik.

Članak 8.

Hrvatska psihološka komora propisuje izgled i sadržaj psihologijskog testiranja kojim se dokazuje da vozač ili kandidat za vozača posjeduje propisane intelektualne sposobnosti i osobnosti, osobine ličnosti i ostalih potrebnih psihičkih sposobnosti za sigurno upravljanje vozilom.

Hrvatska psihološka komora obvezna je u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika propisati sadržaj testa iz stavka 1. ovoga članka.

Psiholog je dužan čuvati dokumentaciju vezanu uz preglede vozača i kandidata za vozača sukladno posebnim propisima.

Psiholog je dužan u sklopu zdravstvenog pregleda izdati potvrdu sa stručnim mišljenjem u kojem se navodi da li vozač ili kandidat za vozača posjeduje propisane psihičke sposobnosti, a rezultate psihologijskog testiranja upisati u zdravstveni karton vozača ili kandidata za vozača.

Ako psiholog na potvrdu naznači da vozač ili kandidat za vozača ne posjeduje intelektualne sposobnosti i osobnosti za sigurno upravljanje motornim vozilom, na Uvjeranju se obvezno navodi da je vozač ili kandidat za vozača zbog psihičkih sposobnosti nesposoban za upravljanje vozilom.

Članak 9.

Redovni nadzorni zdravstveni pregled vozača i vozača starijih od 80 godina radi izdavanja Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za produženje vozačke dozvole sastoji se od:

- kompletnog pregleda specijaliste medicine rada/izabranog liječnika (anamneza, kompletan status),
- izvataka iz liječničkog kartona o kroničnim bolestima i psihičkim bolestima od kojih pregledanik boluje, koji dostavlja izabrani liječnik, osim ako drugim propisima nije drugačije određeno,
- pregleda vidnih funkcija: oštine vida oba oka i svakog oka pojedinačno – naturalnog i korigiranog, bulbomotorike, raspoznavanja boja, širine vidnog polja),
- kod redovitog nadzornog pregleda vozača, uz pregled specijaliste medicine rada/izabranog liječnika, obavlja se samo onaj pregled po kojemu je vozač dobio ograničenje.

Ako je za donošenje konačne ocjene zdravstvene sposobnosti potrebno dodatno mišljenje specijalista drugih specijalnosti, pregledanik će biti upućen na specijalistički pregled ovisno o indikaciji.

Članak 10.

Liječnik iz članka 233. stavka 1., 2. i 3. Zakona o sigurnosti prometa na cestama koji je obavio pregled ili je liječio vozača ili kandidata za vozača obavezan je obavijestiti nadležnu policijsku upravu ili postaju u kojoj osoba ima prijavljeno prebivalište, odnosno na čijem području stranac ima prijavljen privremeni ili stalni boravak, da je kod određene osobe promijenjeno zdravstveno stanje tako da nije sposoban sigurno upravljati vozilom na obrascu u Prilogu II, koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka policijska uprava upućuje vozača na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled.

Nova vozačka dozvola izdaje se s rokom važenja navedenim u Uvjeranju.

U slučaju privremene nesposobnosti uskraćuje se izdavanje dozvole za vrijeme trajanja privremene nesposobnosti, dok se kod trajne nesposobnosti izdavanje dozvole uskraćuje trajno.

Članak 11.

Na zdravstvenom pregledu kandidata prije početka osposobljavanja za vozače, na redovnom i na izvanrednom nadzornom zdravstvenom pregledu vozača ili provjeri psihičkih sposobnosti vozača, vozači kojima upravljanje vozilom nije osnovno zanimanje ocjenjuju se sposobnima uz vremensko ograničenje u sljedećim slučajevima:

- 1) ako imaju kompletni srčani blok koji terapijom, koja uključuje i ugradnju elektrostimulatora (pace-maker), a redovnim kontrolama se potvrđuje uredna srčana funkcija,
- 2) ako imaju samo jedno oko uz uvjet da je oštrina vida tog oka sa ili bez korekcije najmanje 0,8 i da je od gubitka oka prošlo više od 6 mjeseci,
- 3) ako su dijabetičari pod terapijom, moraju se redovno kontrolirati kod dijabetologa i imati dobro regulirane vrijednosti šećera u krvi. U ovom slučaju određuje se redovni pregled u roku koji nije duži od pet godina.
- 4) ako imaju poremećenu funkciju lokomotornog sustava uslijed bolesti ili stanja kostiju, zglobova ili mišića, ili postoje deformiteti, kontrakture ili nedostatak, koji oštećuju funkciju dijela ili cijelog ekstremiteta, uz uvjet da mogu upravljati standardnim vozilom,
- 5) ako boluju od drugih kroničnih bolesti kod kojih se očekuje promjena zdravstvenog stanja u roku kraćem od propisanog roka važenja Uvjerenja, a u vrijeme pregleda su sposobni za upravljanje motornim vozilom,
- 6) ako se za utvrđene psihičke sposobnosti očekuje promjena koja može utjecati na sigurnu vožnju.

Članak 12.

Vozači i kandidati za vozače kojima upravljanje vozilom nije osnovno zanimanje ocjenjuju se sposobnima i kada im je tijekom vožnje potrebno neko pomagalo ili adaptacija vozila, što mora biti navedeno i u Uvjeranju i u vozačkoj dozvoli:

- 1) kada vozač ili kandidat za vozača postiže propisanu oštrinu vida korekcijom uporabom naočala, naočala ili kontaktnih leća, kontaktne leće na jednom ili oba oka, obavezan je tijekom vožnje koristiti propisano optičko pomagalo,
- 2) kada vozač ili kandidat za vozača rabi slušni amplifikator, obavezan je koristiti slušno pomagalo tijekom vožnje,
- 3) kada je vozač ili kandidat za vozača gluha ili gluhonijema osoba,
- 4) kada je vozač ili kandidat za vozača sposoban za vožnju uz adaptaciju, obavezan je posjedovati potvrdu da je vozilo kojim upravlja adaptirano, sukladno nedostatku koji je uvjetovao potrebu adaptacije.

Članak 13.

Vozači i kandidati za vozače kojima upravljanje vozilom nije osnovno zanimanje uvijek se ocjenjuju nesposobnima ili privremeno nesposobnima kada boluju od sljedećih bolesti ili stanja:

- a) bolesti ili stanja iz područja psihologije, psihijatrije i neurologije:

- 1) psihomotorni i senzomotorni poremećaji (smanjena okulomotorna koordinacija, psihomotorna i senzomotorna usporenost), za vrijeme dok traju navedene promjene, a kada to odredi nadležni specijalist,
- 2) intelektualna insuficijencija ispod kategorije ispodprosječnih intelektualnih vrijednosti, neovisno o etiologiji,
- 3) izrazite promjene kognitivnih funkcija: smetnje, smanjenje ili odsutnost pažnje i koncentracije, poremećaji opažanja, mišljenja i pamćenja, sindromi koji bitno utječu na sigurno upravljanje vozilom, za vrijeme dok traju navedene promjene,
- 4) poremećaj strukture ličnosti: poremećaj prilagodbe, antisocijalni poremećaji ličnosti, granični poremećaj osobnosti (»border line«), emocionalna nezrelost i nestabilnost, sindromi koji bitno utječu na sigurno upravljanje vozilom, za vrijeme dok traju navedene promjene,
- 5) organski duševni poremećaji i organski poremećaj ličnosti,
- 6) psihoze: akutne, bez obzira na etiologiju, kronične s rezidualnim i regresivnim promjenama ako utječu na sigurno upravljanje motornim vozilom, o čemu odlučuje nadležni specijalist,
- 7) perzistirajući sumanutu poremećaji,
- 8) afektivni poremećaji: manični, depresivni, bipolarni, sa ili bez psihotičnih simptoma, kao i recidivirajući sindromi koji bitno utječu na sigurno upravljanje vozilom, a koji se ne mogu uspješno regulirati terapijom. Ako se mogu regulirati terapijom, nesposobni su samo onda kada je sama terapija kontraindikacija za sigurno upravljanje vozilom,
- 9) neurotski poremećaji vezani za stres (teži anksio-depresivni, fobično-anksiozni, disocijativni, opsesivno-kompulzivni i recidivirajući), dok se ne mogu uspješno regulirati terapijom,
- 10) akutni stresni poremećaj, PTSP i neurotski poremećaji vezani za stres kojima je uzrok prometna nesreća, dok se ne mogu uspješno regulirati terapijom,
- 11) alkoholizam, osim medicinski kontroliranih slučajeva apstinencije najmanje šest mjeseci kod kojih se ne očituju psihičke promjene ili neurološke komplikacije,
- 12) toksikomanija, osim medicinski kontroliranih slučajeva apstinencije najmanje 12 mjeseci, kod kojih se ne očituju psihičke promjene ili neurološke komplikacije, kada to odredi nadležni specijalist,
- 13) disocijativni poremećaji,
- 14) poremećaji koordinacije, rigor, tremor, koreotični i atetotični pokreti, Sclerosis multiplex, M. Wilson, M. Parkinsoni, piramidne i ekstrapiramidne bolesti, paralize i paralitički sindromi kada bitno utječu na sigurno upravljanje vozilom,
- 15) poremećaji spavanja (katapleksija, narkolepsija), ukoliko su refrakterne na terapiju,
- 16) neurološke bolesti i stanja te anomalije, prirođene i stečene: živaca i mišića, stanja iza ozljeda mozga i kralješničke moždine sa psihičkim i neurološkim ispadima koje utječu na sigurno upravljanje vozilom, a za koje se ne može na odgovarajući način adaptirati vozilo,
- 17) tumori CNS-a i ostalih lokalizacija koji utječu na sigurno upravljanje vozilom,
- 18) nespecifične i specifične upalne bolesti CNS-a i ostalog živčanog sustava, (osim medicinski kontroliranih slučajeva gdje je prošlo najmanje šest mjeseci od izlječenja i ako nema posljedica koje utječu na sigurno upravljanje vozilom),
- 19) sistemske, cerebrovaskularne, demijelinizirajuće bolesti, kao i degenerativne bolesti živčanog sustava koje utječu na sigurno upravljanje vozilom, ako se terapijom ili na drugi način ne može osigurati sigurno upravljanje vozilom,
- 20) nasljedne i stečene neuropatije, bolesti perifernog živčanog sustava, te bolesti mioneuralnih veza i mišića, progresivne bolesti mišića, koje utječu na sigurno upravljanje vozilom, ako se terapijom ne može postići sigurno upravljanje vozilom,
- 21) ostale bolesti i stanja iz područja psihijatrije i neurologije koje utječu na sigurno upravljanje vozilom,
- 22) uporaba lijekova koji utječu na psihofizičke sposobnosti i na sposobnosti upravljanja vozilima. Specijalisti psihijatri odnosno neurolozi dužni su, na traženje specijalista medicine rada, psihologa i/ili izabranog liječnika, odgovoriti da li je zdravstveno stanje vozača ili kandidata za vozača ili terapija

koju uzima zbog liječenja bolesti iz kruga bolesti ili stanja iz područja psihologije, psihijatrije i neurologije zapreka za sigurno upravljanje motornim vozilom.

b) epilepsija koju je utvrdio specijalist neurolog kao stanje nakon dva ili više epileptičkih napada u razdoblju kraćem od pet godina.

Specijalist neurolog obvezan je ustanoviti tip napada, procijeniti mogućnost ponovnog napada, propisati odgovarajuću terapiju, a sve zbog osiguranja sigurnog upravljanja vozilom.

1) Vozači i kandidati za vozače koji su medicinski kontrolirani mogu biti ocijenjeni sposobnima za vožnju nakon isteka godine dana bez epileptičkog napada uz uvjet da lijekovi (ako ih vozač ili kandidat za vozača uzima kao terapiju) u terapijskim dozama nisu kontraindicirani za sigurno upravljanje vozilom. Nakon isteka godine dana bez epileptičkog napada, specijalist neurolog obvezan je odrediti vrijeme ponovnog redovitog pregleda kod ove skupine vozača.

2) Kod epileptičkog napada izazvanog promjenom i/ili ukidanjem terapije ili provociranog napada poznatog uzroka (alkohol i dr.) vozač ili kandidat za vozača može biti ocijenjen sposobnim za vožnju nakon isteka razdoblja od šest mjeseci u kojima je bio bez napada samo uz obvezan nalaz i mišljenje specijalista neurologa.

3) Vozači i kandidati za vozače koji nisu imali napade osim napada u snu, mogu biti ocijenjeni sposobnima za vožnju nakon isteka godine dana bez napada u snu uz uvjet da lijekovi (ako ih vozač ili kandidat za vozača uzima kao terapiju) u terapijskim dozama nisu kontraindicirani za sigurno upravljanje vozilom. Nakon isteka godine dana bez napada u snu, specijalist neurolog obvezan je odrediti vrijeme ponovnog redovitog pregleda kod ove skupine vozača. Ako se kod vozača ili kandidata za vozača koji je imao napade isključivo u snu, javi napad i u budnom stanju, vrijede uvjeti propisani za epilepsiju.

4) Vozači i kandidati za vozače koji nisu imali napade osim napada bez gubitka svijesti uz sposobnost reagiranja (ne narušavaju ni svijest niti funkciju) mogu biti ocijenjeni sposobnima za vožnju nakon isteka godine dana bez napada uz uvjet da lijekovi (ako ih vozač ili kandidat za vozača uzima kao terapiju) u terapijskim dozama nisu kontraindicirani za sigurno upravljanje vozilom. Nakon isteka godine dana bez ovakvoga napada, specijalist neurolog obvezan je odrediti vrijeme ponovnog redovitog pregleda kod ove skupine vozača. Ako se kod vozača ili kandidata za vozača koji je imao ovu vrstu napada, javi napad druge vrste, vrijede uvjeti propisani za epilepsiju.

5) Nakon provedene kirurške terapije epilepsije vrijede isti zahtjevi kao kod epilepsije.

c) drugi gubici svijesti

1) Kod izoliranog ili prvog napada ili gubitka svijesti vozač ili kandidat za vozača nije sposoban upravljati vozilom dok specijalist neurolog ne utvrdi da je sposoban ili ponovno sposoban upravljati vozilom. Specijalist neurolog je obvezan odrediti vrijeme ponovnog redovitog pregleda.

2) Vozač ili kandidat za vozača koji je imao provocirani epileptički napad poznatog uzroka (alkohol i dr.), a nije vjerojatno da će se taj uzrok pojaviti tijekom vožnje, može biti ocijenjen sposobnim za vožnju isključivo temeljem nalaza i mišljenja specijalista neurologa.

3) Kod prvog ili jedinog neprovociranog napada vozač ili kandidat za vozača može biti ocijenjen sposobnim za vožnju u pravilu nakon isteka razdoblja od šest mjeseci bez napada uz obavezan nalaz i mišljenje specijalista neurologa. Iznimno, kada to utvrdi specijalist neurolog vozač i kandidat za vozača može se proglasiti sposobnim i prije isteka razdoblja od šest mjeseci.

d) bolesti i stanja organa vida

1) prirodene i stečene bolesti, stanja i anomalije organa vida koje utječu na sigurno upravljanje vozilom, ako nisu medicinski uspješno korigirane,

2) za binokularni vid oštrina vida oba oka nekorrigirana ili korigirana manja od 0,5 (ne u zbroju!) uz uredno vidno polje,

3) ako osoba ima samo jedno oko, ili se koristi samo jednim okom, oštrina vida tog oka nekorrigirana ili korigirana mora biti najmanje 0,5 uz uredno vidno polje, ako specijalista oftalmolog potvrdi da to stanje monokularnog vida postoji dovoljno dugo (najmanje šest mjeseci) da je došlo do prilagodbe i da je vidno polje na tom oku uredno,

4) ako je suženje vidnog polja temporalno, a širina manja od 120 stupnjeva, uz eliminaciju utjecaja monokularnih skotoma te urednu oštrinu vida oba oka,

5) ostale bolesti i stanja organa vida koja imaju utjecaj na sigurno upravljanje vozilom.

Specijalisti oftalmolozi obvezni su, na traženje specijalista medicine rada, i/ili izabranog liječnika utvrditi da li je zdravstveno stanje vozača ili kandidata za vozača ili terapija koju uzima zbog liječenja bolesti iz kruga bolesti ili stanja iz područja okulistike zapreka za sigurno upravljanje vozilom.

6) Kada je ustanovljeno progresivno oštećenje vida specijalist medicine rada ili izabrani liječnik obavezan je uputiti pregledanu osobu na pregled specijalistu oftalmologu.

7) Nakon svake novonastale diplopije ili gubitka jednog oka vozač ili kandidat za vozača ne smije upravljati vozilom najmanje šest mjeseci, nakon čega mora pristupiti izvanrednom zdravstvenom pregledu u čijem sastavu mora sudjelovati i specijalist oftalmolog, koji je obavezan dati ocjenu o sposobnosti za sigurno upravljanje vozilom.

e) bolesti i stanja organa sluha i ravnoteže

1) prirodene i stečene bolesti, stanja i anomalije organa sluha i ravnoteže koje utječu na sigurno upravljanje vozilom, a koje se ne mogu medicinski uspješno korigirati,

2) bolesti vestibularnog aparata i poremećaj ravnoteže koje se ne mogu medicinski uspješno korigirati,

3) ostale bolesti i stanja organa sluha i ravnoteže koja imaju utjecaj na sigurno upravljanje vozilom.

Specijalisti otorinolaringolozi dužni su, na traženje specijalista medicine rada, psihologa i/ili izabranog liječnika odgovoriti da li je zdravstveno stanje vozača ili kandidata za vozača ili terapija koju uzima zbog liječenja bolesti iz kruga bolesti ili stanja iz područja otorinolaringologije zapreka za sigurno upravljanje vozilom.

f) bolesti i stanja srca i krvnih žila

1) prirodene i stečene bolesti, stanja i anomalije srca i krvnih žila koje utječu na sigurno upravljanje vozilom, osim medicinski uspješno korigiranih slučajeva uz koje je upravljanje vozilom sigurno,

2) koronarna bolest s učestalim napadima angine pectoris, dok se terapijom ili drugim oblicima liječenja ne postigne stabilno stanje pri kojem je upravljanje vozilom sigurno,

3) infarkt miokarda, osim nakon što je prošlo najmanje šest mjeseci od infarkta i uspješno provedene rehabilitacije te bez angine pectoris i posljedica koje utječu na sigurno upravljanje vozilom,

4) poremećaji ritma i bolesti srca s poremećajima svijesti, koji se ne mogu terapijski regulirati,

5) kompletni srčani blok kada ima utjecaj na sigurno upravljanje vozilom,

6) urođene i stečene bolesti srca (valvularnog aparata i drugih struktura srca) i krvnih žila ako utječu na sigurno upravljanje vozilom,

7) kronično plućno srce sa znacima dekompenzacije, za vrijeme dok bolest nije uspješno liječena i utječe na sigurno upravljanje vozilom,

8) stanje nakon perikarditisa sa znacima konstrikcije, dok utječe na sigurno upravljanje vozilom,

9) neregulirana hipertenzija sa sistoličkim tlakom višim od 160 ili dijastoličkim višim od 100 mm Hg,

10) ostale bolesti i stanja srca i krvnih žila koje utječu na sigurnost upravljanja vozilom.

Specijalisti internisti/kardiolozi obvezni su, na traženje specijalista medicine rada, i/ili izabranog liječnika utvrditi da li je zdravstveno stanje vozača ili kandidata za vozača ili terapija koju uzima zbog liječenja bolesti iz kruga bolesti ili stanja iz područja kardiologije zapreka za sigurno upravljanje vozilom.

g) šećerna bolest

1) Vozači i kandidati za vozače koji i uz terapiju imaju opetovano tešku hipoglikemiju i/ili nisu svjesni hipoglikemije dok im se stanje ne regulira. O mogućnosti upravljanja vozilom odlučuje nadležni specijalist.

h) bolesti i stanja lokomotornog sustava

1) prirodene i stečene bolesti, stanja i anomalije lokomotornog sustava koje utječu na sigurno upravljanje vozilom,

2) kronične upalne bolesti mišićno-koštanog sustava koje se terapijski ne mogu dovesti u stanje za sigurno upravljanje vozilom,

3) deformiteti, kontrakture ili nedostatak, koji oštećuju funkciju dijela ili cijelog ekstremiteta, a za koje se ne može na odgovarajući način adaptirati vozilo,

4) ostale bolesti i stanja lokomotornog sustava koja imaju utjecaj na sigurnost upravljanja vozilom. Specijalisti ortopedi/fizijatri/kirurzi obvezni su, na traženje specijalista medicine rada, i/ili izabranog liječnika utvrditi da li je zdravstveno stanje vozača ili kandidata za vozača ili terapija koju uzima zbog liječenja bolesti iz kruga bolesti ili stanja iz područja ortopedije, fizijatrije ili kirurgije zapreka za sigurno upravljanje vozilom.

i) bolesti i stanja ostalih organskih sustava i sve ostale bolesti i stanja koja imaju utjecaj na sigurno upravljanje vozilom.

Specijalisti određene specijalnosti su obvezni, na traženje specijalista medicine rada, i/ili izabranog liječnika utvrditi da li je zdravstveno stanje vozača ili kandidata za vozača ili terapija koju uzima zbog liječenja bolesti iz kruga bolesti koje liječi zapreka za sigurno upravljanje vozilom.

Članak 14.

Uvjerenjem se daje ocjena zdravstvene odnosno psihičke sposobnosti vozača i kandidata za vozača. Ocjena iz stavka 1. ovoga članka donosi se u roku od 5 dana od početka zdravstvenog pregleda, a najkasnije u roku od 30 dana ako je potrebna dodatna medicinska obrada.

Članak 15.

U Uvjerenju koje kandidat za vozača mora priložiti u postupku izdavanja vozačke dozvole, a vozač nakon redovnog ili izvanrednog nadzornog zdravstvenog pregleda, može biti navedena jedna od sljedećih mogućih ocjena:

1. sposoban – (navesti kategoriju),

2. sposoban uz uporabu određenih pomagala ili adaptaciju vozila – (navesti kategoriju i vrstu pomagala/adaptacije),

3. sposoban uz vremensko ograničenje – (navesti kategoriju i rok ponovnog zdravstvenog pregleda).

Vozača i kandidata za vozača liječnik koji je izdao Uvjerenje mora upoznati s razlozima za ograničenje,

4. sposoban uz uporabu određenih pomagala – (navesti kategoriju i vrstu pomagala) i uz vremensko ograničenje – (navesti kategoriju i rok ponovnog zdravstvenog pregleda). Vozača i kandidata za vozača liječnik koji je izdao Uvjerenje mora upoznati sa razlozima zbog kojeg mu je odredio kontrolni zdravstveni pregled, odnosno upoznati ga s razlozima za ograničenje.

5. privremeno nesposoban – (navesti kategoriju i trajanje privremene nesposobnosti).

Privremena nesposobnost ne može biti kraća od tri mjeseca. Obvezno je navesti odredbu članka i stavka ovoga Pravilnika na temelju kojeg je ocjena donesena.

Vozača i kandidata za vozača liječnik koji je izdao Uvjerenje mora upoznati s razlozima privremene nesposobnosti.

6. trajno nesposoban – (navesti kategoriju trajne nesposobnosti).

Obvezno je navesti odredbu članka i stavka ovoga Pravilnika na temelju kojeg je ocjena donesena.

Vozača i kandidata za vozača liječnik koji je izdao Uvjerenje mora upoznati s razlozima trajne nesposobnosti.

Izvadak iz Pravilnika o vozačkim dozvolama

Članak 13.

Zdravstvena ograničenja navedena u uvjerenju o zdravstvenoj sposobnosti za upravljanje vozilima, prilagodbe vozila, upravna ograničenja i nacionalna ograničenja upisuju se kod kategorije, odnosno kategorija na koje se odnose, pod brojem 12 na poleđini Obrasca 1, u kodiranom obliku sukladno Popisu ograničenja u kodiranom obliku.

Popis ograničenja se nalazi na slijedećem linku [Popis ograničenja u kodiranom obliku](#)

Prilog 6

Popis citotoksičnih lijekova svrstanih u grupu 1 i 2A prema IARC klasifikaciji:

Grupa 1	Grupa 2
busulfan	azacitidin
ciklofosfamid	cisplatin
etopozid	doksorubicin
klorambucil	karmustin
melfalan	klormetin
metil-CCNU	lomustin
tiotepa	prokarbazin
treosulfan	tenipozid

Prilog 7

Izvadak iz smjernice **Praktična smjernica za opseg i vrstu zdravstvenog pregleda i tjelesne pripremljenosti vatrogasaca, izrađene u ožujku 2012. godine u sklopu IPA projekta**

Sistematizacija poslova vatrogasaca prema zahtjevima radnog mjesta

Vatrogasci se dijele na profesionalne i dobrovoljne ovisno o tome da li im je vatrogastvo osnovno zanimanje ili ne.

S obzirom na poslove koje obavljaju te zdravstvene i tjelesne zahtjeve koji su potrebni za obavljanje istih, prijedlog je da se **profesionalni** vatrogasci razvrstaju u slijedeće kategorije:

A - profesionalni operativni vatrogasci u intervencijskim postrojbama kao i vatrogasci koji obavljaju taj

posao te vatrogasci sa posebnim specijalnostima (npr. roniaci, spašavanje iz dubina i sa visina, izvlačenje iz ruševina i sl.) ,

B - profesionalni operativni vatrogasci u javnim vatrogasnim postrojbama, vatrogasnim postrojbama u gospodarstvu i DVD-u,

- zapovjednici u javnim vatrogasnim postrojbama koji su temeljem unutarnjeg ustrojstva javne vatrogasne postrojbe određeni da samostalno vode vatrogasnu intervenciju,
- kandidati za školovanje za zvanja koja obuhvaćaju poslove vatrogasca,
- kandidati za osposobljavanje i usavršavanje za zvanja koja obuhvaćaju poslove vatrogasca

C -vatrogasci s posebnim ovlastima i odgovornostima: glavni vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik, pomoćnici glavnog vatrogasnog zapovjednika, zapovjednici vatrogasnih zajednica županija, općina i gradova i njihovi zamjenici, zapovjednici javnih vatrogasnih postrojbi i njihovi zamjenici, zapovjednici vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu i njihovi zamjenici, županijski vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik,

-vatrogasci koji bi pripadali kategoriji B, ali koji ne rade na visini i/ili ne koriste samostalne uređaje za disanje (izolacijske aparate) i/ili nemaju teška tjelesna opterećenja u svom radu.

Po istom principu, a ovisno o očekivanim radnim zahtjevima, prijedlog je da se i **dobrovoljni** vatrogasci razvrstaju u tri kategorije:

A - dobrovoljni operativni vatrogasci DVD-a koji se uključuju u rad intervencijske postrojbe,

B - dobrovoljni operativni vatrogasci u DVD-ima, DVD postrojbama u gospodarstvu i ostalim

- DVD -ima te u vatrogasnim postrojbama središnjih DVD-a,
- zapovjednici u DVD postrojbama koji su temeljem unutarnjeg ustrojstva vatrogasne postrojbe određeni da samostalno vode vatrogasnu intervenciju,
  - kandidati za školovanje za zvanja koja obuhvaćaju poslove vatrogasca ,
  - kandidati za osposobljavanje i usavršavanje za zvanja koja obuhvaćaju poslove vatrogasca,
- C** - dobrovoljni vatrogasci s posebnim ovlastima i odgovornostima u DVD- ima : zapovjednici vatrogasnih zajednica županija, općina i gradova i njihovi zamjenici, zapovjednici vatrogasnih postrojbi i njihovi zamjenici, zapovjednici središnjih društava i njihovi zamjenici, zapovjednici vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu i njihovi zamjenici, županijski vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik ,
- dobrovoljni vatrogasci koji bi pripadali kategoriji B , ali koji ne rade na visini i/ili ne koriste samostalne uređaje za disanje (izolacijske aparate) i/ili u svom radu nemaju teška tjelesna opterećenja.

Vrste zdravstvenih pregleda

Specifična zdravstvena zaštita radnika uključuje i preventivne preglede radnika s obzirom na prisutne opasnosti, štetnosti i napore pri obavljanju posla. U skladu s važećim zakonodavstvom u RH poslovi vatrogasca su poslovi s posebnim uvjetima rada te su slijedom navedenog preventivni pregledi vatrogasaca obvezni, a obavljaju se kako je prije navedeno prema Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada ili Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o psihičkim, fizičkim i zdravstvenim sposobnostima koje moraju ispunjavati izvršitelji na poslovima ovlaštene službene osobe Ministarstva unutarnjih poslova.

Prema vrsti pregleda razlikujemo slijedeće preventivne preglede vatrogasaca:

1. Ulazni/prethodni pregled vatrogasaca je preventivni pregled prije početka rada na poslovima vatrogasca ili prije školovanja, a čiji opseg i sadržaj ovisi o kategoriji radnog mjesta (A,B,C)
2. periodički pregledi vatrogasaca koji rade na poslovima vatrogasaca, a čiji opseg, sadržaj i dinamika ovise o kategoriji radnog mjesta (A,B,C).

U cilju poboljšanja i unaprjeđenja zdravstvene zaštite vatrogasaca predlažu se slijedeće vrste zdravstvenih pregleda:

1. ulazni/prethodni pregled
2. periodički pregled
3. periodički pregled sa vremenom kraćim od propisanog (kontrolni)
4. izvanredni pregled
5. izlazni pregled

Prethodni pregled je preventivni pregled koji se izvodi prije početka obavljanja poslova vatrogasca, prije početka školovanja, prije osposobljavanja za poslove vatrogasca, te prije pristupanja u članstvo DVD-a.

Periodički pregled je preventivni pregled koji se obavlja kontinuirano zadanom dinamikom, a u cilju utvrđivanja promjena zdravstvenog stanja te sprječavanja daljnjeg pogoršanja zdravlja.

Kontrolni izvodi se po preporuci specijalista medicine rada koji obavlja zdravstveni nadzor vatrogasca. Obično se propisuje u slučaju graničnog zdravstvenog nalaza ili sumnje da bi moglo doći do pogoršanja zdravstvenog stanja i prije vremenskog roka koji je propisan za tu kategoriju vatrogasca.

Izvanredni pregled izvodi se izvanredno, različito od propisanog vremenskog roka za periodičke preglede, a zbog izvanrednog medicinskog razloga kao što je slučaj postojanja nove bolesti ili medicinskog stanja, nakon incidenta u kojem je stradao vatrogasac, nakon dužeg bolovanja, npr. ako je trajalo više od 42 dana, nakon ozljede, ako postoji potreba za korištenjem sredstava za korekciju vida ili redovitom upotrebom lijekova. Zahtjev za izvanrednim pregledom može tražiti: izabrani liječnik

opće/obiteljske medicine, ugovorni specijalist medicine rada, poslodavac, zapovjednik vatrogasne postrojbe ili DVD-a te vatrogasac osobno.

Izlazni pregled je ocjena zdravstvenog stanja vatrogasca po završetku obavljanja poslova vatrogasca kada vatrogasac odlazi u mirovinu, odlazi na druge poslove ili kod drugog poslodavca (na poslove vatrogasca ili na druge poslove). Na tom je pregledu potrebno utvrditi postoje li odstupanja od očekivanog zdravstvenog stanja odnosno da li postoji oštećenje zdravlja, kao posljedica opasnosti, štetnosti i napora kojima je bio izložen.

Opseg i periodičnost pregleda te ocjena zdravstvene sposobnosti

Opseg ulaznog/prethodnog i periodičkog zdravstvenog pregleda, dijagnostički postupci kao i vremenski rokovi ponovnog pregleda za pojedine kategorije vatrogasaca određuju se s obzirom na zdravstvene zahtjeve odnosno zdravstvene zapreke (kontraindikacije).

Periodički pregled sa vremenom kraćim od propisanog (kontrolni) nema zadani okvir već opseg pregleda odnosno dijagnostičkih postupaka određuje specijalist medicine rada koji je i indicirao taj pregled.

Izvanredni pregled također nema zadani okvir, a opseg pregleda određuje nadležni specijalist medicine rada ovisno o medicinskom razlogu upućivanja vatrogasca na ovaj pregled.

Izlazni pregled po opsegu odgovara periodičkom zdravstvenom pregledu. Propisani zdravstveni pregledi prema indikaciji specijaliste medicine rada mogu se proširiti dodatnim specijalističkim pregledima ili pretragama.

a) Zdravstveni pregledi profesionalnih vatrogasaca

Ulazni/prethodni pregled izvodi se kod: kandidata za zasnivanje radnog odnosa na poslovima profesionalnog vatrogasca, kandidata koji se uključuju u vatrogasnu postrojbu kao operativni profesionalni vatrogasci, kandidata za školovanje za rad na poslovima vatrogasca, te kandidata za osposobljavanje i usavršavanje za rad na poslovima profesionalnog vatrogasca.

Periodički pregledi izvode se kod profesionalnih vatrogasaca u slijedećim vremenskim razmacima:

- za vatrogasce iz kategorije A svakih 12 mjeseci
- za vatrogasce iz kategorije B svakih 24 mjeseca
- za vatrogasce iz kategorije C svakih 36 mjeseci.

Prethodni pregled za profesionalnog vatrogasca iz **kategorije A** obuhvaća slijedeće:

- kompletan specijalistički pregled specijalista medicine rada (anamneza opća i radna, detaljni klinički pregled),
- potvrda izabranog liječnika opće/obiteljske medicine o dosadašnjim/sadašnjim bolestima i terapiji,
- laboratorijske pretrage krvi i urina: sedimentacija krvi (SE), kompletna krvna slika (KKS), glukoza u krvi (GUK), aspartat aminotransferaza u serumu (AST), alanin aminotransferaza u serumu (ALT), gama glutamiltransferaza u serumu (GGT), urea, kreatinin, ukupni i direktni bilirubin, krvna grupa (KG) i Rh faktor, urin biokemijski i sediment, test urina na psihoaktivne tvari odnosno droge (kokain, opijati, kanabis, amfetamin, metamfetamin, ecstasy, metadon, buprenorfin, a po potrebi i druge vrste droga), ukoliko postoji indikacija serologija na HIV i virusni hepatitis tip B/C,
- RTG snimku srca i pluća,
- spirometriju,
- dinamometriju,
- status zuba /pregled i nalaz stomatologa/,

- ispitivanje vidnih sposobnosti: funkcije oštine vida na daljinu i na blizinu i to za svako oko posebno te binokularno, ispitivanje osjeta za boje, ispitivanje forije i fuzije te dubinskog vida i vidnog polja, ispitivanje mezooptičkog vida odnosno brze adaptacije na tamu,
- ispitivanje audiovestibularnih sposobnosti: ispitivanje sluha tonskom audiometrijom – tonalnim audiogramom koji pokriva frekvencije 250, 500, 1000, 2000, 3000, 4000, 6000 i 8000 Hz; ispitivanje vestibularne sposobnosti rotatornim testovima,
- EKG u mirovanju,
- ergometriju na pokretnoj traci sa submaksimalnim opterećenjem,
- psihologijsku obradu koja obuhvaća: utvrđivanje opće intelektualne sposobnosti, procjenu osobina ličnosti, te ispitivanje okulomotornih i psihomotornih sposobnosti.

Prethodni pregled za profesionalnog vatrogasca iz kategorije B i C obuhvaća slijedeće:

- kompletan specijalistički pregled specijalista medicine rada (anamneza opća i radna, detaljan klinički pregled),
- potvrda izabranog liječnika opće/obiteljske medicine o dosadašnjim/sadašnjim bolestima i terapiji,
- laboratorijske pretrage krvi i urina: SE, KKS, GUK, AST, ALT, GGT, urea, kreatinin, direktni i ukupni bilirubin, KG i Rh faktor, urin biokemijski i sediment, test urina na psihoaktivne tvari odnosno droge, ukoliko postoji indikacija serologija na HIV i virusni hepatitis tip B/C,
- RTG. snimku srca i pluća,
- spirometriju,
- dinamometriju,
- status zuba - pregled i nalaz stomatologa,
- ispitivanje vidnih sposobnosti: funkcije oštine vida na daljinu i na blizinu i to za svako oko posebno te binokularno, ispitivanje osjeta za boje, ispitivanje forije i fuzije te dubinskog vida i vidnog polja, ispitivanje mezooptičkog vida odnosno brze adaptacije na tamu,
- ispitivanje audiovestibularnih sposobnosti: ispitivanje sluha tonskom audiometrijom – tonalnim audiogramom koji pokriva frekvencije 250, 500, 1000, 2000, 3000, 4000, 6000 i 8000 Hz ; ispitivanje vestibularne sposobnosti rotatornim testovima,
- EKG u mirovanju i nakon opterećenja,
- psihologijsku obradu koja obuhvaća: utvrđivanje opće intelektualne sposobnosti, procjenu osobina ličnosti i ispitivanje okulomotornih i psihomotornih sposobnosti.

Periodički pregled profesionalnog vatrogasca iz kategorije A obuhvaća sve preglede i pretrage kao i ulazni/prethodni pregled za tu kategoriju sa izuzetkom (ne treba raditi):

- RTG srca i pluća / samo na indikaciju /,
- KG i Rh faktor

Periodički pregled profesionalnog vatrogasca iz kategorije B i C obuhvaća sve preglede i pretrage kao i prethodni zdravstveni pregled za tu kategoriju sa izuzetkom (ne treba raditi):

- RTG srca i pluća / samo na indikaciju /,
- KG i Rh faktor
- za vatrogasca iz kategorije C - EKG se radi samo u mirovanju.

S obzirom da se **kontrolni pregled** za sve kategorije profesionalnih vatrogasaca obavlja po preporuci specijalista medicine rada koji obavlja zdravstveni nadzor vatrogasca onda je i opseg tog pregleda definiran zdravstvenim razlozima zbog kojih se i provodi.

Opseg **izvanrednog pregleda** određuje specijalist medicine rada koji obavlja pregled, a ovisno o medicinskom razlogu upućivanja vatrogasca na ovaj pregled.

Sadržaj **izlaznog** pregleda po opsegu odgovara sadržaju periodičkog pregleda ovisno o kategoriji vatrogasca kojeg pregledavamo (A,B,C). Sadržaj pregleda može se po potrebi na indikaciju specijalista medicine rada proširiti dodatnim specijalističkim pregledima i/ili dijagnostičkim postupcima, a ovisno

o zdravstvenom stanju ispitanika. Izlazni pregled potrebno je učiniti unutar 15 dana od promjene/prestanka radnog odnosa/mjesta, a najkasnije posljednjeg radnog dana.

Nakon obavljenog zdravstvenog pregleda specijalist medicine rada donosi **ocjenu zdravstvene sposobnosti** koja se svrstava u jednu od navedenih kategorija:

- SPOSOBAN
- SPOSOBAN UZ NAPOMENU
- PRIVREMENO NESPOSOBAN
- NESPOSOBAN
- OCJENA SE NE MOŽE DONIJETI

Ocjena **sposoban** znači da je zdravstveno stanje vatrogasca dobro odnosno zadovoljavajuće za obavljanje svih radnih zahtjeva koji se podrazumijevaju za tu kategoriju vatrogasnih poslova.

Ocjena **sposoban uz napomenu** znači da je vatrogasac zdravstveno sposoban za obavljanje predviđenih poslova, ali je potrebno da za vrijeme rada koristi npr. neka pomagala ili je potrebno da dođe na periodički pregled sa vremenom kraćim od propisanog (kontrolni). Kao primjer se može uzeti vatrogasac koji koristi dioptrijske naočale te mu je potrebno osigurati za vrijeme vatrogasne intervencije korištenje dioptrijske maske. Također u slučaju nekog graničnog medicinskog nalaza npr. povišenog krvnog tlaka ili nekih blažih odstupanja u laboratorijskom nalazu liječnik može preporučiti periodički pregled sa vremenom kraćim od propisanog (kontrolni). Navedeni razlog zašto se donijela ocjena sposoban uz napomenu treba se pismeno obrazložiti.

Ocjena **privremeno nesposoban** označava da u vatrogasca postoji trenutno neki zdravstveni razlog zbog čega ne može privremeno obavljati predviđene radne zadatke. Kod donošenja ove ocjene obvezno bi trebalo navesti koje je očekivano najmanje vremensko trajanje zdravstvene nesposobnosti vatrogasca.

Ocjena **nesposoban** označava postojanje bolesti ili zdravstvenog stanja u vatrogasca koje mu onemogućuju normalno obavljanje radnih zadataka. Takva ocjena znači da je vatrogasac trajno nesposoban za posao koji je do tada obavljao.

Kada se kao ocjena donese – **ocjena se ne može donijeti** – takva se odluka mora detaljno pismeno obrazložiti. Ponekad se radi o odgađanju donošenja ocjene zdravstvene sposobnosti jer se čekaju rezultati nekih medicinskih pretraga, a poslodavca treba pismeno obavijestiti o rezultatu pregleda vatrogasca.

b) Zdravstveni pregledi dobrovoljnih vatrogasaca

Prethodni pregled izvodi se kod: kandidata koji se uključuju u dobrovoljnu vatrogasnu postrojbu kao dobrovoljni operativni vatrogasci, kandidata za školovanje za rad na poslovima dobrovoljnog vatrogasca, te kandidata za osposobljavanje i usavršavanje za rad na poslovima dobrovoljnog vatrogasca.

Periodički pregledi izvode se kod dobrovoljnih vatrogasaca u slijedećim vremenskim razmacima:

- za dobrovoljne vatrogasce iz kategorije A svakih 12 mjeseci,
- za dobrovoljne vatrogasce iz kategorije B svakih 24 mjeseca,
- za dobrovoljne vatrogasce iz kategorije C svakih 36 mjeseci.

Opseg odnosno sadržaj zdravstvenog pregleda za dobrovoljnog vatrogasca identičan je onom kod profesionalnog vatrogasca ovisno da li su vatrogasni poslovi koje on obavlja razvrstani u kategoriju A, B ili C.

To znači da je sadržaj zdravstvenog pregleda (ulaznog/prethodnog, periodičkog, izlaznog) za dobrovoljnog vatrogasca određene kategorije jednak sadržaju pregleda profesionalnog vatrogasca iste kategorije.

Nakon zdravstvenog pregleda dobrovoljnog vatrogasca specijalist medicine rada donosi **ocjenu zdravstvene sposobnosti** dobrovoljnog vatrogasca za predviđene vatrogasne poslove, a ovisno u koju

kategoriju vatrogasaca je razvrstan (A,B,C). Kriteriji za donošenje ocjene zdravstvene sposobnosti identični su onima za profesionalne vatrogasce.

Prilog 8

Izvadak iz Pravilnika o utvrđivanju opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti (NN 38/04, 106/04, 16/11)

Članak 2.

Zdravstveni pregledi mogu se obavljati u zdravstvenim ustanovama i specijalističkim ordinacijama za medicinu rada koje ispunjavaju uvjete propisane ovim Pravilnikom.

I. ZDRAVSTVENI PREGLEDI ČUVARA

Članak 3.

Zdravstveno stanje čuvara utvrđuje se na zdravstvenom pregledu. Uz pregled specijalista medicine rada, zdravstveni pregled sadrži i:

- spirometriju;
- EKG;
- pregled ortoreterom (vid, prostorni vid, raspoznavanje boja);
- audiogram.

2. Laboratorijske pretrage:

- cjelovita pretraga urina;
- uzimanje krvi iz vene;
- sedimentacija eritrocita;
- urea (S), gama (GT), SGOT, SGPT, GUK;
- KKS;
- diferencijalna KS.

3. Psihologijsku obradu:

- ispitivanje kognitivnih sposobnosti (RSB);
- ispitivanje crta osobnosti (EPQ);
- kraći razgovor;
- ispitivanje perceptivnih sposobnosti.

Članak 4.

Kandidati za čuvara dužni su učiniti prethodni zdravstveni pregled, a svakih pet godina ponovni periodički zdravstveni pregled.

Rok za obavljanje periodičkoga zdravstvenog pregleda počinje teći od datuma naznačenoga na posljednjem uvjerenju isprave o sposobnosti koju izdaje nadležna zdravstvena ustanova, odnosno specijalistička ordinacija za medicinu rada.

Čuvari moraju učiniti izvanredni zdravstveni pregled i prije isteka roka iz stavka 2. ovoga članka po zahtjevu:

- nadležnoga rukovoditelja u ovlaštenoj pravnoj osobi,
- inspektora Ministarstva unutarnjih poslova,
- nadležnoga liječnika primarne zdravstvene zaštite i
- čuvara osobno.

Troškove izvanrednoga zdravstvenog pregleda snosi podnositelj zahtjeva.

Uz pregled specijaliste medicine rada u prethodnom pregledu sudjeluje i psiholog. Ako ne dođe do bitne promjene zdravstvenog stanja koje utječe na psihičku sposobnost čuvara, psihologijska se obrada vrši svakih 6 godina. O potrebi češćeg psihologijskog pregleda odlučit će specijalist medicine rada na periodičkom, odnosno izvanrednom pregledu.

Članak 5.

Izvanredni zdravstveni pregled obavlja specijalist medicine rada uz obveznu konzultaciju specijalista iz čije je specijalnosti postavljen zahtjev za izvanredni zdravstveni pregled. U izvanrednom zdravstvenom pregledu specijalist medicine rada po potrebi koristi usluge laboratorija i psihologa.

I. Opći zahtjevi za poslove čuvara

- uredna funkcija gornjih, donjih ekstremiteta i kralježnice;
- uredna funkcija kardiovaskularnog sustava;
- uredna funkcija respiratornih organa;
- uredan vid i sluh;
- sanirano zubalo.

Kontraindikacije

Epilepsija, bolesti sa sklonošću nesvjestici, alkoholizam i druge ovisnosti, akutni i kronični moždani sindrom; endogene ili funkcionalne psihoze (manifestne ili u remisiji); paranoidna stanja; reaktivna stanja – učestala; alkoholizam i ovisnost o drogama; sklonost stanjima panike; pokušaj samoubojstva; duševna zaostalost; neuroze s jače izraženim smetnjama; emocionalna nezrelost; psihopatija i »border line«; posttraumatski stresni sindrom, izrazita agresivnost i anksioznost, giht i ekvivalenti; hiper i hipofunkcije štitnjače, hipofize i nadbubrežnih žlijezda; sve bolesti i disfunkcije sustava spolnih hormona, izrazite i dugotrajne anemije; ostala utvrđena homeopatska oboljenja i bolesti koagulacije; HIV – pozitivan nalaz seruma; kronične bolesti živčanog sustava koje ometaju normalan rad čuvara, skolioze i kifoze koje onemogućuju urednu funkciju; degenerativne bolesti (spondiloza, artroza, artropatija, osteopatija i sl.) ako ometaju funkciju; habitualne luksacije velikih zglobova (neizliječene), ozljede koljena (meniskusa ili ligamenta) s nestabilnošću koljena; prolaps intervertebralnog diska sa smetnjama); ankiloze i kontrakture koje utječu na normalnu funkciju; urođene ili stečene anolamije šake koje utječu na normalnu funkciju ruke; urođene ili stečene anomalije stopala koje utječu na normalnu funkciju noge, ostale bolesti lokomotornog sustava koje ometaju normalnu funkciju.

Članak 6.

Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za poslove čuvara izdaje specijalist medicine rada, a ocjena glasi »sposoban«, »nesposoban« i »potrebna daljnja obrada«. Liječnik specijalist medicine rada dužan je liječničku svjedodžbu izdati u roku od 15 dana od započetog pregleda. Nakon dopunske obrade liječnik je dužan u roku od 30 dana od započetoga rada izdati liječničku svjedodžbu sa napisanom ocjenom. Ako specijalist medicine rada procjeni da je čuvara potrebno pregledati u vremenu kraćem od propisane dvije godine dužan je taj rok u svjedodžbi napisati.

II. ZDRAVSTVENI PREGLED ZAŠTITARA U PRIVATNOJ ZAŠTITI

Članak 7.

Zaštitari obavljaju redovite (prethodni i periodički) i izvanredan zdravstveni pregled.

Prethodni se pregled obavlja prije zaposlenja na mjesto zaštitara u privatnoj zaštiti. Iznimno, prethodnom i/ili periodičnom pregledu nije dužna pristupiti osoba koja je unatrag dvije godine obavila pregled prema Pravilniku o utvrđivanju opće zdravstvene i posebne sposobnosti zaštitara i privatnog detektiva (»Narodne novine« br. 5/97), ili prema ovom Pravilniku, ali uz ovjeren preslik uvjerenja

dobiven kod prethodnog poslodavca i to samo onda kada u međuvremenu nije zatražen izvanredan zdravstveni pregled. U navedenom slučaju uvjerenje vrijedi do roka do kojeg je vrijedilo »Uvjerenje o utvrđivanju opće zdravstvene i posebne sposobnosti zaštitara i privatnog detektiva«, odnosno prema ovom Pravilniku, izdano u prethodnoj tvrtki.

Zaštitari su obvezni obaviti periodični pregled svake tri godine, a izvanredni zdravstveni pregled po zahtjevu:

- nadležnoga rukovoditelja u ovlaštenoj pravnoj osobi,
- inspektora Ministarstva unutarnjih poslova,
- nadležnoga liječnika primarne zdravstvene zaštite i zaštitara osobno.

Članak 8.

Zdravstvenu, tjelesnu i duševnu sposobnost zaštitara u privatnoj zaštiti ocjenjuje Povjerenstvo kojega čine specijalist medicine rada, oftalmolog, otorinolaringolog, neuropsihijatar (ili neurolog i psihijatar) te psiholog s kojima, odnosno s ustanovama u kojima su zaposleni, specijalist medicine rada ima potpisan ugovor o suradnji za ove poslove.

Predsjednik Povjerenstva je specijalist medicine rada koji potpisuje uvjerenje.

Obrazac zdravstvenih mjerila koja moraju ispunjavati pristupnici za zaštitara u privatnoj zaštiti radi utvrđivanja tjelesne i duševne sposobnosti tiskan je u Prilogu 1. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Članak 9.

Zdravstvena sposobnost zaštitara u privatnoj zaštiti utvrđuje se na temelju liječničkoga pregleda i zdravstvene dokumentacije koja se sastoji od pregleda razvrstanih po specijalnostima:

1. Specijalist medicine rada:

– anamnestički podaci, antropometrijske mjere, opći pregled, status i obiteljska anamneza, osobna anamneza, radna anamneza; kompletan status, mjerenje krvnog tlaka, orijentacijsko ispitivanje sluha i ravnoteže,

– spirometrija;

– EKG.

2. Laboratorij:

– cjelovita pretraga urina;

– uzimanje krvi iz vene;

– sedimentacija eritrocita;

– urea (S), gama GT, SGOT, SGPT; GUK;

– K – eritrociti;

– K – leukociti;

– K – hemoglobin;

3. Oftalmolog u specijalističkom pregledu očiju:

– ispitivanje vidnih funkcija na orthoreteru ili sličnom aparatu i optotipima, ispitivanje prozirnih sredina oka, pregled očne pozadine i ispitivanje boja pseudoisokromatskim tablicama.

4. Otorinolaringolog:

– pregled

– totalna audiometrija;

– ispitivanja ravnoteže.

5. Psihologijska obrada:

– ispitivanje intelektualnih sposobnosti testovima inteligencije, crta ličnosti, testovima ličnosti i intervju (ispitivanje kognitivnih sposobnosti (RSB); ispitivanje crta osobnosti (EPQ); ispitivanje

perceptivnih, specijalnih i mehaničkih sposobnosti; ispitivanje okulomotorne koordinacije;

6. Neurolog:

– u neurološkom pregledu – anamnezu i fizikalni pregled glave, vrata, kranijalnih živaca, ekstremiteta, motorike, refleksa, senzibiliteta, govora, pisanja i kralježnice, po indikaciji EEG;

7. Psihijatar:

– u pregledu – intervju, vanjski aspekt, kontakt, svijet, orijentacija, psihomotorika, mišljenje, afektivitet, pažnja, volja, intelekt, mnestičke funkcije, znanje i informiranost, nagonske reakcije, socijalne motivacije i adaptaciju.

Obrazac zdravstvenog kartona zaštitara u privatnoj zaštiti tiskan je u Prilogu 2. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Članak 10.

Povjerenstvo daje ocjenu sposobnosti zaštitara na temelju zdravstvene dokumentacije i specijalističke obrade koju je obavila nadležna zdravstvena ustanova i specijalistička ordinacija za medicinu rada te drugih podataka potrebnih za davanje ocjena i mišljenja.

Ocjenjujući sposobnost osoba iz stavka 1. ovoga članka, Povjerenstvo može konzultirati i druge liječnike određenih specijalnosti.

Ako Povjerenstvo utvrdi da je za davanje konačne ocjene potreban dopunski zdravstveni pregled, osoba iz stavka 1. ovoga članka upućuje se u dogovarajuću zdravstvenu ustanovu.

Iznimka je slučaj kada je proveden izvanredni zdravstveni pregled. Tada zaštitara pregledava specijalist one specijalnosti iz čijeg je područja postavljena sumnja da je uzrok nesposobnosti za obavljanje poslova zaštitara te specijalist medicine rada.

Članak 11.

Zdravstvenu sposobnost zaštitara na prethodnom, periodičkom i izvanrednom zdravstvenom pregledu, Povjerenstvo ocjenjuje ocjenom: »sposoban za poslove zaštitara« ili »nesposoban za poslove zaštitara«. Ocjena »sposoban za poslove zaštitara« daje se ako je svaki član Povjerenstva donio ocjenu da je zaštitar »sposoban za poslove zaštitara u privatnoj zaštiti«.

Ako i jedan član Povjerenstva donese ocjenu da je zaštitar »nesposoban za poslove zaštitara u privatnoj zaštiti« u Uvjerenje se upisuje takva ocjena.

Obrazac Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti zaštitara u privatnoj zaštiti tiskan je u Prilogu 3. ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Ocjena se dostavlja ovlaštenoj pravnoj osobi, Hrvatskom zavodu za medicinu rada te zaštitaru u privatnoj zaštiti.

Osoba koja je nezadovoljna ocjenom ovoga Povjerenstva može u roku od 15 dana podnijeti zahtjev za upućivanje na pregled drugostupanjskom povjerenstvu Hrvatskog zavoda za medicinu rada.

Drugostupanjsko povjerenstvo čine najmanje specijalisti onih specijalnosti koji su sudjelovali u radu prvostupanjskoga povjerenstva. Predsjednik drugostupanjskog povjerenstva je radnik Hrvatskog zavoda za medicinu rada.

Drugostupanjsko povjerenstvo ocjenjuje zdravstvenu sposobnost na osnovi dokumentacije koju je koristilo prvostupanjsko povjerenstvo, a iznimno može tražiti dopunsku specijalističku obradu konzultacijom specijalista bilo koje specijalnosti. Po potrebi, zaštitar, može biti pozvan na pregled.

Troškove rada drugostupanjskoga povjerenstva snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 12.

Povjerenstvo zaštitara u privatnoj zaštiti ocjenjuje nesposobnim, ako utvrdi bolest, stanje, ozljedu ili njihovu posljedicu (e), odnosno tjelesnu manu/mane koja je zapreka za uspješno obavljanje poslova zaštitara.

Članak 13.

Zaštitar koji odbije pristupiti prethodnom ili periodičkom zdravstvenom pregledu ili ga ne dovrši bez valjanoga razloga u roku od 15 dana od početka pregleda, oglašava se nesposobnim za obavljanje poslova zaštitara.

Članak 14.

Ovlaštena pravna osoba obavlja organizaciju provedbe i vodi evidenciju pravodobnog obavljanja prethodnog, periodičkog i izvanrednoga zdravstvenog pregleda.

Članak 15.

Ovlaštena zdravstvena ustanova dužna je voditi posebnu evidenciju i čuvati zdravstvenu dokumentaciju pregledanih osoba u razdoblju od 10 godina.

ZDRAVSTENA MJERILA KOJA MORAJU ISPUNJAVATI PRISTUPNICI ZA ZAŠTITARE U PRIVATNOJ ZAŠTITI RADI UTVRĐIVANJA TJELESNE I DUŠEVNE SPOSOBNOSTI

I. OPĆI ZAHTJEVI

- uredna funkcija gornjih, donjih ekstremiteta i kralježnice;
- uredna funkcija kardiovaskularnog sustava;
- uredna funkcija respiratornih organa;
- uredan vid i sluh;
- sanirano zubalo.

II. POPIS KONTRAINDIKACIJA

TJELESNI STATUS:

1. Izrazit adipozitet koji ometa normalne funkcije (BMI viši od 35 – ispravak od strane HZZZSR);

RESPIRATORNI SUSTAV:

2. respiratorna insufijencija (bez obzira na etiologiju);
3. astma bez obzira na etiologiju, emfizem; KOPB;
4. alergijske bolesti (rinitis, konjuktivitis i ostalo);
5. spontani pneumothoraks;
6. ostala stanja koja trajno ometaju disanje;

KARDIOVASKULARNI SUSTAV:

7. reumatska groznica s trajnim oštećenjem srca ili bubrega;
8. sve prirodene i stečene mane kardiovaskularnog sustava koje ometaju urednu funkciju ovog sustava;
9. kronično reumatsko oboljenje srca;
10. koronarna bolest i ishemična stanja aktualna ili preboljena;
11. ostala kronična oboljenja srca koja umanjuju srčanu funkciju ili predstavljaju opasnost po zdravlje;
12. neosporno dokazana arterijska hipertenzija;
13. periferna arterijska insuficijencija okrajina;
14. izraziti varikoziteti donjih ekstremiteta sa znakovima insuficijencije perifernih vena (postflebitični sindrom);
15. recidivirajući tromboflebitis, flebotromboza;
16. izražena hipotonija s prisutnim smetnjama;
17. poremećaji ritma srca i smetnje provođenja;
18. hemoroidalna bolest težeg stupnja;
19. sve vaskularne anomalije koje svojom veličinom i lokalizacijom ograničavaju punu tjelesnu aktivnost;

OFTALMOLOGIJA:

20. kronične upalne bolesti oka i vjeđa (uključivo alergijske);
21. stanja iza upala ili ozljeda oka: ekorioretinitis uveitis, iridociklitis, neuritis vidnog živca;
22. katarakta;
23. duboka upala rožnice i zamućenje rožnice;
24. afakija i pseudoafakija;
25. glaukom;
26. ambliopija (vid slabiji od 0,7 bez prostornog vida);
27. refrakcijske smetnje (visus oba oka bez korekcije manje od 0,7 a s korekcijom na jednom oku manje od 1,0, a na drugom oku manje od 0,7);
28. poremećaj bulbomotora s poremećenim prostornim vidom;
29. poremećen osjet boja: protanomaliya manja od 0,5 i deuteranomaliya više od 5,0 jedinica;
30. ostale bolesti i stanja koje utječu na vidnu funkciju;

OTORINOLARINGOLOGIJA:

31. kronične alergijske i gnojne upale nosa;
32. ozena;
33. polipoza nosnih šupljina devijacije septuma koje ometaju normalno disanje i veće hipertrofije konha (s funkcionalnim poremećajima);
34. kronični gnojni sinusitisi;
35. kronične upale srednjeg uha s perforacijom ili bez nje, mastoiditisi;
36. kronične upale ždrijela;
37. recidivirajuće angine, teži poremećaji i smetnje govora;
38. kronični laringitisi (bez obzira na etiologiju) i polipoze, poremećaji i smetnje govora koji ometaju urednu komunikaciju;
39. suženje ždrijela, grkljana i jednjaka s funkcionalnim poremećajima (bez obzira na etiologiju);
40. oštećenja labirinta s poremećajima ravnoteže;
41. široki skotomi u sluhu na jednom ili oba uha (više od 30 dcbl iza 1000 Hz) i ostale perceptivne i provodne naglušosti preko 30 dcbl;
42. dublji skotomi u sluhu na jednom ili oba uha (više od 50 dcbl) na 4000 Hz;
43. trajno stanje poslije ozljede, operativnog zahvata, odnosno druge smetnje koje uzrokuju funkcionalne poremećaje;
44. bolesti štitnjače;

PROBAVNI SUSTAV:

45. varikoziteti jednjaka;
46. peptički ulkus (aktivni ili recidivirajući) i teži refluks jednjaka;
47. hepatitis (akutni ili kronični bez obzira na etiologiju) i ostala oštećenja jetre;
48. pancreatitis kronični bez obzira na etiologiju i ostala oštećenja gušterače;
49. kronične bolesti želuca i crijeva (stenoze, fistule, ulkus, kolitis, Kronova bolest...);
50. hernije (vanjske i unutarnje);
51. upale i opstrukcije žučnog mjehura i vodova;
52. ostale bolesti i stanja (uključujući i ona nakon kirurških zahvata) s ometanjem funkcije;

UROGENITALNI SUSTAV:

53. prirođeni i stečeni poremećaji urogenitalnog sustava s poremećajem funkcija;
54. upalna oboljenja urogenitalnog sustava;
55. kalkuloza urinarnog sustava;

GINEKOLOGIJA:

56. kronične upale i neoplazme dojke, mastopatije, ako izazivaju teškoće;

- 57.sve neoplazme genitalnog sustava ako izazivaju funkcionalne teškoće;
- 58.sve akutne i kronične upale maternice, jajovoda i jajnika, ako izazivaju teškoće;

MJERILA ZA PSIHOLOGIJSKU OBRADU:

- 59.perceptivni faktor (do -0,5 standardne devijacije);
- 60.spacijalni faktor (do -0,5 standardne devijacije);
- 61.poremećaj osobnosti izvan očekivanih mjerila;

PSIHIJARIJA

- 63.akutni i kronični moždani sindrom;
- 64.endogene ili funkcionalne psihoze (manifestne ili u remisiji);
- 65.paranoidna stanja;
- 66.reaktivna stanja – učestala;
- 67. alkoholizam i ovisnost o drogama;
- 68. sklonost stanjima panike;
- 69. pokušaj samoubojstva;
- 70. duševna zaostalost;
- 71. neuroze s jače izraženim smetnjama;
- 72. emocionalna nezrelost;
- 73. psihopatija i »border line«;
- 74.posttraumatski stresni sindrom;

NEUROLOGIJA:

- 75.heredodegenerativna oboljenja živčanog i mišićnog sustava;
- 76.centralni (spastički), piramidni, ekstrapiramidni i cerebralni, periferni (mlohavi) kao i diseminirani sindrom – bez obzira na etiologiju;
- 77.utvrđena epilepsija, katalepsija i narkolepsija;
- 78.cerebralna, cerebelarna i spinalna vaskularna oboljenja, aktualna ili preboljela sa i bez ispada bez obzira na etiologiju (vaskularne malformacije, krvarenja, embolije, ishemije, anoksije, cerebralne tromboze velikih cerebralnih vena i sinusa te ekstrakranijalnih arterija na vratu);
- 79.izraziti tremor prstiju na rukama, smetnje ravnoteže (distaksija i disbazija), poremećena koordinacija prst – nos, prst – prst (zatvorenih očiju);
- 80.upalni intrakranijalni procesi s posljedicama (meningoencefalitis, encefalitis, apsces, empijem);
- 81.posttraumatska encefalopatija i mijelopatija;

DERMATOLOGIJA:

- 82.bolesti kože i sluznica koje utječu na funkciju;

ENDOKRINI SUSTAV I METABOLIZAM:

- 83.manifestna šećerna bolest;
- 84.hiper i hipofunkcije štitnjače, hipofize i nadbubrežnih žlijezda;
- 85.sve bolesti i disfunkcije sustava spolnih hormona;

NALAZ KRVI I KRVOTVORNIH ORGANA;

- 87.izrazite i dugotrajne anemije;
- 88.ostala utvrđena hemopoetska oboljenja i bolesti koagulacije;
- 89.HIV – pozitivan nalaz seruma;
- 90.stanje splenektomije (bez obzira na etiologiju);

SUSTAV ZA KRETANJE:

- 91. skolioze i kifoze težeg stupnja koje utječu na funkciju;
- 92. degenerativne bolesti (spondiloza, artroza, artropatija, osteopatija i sl.) ometanjem funkcije;

93. reumatoidni artritis, spondilozitis i ostale upalne bolesti veziva;
94. osteomijelitis (akutni, kronični recidivirajući);
95. habitualne luksacije velikih zglobova (neizliječene)
96. ozljede koljena (meinskusa ili ligamena) s nestabilnošću koljena;
97. bolesti intervertebralnog diska (sa rengenom utvrđene promjene, sa ili bez smetnji);
98. ankiloze i kontrakture koje utječu na normalnu funkciju;
99. urođene ili stečene anomalije šake koje utječu na normalnu funkciju ruke;
100. urođene ili stečene anomalije stopala koje utječu na normalnu funkciju noge,
101. ostale bolesti lokomotornog sustava koje imaju utjecaj na normalnu funkciju;
102. posljedice prijeloma s funkcionalnim poremećajima.

PRILOG 2.

_____
naziv zdravstvene ustanove

**ZDRAVSTVENI KARTON ZAŠTITARA
U PRIVATNOJ ZAŠTITI**

Datum upisa _____

IZJAVA PREGLEDANOG:

Izjavljujem da nikada nisam bio liječen od živčanih i duševnih bolesti; te nisam imao napadaje padavice ili drugih živčanih napadaja, da nikada nisam gubio svijest, da nisam imao potres mozga, da ne patim od vrtoglavice te da nisam alkoholičar, niti liječen od alkoholizma, da ne bolujem od kroničnog hepatitisa, ni od PTSP.

_____
potpis

OPĆI PODACI

Prezime i ime _____ Ime oca _____

Dan, mjesec i godina rođenja _____

Mjesto rođenja _____ Mjesto boravka _____

Ulica i kbr. _____ Spol _____

Bračno stanje _____ Školska sprema _____

Zaposlen-a kod _____

Posao koji obavlja _____ Vojni obveznik _____

Osobna iskaznica broj _____ Izdana od _____

ANAMNEZA

OSOBNNA

bolesti pluća ne – da

bolesti jetre ne – da

alkoholizam ne – da

droge ne – da

šećerna bolest ne – da

bolest srca i žilane – da

OBITELJSKA

šećerna bolestne – da

duševne bolestine – da

psihoze ne – da

alkoholizam ne – da

padavica ne – da

bolesti srca ne – da

prijelomi   ne – da   visoki RR   ne – da
bolesti zglobovane – da
posttraumatski
stresni poremećajne – da
psihoza   ne – da
duševne bolesti ne – da
Izvod iz medicinske dokumentacije

SADAŠNJE STANJE

Visina
Težina
Puls
RR
Opći izgled
Glava i vrat
Sluznice
Koža
Limfne žlijezde
Grudni koš
Srce
Pluća
Trbušni organi
Genitourinarni organi
Kralježnica
Gornji udovi
Donji udovi

LABORATORIJSKI NALAZI

SE _____ E _____ Hgb _____ L _____ GUK _____
SGOT _____ SGPT _____ GAMA-GT _____
URIN: _____ Alb. _____ šećer _____ Sed. _____
EKG _____

OSTALI NALAZI

MIŠLJENJE Specijalista medicine rada

a) za zaštitara   sposoban   ocjena se ne
   privatne zaštite   nesposoban   može dati

_____
potpis liječnika

OFTALMOLOŠKI PREGLED

VISUD –   OD _____ TONUS _____
                          OS _____

FUNDUS _____

BOJE RASPOZNAJE DA – NE

OSTALI NALAZI _____

MIŠLJENJE:

a) za zaštitara sposoban ocjena se ne
privatne zaštite nesposoban može dati

_____
potpis liječnika

NEUROLOŠKI PREGLED

ANAMNEZA

Trauma glave ne da
– bez gubitka svijesti
– s gubitkom svijesti

Nesvjestice _____ Vrtoglavice _____

Alkoholizam _____ Padavica _____

Droge _____

Liječenje kod neurologa – ambulantno
– bolničko

Neurološki status _____

EEG _____

MIŠLJENJE:

a) za zaštitara sposoban ocjena se ne
privatne zaštite nesposoban može dati

_____
potpis liječnika

PSIHIJATRIJSKI PREGLED

ANAMNEZA:

Psihički status _____

Alkohol _____ droge _____

Neuroze _____

PTSP _____

Psihoze _____

Ostale bolesti _____

MIŠLJENJE:

a) za zaštitara sposoban ocjena se ne
privatne zaštite nesposoban može dati

---

potpis liječnika

PSIHOLOGIJSKO ISPITIVANJE

MIŠLJENJE:

a) za zaštitara   sposoban   ocjena se ne
privatne zaštite   nesposoban   može dati

---

potpis psihologa

DOPUNSKI SPECIJALISTIČKI NALAZI (u slučaju potrebe)

ZAKLJUČNO MIŠLJENJE O SPOSOBNOSTI ZA ZAŠTITARA U PRIVATNOJ PRAKSI

MIŠLJENJE:

a) za zaštitara   sposoban   ocjena se ne
privatne zaštite   nesposoban   može dati

Potpisi članova povjerenstva _____

Specijalist medicine rada

---

oftalmolog

---

neurolog

---

psihijatar

---

psiholog

PRILOG 3.

Broj: _____

(mjesto i datum)

Na temelju članka _____ Pravilnika o zdravstvenoj sposobnosti zaštitara i čuvara u privatnoj zaštiti
(»Narodne novine« br. ----- /03) Povjerenstvo za zdravstvene preglede

---

(naziv medicinske ustanove, specijalističke ordinacije medicine rada)

nakon izvršenoga zdravstvenog pregleda _____
(ime i prezime)

(datum rođenja, mjesto rođenja, prebivalište)

radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za poslove zaštitara privatne zaštite, izdaje:

UVJERENJE

Potvrđuje se da je

_____

(ime i prezime)

iz _____

zdravstveno sposoban – nesposoban – ocjena se nije mogla dati za zaštitara privatne zaštite

Uvjerenje se izdaje u svrhu

_____

Osoba koja je nezadovoljna ocjenom ovog povjerenstva, može podnijeti zahtjev da se uputi na pregled drugostupanjskom povjerenstvu Hrvatskog zavoda za medicinu rada u roku 15 dana od primitka ovog uvjerenja.

Predsjednik Povjerenstva

Potpis i faksimil

Prilog 9

Ovaj prilog donosi izvadak iz Pravilnika o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja (NN 22/13)

III. OBAVLJANJE ZDRAVSTVENIH PREGLEDA

Članak 3.

(1) Zdravstveni pregled kojim se utvrđuje zdravstvena sposobnost za držanje i nošenje oružja (u daljnjem tekstu: zdravstveni pregled) može biti:

– redovni zdravstveni pregled koji se obavlja radi izdavanja uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja,

– izvanredni zdravstveni pregled kojeg obavlja vlasnik oružja za kojeg se opravdano sumnja da više nije zdravstveno sposoban za držanje i nošenje oružja.

(2) Na izvanredni zdravstveni pregled vlasnika oružja rješenjem upućuje policijska uprava odnosno policijska postaja Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo) sukladno članku 45. Zakona o oružju.

(3) Osobi koja nije priložila rješenje iz stavka 2. ovoga članka i/ili je takav pregled obavljen bez znanja izabranog liječnika obiteljske/opće medicine (u daljnjem tekstu: izabrani liječnik) da je osoba upućena

na izvanredni zdravstveni pregled, uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja smatrat će se nevažećim.

(4) Dostavljanjem rješenja o upućivanju na izvanredni zdravstveni pregled neće se moći prikriti podatak da postoji određena sumnja u zdravstvenu sposobnost osobe koja je posjednik oružja.

Članak 4.

(1) Prije početka zdravstvenog pregleda iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika, osoba koja će se pregledati mora prethodno pribaviti mišljenje svoga izabranog liječnika koje nije starije od 30 dana od dana početka zdravstvenog pregleda. Izabrani liječnik izdaje mišljenje na obrascu čiji su izgled i sadržaj utvrđeni u Prilogu I. koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Prilikom zdravstvenih pregleda iz članka 3. stavka 1. ovoga Pravilnika, specijalist medicine rada mora zatražiti uvid u zdravstvenu dokumentaciju osobe na pregledu, a koja je pohranjena kod njegovog izabranog liječnika, drugih doktora medicine ili u drugim zdravstvenim ustanovama ili trgovačkim društvima.

(3) Izjavu o pristanku pristupu medicinskoj dokumentaciji kao i o pristanku na obavljanje probirnog testa na droge i testa na alkohol, osoba na pregledu potpisuje u karton zdravstvenog pregleda.

(4) Osoba koja ne potpiše izjavu iz stavka 3. ovoga članka ne može pristupiti zdravstvenom pregledu za držanje i nošenje oružja.

Članak 5.

Zdravstveni pregledi iz članka 3. ovoga Pravilnika obvezno obuhvaćaju:

- prethodno pribavljeno mišljenje izabranog liječnika,
- anamnestičke podatke,
- klinički pregled i pretrage:
  - antropometrijske podatke
  - klinički nalaz: kože i vidljivih sluznica, glave i vrata, prsnog koša i pluća, srčanožilnog sustava, trbuha i trbušnih organa, mokraćnog sustava, lokomotornog sustava i kralježnice,
  - orijentacijsko ispitivanje osjeta sluha i ravnoteže,
  - EKG u mirovanju,
  - laboratorijske pretrage (krvna slika, glukoza u krvi, urin),
  - probirni test na droge – kada to odrede specijalist medicine rada i/ili specijalist psihijatar/neuropsihijatar.

– oftalmološki pregled: anamneza, vanjski pregled oka i adneksa oka, palpaciju, pregled očne pozadine, ispitivanje vidnih sposobnosti (oštrine vida na daljinu i na blizinu, binokularnog vida, osjeta za boju, forije, fuzije, dubinskog i perifernog vida),

– psihijatrijski pregled: anamneza i psihički status,

– psihologijska obrada:

- u prvom zdravstvenom pregledu obuhvaća: utvrđivanje kognitivnih sposobnosti i procjenu osobina ličnosti, s posebnim naglaskom na emocionalnu stabilnost i opću adaptiranost,

- u kasnijim zdravstvenim pregledima obavlja se psihologijski intervju, osim ako psihologijsku obradu ne zatraže doktor medicine, specijalist medicine rada i/ili specijalist psihijatar.

Članak 6.

(1) Zdravstvene preglede iz članka 5. ovoga Pravilnika obavljaju: doktor medicine, specijalist medicine rada; doktor medicine, specijalist oftalmolog i doktor medicine, specijalist psihijatar ili neuropsihijatar te psiholog. Nakon liječničkog pregleda svaki od specijalista određene specijalnosti koji je sudjelovao u pregledu i psiholog koji je obavio psihologijsku obradu, daju ocjenu o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja (u daljnjem tekstu: ocjena zdravstvene sposobnosti).

(2) Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja potpisuje doktor medicine, specijalist medicine rada u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu ili privatnoj ordinaciji medicine rada.

Članak 7.

(1) Nalaze kliničkog pregleda i pretraga upisuje doktor medicine, specijalist medicine rada u karton zdravstvenog pregleda – zdravstvena sposobnost za držanje i nošenje oružja (u daljnjem tekstu: karton zdravstvenog pregleda).

(2) Doktor medicine, specijalist oftalmolog upisuje nalaz u poseban obrazac Oftalmološki pregled – zdravstvena sposobnost za držanje i nošenje oružja koji je sastavni dio kartona zdravstvenog pregleda.

(3) Doktor medicine, specijalist psihijatar ili neuropsihijatar upisuje nalaz u poseban obrazac Psihijatrijski pregled – zdravstvena sposobnost za držanje i nošenje oružja koji je sastavni dio kartona zdravstvenog pregleda.

(4) Psiholog upisuje nalaz u posebni obrazac Psihologijska obrada – zdravstvena sposobnost za držanje i nošenje oružja koji je sastavni dio kartona zdravstvenog pregleda.

(5) Nalaz – i proširene medicinske obrade – pregleda i pretraga upisuju se u poseban obrazac – Proširena medicinska obrada koji je sastavni dio kartona zdravstvenog pregleda.

Članak 8.

Ako je nužno u svrhu utvrđivanja dijagnostičkih i diferencijalno-dijagnostičkih odrednica, pregledana osoba može biti upućena na proširenu medicinsku obradu, preglede i pretrage u zdravstvene ustanove, trgovačka društva ili ordinaciju specijalista određene specijalnosti.

IV. ZDRAVSTVENE ZAPREKE

Članak 9.

Za držanje i nošenje oružja sposobna je osoba za koju se zdravstvenim pregledima iz članka 5. ovoga Pravilnika utvrdi da je tjelesno i duševno zdrava, odnosno da nema zdravstvene zapreke (bolesti i bolesna stanja) koja ju čine zdravstveno nesposobnom za držanje i nošenje oružja.

Članak 10.

Zdravstvenom zaprekom za držanje i nošenje oružja u zdravstvenim pregledima, smatraju se (bolesti i bolesna stanja navedena su prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti -10 i DSM-IV):

a) Novotvorine

1. Primarne i sekundarne zloćudne novotvorine koje s obzirom na sijelo i/ili funkcionalnu aktivnost i/ili morfologiju i/ili ponašanje utječu na sigurno rukovanje oružjem,
2. Dobroćudne novotvorine koje s obzirom na sijelo i/ili funkcionalnu aktivnost utječu na sigurno rukovanje oružjem,
3. Novotvorine nesigurne i nepoznate prirode koje s obzirom na sijelo utječu na sigurno rukovanje oružjem.

b) Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma koje zbog ne liječenja i/ili pratećih stanja i/ili komplikacija utječu na sigurno rukovanje oružjem.

c) Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja

1. Organski i simptomatski duševni poremećaji (uzrokovani moždanom disfunkcijom) (demencija, organski amnestički sindrom, delirij i ostali duševni poremećaji izazvani oštećenjem mozga i fizičkom bolešću),
2. Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari – osim u osoba sa stabilnom remisijom (kod poremećaja uzrokovanih alkoholom najmanje šest mjeseci, drogama najmanje 24 mjeseca, a kod poremećaja uzrokovanih ostalim psihoaktivnim tvarima najmanje 12 mjeseci), bez klinički značajnih smetnji ili oštećenja u socijalnom i radnom funkcioniranju,
3. Shizofrenija, shizotipni, sumanuti i ostali psihotični poremećaji,
4. Afektivni poremećaji (poremećaji raspoloženja) – osim blagih i slabije izraženih poremećaja koji ne utječu na sigurno rukovanje oružjem,
5. Neurotski poremećaji vezani uz stres i somatomorfni poremećaji, osim blagih i slabije izraženih poremećaja koji ne utječu na sigurno rukovanje oružjem,

6. Poremećaji ličnosti i ponašanja, osim blagih i slabije izraženih poremećaja koji ne utječu na sigurno rukovanje oružjem,

7. Duševna zaostalost.

d) Zapreke iz područja psihologije – intelektualna insuficijencija ispod graničnih vrijednosti, deficit specifičnih kognitivnih sposobnosti koje se očituju kao smetnje, smanjenje ili odsutnost pažnje i koncentracije, te poremećaji percepcije, mišljenja i pamćenja, psihomotorni i senzomotorni poremećaji koji se očituju kao senzomotorna usporenost i nekoordiniranost, smanjena vizualno-motorna koordinacija, izražene devijacije osobnosti (emocionalna i socijalna nezrelost, neprilagođeno ponašanje, anksioznost, agresivnost).

e) Bolesti živčanog sustava

1. Posljedice upalnih bolesti središnjeg živčanog sustava koje utječu na sigurno rukovanje oružjem,

2. Sistemne atrofije koje prije svega zahvaćaju središnji živčani sustav,

3. Ekstrapiramidni poremećaji i poremećaji kretnji, osim blagih i slabije izraženih poremećaja koji ne utječu na sigurno rukovanje oružjem,

4. Alzheimerova bolest i druge degenerativne bolesti i poremećaji živčanog sustava,

5. Multipla skleroza i ostale demijelinizirajuće bolesti središnjeg živčanog sustava,

6. Epilepsija i status epilepticus, osim epilepsije u medicinski kontroliranim slučajevima u kojima se napadaji ne pojavljuju najmanje 18 mjeseci bez antiepileptičke terapije ili s kontinuiranom antiepileptičkom terapijom održavanja bez nuspojava koje mogu umanjiti psihofizičke sposobnosti za sigurno rukovanje oružjem (uz konzilijarno mišljenje neurologa-epileptologa),

7. Teški oblici migrene i kroničnih glavobolja koji utječu na sigurno rukovanje oružjem,

8. Prolazni cerebralni ishemijski napadaji i sindromi u vezi s njima,

9. Vaskularni sindrom mozga kod cerebrovaskularnih bolesti,

10. Poremećaji spavanja (arkolepsija i katalepsija) ukoliko su refrakterni na liječenje,

11. Poremećaji živaca, živčanih korijena i pleksusa koji utječu na sigurno rukovanje oružjem,

12. Polineuropatije i ostali poremećaji perifernoga živčanog sustava koji utječu na sigurno rukovanje oružjem,

13. Bolesti mioneuralne veze i mišića koji utječu na sigurno rukovanje oružjem,

14. Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi, osim paralitičnih sindroma koji ne utječu na sigurno rukovanje oružjem,

15. Ostali poremećaji živčanog sustava koji utječu na sigurno rukovanje oružjem.

f) Vidne sposobnosti, bolesti oka i očnih adneksa

1. Oštrina vida oba oka, sa ili bez korekcije, manja od 0,8 u zbroju, uz uvjet da jedno oko ima oštrinu vida najmanje 0,5. Ako osoba ima samo jedno oko, oštrina vida tog oka, sa ili bez korekcije mora biti najmanje 0,7,

2. Prirodene ili stečene bolesti, stanja i funkcionalna odstupanja oka i adneksa oka koja utječu na sigurno rukovanje oružjem.

g) Bolesti uha i mastoidnog nastavka

1. Poremećaji vestibularne funkcije, vertiginozni sindrom,

2. Ostale bolesti uha i mastoidnog nastavka koja utječu na sigurno rukovanje oružjem.

h) Bolesti cirkulacijskog sustava (bolesti srca i ostale bolesti cirkulacijskog sustava) prirodene ili stečene, stanja i funkcionalna odstupanja koja utječu na sigurno rukovanje oružjem.

i) Bolesti dišnog sustava, stanja i funkcionalna odstupanja koja utječu na sigurno rukovanje oružjem.

j) Bolesti probavnog sustava, stanja i funkcionalna odstupanja koja utječu na sigurno rukovanje oružjem.

k) Bolesti kože i potkožnog tkiva, prirodene, poremećaji i/ili stanja koja utječu na sigurno rukovanje oružjem.

l) Bolesti mišično-koštanog sustava i vezivnog tkiva, prirodene (malformaciji i deformacije) ili stečene, stanja i funkcionalna odstupanja koja utječu na sigurno rukovanje oružjem.

m) Bolesti genitourinarnog sustava, prirodene ili stečene, te poremećaji koji utječu na sigurno rukovanje oružjem.

n) Ostale bolesti, prirodene malformaciji i deformacije, simptomi, abnormalni klinički nalazi, posljedice ozljeda, otrovanja i ostalih vanjskih uzroka koje utječu na sigurno rukovanje oružjem.

o) Namjerno samoozljeđivanje.

p) Nasilničko ponašanje.

V. OCJENA ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI

Članak 11.

(1) Ocjena zdravstvene sposobnosti donosi se najkasnije u roku od 5 dana od početka zdravstvenog pregleda iz članka 3. ovoga Pravilnika, a najkasnije u roku od 15 dana ako je potrebna proširena medicinska obrada.

(2) Rokovi navedeni u stavku 1. ovoga članka ne odnose se na izvanredni zdravstveni pregled. Ocjena zdravstvene sposobnosti na izvanrednom zdravstvenom pregledu donosi se najkasnije u roku od 5 dana

od početka zdravstvenog pregleda uz pridržavanje rokova navedenih u posebnom propisu kojim se regulira upućivanje na izvanredni zdravstveni pregled.

Članak 12.

(1) Ocjena zdravstvene sposobnosti može biti:

1. sposoban – ako su svi specijalisti određene specijalnosti i psiholog koji su sudjelovali u zdravstvenom pregledu dali ocjenu: zdravstveno sposoban za držanje i nošenje oružja,

2. nesposoban – ako i jedan od specijalista određene specijalnosti ili psiholog koji je sudjelovao u zdravstvenom pregledu dao ocjenu: zdravstveno nesposoban za držanje i nošenje oružja.

(2) Kod ocjene zdravstvene sposobnosti »sposoban« ili »nesposoban« na uvjerenju o zdravstvenoj sposobnosti obvezno se navodi broj rješenja na temelju kojega je osoba upućena na izvanredni zdravstveni pregled.

(3) Kod ocjene zdravstvene sposobnosti »nesposoban«, u kartonu zdravstvenog pregleda obvezno se navodi članak i točka ovoga Pravilnika na temelju koje je dana ocjena, te šifra prema 10. Međunarodnoj klasifikaciji bolesti.

(4) O ocjeni zdravstvene sposobnosti izvješćuje se:

1. pregledana osoba,

2. Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu za one osobe koje su upućene na zdravstveni pregled na temelju članka 45., 67., 70., 72., 72.a, 73., 79. i 81.a Zakona o oružju,

3. nadležno tijelo ako je ocjena zdravstvene sposobnosti »nesposoban« i/ili ako je uputilo vlasnika oružja na izvanredni zdravstveni pregled.

(5) Kod ocjene zdravstvene sposobnosti »nesposoban«, ponovni zdravstveni pregled nije moguć prije isteka roka od šest mjeseci.

VI. MEDICINSKA DOKUMENTACIJA

Članak 13.

(1) Ocjena zdravstvene sposobnosti upisuje se u Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja (u daljnjem tekstu: Uvjerenje) koje izdaje ovlaštena zdravstvena ustanova, trgovačko društvo ili privatna ordinacija medicine rada.

(2) Izgled i sadržaj Uvjerenja iz stavka 1. ovoga članka utvrđeni su u Prilogu II. koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(3) Uvjerenje iz stavka 1. i 2. ovoga članka izdaje se s rokom važenja od pet godina.

Članak 14.

(1) U ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu i/ili privatnoj ordinaciji medicine rada vodi se upisnik obavljenih zdravstvenih pregleda i pohranjuju kartoni zdravstvenih pregleda.

(2) Izgled i sadržaj kartona zdravstvenog pregleda iz stavka 1. ovoga članka utvrđeni su u Prilogu III. koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(3) Ovjeren preslik Uvjerenja iz članka 13. ovoga Pravilnika pohranjuje se u Kartonu zdravstvenog pregleda iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 15.

(1) Medicinsku dokumentaciju iz članka 14. ovoga Pravilnika, kao i svu ostalu dokumentaciju na temelju koje je dana ocjena iz članka 12. ovoga Pravilnika, ovlaštena zdravstvena ustanova, trgovačko društvo i privatna ordinacija medicine rada obvezni su čuvati sukladno odredbama posebnoga zakona kojim se propisuje čuvanje arhivskog i registraturnog gradiva.

(2) Ako je ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu ili privatnoj ordinaciji medicine rada na temelju članka 2. stavka 5. ovoga Pravilnika oduzeto ovlaštenje za obavljanje zdravstvenih pregleda radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja, ista je obvezna svu medicinsku dokumentaciju o obavljenim zdravstvenim pregledima dostaviti Drugostupanjskoj zdravstvenoj komisiji koja je obvezna čuvati sukladno odredbama zakona kojim se regulira čuvanje arhivskog i registraturnog gradiva i provedbenim propisima, odnosno predati zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu ili privatnoj ordinaciji koja će preuzeti poslove zdravstvenih pregleda.

VII. DRUGOSTUPANJSKA ZDRAVSTVENA KOMISIJA

Članak 16.

(1) Fizička osoba ili nadležno tijelo koje nije zadovoljno izdanim Uvjerenjem o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja, može izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana primitka Uvjerenja drugostupanjskoj zdravstvenoj komisiji, koju imenuje ministar.

(2) Ministar imenuje predsjednika, zamjenika predsjednika, članove i zamjenike članova drugostupanjske zdravstvene komisije. Predsjednik i zamjenik predsjednika su doktori medicine, specijalisti medicine rada, a članovi i zamjenici članova doktori medicine, specijalisti medicine rada; doktori medicine, specijalisti oftalmolozi; doktori medicine, specijalisti psihijatri ili neuropsihijatri i psiholozi, profesori psihologije ili diplomirani psiholozi.

(3) U radu drugostupanjske zdravstvene komisije i davanju ocjene zdravstvene sposobnosti ne mogu sudjelovati doktori medicine, specijalisti određene specijalnosti i psiholozi koji su sudjelovali u zdravstvenom pregledu i dali ocjenu zdravstvene sposobnosti u slučaju u kojem je podnesena žalba.

(4) U žalbenom postupku drugostupanjska zdravstvena komisija obvezna je dati ocjenu zdravstvene sposobnosti u roku od 30 dana od primitka zahtjeva.

(5) Drugostupanjska zdravstvena komisija zasjeda i vodi žalbeni postupak u sjedištu kojeg rješenjem određuje ministar.

(6) U sjedištu drugostupanjske zdravstvene komisije vodi se upisnik obavljenih zdravstvenih pregleda i pohranjuju se kartoni zdravstvenih pregleda u žalbenom postupku.

(7) Ocjena zdravstvene sposobnosti drugostupanjske zdravstvene komisije je konačna.

(8) Ocjena zdravstvene sposobnosti u žalbenom postupku može biti:

1. sposoban – ako su svi članovi drugostupanjske zdravstvene komisije dali ocjenu: zdravstveno sposoban za držanje i nošenje oružja,

2. nesposoban – ako je i jedan od članova drugostupanjske zdravstvene komisije dao ocjenu: zdravstveno nesposoban za držanje i nošenje oružja.

(9) O ocjeni zdravstvene sposobnosti drugostupanjske zdravstvene komisije izvješćuje se:

1. pregledana osoba,

2. nadležno tijelo i Ministarstvo unutarnjih poslova,

3. ovlaštena zdravstvena ustanova, trgovačko društvo ili privatna ordinacija medicine rada u kojoj je pregledanom dana ocjena zdravstvene sposobnosti na koju je izjavljena žalba.

(10) Ovjeren preslik uvjerenja s ocjenom zdravstvene sposobnosti drugostupanjske zdravstvene komisije pohranjuje se u kartonu zdravstvenog pregleda osobe u žalbenom postupku.

Članak 17.

(1) Drugostupanjska zdravstvena komisija može:

– dati ocjenu zdravstvene sposobnosti bez ponovnog zdravstvenog pregleda, samo na osnovi medicinske dokumentacije, ili

– pozvati na pregled osobu na čije je uvjerenje izjavljena žalba i uputiti je na pregled kod specijaliste određene specijalnosti.

(2) U slučaju pozivanja na pregled, obim pregleda i pretraga određuje drugostupanjska zdravstvena komisija.

Članak 18.

(1) Drugostupanjskoj zdravstvenoj komisiji mora biti dostupna medicinska dokumentacija o prethodnim zdravstvenim pregledima osobe na čije je uvjerenje izjavljena žalba, a po potrebi i sva ostala medicinska dokumentacija.

(2) Ako je nužno u svrhu utvrđivanja dijagnostičkih i diferencijalno-dijagnostičkih odrednica, osoba na čije je uvjerenje izjavljena žalba može biti upućena na proširenu medicinsku obradu, preglede i pretrage u zdravstvene ustanove ili trgovačka društva ili na pregled kod određenog doktora medicine, specijalista.

(3) Medicinska i sva ostala dokumentacija, na temelju koje je dana ocjena zdravstvene sposobnosti iz članka 16. ovoga Pravilnika, drugostupanjska zdravstvena komisija obvezna je čuvati sukladno odredbama posebnoga zakona kojim se propisuje čuvanje arhivskog i registraturnog gradiva.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

(1) Troškove zdravstvenog pregleda vlasnika oružja koji je na zdravstvenom pregledu na drugostupanjskoj zdravstvenoj komisiji proglašen zdravstveno sposoban za držanje i nošenje oružja snosi nadležno tijelo.

(2) Vlasnik oružja iz stavka 1. ovoga članka za kojeg se na zdravstvenom pregledu na drugostupanjskoj zdravstvenoj komisiji utvrdi da nije zdravstveno sposoban za držanje i nošenje oružja, sam snosi troškove izvanrednog zdravstvenog pregleda.

Članak 20.

Odredbe članka 5. stavka 1. podstavka 3. ovoga Pravilnika koje se odnose na probirni test na droge, primjenjuju se nakon donošenja provedbenog propisa koji se odnosi na testiranje na droge, alkohol i ostala sredstva ovisnosti u Republici Hrvatskoj.

Članak 21.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje ili držanje i nošenje oružja (»Narodne novine«, broj 79/1992).

Članak 22.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/12-02/60

Urbroj: 534-10-1-1-1-/2-13-01

Zagreb, 10. veljače 2013.

Ministar

prof. dr. sc. Rajko Ostojić, dr. med., v. r.

PRILOG I.

MIŠLJENJE IZABRANOG LIJEČNIKA

OBITELJSKE/OPĆE MEDICINE

ZDRAVSTVENA USTANOVA- TRGOVAČKO DRUŠTVO

-ORDINACIJA PRIVATNE PRAKSE (Pečat)

Šifra zdravstvene ustanove – trgovačkog društva

ordinacije privatne prakse: /_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/

Ime i prezime izabranog liječnika: _____

Šifra izabranog liječnika: /_/_/_/_/_/_/_/_/

MIŠLJENJE IZABRANOG LIJEČNIKA OBITELJSKE/OPĆE MEDICINE

Na temelju članka 11. stavka 2. Zakona o oružju («Narodne novine», broj 63/07, 146/08 i 59/12), a na traženje:

Ime, prezime: _____ Ime oca/majke: _____

Datum rođenja: /_/_/_____

OIB /_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/_/

Prebivalište i adresa stanovanja: _____

izdaje se ovo mišljenje radi zdravstvenog pregleda u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi ili ordinaciji kojim se utvrđuje zdravstvena sposobnost za držanje i nošenje oružja.

Navedenoj osobi izabrani sam liječnik obiteljske/opće medicine od (godina): _____ godine.

Uvidom u zdravstveni karton i priležeću medicinsku dokumentaciju navedene osobe, koji se nalazi u ovoj ordinaciji, osoba je bolovala od sljedećih bolesti i zdravstvenih problema (godina, dijagnoza, dužina bolovanja ili liječenja, korištenje lijekova ako ih je morala duže vremena redovito uzimati i eventualne trajne posljedice) sukladno dolje navedenim – upisano na poleđini.

- I. Zarazne i parazitarne bolesti zbog kojih je bolovanje ili liječenje trajalo duže od 21 dan (A00-B99);
- II. Zloćudne novotvorine (C00-C97) i dobroćudne novotvorine moždanih ovojnica (meningi), mozga i ostalih dijelova središnjeg živčanog sustava (D32-D33);
- III. Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava (koje su zahtjevale liječenje) (D50-D89);
- IV. Endokrine bolesti (E00-E35);
- V. Psihički poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99);
- VI. Upalne bolesti središnjeg živčanog sustava (G00-G99);
- VII. Bolesti oka i očnih adneksa (kronične bolesti oka s bitnim oštećenjem vidnih funkcija i druge kronične progresivne bolesti oka) (H00-H59);
- VIII. Bolesti uha i mastoidnog nastavka (bolesti unutrašnjeg uha, gubitak sluha i druge bolesti koje su zahtjevale operativni zahvat i/ili dugotrajno liječenje) (H60-H95);
- IX. Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99);

- X. Bolesti dišnog sustava (kronične ili s teškom respiratornom insuficijencijom) (J00-J99);
- XI. Bolesti probavnog sustava (kronične) (K00-K93);
- XII. Bolesti kože i potkožnog tkiva (kronične) (L00-L99);
- XIII. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (kronične, stečene deformacije, osteoporoza) (M00-M99);
- XIV. Bolesti genitourinarnog sustava (kronične bolesti bubrega, bubrežna insuficijencija, bubrežni kamenci) (N00-N99);
- XV. Prirođene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti (Q00-Q99);
- XVI. Simptomi i znakovi koji se odnose na cirkulacijski i dišni sustav (R00-R09), živčani i mišićno-koštani sustav (R25-R29), spoznaju, percepciju, duševno stanje i ponašanje (R40-R46), opći simptomi i znakovi (R50-R69);
- XVII. Ozljede glave (S00-S09), ozljede ručnog zgloba i šake (S60-S69);
- XVIII. Namjerno samoozljeđivanje (X60-X84), napad (nasrtaj) (X85-Y09).

Ovo mišljenje se izdaje radi zdravstvenog pregleda u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu ili ordinaciji kojim se utvrđuje zdravstvena sposobnost za držanje i nošenje oružja.

U _____, _____ g.

_____
(potpis i faksimil izabranog liječnika
obiteljske/opće medicine)

PRILOG II.

UVJERENJE O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI ZA DRŽANJE I NOŠENJE ORUŽJA

(Ovlaštena zdravstvena ustanova, trgovačko društvo ili ordinacija – za obavljanje zdravstvenih pregleda radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja)

Matični broj:

Broj:

Datum (dan/mjesec/godina): /___/___/_____/

Mjesto pregleda:

Vrsta zdravstvenog pregleda: izdavanja Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja
 izvanredni zdravstveni pregled, broj rješenja nadležnog tijela

---

Na temelju članka 11. stavka 2. Zakona o oružju («Narodne novine», broj 63/07, 146/08 i 59/12) i članka 6. Pravilnika o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja izdaje se

UVJERENJE

O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI ZA DRŽANJE I NOŠENJE ORUŽJA

Ime, prezime: _____ Ime oca/majke: _____

Datum rođenja: /__/_/_____/

OIB /__/_/_____/

Mjesto i država rođenja: _____

Prebivalište i adresa stanovanja: _____

Na temelju mišljenja izabranog liječnika obiteljske/opće medicine, osobne izjave pregledane osobe, kliničkog pregleda i pretraga, oftalmološkog pregleda, psihijatrijskog pregleda i psihologijske obrade pregledana osoba je zdravstveno

SPOSOBNA – NESPOSOBNA

za držanje i nošenje oružja

Uvjerenje se izdaje u svrhu: [1], [2], [3] _____

s rokom važenja od pet godina.

Datum isteka važenja uvjerenja (dan/mjesec/godina): /__/_/_____/

Pregledana osoba ili nadležno tijelo koje nije zadovoljno izdanim uvjerenjem o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja, može izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana primitka uvjerenja Drugostupanjskoj zdravstvenoj komisiji, Zagreb, (adresa sjedišta)

Potpis i faksimil doktora medicine,
specijalista medicine rada

M.P.

PRILOG III.

KARTON ZDRAVSTVENOG PREGLEDA – ZDRAVSTVENA SPOSOBNOST ZA DRŽANJE I NOŠENJE ORUŽJA

(Ovlaštena zdravstvena ustanova, trgovačko društvo ili ordinacija – za obavljanje zdravstvenih pregleda radi utvrđivanja zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja)

Matični broj:

Broj:

Datum upisa (dan/mjesec/godina): /___/___/_____/

Mjesto pregleda:

Vrsta zdravstvenog pregleda: izdavanja Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja

Prvi puta Da Ne

izvanredni zdravstveni pregled

broj rješenja nadležnog tijela _____

KARTON ZDRAVSTVENOG PREGLEDA

ZDRAVSTVENA SPOSOBNOST ZA DRŽANJE I NOŠENJE ORUŽJA

Ime, prezime: _____ Ime oca/majke: _____

Spol: muški ženski Državljanstvo: _____

Datum rođenja: /___/___/_____/

OIB /___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/___/

Mjesto i država rođenja: _____ Telefon ili GSM: _____

Prebivalište i adresa stanovanja: _____

Bračno stanje: _____ Zanimanje: _____

Posao koji obavlja: _____

Zaposlen kod: _____ Nezaposlen

Umirovljenik starosna mirovina invalidska mirovina

Istovjetnost osobe utvrđena je na temelju osobne iskaznice/putovnice (podcrtaj jednu od navedenih isprava) broj: _____ izdane u: _____

OSOBNANAMNEZA I IZJAVA OSOBE NA PREGLEDU

Da li ste ikada imali ikoji od navedenih zdravstvenih poremećaja (bolesti) ili od njih bili liječeni ?

Zdravstveni problem	Da	Ne
1. Problemi s očima ili vidom	☐	☐
2. Problemi sa sluhom	☐	☐
3. Problemi održavanja ravnoteže	☐	☐
4. Povišeni krvni tlak	☐	☐
5. Bolesti srca i krvnih žila	☐	☐
6. Astma ili kronični bronhitis	☐	☐
7. Bolesti krvi	☐	☐
8. Šećerna bolest	☐	☐
9. Bolesti štitnjače	☐	☐
10. Bolesti probavnog sustava	☐	☐
11. Bolesti bubrega ili krv u urinu	☐	☐
12. Kožne bolesti	☐	☐
13. Alergije	☐	☐
14. Novotvorine (tumori)	☐	☐
15. Operacije	☐	☐
16. Migrene/Učestale i jake glavobolje	☐	☐
17. Gubitak svijesti iz bilo kojeg razloga	☐	☐
18. Vrtoglavice ili omaglice	☐	☐
19. Neurološki poremećaji/epilepsija moždani udar/drugo	☐	☐
20. Bolesti mišićno-koštanog sustava koji zahtijevaju uporabu lijekova	☐	☐
21. Ozljede glave/druge ozljede	☐	☐
22. Duševni poremećaji	☐	☐
23. Pokušaj samoubojstva	☐	☐
24. Poremećaji pamćenja	☐	☐
25. Problemi sa spavanjem	☐	☐
26. Zlouporaba alkohola/droga/lijekova	☐	☐
27. Prijam u bolnicu	☐	☐

Ako je odgovor na neko od prethodnih pitanja bio »Da«, upisati detalje (ako nema dovoljno prostora, podatke napisati na poseban list papira, po potrebi priložiti preslike medicinske i druge dokumentacije).

- Dodatna pitanja: Da Ne
28. Da li ste ikada liječeni u bolnici?
29. Da li ste ikada proglašeni zdravstveno nesposobnim za držanje i nošenje oružja (Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja)?
30. Da li ste ikada upućeni na izvanredni zdravstveni pregled zbog opravdane sumnje da više niste zdravstveno sposobni za držanje i nošenje oružja?
31. Da li već imate oružani list za držanje ili oružani list za držanje i nošenje oružja?
32. Da li znate da imate ikakvih medicinskih problema, bolesti ili bolesnih stanja?
33. Da li ste odslužili vojsku ili bili sudionik Domovinskog rata?

Napomena:

- Da Ne
34. Da li trenutno ili povremeno uzimate ikakve prepisane ili neprepisane lijekove?

Ako da, navedite koje lijekove, svrhu i doziranje:

Da li je netko u Vašoj obitelji bolovao ili je liječen od: Da Ne

Šećerne bolesti

Duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovanih uzimanjem psihoaktivnih tvari (alkohol, droga i ostale psihoaktivne tvari)

Duševnih bolesti

Drugih bolesti

Izabrani liječnik obiteljske/opće medicine:

Ime, prezime: _____

Adresa ordinacije: _____

Ja dolje potpisani potvrđujem da je moja navedena osobna izjava istinita, za to snosim moralnu, materijalnu i kaznenu odgovornost, i suglasan sam da se sva moja medicinska dokumentacija koja se nalazi kod izabranog liječnika obiteljske/opće medicine, drugih doktora medicine ili u drugim zdravstvenim ustanovama na traženje dostavi:

_____, dr. med., specijalist medicine rada.

Izjavljujem da nisam uzimao i da ne uzimam droge i pristajem na obavljanje probirnog testa na droge.

Potpis osobe na pregledu: _____

KLINIČKI PREGLED

MJERENJA:

Visina _____ cm Težina _____ kg BMI _____

Dinamometrija šaka (na traženje): D _____ L _____

KLINIČKI NALAZ:

Koža i vidljive sluznice: _____

Glava i vrat: _____

Prsni koš: _____

Pluća: _____

Srce i krvne žile: _____

_____

Puls: _____ /min Krvni tlak: _____ / _____ mmHg

Trbuh i trbušni organi: _____

Urogenitalni sustav: _____

Kralježnica: _____

Muskulatura: _____

Udovi: _____

Neurološki: _____

Napomena: Ako nema dovoljno prostora – detaljan opis nalaza napisati na poseban list papira.

FUNKCIONALNE PRETRAGE

Orijentacijsko ispitivanje sluha i ravnoteže: _____

EKG: _____

OSTALI NALAZI:

Laboratorij: E: _____ x10¹²/L L: _____ x10⁹/L Hematokrit _____ Glukoza u krvi: _____ mmol/L

Urin: _____

OSTALI PREGLEDI I PRETRAGE:

(Nakon uvida u originalnu medicinsku dokumentaciju, potrebne preslike uložiti u karton zdravstvenog pregleda)

OCJENA ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI:

Potpis i faksimil doktora medicine,
specijalista medicine rada

OCJENA ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI ZA DRŽANJE I NOŠENJE ORUŽJA:

DR. MED., SPECIJALIST MEDICINE RADA: _____

DR. MED., SPECIJALIST OFTALMOLOG: _____

DR. MED., SPECIJALIST PSIHIJATAR/NEUROPSIHIJATAR: _____

PSIHOLOG: _____
(sposoban, nesposoban) (potpis, faksimil)

OCJENA ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI ZA DRŽANJE I NOŠENJE ORUŽJA

Temeljem mišljenja izabranog liječnika obiteljske/opće medicine, osobne izjave pregledane osobe, kliničkog pregleda i pretraga, oftalmološkog pregleda, psihijatrijskog pregleda i psihologijske obrade pregledana osoba je zdravstveno

SPOSOBNA – NESPOSOBNA

Nesposoban: Članak _____ točka: _____ Pravilnika o zdravstvenim pregledima za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja

Šifra prema MKB-10: _____

Datum ocjene zdravstvene sposobnosti (dan/mjesec/godina): /___/___/_____/

Uvjerenje se izdaje s rokom važenja od pet godina.

Datum isteka važenja uvjerenja (dan/mjesec/godina): /___/___/_____/

Potpis i faksimil specijalista medicine rada

Upoznat-a sam s ocjenom zdravstvene sposobnosti za držanje i nošenje oružja

Upoznat-a sam s mogućnošću izjave žalbe Drugostupanjskoj zdravstvenoj komisiji na izdano Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja u roku od 15 dana od dana primitka uvjerenja.

Potpis pregledane osobe: _____

Broj:

Datum pregleda (dan/mjesec/godina): /___/___/_____/

Mjesto pregleda:

Vrsta zdravstvenog pregleda: izdavanja Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja

Prvi puta Da Ne

izvanredni zdravstveni pregled

broj rješenja nadležnog tijela _____

KARTON ZDRAVSTVENOG PREGLEDA

ZDRAVSTVENA SPOSOBNOST ZA DRŽANJE I NOŠENJE ORUŽJA

OFTALMOLOŠKI PREGLED

Ime, prezime: _____ Ime oca/majke: _____

Datum rođenja: /___/___/_____/

Istovjetnost osobe utvrđena je na temelju osobne iskaznice/putovnice (podcertaj jednu od navedenih isprava) broj: _____ izdane u: _____

Anamneza:

Vanjski pregled oka i adneksa oka:

Palpacija:

Pregled očne pozadine:

Oštrina vida na daljinu:

Desno sc cc

Lijevo sc cc

Binokularno sc cc

Oštrina vida na blizinu:

Desno sc cc

Lijevo sc cc

Binokularno sc cc

Fuzija:

Dubinski vid:

Periferni vid:

Osjet za boje:

Ostale pretrage:

NAPOMENE I PREPORUKE:

OCJENA ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI:

Potpis i faksimil dr. med., specijalista oftalmologa

Broj:

Datum pregleda (dan/mjesec/godina): /___/___/_____/

Mjesto pregleda:

Vrsta zdravstvenog pregleda: izdavanja Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja

Prvi puta Da Ne

izvanredni zdravstveni pregled broj rješenja nadležnog tijela _____

KARTON ZDRAVSTVENOG PREGLEDA

ZDRAVSTVENA SPOSOBNOST ZA DRŽANJE I NOŠENJE ORUŽJA

PSIHIJATRIJSKI PREGLED

Ime, prezime: _____ Ime oca/majke: _____

Datum rođenja: /___/___/_____/

Istovjetnost osobe utvrđena je na temelju osobne iskaznice/putovnice (podcrtaj jednu od navedenih isprava) broj: _____ izdane u: _____

Anamneza (duševne bolesti, duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovanih uzimanjem psihoaktivnih tvari – alkohol, droge i ostale psihoaktivne tvari, psihijatrijsko liječenje ambulantno i/ili bolničko, ostalo):

Psihički status (vanjski izgled, držanje, ponašanje i reagiranje; verbalni i psihički kontakt; izraz lica, mimika i gestikulacija; svijest i orijentiranost; afekt, raspoloženje i volja; psihomotorika; opažanje; pamćenje, zapamćivanje i sjećanje; mišljenje formalno i sadržajno i rasuđivanje; inteligencija, školsko znanje, informiranost i iskustvo; nagon, socijalna prilagodljivost, ličnost):

NAPOMENE I PREPORUKE:

OCJENA ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI:

Potpis i faksimil dr. med.,
specijalista psihijatra ili neuropsihijatra

Broj:

Datum pregleda (dan/mjesec/godina): / ___/___/_____/

Mjesto pregleda:

Vrsta zdravstvenog pregleda: izdavanja Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja

Prvi puta Da Ne

izvanredni zdravstveni pregled

broj rješenja nadležnog tijela _____

KARTON ZDRAVSTVENOG PREGLEDA

ZDRAVSTVENA SPOSOBNOST ZA DRŽANJE I NOŠENJE ORUŽJA

PSIHOLOGIJSKA OBRADA

Ime, prezime: _____ Ime oca/majke: _____

Datum rođenja: / ___/___/_____/

Istovjetnost osobe utvrđena je na temelju osobne iskaznice/putovnice (podcrtaj jednu od navedenih isprava) broj: _____ izdane u: _____

Kognitivne sposobnosti:

Procjena osobina ličnosti:

Psihologijski intervju:

Ostalo:

NAPOMENE I PREPORUKE:

OCJENA ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI:

Potpis i faksimil psihologa

Broj:

Datum pregleda (dan/mjesec/godina): / ___/___/_____/

Mjesto pregleda:

Vrsta zdravstvenog pregleda: izdavanja Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti za držanje i nošenje oružja

Prvi puta Da Ne

izvanredni zdravstveni pregled broj rješenja nadležnog tijela _____

KARTON ZDRAVSTVENOG PREGLEDA

ZDRAVSTVENA SPOSOBNOST ZA DRŽANJE I NOŠENJE ORUŽJA

PROŠIRENA MEDICINSKA OBRADA

Ime, prezime: _____ Ime oca/majke: _____

Datum rođenja: / ___/___/_____/

Istovjetnost osobe utvrđena je na temelju osobne iskaznice/putovnice (podrtaj jednu od navedenih isprava) broj: _____ izdane u: _____

UPUĆUJE SE: _____

TRAŽI SE: _____

NALAZ I MIŠLJENJE (ako nema dovoljno prostora na prednjoj stranici- koristiti prostor na poledini, po potrebi priložiti nalaze):

NAPOMENE I PREPORUKE:

Potpis i faksimil

[1]Izdavanja oružnog lista

[2]Izdavanja odobrenja za obavljanje djelatnosti propisanih Zakonom o oružju

[3]Izdavanje dopusnice za neposredno rukovanje vatrenim oružjem

Izvod iz Pravilnika o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja (NN 80/2013).

Učestalost obavljanja zdravstvenih pregleda

(1) Prethodni zdravstveni pregled obavlja se prije početka obrazovanja za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja ili prije početka rada u području izloženosti.

(2) U okviru redovitog ili izvanrednog zdravstvenog pregleda provjerava se zdravstvena sposobnost izloženih osoba tijekom rada u području izloženosti, odnosno tijekom obrazovanja za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja.

(3) **Redoviti zdravstveni pregled obavlja se svakih 12 mjeseci od prethodnog pregleda** kod izloženih osoba koje rade u području posebnog nadgledanja ili se u području posebnog nadgledanja obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja te svaka 24 mjeseca od prethodnog pregleda kod izloženih osoba koje rade u području nadgledanja ili se u području nadgledanja obrazuju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja.

(4) Nadzorni zdravstveni pregled obavlja se u roku kraćem od redovitog zdravstvenog pregleda kada specijalist medicine rada/rada i sporta odredi potrebu takvoga pregleda.

(5) Izvanredni zdravstveni pregled obavlja se:

– kod osoba koje su primile dozu veću od doze propisane Zakonom o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti i/ili

– na osnovi prijedloga doktora medicine specijalista medicine rada/rada i sporta ili izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite ili na zahtjev poslodavca.

(6) Izlazni zdravstveni pregled obavlja se nakon prestanka rada u području izloženosti.

Prethodni zdravstveni pregled (Članak 13).

Prethodni zdravstveni pregled obuhvaća:

a) anamnestičke podatke: uzimanje anamneze (osobne i radne), podatke o sadašnjem zdravstvenom stanju,

b) opći klinički pregled i pretrage:

– fizikalni pregled organa i organskih sustava (s posebnim osvrtom na status kože),

– laboratorijske pretrage: SE, KS, trombociti, GUK, urin sa sedimentom,

c) ciljani oftalmološki pregled: biomikroskopski pregled leće,

d) psihologijsku obradu:

- utvrđivanje kognitivnih sposobnosti ciljanim psihologijskim mjernim instrumentima,
  - procjenu osobina ličnosti s posebnim naglaskom na emocionalnu stabilnost i opću adaptiranost ciljanim psihodijagnostičkim sredstvima,
- e) dodatne pretrage i preglede prema indikaciji specijalista medicine rada/rada i sporta.

Redoviti zdravstveni pregled (Članak 14.) obuhvaća

- (1) Redoviti zdravstveni pregled obuhvaća:
- a) uzimanje novih anamnestičkih podataka,
  - b) uvid u dozimetrijske podatke,
  - c) opći klinički pregled i pretrage kao kod prethodnog zdravstvenog pregleda,
  - e) dodatne pretrage, analize i preglede prema indikaciji doktora medicine specijalista medicine rada/rada i sporta.
- (2) Izložena osoba ima pravo na vlastiti zahtjev obaviti redoviti zdravstveni pregled i nakon prestanka rada u području izloženosti, ali ne češće od svake tri godine, osim u slučaju kada ima zdravstvene tegobe koje povezuje s izloženošću ionizirajućem zračenju.
- (3) Specijalist medicine rada/rada i sporta može predložiti obavljanje redovitog zdravstvenog pregleda i nakon prestanka rada izloženog radnika u području izloženosti pri čemu će odrediti učestalost pregleda.
- (4) Pregled iz stavka 2. ovoga članka obavlja specijalist medicine rada/rada i sporta iz članka 7. ovoga Pravilnika.

Izvanredni zdravstveni pregled (Članak 15.) obuhvaća

Opseg izvanrednoga zdravstvenog pregleda određuje doktor medicine specijalist medicine rada koji obavlja zdravstvene preglede izloženih osoba u ovisnosti o razlogu upućivanja na izvanredni zdravstveni pregled.

Izlazni zdravstveni pregled (Članak 16.)

- (1) Nakon završetka rada u području izloženosti obavlja se izlazni zdravstveni pregled.
- (2) Opseg izlaznog zdravstvenog pregleda jednak je opsegu prethodnog zdravstvenog pregleda, ali ne obuhvaća psihologijsku obradu.
- (3) Izlazni zdravstveni pregled nije obavezan za izloženu osobu.

(4) U slučaju da izložena osoba nije obavila izlazni zdravstveni pregled, nema pravo na priznavanje profesionalne bolesti izazvane ionizirajućim zračenjem, osim kada se radi o malignoj bolesti koja se povezuje s izloženosti ionizirajućem zračenju, o čemu postoje klinički i drugi dokazi.

Zdravstveni uvjeti (Članak 17).

(1) Osobe iz članka 2. ovoga Pravilnika moraju ispunjavati opće uvjete utvrđene posebnim propisom i posebne uvjete zdravstvene sposobnosti za radno mjesto.

(2) Posebni uvjeti zdravstvene sposobnosti za radno mjesto jesu:

a) Uredan nalaz hematoloških testova,

b) Ukoliko u prethodnom zdravstvenom pregledu, hematološki testovi odstupaju do 5% normalnih vrijednosti laboratorija, pretraga se ponavlja u roku od 30 dana od dana obavljanja prethodne pretrage ili prema indikaciji specijalista medicine rada/rada i sporta. Ukoliko i tada vrijednosti hematoloških testova odstupaju od normalnih vrijednosti laboratorija, izložena osoba se proglašava privremeno nesposobnom.

c) Nalaz biomikroskopskog pregleda leće u skladu s dobi ispitanika.

(3) Posebni psihološki uvjeti za radno mjesto su:

a) opće intelektualne sposobnosti iznad donje granice prosjeka,

b) emocionalna stabilnost iznad donje granice prosjeka,

c) perceptivne i psihomotorne sposobnosti u granicama ili iznad granica prosjeka.

Bolesti koje predstavljaju zapreku za rad u području izloženosti (Članak 18.)

U području izloženosti ne smiju raditi osobe koje boluju od bolesti za koje se prema suvremenim medicinskim spoznajama zna da predstavljaju zapreku za rad u području izloženosti, odnosno obrazovanje za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja, a posebno:

a) bolesti krvotvornih organa: refrakтерна anemija, neutropenija, trombocitopenija (sama ili kombinirana) ukoliko traju duže od godine dana, policitemija vera,

b) malignih bolesti, čija povećana učestalost se povezuje s izloženosti ionizirajućem zračenju, a za koje ne postoje klinički i drugi dokazi da je u potpunosti izliječena te za vrijeme terapijskog postupka,

c) bolesti ovisnosti (alkoholizam, tabletomanija, narkomanija), osim medicinski kontroliranih slučajeva, koji apstiniraju najmanje 6 mjeseci,

d) duševnih i živčanih bolesti koje sprječavaju rad na siguran način u području izloženosti, odnosno obrazovanje za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja, ispodprosječne kognitivne sposobnosti, poremećaji osobnosti s izraženim asocijalnim ili antisocijalnim ponašanjem,

e) bolesti, ozljede i anomalije središnjeg ili perifernog živčanog sustava i drugi poremećaji svijesti koji sprječavaju rad na siguran način u području izloženosti, odnosno obrazovanje za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja.

Ocjena zdravstvene sposobnosti (Članak 20).

(1) Ocjena zdravstvene sposobnosti za rad u području izloženosti, odnosno obrazovanje za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja može biti:

1. sposoban,
2. sposoban pod određenim uvjetima (uz navod uvjeta),
3. nesposoban (uz navod najmanjeg očekivanog trajanja nesposobnosti),
4. ocjena nije dana (uz navod razloga).

(2) Ocjena zdravstvene sposobnosti za rad u području izloženosti, odnosno obrazovanje za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja upisuje se u svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti.

(3) Kod ocjene zdravstvene sposobnosti »nesposoban«, u kartonu zdravstvenog pregleda treba navesti članak i točku ovoga Pravilnika na temelju koje je dana ocjena te šifru prema 10. Međunarodnoj klasifikaciji bolesti, odnosno razlog zbog kojeg je psiholog dao navedenu ocjenu.

(4) U slučaju ocjene »nesposoban«, o nastavku i uvjetima rada izložene osobe u području izloženosti, odnosno nastavku obrazovanja izložene osobe za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja u području izloženosti odlučuje doktor medicine rada/rada i sporta.

(5) O ocjeni zdravstvene sposobnosti za rad u području izloženosti, odnosno obrazovanje za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja izvješćuju se Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost.

(6) Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu izvješćuje se do 15. u mjesecu o zdravstvenim pregledima obavljenim tijekom prethodnog mjeseca na način koji odredi ravnatelj Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

(7) Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost izvješćuje se do 15. u mjesecu o zdravstvenim pregledima obavljenim tijekom prethodnog mjeseca na način koji odredi ravnatelj Državnog zavoda za radiološku i nuklearnu sigurnost.

Prilog 11

Bakterije i slični organizmi bitni za radnu populaciju u Republici Hrvatskoj, svrstane u 2 do 4 skupinu prema Pravilniku o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti biološkim agensima pri radu (153/08).

Bioški agens iz skupine 2 je onaj koji može uzrokovati bolest kod ljudi i mogao bi biti opasan po radnike; nije vjerojatno da će se raširiti u okolinu; obično je na raspolaganju djelotvorna profilaksa ili liječenje;

Bioški agens iz skupine 3 je onaj koji može uzrokovati tešku bolest kod ljudi i predstavlja ozbiljnu opasnost za radnike; može predstavljati rizik za širenje u okolinu, no obično je na raspolaganju djelotvorna profilaksa ili liječenje;

Bioški agens iz skupine 4 je onaj koji uzrokuje tešku bolest kod ljudi i predstavlja ozbiljnu opasnost za radnike; može predstavljati veliki rizik za širenje u okolinu, a obično na raspolaganju nema djelotvorne profilakse ili liječenja.

Napomena:

Kod bioških agensa na ovome popisu »ssp.« se odnosi na druge vrste za koje je poznato da su uzročnici bolesti kod ljudi.

Bioški agens

Bacillus anthracis

Bordetella parapertussis

Brucella ssp.

Chlamydia psittaci (ptičji i drugi sojevi)

Escherichia coli – citotoksički sojevi

Francisella tularensis

Klebsiella pneumoniae

Legionella spp.

Leptospira interrogans

Mycobacterium humanog i goveđeg tipa (osim soja BSG) et Mycobacterium tuberculosis

Neisseria meningitidis

Rickettsia spec.

Salmonella typhi

Shigella dysenteriae

Staphylococcus aureus

VIRUSI

virus hepatitisa B;C;D;E,G

srednjoeuropski virus krpeljnog encefalitisa

virus citomegalije

Epstein-Barrov virus

virus Herpes simplex tipovi 1 i 2

virusi gripe tipovi A, B i C

respiratorni sincicijski virus

virusi čovječje imunodeficijencije (HIV)

čovječji T-stanični limfotropni virusi (HTLV) tipa 1 i 2

virus bjesnoće

nekonvencionalni agensi povezani s prenosivim spongiformnim encefalopatijama (TSE-)

bovina spongiformna encefalopatija (BSE) i druge srodne životinjske TSE

NAMETNICI

Ancylostoma duodenale
Ascaris lumbricoides
Echinococcus granulosus
Giardia lamblia (Giardia intestinalis)
Strongyloides stercoralis
Taenia saginata |
Taenia solium

GLJIVICE

Histoplasma caps.
Blastomyces dermatitidis
Cladosporium botrytis

Jedankopravno se priznaju i ostale uzročnike zaraznih bolesti za koje se dokaže da su se radnici njima inficirali na radnom mjestu

Prilog 12

Izvadak iz Pravilnika o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti

III. OBAVLJANJE LIJEČNIČKIH PREGLEDA

Članak 5.

Vrste liječničkih pregleda članova posade su:

Prethodni liječnički pregled koji se obavlja:

– prije izdavanja pomorske knjižice ili odobrenja za ukrcanje;

Redovni liječnički pregled koji se obavlja:

– svake dvije godine;

– svake godine, kod osoba mlađih od 18 godina i

– svake godine, kod osoba mlađih od 21 godine koji plovo na ribarskom brodu.

Nadzorni liječnički pregled koji se obavlja u roku kraćem od redovnog pregleda:

– po odluci ovlaštenog specijaliste medicine rada, ako je odredio kraći rok valjanosti svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti nakon obavljenog prethodnog ili redovnog liječničkog pregleda.

Izvanredni nadzorni liječnički pregled koji se obavlja:

– poslije privremene nesposobnosti za rad koja je trajala više od 30 dana;

– poslije utvrđene profesionalne bolesti;

- poslije ozljede na radu zbog koje je određena privremena nesposobnost za rad;
- poslije brodoloma;
- na zahtjev: zapovjednika broda, poslodavca, vlasnika brodice za gospodarske namjene i jahte; i
- na osobni zahtjev člana posade.

Na izvanredni liječnički pregled člana posade upućuje poslodavac, vlasnik brodice za gospodarske namjene i jahte ili se član posade osobno javlja.

Od dana podnošenja zahtjeva za obavljanjem izvanrednog nadzornog liječničkog pregleda do izvanrednog nadzornog liječničkog pregleda ne smije proći više od 30 dana, osim u slučaju privremene nesposobnosti za rad koja je trajala 30 i više dana.

Liječnički pregled prije stjecanja i obnavljanja uvjerenja za voditelja brodice kategorije C i međunarodnog uvjerenja voditelja brodice.

Liječnički pregled prije stjecanja i obnavljanja svjedodžbe za zapovjednika jahte.

Članak 6.

Prilikom svih liječničkih pregleda iz članka 5. ovoga Pravilnika, ovlašteni specijalist medicine rada može zatražiti uvid u zdravstvenu dokumentaciju osobe na pregledu, a koja je pohranjena kod njegovog izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite, drugih doktora medicine ili u drugim zdravstvenim ustanovama.

Izjavu o pristanku pristupu medicinskoj dokumentaciji kao i o pristanku na obavljanje probirnog testa na opojne droge i testa na alkohol, osoba na pregledu potpisuje u karton liječničkog pregleda

Članak 7.

Liječnički pregled obvezno obuhvaća:

Prethodni liječnički pregled:

- anamnestičke podatke: uzimanje anamneze (osobne i radne, te o plovidbenom stažu), podatke o sadašnjem stanju,
- klinički pregled i pretrage:
- antropometrijske podatke,
- fizikalni pregled: kože i vidljivih sluznica, glave (uključujući oči i adneksa oka, uši, usne šupljine) i vrata, prsnog koša i pluća, srčanožilnog sustava, trbuha i trbušnih organa, mokraćnog sustava i spolnih organa, lokomotornog sustava i kralježnice,
- ispitivanje vidnih sposobnosti (funkcije oštine vida na daljinu optotipom, oštine vida na blizinu Jägerovim optotipom i/ili odgovarajućim uređajima za multifunkcionalno ispitivanje osjetila vida, osjeta za boje pseudoizokromatskim tablicama i/ili odgovarajućim uređajima za multifunkcionalno ispitivanje vida, binokularnog vida, forije, fuzije, dubinskog vida i vidnog polja odgovarajućim uređajima za multifunkcionalno ispitivanje osjetila vida, te mezooptičkog vida, odnosno brze adaptacije na tamu odgovarajućim uređajima),
- ispitivanje audiovestibularnih sposobnosti (sluha tonskom liminarnom audiometrijom, a vestibularne sposobnosti testovima ortostatike),
- psihologijsku obradu koja obuhvaća: utvrđivanje općih i posebnih kognitivnih sposobnosti; procjenu osobina ličnosti, s posebnim naglaskom na emocionalnu stabilnost i opću adaptiranost; ispitivanje psihomotornih i senzomotornih sposobnosti; procjenu motivacije standardiziranim psihologijskim intervjuom,
- EKG u mirovanju,
- spirometriju,
- laboratorijske pretrage (brzina sedimentacije eritrocita, kompletna krvna slika, glukoza u krvi, kompletan urin),
- probirni test na opojne droge i test na alkohol,

- pri prvom izdavanju pomorske knjižice ili odobrenja za ukrcaj: krvna grupa i Rh faktor,
- procjena tjelesnih sposobnosti (prema tablici u prilogu 1. ovoga Pravilnika).

Redovni liječnički pregled:

- anamnestičke podatke: od zadnjeg pregleda, podatke o sadašnjem stanju,
- klinički pregled: antropometrijske podatke, fizikalni pregled, ispitivanje vidnih i audiovestibularnih sposobnosti – sa sadržajem kao kod prethodnog pregleda,
- EKG u mirovanju,
- spirometriju,
- laboratorijske pretrage kao kod prethodnog pregleda,
- probirni testi na opojne droge i test na alkohol,
- procjena tjelesnih sposobnosti (prema tablici u Prilogu 1.).

Nadzorni liječnički pregled po odluci specijalista medicine rada i izvanredni nadzorni liječnički pregled sadrži sve kliničke, specijalističke, funkcionalne ili laboratorijske pretrage potrebne za utvrđivanje zdravstvenog stanja, bolesti, ozljede ili poremećaja koji su bili razlog upućivanja na ovaj pregled.

Članak 8.

Liječnički pregled prije: stjecanja i obnavljanja uvjerenja za vođe brodica kategorije C, međunarodnog uvjerenja vođe brodice i stjecanja i obnavljanja svjedodžbe za zapovjednike jahti, obvezno obuhvaća:

- anamnestičke podatke: uzimanje anamneze (osobne i radne, te plovidbenom stažu), podatke o sadašnjem stanju,
- klinički pregled: antropometrijske podatke, fizikalni pregled, ispitivanje vidnih i audiovestibularnih sposobnosti – sa sadržajem kao kod prethodnog pregleda,
- EKG u mirovanju: u prvom pregledu i prema indikaciji,
- spirometrija: u prvom pregledu i prema indikaciji,
- laboratorijske pretrage kao kod prethodnog pregleda iz članka 7. ovoga Pravilnika.

Članak 9.

Liječničke preglede članova posade iz članka 7. i 8. ovoga Pravilnika obavlja ovlašteni specijalist medicine rada, daje ocjenu o zdravstvenoj sposobnosti, potpisuje svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti i izvješćuje pregledanu osobu o ustanovljenim bolestima, bolesnim stanjima i ostalim čimbenicima koji utječu na njezino stanje zdravlja i obavljanje poslova i dužnosti člana posade. Da bi stekao ovlaštenje, specijalist medicine rada mora pohađati i uspješno završiti tečaj iz pomorske medicine.

Tečaj iz pomorske medicine traje 25 sati. Hrvatski zavod za medicinu rada ili udruga koju Hrvatski zavod za medicinu rada ovlasti, organizira i provodi tečaj iz pomorske medicine.

Program i sadržaj tečaja iz pomorske medicine naveden je u Prilogu 2. ovoga Pravilnika. Tečaj iz pomorske medicine uključuje provjeru znanja nakon završenog tečaja, nakon čega se izdaje Potvrda o završenom tečaju iz pomorske medicine (Prilog 3.).

Članak 10.

Uz ovlaštenog specijalista medicine rada u obavljanju prethodnih liječničkih pregleda obvezno sudjeluje i psiholog.

Psiholog upisuje nalaz u posebni obrazac – Psihologijska obrada člana posade pomorskog broda, brodice i jahte (u daljnjem tekstu: Psihologijska obrada člana posade) koji je sastavni dio Kartona

liječničkog pregleda člana posade.

U ostalim liječničkim pregledima psiholog sudjeluje kada to odredi ovlašteni specijalist medicine rada.

Članak 11.

Ako je nužno u svrhu utvrđivanja dijagnostičkih i diferencijalno-dijagnostičkih odrednica, pregledana osoba može biti upućena na dodatne preglede i pretrage u zdravstvene ustanove ili na pregled kod određenog doktora medicine specijalista.

V. ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI I ZAPREKE

Članak 15.

Uvjete za obavljanje poslova i dužnosti na brodu, brodici i jahti ne ispunjava osoba za koju se liječničkim pregledima iz članka 7. i 8. ovoga Pravilnika utvrdi da boluje od bolesti, odnosno za koju se utvrde zdravstvene zapreke:

- koje nepovoljno utječu na sposobnost za uspješno obavljanje poslova i dužnosti na brodu,
- koje mogu ugroziti zdravlje i sigurnost drugih osoba na brodu ili predstavljaju veći rizik za zdravlje same osobe, jer mogu dovesti do komplikacija koje bi zahtijevale žurnu kiruršku ili drugu medicinsku intervenciju tijekom plovidbe,
- koje se zbog nemogućnosti dijetalne ishrane, štetnih čimbenika radne okoline ili drugih posebnosti rada i duljeg boravka na brodu mogu značajnije pogoršati.

Članak 16.

Za člana posade sposobna je osoba za koju se liječničkim pregledima iz članka 7. i 8. ovoga Pravilnika utvrdi da je tjelesno i duševno zdrava, odnosno da ne boluje od bolesti ili da nema druge trajne ili privremene zapreke za uspješno obavljanje poslova i dužnosti kao člana posade.

Trajne zdravstvene zapreke u prethodnom liječničkom pregledu i liječničkom pregledu za stjecanje svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije B

Članak 17.

Trajnom zaprekom za obavljanje poslova i dužnosti na brodu u prethodnom liječničkom pregledu i liječničkom pregledu prije stjecanje svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije B, smatraju se:

- a) epilepsija i druge bolesti koje mogu dovesti do privremenog gubitka ili poremećaja svijesti, psihoze (sadašnje i u anamnezi), alkoholizam, narkomanija, teže neuroze, poremećaji osobnosti, duševna zaostalost,
- b) intelektualna insuficijencija, deficiti specifičnih kognitivnih sposobnosti koje se očituju kao smetnje, smanjenje ili odsutnost pažnje i koncentracije, te poremećaji percepcije, mišljenja i pamćenja, psihomotorni i senzomotorni poremećaji koji se očituju kao senzomotorna usporenost i nekoordiniranost, smanjena vizualno-motorna koordinacija, izražene devijacije osobnosti (emocionalna i socijalna nezrelost, neprilagođeno ponašanje, anksioznost, agresivnost),
- c) organske bolesti središnjeg živčanog sustava i perifernih živaca s poremećajima funkcije od važnosti za obavljanje poslova i dužnosti kao člana posade, postkontuzijski sindrom, učestali i izraziti napadaji migrene,
- d) anatomska ili funkcionalna jednookost, keratokonus, glaukom, druge kronične bolesti oka progresivne naravi, poremećaji oštine vida i drugih vidnih sposobnosti ispod zahtjeva navedenih u člancima 22. do 25. ovoga Pravilnika,

- e) gluhoća, jednostrana gluhoća ili teška jednostrana naglušnost, oštećenja sluha perceptivnog tipa izvan zahtjeva navedenih u člancima 26. i 28. ovoga Pravilnika, oštećenja sluha mješovitog tipa, kronične upale srednjeg uha s perforacijom bubnjića (sa ili bez sekrecije), otoskleroza, Menierov sindrom, druge vrtoglavice, kinetoze, ozena, kronične gnojne upale sinusa, bolesti i stanja larinksa koje trajno oštećuju funkciju govora i disanja, jače izraženo mucanje, rascjep nepca, teži oblici alergije gornjih dišnih putova,
- f) dijabetes melitus, hiperfunkcija ili hipofunkcija štitnjače, terapijom nekontrolirana insuficijencija nadbubrežne žlijezde, urična dijateza, druge teže bolesti endokrinog sustava ili mijene tvari, izrazita gojaznost, izrazita astenija popraćena općom tjelesnom slabošću, primjena immunosupresivne terapije,
- g) kronične anemije, koagulopatije, druge teže kronične bolesti krvi i krvotvornih organa,
- h) prirodene ili stečene grješke ili kronične organske bolesti srca, preboljeli infarkt miokarda, koronarna bolest, i nakon učinjene prenosnice, teži poremećaji srčanog ritma, potreba za pacemakerom, aneurizma aorte i opstruktivne bolesti perifernih arterija popraćene intermitentnom klaudikacijom, anamnestički cerebrovaskularni inzult, uključujući i tranzitorne ishemične atake, arterijska hipertenzija s vrijednostima krvnog tlaka preko 180/120 mmHg bez terapije, jače izraženi varikoziteti, duboka venska tromboza i tromboflebitis,
- i) astma, plućna fibroza, recidivirajući pneumotoraks, kronični bronhitis i druge kronične bolesti pluća s težim smetnjama ventilacije, ili recidivirajućom bronhopulmonalnom infekcijom, teže deformacije grudnog koša sa smetnjama ventilacije,
- j) teži defekti zubala koji utječu na funkciju žvakanja, ahalazija, gastroduodenalni ulkus (sadašnji i u anamnezi), kronične bolesti jetre, žučnih putova i gušterače, recidivirajući apendicitis, kronični ulcerozni kolitis, Chronova bolest i druge bolesti s kroničnim proljevima, recidivirajuće analne fistule i drugi teži i recidivirajući perianalni poremećaji,
- k) kronične bolesti bubrega, prostate i mokraćnih putova, urinarna inkontinencija, stanje po nefrektomiji ili transplantaciji bubrega, teži poremećaji menstruacije i druge ginekološke bolesti s mogućnošću komplikacija,
- l) neizlječive kronične infekcije kože, kronične eritodermije, psorijaza i druge generalizirane keratodermije, agenezija žlijezda znojnice, neurodermitis, eritematodes chronicus i druge kožne manifestacije sistemskih bolesti,
- m) jače izražene deformacije kralješnice, spuštenu stopala popraćena smetnjama u hodu ili degenerativnim promjenama u zglobovima, degenerativne promjene zglobova udova ili kralješnice, upalni reumatizam zglobova ili kralješnice, specifične upale zglobova, nodozni periarteritis, difuzna sklerodermija, sistemski lupus eritematodes, kronični osteomijelitis, kronična lumboishialgija, diskus hernija, habitualna luksacija velikih zglobova, bolesti mišićno-koštanog sustava popraćene poremećajem mišićne snage, pokretljivosti, koordinacije i ravnoteže,
- n) amputacije ili prirodni defekti udova ili njihovih važnijih dijelova, čak i uz nadoknadu protetskim pomagalima, kasne posljedice ozljeda i operacija koje remete urednu funkciju lokomotornog sustava,
- o) zloćudne novotvorine,
- p) trajne funkcionalne posljedice uzrokovane dugotrajnim i iscrpljujućim bolestima.

Trajne zdravstvene zapreke u liječničkom pregledu za stjecanje svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije A, stjecanje uvjerenja o osposobljenosti za vođitelja brodice kategorije C i međunarodnog uvjerenja vođitelja brodice

Članak 18.

Trajnom zaprekom u liječničkom pregledu prije stjecanja svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije A, liječničkom pregledu prije stjecanja uvjerenja o osposobljenosti za vođitelja brodice kategorije C i međunarodnog uvjerenja vođitelja brodice, smatraju se:

- a) epilepsija i druge bolesti koje mogu dovesti do privremenog gubitka ili poremećaja svijesti, psihoze

(sadašnje i u anamnezi), alkoholizam, narkomanija, teže neuroze, poremećaji osobnosti, duševna zaostalost,

b) intelektualna insuficijencija, deficiti specifičnih kognitivnih sposobnosti koje se očituju kao smetnje, smanjenje ili odsutnost pažnje i koncentracije, te poremećaji percepcije, mišljenja i pamćenja, psihomotorni i senzomotorni poremećaji koji se očituju kao senzomotorna usporenost i nekoordiniranost, smanjena vizualno-motorna koordinacija, izražene devijacije osobnosti (emocionalna i socijalna nezrelost, neprilagođeno ponašanje, anksioznost, agresivnost),

c) organske bolesti središnjeg živčanog sustava i perifernih živaca s poremećajima funkcije od važnosti za obavljanje poslova i dužnosti kao člana posade,

d) anatomska ili funkcionalna jednookost, keratokonus, glaukom, druge kronične bolesti oka progresivne naravi, poremećaji oštine vida i drugih vidnih sposobnosti ispod zahtjeva navedenih u člancima 22. do 25. ovoga Pravilnika,

e) gluhoća, jednostrana gluhoća ili teška jednostrana naglušnost, oštećenja sluha perceptivnog tipa izvan zahtjeva navedenih u člancima 26. i 28. ovoga Pravilnika, oštećenja sluha mješovitog tipa, kronične upale srednjeg uha s perforacijom bubnjića, otoskleroza, Menierov sindrom, druge vrtoglavice, bolesti i stanja larinksa koje trajno oštećuju funkciju govora i disanja, jače izraženo mucanje, teški oblici alergije gornjih dišnih putova,

f) dijabetes melitus s nereguliranom glikemijom i komplikacijama, druge teže neregulirane bolesti endokrinog sustava ili mijene tvari, izrazita astenija popraćena općom tjelesnom slabošću, primjena imunosupresivne terapije,

g) kronične anemije, koagulopatije, druge teže kronične bolesti krvi i krvotvornih organa,

h) prirodene ili stečene grješke ili kronične organske bolesti srca, bolesti srca sa znakovima srčane insuficijencije, teži poremećaji srčanog ritma, potreba za pacemakerom, aneurizma aorte i opstruktivne bolesti perifernih arterija popraćene intermitentnom klaudikacijom, anamnestički cerebrovaskularni inzult, uključujući i tranzitorne ishemične atake, arterijska hipertenzija s vrijednostima krvnog tlaka preko 180/120 mmHg bez terapije, jače izraženi varikoziteti, duboka venska tromboza i tromboflebitis,

i) astma, plućna fibroza, recidivirajući pneumotoraks, kronični bronhitis i druge kronične bolesti pluća s težim smetnjama ventilacije, ili recidivirajućom bronhopulmonalnom infekcijom, teže deformacije grudnog koša sa smetnjama ventilacije,

j) ahalazija, gastroduodenalni ulkus s komplikacijama, kronične bolesti jetre, žučnih putova i gušterače, recidivirajući apendicitis, kronični ulcerozni kolitis, Chronova bolest i druge bolesti s kroničnim proljevima, recidivirajuće analne fistule i drugi teži i recidivirajući perianalni poremećaji,

k) kronične bolesti bubrega, prostate i mokraćnih putova s komplikacijama, na terapiju rezistentni kronični poremećaji menstruacije i druge ginekološke bolesti s mogućnošću komplikacija,

l) neizlječive kronične infekcije kože, kronične eritodermije, generalizirane keratodermije, agenezija žlijezda znojnice, neurodermitis, eritematodes chronicus i druge kožne manifestacije sistemskih bolesti,

m) jače izražene deformacije kralješnice, spuštenu stopala popraćena smetnjama u hodu ili degenerativnim promjenama u zglobovima, degenerativne promjene zglobova udova ili kralješnice, upalni reumatizam zglobova ili kralješnice, specifične upale zglobova, nodozni periarteritis, difuzna sklerodermija, sistemski lupus eritematodes, kronični osteomijelitis, kronična lumbosialgija, diskus hernija, habitualna luksacija velikih zglobova, bolesti mišićno-koštanog sustava popraćene poremećajem mišićne snage, pokretljivosti, koordinacije i ravnoteže,

n) amputacije ili prirodni defekti udova ili njihovih važnijih dijelova i kasne posljedice ozljeda i operacija koje remete urednu funkciju lokomotornog sustava,

p) trajne funkcionalne posljedice uzrokovane dugotrajnim i iscrpljujućim bolestima,

q) zloćudne novotvorine, osim onih bez znakova recidiva nakon uspješno provedene terapije i bez trajnih sekundarnih duševnih poremećaja.

Trajne zdravstvene zapreke u redovnim i nadzornim liječničkim pregledima i liječničkim pregledima za obnavljanje svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije B

Članak 19.

Trajnom zdravstvenom zaprekom u redovnim i nadzornim liječničkim pregledima i liječničkim pregledima za obnavljanje svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije B, smatraju se osobito:

a) epilepsija, psihoze (sve osim prolaznih organskih i reaktivnih što uvjetuje privremenu nesposobnost), alkoholizam sa sociopatijom i neuspješnošću rehabilitacije, narkomanija i druge bolesti ovisnosti bez uspješnosti rehabilitacije, teži slučajevi neuroze, poremećaji osobnosti, duševna zaostalost,

b) intelektualna insuficijencija, deficiti specifičnih kognitivnih sposobnosti koje se očituju kao smetnje, smanjenje ili odsutnost pažnje i koncentracije, te poremećaji percepcije, mišljenja i pamćenja, psihomotorni i senzomotorni poremećaji koji se očituju kao senzomotorna usporenost i nekoordiniranost, smanjena vizualno-motorna koordinacija, izražene devijacije osobnosti (emocionalna i socijalna nezrelost, neprilagođeno ponašanje, anksioznost, agresivnost),

c) organske bolesti središnjeg živčanog sustava (upalne, degenerativne, vaskularne i hereditarne) i perifernih živaca s jače izraženim poremećajima funkcije od važnosti za zdravstvenu sposobnost (posebice neuromuskularne i muskularne funkcije, te održavanja ravnoteže, koordinacije i pozornosti), postkontuzijski sindrom, učestali i izraziti napadaji migrene rezistentni na terapiju,

d) dekompenzirani glaukom s progresivnim oštećenjem vidnog polja, druge kronične bolesti oka progresivne naravi, poremećaji oštine vida i drugih vidnih sposobnosti ispod zahtjeva navedenih u člancima 22. do 25. ovoga Pravilnika, koji se ne daju korigirati,

e) oštećenja sluha perceptivnog tipa izvan zahtjeva navedenih u člancima 26. i 28. ovoga Pravilnika, oštećenja sluha mješovitog tipa, otoskleroza, Menierov sindrom, vertebrobazilarna insuficijencija, druge verificirane i na terapiju rezistentne vrtoglavice, verificirane i na terapiju rezistentne kinetoze, ozena, bolesti i stanja larinksa koje trajno oštećuju funkciju govora i disanja,

f) dijabetes melitus reguliran inzulinom ili hipoglikemizantnim lijekovima, i/ili s kasnim komplikacijama na živčanom sustavu, oku, bubrezima i perifernim krvnim žilama, teže ili na terapiju rezistentne bolesti endokrinog sustava, imunološkog sustava ili mijene tvari, izrazita gojaznost popraćena poremećajem kardiovaskularne i/ili respiratorne funkcije utvrđene funkcionalnim testovima, odnosno težim oštećenjem zglobova donjih udova, izrazita astenija popraćena općom tjelesnom slabošću utvrđenom funkcionalnim testovima respiratornog, kardiovaskularnog i mišićnog sustava ili Gulenovom baterijom testova,

g) teži oblici kroničnih anemija, koagulopatije, kronična leukemija i druge teže kronične i/ili na terapiju rezistentne bolesti krvi i krvotvornih organa,

h) prirodene ili stečene srčane grješke s poremećenom hemodinamičkom funkcijom, ozbiljnijim poremećajima ritma ili anginoznim tegobama, teži oblici miokardiopatija s dekompenzacijom, rezistentnom aritmijom ili tromboembolizmom, preboljeli infarkt miokarda, koronarna bolest, i nakon učinjene premosnice, asimptomatska koronarna insuficijencija sa značajnim smanjenjem koronarne rezerve, teži poremećaji srčanog ritma, ovisnost o pacemakeru, dekompenzirani cor pulmonale, aneurizma aorte i opstruktivne bolesti perifernih arterija popraćene intermitentnom klaudikacijom (posebice Bürgerova bolest), stanje po preboljelom cerebrovaskularnom inzultu, uključujući i tranzitorne ishemične atake, arterijska hipertenzija s vrijednostima arterijskog krvnog tlaka preko 180/120 mmHg unatoč terapiji, jače izraženi recidivirajući varikoziteti, duboka venska tromboza i tromboflebitis,

i) astma s učestalim napadima rezistentnim na terapiju neovisno o ventilacijskoj funkciji, plućna fibroza, recidivirajući pneumotoraks, kronični bronhitis i druge kronične bolesti pluća s težim smetnjama ventilacije ili recidivirajućom bronhopulmonalnom infekcijom,

j) ahalazija, gastroduodenalni ulkus s komplikacijama (sadašnja i ranija gastrointestinalna krvarenja,

perforacija, rekurentni ulkus), na terapiju rezistentan postresekcijski sindrom, kronični agresivni hepatitis, ciroza jetre s komplikacijama (varikoziteti jednjaka, ascites, ikterus, poremećaji koagulacije), hepatolentikularna degeneracija, kronični recidivirajući pankreatitis, kronični ulcerozni kolitis, hemokromatoza,

k) kronične bolesti bubrega s kroničnom renalnom insuficijencijom, nefrotski sindrom, nefroangioskleroza, policistični bubrezi, stanje po nefrektomiji ili transplantaciji bubrega s oštećenom funkcijom drugog bubrega ili hipertenzijom, na terapiju rezistentni kronični poremećaji menstruacije i druge ginekološke bolesti s mogućnošću komplikacija,

l) kronični i na terapiju rezistentni alergijskim testovima verificirane eritodermije ili neurodermitis, generalizirana i na terapiju rezistentna psorijaza s komplikacijama na zglobovima, eritematodes chronicus, na terapiju rezistentne zloćudne novotvorine kože,

m) jako izražena i uznapredovala artroza kuka, koljena ili skočnog zgloba, jako izražene degenerativne promjene vratne ili slabinske kralješnice s trajno izraženim i na terapiju rezistentnim tegobama i poremećajima funkcije, verificirani Morbus Bechterew, uznapredovali oblici reumatoidnog artritisa, difuzna sklerodermija, sistemski lupus eritematodes, tuberkuloza zglobova, psorijatična artropatija, teži oblici uričnog artritisa, ankiloze ili jače kontrakture važnijih zglobova udova, amputacije udova ili njihovih važnijih dijelova (šaka, prsti ruke, stopalo), habitualna luksacija velikih zglobova koja se ne može operativno riješiti, druge posljedice ozljeda, bolesti ili operacija mišićno-koštanog sustava popraćene trajnim poremećajem mišićne snage, pokretljivosti, koordinacije i ravnoteže i drugih funkcija koje se ne mogu terapijski riješiti, a od važnosti su za zdravstvenu sposobnost na brodu,

n) amputacije ili prirođeni defekti udova ili njihovih važnijih dijelova, čak i uz nadoknadu protetskim pomagalima,

o) zloćudne novotvorine, osim onih bez znakova recidiva nakon uspješno provedene terapije i bez trajnih sekundarnih duševnih poremećaja,

p) trajne funkcionalne posljedice uzrokovane dugotrajnim i iscrpljujućim bolestima.

Trajne zdravstvene zapreke u liječničkim pregledima za obnavljanje svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije A, liječničkim pregledima za obnavljanje osposobljenosti za voditelja brodice kategorije C i međunarodnog uvjerenja voditelja brodice

Članak 20.

Trajnom zdravstvenom zaprekom u liječničkim pregledima za obnavljanje svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije A, liječničkim pregledima za obnavljanje osposobljenosti za voditelja brodice kategorije C i međunarodnog uvjerenja voditelja brodice, smatraju se osobito:

a) epilepsija, psihoze (sve osim prolaznih organskih i reaktivnih što uvjetuje privremenu nesposobnost), alkoholizam sa sociopatijom i neuspješnošću rehabilitacije, narkomanija i druge bolesti ovisnosti bez uspješnosti rehabilitacije, teži slučajevi neuroze, poremećaji osobnosti, duševna zaostalost,

b) intelektualna insuficijencija, deficiti specifičnih kognitivnih sposobnosti koje se očituju kao smetnje, smanjenje ili odsutnost pažnje i koncentracije, te poremećaji percepcije, mišljenja i pamćenja, psihomotorni i senzomotorni poremećaji koji se očituju kao senzomotorna usporenost i nekoordiniranost, smanjena vizualno-motorna koordinacija, izražene devijacije osobnosti (emocionalna i socijalna nezrelost, neprilagođeno ponašanje, anksioznost, agresivnost),

c) organske bolesti središnjeg živčanog sustava (upalne, degenerativne, vaskularne i hereditarne) i perifernih živaca s jače izraženim poremećajima funkcije od važnosti za zdravstvenu sposobnost (posebice neuromuskularne i muskularne funkcije, te održavanja ravnoteže, koordinacije i pozornosti), postkontuzijski sindrom, učestali i izraziti napadaji migrene rezistentni na terapiju,

d) dekompenzirani glaukom s progresivnim oštećenjem vidnog polja, druge kronične bolesti oka progresivne naravi, poremećaji oštine vida i drugih vidnih sposobnosti ispod zahtjeva navedenih u

člancima 22. do 25. ovoga Pravilnika, koji se ne daju korigirati,

e) oštećenja sluha perceptivnog tipa izvan zahtjeva navedenih u člancima 26. i 28. ovoga Pravilnika, oštećenja sluha mješovitog tipa, otoskleroza, Menierov sindrom, vertebrobazilarna insuficijencija, druge verificirane i na terapiju rezistentne vrtoglavice, verificirane i na terapiju rezistentne kinetoze, ozena, bolesti i stanja larinksa koje trajno oštećuju funkciju govora i disanja,

f) dijabetes melitus s nereguliranom glikemijom i/ili s kasnim komplikacijama na živčanom sustavu, oku, bubrezima i perifernim krvnim žilama, teže ili na terapiju rezistentne bolesti endokrinog sustava, imunološkog sustava ili mijene tvari, izrazita gojaznost popraćena poremećajem kardiovaskularne i/ili respiratorne funkcije utvrđene funkcionalnim testovima, odnosno težim oštećenjem zglobova donjih udova, izrazita astenija popraćena općom tjelesnom slabošću utvrđenom funkcionalnim testovima respiratornog, kardiovaskularnog i mišićnog sustava ili Gulenovom baterijom testova,

g) teži oblici kroničnih anemija, koagulopatije, kronična leukemija i druge teže kronične i/ili na terapiju rezistentne bolesti krvi i krvotvornih organa,

h) prirodene ili stečene srčane grješke s poremećenom hemodinamičkom funkcijom, ozbiljnijim poremećajima ritma ili anginoznim tegobama, teži oblici miokardiopatija s dekompenzacijom, rezistentnom aritmijom ili tromboembolizmom, bolesti srca sa znakovima srčane insuficijencije, teži poremećaji srčanog ritma, ovisnost o pacemakeru, dekompenzirani cor pulmonale, aneurizma aorte i opstruktivne bolesti perifernih arterija popraćene intermitentnom klaudikacijom (posebice Bürgerova bolest), stanje po preboljelom cerebrovaskularnom inzultu, uključujući i tranzitorne ishemične atake, arterijska hipertenzija s vrijednostima arterijskog krvnog tlaka preko 180/120 mmHg unatoč terapiji, jače izraženi recidivirajući varikoziteti, duboka venska tromboza i tromboflebitis,

i) astma s učestalim napadima rezistentnim na terapiju neovisno o ventilacijskoj funkciji, plućna fibroza, recidivirajući pneumotoraks, kronični bronhitis i druge kronične bolesti pluća s težim smetnjama ventilacije ili recidivirajućom bronhopulmonalnom infekcijom,

j) ahalazija, gastroduodenalni ulkus s komplikacijama, na terapiju rezistentan postresekcijski sindrom, kronični agresivni hepatitis, ciroza jetre s komplikacijama (varikoziteti jednjaka, ascites, ikterus, poremećaji koagulacije), hepatolentikularna degeneracija, kronični recidivirajući pankreatitis, kronični ulcerozni kolitis, hemokromatoza,

k) kronične bolesti bubrega s kroničnom renalnom insuficijencijom, nefrotski sindrom, nefroangioskleroza, policistični bubrezi, stanje po nefrektomiji ili transplantaciji bubrega s oštećenom funkcijom drugog bubrega ili hipertenzijom, na terapiju rezistentni kronični poremećaji menstruacije i druge ginekološke bolesti s mogućnošću komplikacija,

l) kronični i na terapiju rezistentni alergijskim testovima verificirane eritodermije ili neurodermitis, generalizirana i na terapiju rezistentna psorijaza s komplikacijama na zglobovima, eritematodes chronicus, na terapiju rezistentne zloćudne novotvorine kože,

m) jako izražena i uznapredovala artroza kuka, koljena ili skočnog zgloba, jako izražene degenerativne promjene vratne ili slabinske kralježnice s trajno izraženim i na terapiju rezistentnim tegobama i poremećajima funkcije, verificirani Morbus Bechterew, uznapredovali oblici reumatoidnog artritisa, difuzna sklerodermija, sistemski lupus eritematodes, tuberkuloza zglobova, psorijatična artropatija, teži oblici uričnog artritisa, ankiloze ili jače kontrakture važnijih zglobova udova, amputacije udova ili njihovih važnijih dijelova (šaka, prsti ruke, stopalo), habitualna luksacija velikih zglobova koja se ne može operativno riješiti, druge posljedice ozljeda, bolesti ili operacija mišićno-koštanog sustava popraćene trajnim poremećajem mišićne snage, pokretljivosti, koordinacije i ravnoteže i drugih funkcija koje se ne mogu terapijski riješiti, a od važnosti su za zdravstvenu sposobnost na brodu,

n) amputacije ili prirodni defekti udova ili njihovih važnijih dijelova i kasne posljedice ozljeda i operacija koje remete urednu funkciju lokomotornog sustava,

o) zloćudne novotvorine, osim onih bez znakova recidiva nakon uspješno provedene terapije i bez trajnih sekundarnih duševnih poremećaja.

Privremene zdravstvene zapreke

Članak 21.

Privremenom zdravstvenom zaprekom u liječničkim pregledima iz članka 7. i 8. ovoga Pravilnika smatraju se sve akutne i kronične bolesti, te ozljede koje uzrokuju privremenu nesposobnost za rad i zahtijevaju ambulantno i/ili bolničko liječenje, rehabilitaciju, kućnu njegu, nadzor, izolaciju i/ili kiruršku intervenciju, a osobito:

- a) crijevne zarazne bolesti ili njihovo kliconoštvo, aktivna tuberkuloza, sve druge zarazne bolesti koje se obvezno prijavljuju sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti,
- b) sistemske mikoze, dermatofitije, piodermije, skabijes,
- c) teži, odnosno simptomatski hemeroidi, varikokela, izraženiji varikoziteti, polipi nosne šupljine i glasnica, jače izražena devijacija nosnog septuma i deformacija nosne piramide sa smetnjama disanja, struma, izraženiji defekti zubala, odnosno višestruki karijes, asimptomatski ulkus pepticus prvih 6 mjeseci nakon gastroskopski utvrđenog cijeljenja i dijetalne terapije, analne i druge fistule, hernije trbušne šupljine, kamenci žučnih ili mokraćnih putova, izraženija i simptomatska hidrokela, teži odnosno simptomatski halux valgus, habitualna luksacija velikih zglobova, lezije meniska koljena,
- d) trudnoća, od kraja 13. tjedna.

Vidne sposobnosti

Članak 22.

a) SLUŽBA PALUBE

U prethodnom liječničkom pregledu iz članka 5. ovoga Pravilnika, oštrina vida na daljinu sa ili bez korekcije, mora biti 0,7 (20/30) ili bolja za svako oko odvojeno. Binokularna oštrina vida na daljinu mora biti 1,0 (20/20) ili bolja. Anomalija refrakcije ne smije biti veća od ± 2 Dsph. Astigmatizam ne smije biti veći od 2 Dsph. Razlika u refrakcijskoj greški između oba oka ne smije biti veća od 2 Dsph. Akomodacija mora odgovarati starosnoj dobi, uz uvjet da je ispitanik sposoban čitati optotip po Jägeru 1 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 30-50 cm, i optotip po Jägeru 5 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 100 cm. Ako je tako propisano, obvezno je nošenje naočala ili kontaktnih leća i posjedovanje rezervnih naočala ili kontaktnih leća.

U redovnom liječničkom pregledu i u nadzornim liječničkim pregledima iz članka 5. ovoga Pravilnika, oštrina vida na daljinu sa ili bez korekcije mora biti 0,7 (20/30) ili bolja za svako oko posebno.

Binokularna oštrina vida na daljinu mora biti 1,0 (20/20) ili bolja. Refrakcijska greška ne smije biti veća od ± 3 Dsph, odnosno ± 5 Dsph u osoba starijih od 45 godina, s tim da razlika u refrakcijskoj greški između oba oka ne smije biti veća od 2 Dsph.

Članovi posade u službi palube i kandidati za upis u ustanove sveučilišnog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja nautičkog smjera moraju uredno raspoznavati boje.

Članovi posade u službi palube i kandidati za upis u ustanove sveučilišnog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja nautičkog smjera moraju imati uredan stereoskopski vid i vidno polje, te adaptaciju na tamu u granicama normale.

b) SLUŽBA STROJA I GMDSS-RADIOSLUŽBA

U prethodnom liječničkom pregledu iz članka 5. ovoga Pravilnika, oštrina vida na daljinu sa ili bez korekcije, mora biti 0,7 (20/30) ili bolja za svako oko odvojeno. Binokularna oštrina vida na daljinu mora biti 1,0 (20/20) ili bolja. Anomalija refrakcije ne smije biti veća od ± 3 Dsph. Astigmatizam ne smije biti veći od 2 Dsph. Razlika u refrakcijskoj greški između oba oka ne smije biti veća od 2 Dsph.

Akomodacija mora odgovarati starosnoj dobi, uz uvjet da je ispitanik sposoban čitati optotip po Jägeru 1 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 30-50 cm, i optotip po Jägeru 5 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 100 cm. Ako je tako propisano, obvezno je nošenje naočala ili kontaktnih leća i posjedovanje rezervnih naočala ili kontaktnih leća.

U redovnom liječničkom pregledu i u nadzornim liječničkim pregledima iz članka 5. ovoga Pravilnika oština vida na daljinu sa ili bez korekcije mora biti u zbroju za oba oka 1,0, s tim da na lošijem oku mora biti najmanje 0,4. Binokularna oština vida na daljinu mora biti 0,7 ili bolja. Refrakcijska greška ne smije biti veća od ± 4 Dsph, odnosno ± 5 Dsph u osoba starijih od 45 godina s tim da razlika u refrakcijskoj greški između oba oka ne smije biti veća od 3 Dsph.

Članovi posade u službi stroja i GMDSS-radioslužbi i kandidati za upis u ustanove sveučilišnog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja brodstrojarskog smjera i u ustanove sveučilišnog obrazovanja, smjera pomorskih komunikacija i brodske elektronike, ili drugog odgovarajućeg smjera moraju raspoznavati osnovne boje.

Članovi posade u službi stroja i GMDSS-radioslužbi i kandidati za upis u ustanove sveučilišnog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja brodstrojarskog smjera i u ustanove sveučilišnog obrazovanja, smjera pomorskih komunikacija i brodske elektronike, ili drugog odgovarajućeg smjera moraju imati uredan stereoskopski vid i vidno polje, te adaptaciju na tamu u granicama normale.

c) OSTALE SLUŽBE

Kod članova posade u ostalim službama vidne su sposobnosti bez posebnih zahtjeva, s tim da sa ili bez korekcije budu dostatne za uspješno obavljanje poslova i dužnosti na brodu, uz obvezno nošenje naočala ili kontaktnih leća i posjedovanje rezervnih naočala ili kontaktnih leća, ako im je korekcija potrebna. Oština vida na daljinu sa ili bez korekcije na jednom oku mora biti 0,1 ili bolja

Članak 23.

Ako član posade broda izgubi vid na jednom oku a vid zdravog oka iznosi najmanje 1,0 sa ili bez korekcije, te ima normalno vidno polje preostalog oka, može nastaviti plovidbu na poslovima i zadaćama administratora, konobara i sobara, odnosno mladića sobe.

Članak 24.

Odredbe članaka 22. i 23. ovoga Pravilnika, koje se odnose na vidne sposobnosti članova posade pomorskih brodova ne odnose se na članove posade brodica i jahti.

Članak 25.

U liječničkom pregledu prije stjecanja i obnavljanja svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije B, oština vida na daljinu sa ili bez korekcije, mora biti 0,7 (20/30) ili bolja za svako oko odvojeno. Binokularna oština vida na daljinu mora biti 1,0 (20/20) ili bolja. Anomalija refrakcije ne smije biti veća od ± 2 Dsph. Astigmatizam ne smije biti veći od 2 Dsph. Razlika u refrakcijskoj greški između oba oka ne smije biti veća od 2 Dsph. Akomodacija mora odgovarati starosnoj dobi, uz uvjet da je ispitanik sposoban čitati optotip po Jägeru 1 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 30-50 cm, i optotip po Jägeru 5 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 100 cm.

U liječničkom pregledu prije stjecanja i obnavljanja svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije A, prije stjecanja i obnavljanja uvjerenja za voditelja brodica kategorije C i međunarodnog uvjerenja voditelja brodice, oština vida na daljinu sa ili bez korekcije mora biti 0,7 (20/30) ili bolja za svako oko posebno. Binokularna oština vida na daljinu mora biti 1,0 (20/20) ili bolja. Anomalija refrakcije ne smije biti veća od ± 5 Dsph. Astigmatizam ne smije biti veći od 2 Dsph. Razlika u refrakcijskoj greški

između oba oka ne smije biti veća od 2 Dsph. Akomodacija mora odgovarati starosnoj dobi, uz uvjet da je ispitanik sposoban čitati optotip po Jägeru 1 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 30-50 cm, i optotip po Jägeru 5 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 100 cm.

Članovi posade brodica i jahti moraju raspoznavati osnovne boje, te imati adaptaciju na tamu u granicama normale.

Audiovestibularne sposobnosti

Članak 26.

U prethodnom liječničkom pregledu iz članka 5. ovoga Pravilnika, u ulaznom audiogramu, može se tolerirati perceptivni gubitak sluha u obliku uskog skotoma do maksimalno 50 dB na 4000 Hz uz normalan sluh na susjednoj nižoj i višoj oktavi, ili silazni gubici iza 4000 Hz s padom ne većim od 30 dB na susjednoj višoj oktavi. Za osobe s prethodnim stažem u buci mogu se tolerirati perceptivni gubici sluha do maksimalno 70 dB na 4000 Hz a na susjednoj nižoj i višoj oktavi do 30 dB.

U redovnom liječničkom pregledu i u nadzornim liječničkim pregledima iz članka 5. ovoga Pravilnika, perceptivni gubitak sluha ne smije biti veći od 30 dB na frekvencijama od 500, 1000, 2000 i 3000 Hz na boljem uhu, odnosno ne smije biti veći od 40 dB na frekvencijama od 500, 1000, 2000 i 3000 Hz na lošijem uhu.

Za zaposlene u ostalim službama izuzev službe palube, službe stroja i GMDSS-radioslužbe, može se tolerirati jednostrana gluhoća ili obostrana teža naglušost.

Slušne sposobnosti osoba s gubitkom sluha do razine vrijednosti iz propisanih zahtjeva kontroliraju se jednom godišnje.

Oštećenja sluha se pri svim liječničkim pregledima iz članka 1. ovoga Pravilnika ocjenjuju bez slušnog pomagala.

Funkcija vestibularnog sustava provjerena testovima u članova posade mora biti uredna.

Članak 27.

Odredbe članka 26. ovoga Pravilnika, koje se odnose na audiovestibularne sposobnosti članova posade pomorskih brodova ne odnose se na članove posade brodica i jahti.

Članak 28.

U liječničkom pregledu prije stjecanja i obnavljanja svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije B, u ulaznom audiogramu, može se tolerirati perceptivni gubitak sluha u obliku uskog skotoma do maksimalno 50 dB na 4000 Hz uz normalan sluh na susjednoj nižoj i višoj oktavi, ili silazni gubici iza 4000 Hz s padom ne većim od 30 dB na susjednoj višoj oktavi. Za osobe s prethodnim stažem u buci mogu se tolerirati perceptivni gubici sluha do maksimalno 70 dB na 4000 Hz a na susjednoj nižoj i višoj oktavi do 30 dB.

U liječničkom pregledu prije stjecanja i obnavljanja svjedodžbe za zapovjednika jahte kategorije A, prije stjecanja i obnavljanja uvjerenja za voditelja brodica kategorije C i međunarodnog uvjerenja voditelja brodice, perceptivni gubitak sluha, utvrđen tonalnom liminarnom audiometrijom, ne smije biti veći od 30 dB na frekvencijama od 500, 1000, 2000 i 3000 Hz na boljem uhu, odnosno ne smije biti veći od 40 dB na frekvencijama od 500, 1000, 2000 i 3000 Hz na lošijem uhu.

Oštećenja sluha ocjenjuju se bez slušnog pomagala. Funkcija vestibularnog sustava provjerena testovima mora biti uredna.

VI. OCJENA ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI

Članak 29.

Ocjena zdravstvene sposobnosti donosi se najkasnije u roku od pet dana od početka liječničkog pregleda iz članka 5. ovoga Pravilnika, a najkasnije u roku od 30 dana ako je potrebna dodatna medicinska obrada.

Članak 30.

U ocjenjivanju zdravstvene sposobnosti članova posade, osim zdravstvenih zapreka iz članaka 17. do 23., 25 do 26. i 28. ovoga Pravilnika, ovisno o posebnim namjenama brodova, brodica i jahti na kojima plove i ovisno o poslovima i dužnostima, valja uzeti u obzir i sve zdravstvene zapreke u odnosu na posebne uvjete rada prisutne na takvim brodovima, brodicama i jahtama, koje su određene drugim propisima u svezi s utvrđivanjem zdravstvene sposobnosti zaposlenih na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Članak 31.

U ocjenjivanju zdravstvene sposobnosti članova posade dopuštaju se odstupanja od zahtjeva iz članka 19. i 20. ovoga Pravilnika, uz uvjet: da odstupanje od određenog zahtjeva neće ugroziti sigurno obavljanje poslova i dužnosti člana posade, da sposobnosti, vještine i iskustvo člana posade mogu nadoknaditi utvrđeno odstupanje i da je odstupanje funkcionalno kompenzirano. Odredba ovog članka ne odnosi se na članove posade u neograničenoj plovidbi, odnosno u području plovidbe I.

Članak 32.

Ocjena zdravstvene sposobnosti može biti:

1. sposoban,
2. sposoban uz ograničenje (uz navod ograničenja: potreba nošenja naočala ili kontaktnih leća – uz obvezno posjedovanje rezervnih naočala ili kontaktnih leća, ako to zahtijevaju utvrđene vidne sposobnosti; vrste broda; brodske djelatnosti; zvanja pomorca, odnosno obavljanje poslova i dužnosti; kategorije odnosno područja plovidbe; i ostalih ograničenja; te roka u kojem treba obaviti nadzorni liječnički pregled ako je on potreban),
3. privremeno nesposoban (uz navod najmanjeg trajanja nesposobnosti, te roka u kojem valja obaviti nadzorni liječnički pregled ako je on potreban),
4. nesposoban,
5. ocjena zdravstvene sposobnosti nije dana (uz navođenje razloga).

Kod ocjene zdravstvene sposobnosti »privremeno nesposoban« i »nesposoban«, u kartonu liječničkog pregleda treba navesti članak i točku ovoga Pravilnika na temelju koje je dana ocjena, te šifru prema 10. Međunarodnoj klasifikaciji bolesti.

O ocjeni zdravstvene sposobnosti izvješćuje se:

1. pregledana osoba,
2. pravna osoba koja je pregledanoga uputila na pregled ili kod koje je pregledani zaposlen,
3. nadležna lučka kapetanija (u slučaju privremene nesposobnosti i nesposobnosti) i
4. Hrvatski zavod za medicinu rada za one članove posade koji u trenutku pregleda imaju ugovor o radu kao članovi posade.

Članak 33.

Ocjena zdravstvene sposobnosti člana posade upisuje se u »Svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti« koju izdaje zdravstvena ustanova ili ordinacija ovlaštena za pregled članova posade.

Obrazac svjedodžbe iz stavka 1. ovoga članka tiskan je u Prilogu 4. ovoga Pravilnika.

Svjedodžba iz stavka 1. ovoga Pravilnika, uz izvorni tekst na hrvatskom jeziku, mora sadržavati i usporedni prijevod na engleskom jeziku.

Krvna grupa, Rh faktor i primjedbe od posebne važnosti (npr. alergija na određene lijekove ili drugo) unose se u pomorsku knjižicu ili dozvolu za ukrcanje. Podatke unosi ovlašteni specijalist medicine rada i ovjerava potpisom i faksimilom.

Svjedodžba iz ovoga članka ima valjanost koja je propisana zakonom i provedbenim propisima.

Članak 34.

U zdravstvenoj ustanovi ili ordinaciji ovlaštenoj za liječničke preglede članova posade vodi se upisnik obavljenih liječničkih pregleda i pohranjuju kartoni liječničkih pregleda članova posade.

Obrazac kartona iz stavka 1. ovoga članka tiskan je u Prilogu 5. ovoga Pravilnika.

Ovjereni pretisak svjedodžbi iz članka 33. ovoga Pravilnika pohranjuje se u kartonu iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 35.

Medicinsku dokumentaciju iz članka 34. ovoga Pravilnika, na temelju koje je dana ocjena iz članka 32. ovoga Pravilnika, zdravstvena ustanova ili ordinacija ovlaštena za pregled članova posade, obvezna je čuvati u skladu s propisanim rokovima.

Ako je zdravstvenoj ustanovi ili ordinaciji ovlaštenoj za pregled članova posade na temelju članka 2. stavka 4. ovoga Pravilnika oduzeto ovlaštenje za obavljanje zdravstvenih pregleda članova posade, ista je obvezna svu medicinsku dokumentaciju o obavljenim pregledima dostaviti Hrvatskom zavodu za medicinu rada koji je treba čuvati u skladu s propisanim rokovima, odnosno predati zdravstvenoj ustanovi ili ordinaciji ovlaštenoj za obavljanje pregleda članova posade, a koja će preuzeti poslove liječničkih pregleda.

Članak 36.

Ovlaštena zdravstvena ustanova ili ordinacija za pregled članova posade dužna je jednom mjesečno dostaviti Hrvatskom zavodu za medicinu rada podatke o obavljenim zdravstvenim pregledima članova posade koji u trenutku pregleda imaju ugovor o radu kao članovi posade, na način kako to odredi Hrvatski zavod za medicinu rada.

Članak 37.

Na ocjenu zdravstvene sposobnosti iz članka 32. ovoga Pravilnika može se uložiti pisani prigovor Hrvatskom zavodu za medicinu rada u roku od 15 dana od dana uručenja svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti.

Zahtjev za ponovnom ocjenom zdravstvene sposobnosti može podnijeti: pregledana osoba i pravna osoba koja je pregledanoga uputila na pregled ili kod koje je pregledani zaposlen.

Na ponovnu ocjenu zdravstvene sposobnosti upućuje se i osoba koja je različito ocjenjena u ovlaštenim zdravstvenim ustanovama ili ordinacijama.

Ponovnu ocjenu zdravstvene sposobnosti daje Drugostupanjsko zdravstveno povjerenstvo pri Hrvatskom zavodu za medicinu rada.

Drugostupanjsko zdravstveno povjerenstvo sastoji se od predsjednika i dva člana koje za svaki

pojedinačni slučaj imenuje ravnatelj Hrvatskog zavoda za medicinu rada od ovlaštenih specijalista medicine rada iz zdravstvenih ustanova ili ordinacija ovlaštenih za pregled članova posade i/ili iz Hrvatskog zavoda za medicinu rada.

U radu Drugostupanjskog zdravstvenog povjerenstva i davanju ocjene zdravstvene sposobnosti ne mogu sudjelovati ovlašteni specijalisti medicine rada koji su sudjelovali u zdravstvenom pregledu i ocjeni zdravstvene sposobnosti na koji je uloženi prigovor.

Drugostupanjsko zdravstveno povjerenstvo dužno je dati ocjenu zdravstvene sposobnosti u žalbenom postupku u roku od 30 dana od primitka zahtjeva.

Drugostupanjsko zdravstveno povjerenstvo zasjeda i vodi žalbeni postupak u Hrvatskom zavodu za medicinu rada.

Ocjena zdravstvene sposobnosti Drugostupanjskog zdravstvenog povjerenstva je konačna.

O ocjeni zdravstvene sposobnosti Drugostupanjskog zdravstvenog povjerenstva izvješćuje se:

1. pregledana osoba,
2. pravna osoba koja je pregledanoga uputila na pregled ili kod koje je pregledani zaposlen,
3. nadležna lučka kapetanija i
4. ovlaštena zdravstvena ustanova ili ordinacija u kojoj je pregledanom dana ocjena zdravstvene sposobnosti.

Članak 38.

Drugostupanjsko zdravstveno povjerenstvo može dati ocjenu zdravstvene sposobnosti bez ponovnog zdravstvenog pregleda, samo na osnovi medicinske dokumentacije, i to u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva.

Članak 39.

Drugostupanjskom zdravstvenom povjerenstvu mora biti dostupna medicinska dokumentacija o prethodnim zdravstvenim pregledima, a po potrebi i medicinska dokumentacija od izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite, drugih doktora medicine ili drugih zdravstvenih ustanova, osobe koja je pozvana na pregled.

Za djelatnike na brodovima unutarnje plovidbe vrijede pravila iz Pravilnika o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti Članova posade pomorskih brodova i brodova unutarnje plovidbe (NN 111/02)

Izvadak iz istog Pravilnika

II. NAČIN OBAVLJANJA PRETHODNIH, REDOVNIH I NADZORNIH ZDRAVSTVENIH PREGLEDA

Članak 5.

Prethodni zdravstveni pregled obavlja se prije izdavanja pomorske ili brodarske knjižice, prije prvog zapošljavanja i prije upisa u obrazovne ustanove svih razina obrazovanja za pomorska i brodarska zvanja.

Redovni zdravstveni pregled obavlja se svake dvije godine, kod produženja važenja pomorske ili brodarske knjižice i prije svakog novog zapošljavanja odnosno ukrcanja na brod. Redovni zdravstveni pregled osoba mlađih od 18 godina obavlja se svakih 6 mjeseci.

Nadzorni zdravstveni pregled u roku kraćem od redovnog pregleda obavlja se prilikom izdavanja ovlaštenja za određena zvanja na brodu, te po odluci specijalista medicine rada, ako se za to ukaže potreba nakon obavljenog redovnog zdravstvenog pregleda.

Nadzorni zdravstveni pregled u roku kraćem od redovnog pregleda obavlja se i prije promjene vrste posla na brodu, poslije privremene nesposobnosti za rad koja je trajala više od 30 dana, poslije nesretnog slučaja, poslije brodoloma ili druge nezgode broda, na zahtjev zapovjednika broda, na zahtjev lučke kapetanije i kapetanije na unutarnjim vodama, te na osobni zahtjev člana posade. Od dana podnošenja zahtjeva za nadzorni pregled do dana nadzornog pregleda ne smije proteći više od 30 dana, osim u slučaju privremene nesposobnosti za rad koja je trajala 30 i više dana.

Članak 6.

Prilikom svih zdravstvenih pregleda iz članka 5. ovoga Pravilnika, specijalist medicine rada može zatražiti uvid u zdravstvenu dokumentaciju osobe na pregledu, a koja je pohranjena kod njegovog izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite, drugih doktora medicine ili u drugim zdravstvenim ustanovama.

Članak 7.

Prethodni zdravstveni pregled obvezno obuhvaća:

- anamnestičke podatke: uzimanje anamneze (osobne i radne), podatke o sadašnjem stanju,
- klinički pregled i pretrage:
- antropometrijske podatke,
- fizikalni pregled: kože i vidljivih sluznica, glave (uključujući oči i adneksa oka, uši, usne šupljine) i vrata, prsnog koša i pluća, srčanožilnog sustava, trbuha i trbušnih organa, mokraćnog sustava i spolnih organa, lokomotornog sustava i kralježnice,
- ispitivanje vidnih sposobnosti (funkcije oštine vida na daljinu optotipom, oštine vida na blizinu Jägerovim optotipom, te na daljinu i blizinu odgovarajućim uređajima za multifunkcionalno ispitivanje osjetila vida, osjeta za boje pseudoizokromatskim tablicama i odgovarajućim uređajima za multifunkcionalno ispitivanje vida, binokularnog vida, forije, fuzije, dubinskog vida i vidnog polja uređajima za multifunkcionalno ispitivanje osjetila vida, te mezooptičkog vida, odnosno brze adaptacije na tamu odgovarajućim uređajima),
- ispitivanje audiovestibularnih sposobnosti (sluha tonskom liminarnom audiometrijom, a vestibularne sposobnosti kliničkim testovima orto i dinamostatike – FATB prema NASA R/93 i rotatorni test),
- psihologijsku obradu koja obuhvaća:
  - utvrđivanje općih i posebnih kognitivnih sposobnosti ciljanim psihologijskim mjernim instrumentima (npr. PNT, TN, RSB, RPM i sl.),
  - procjenu osobina ličnosti, s posebnim naglaskom na emocionalnu stabilnost i opću adaptiranost, ciljanim psihodijagnostičkim sredstvima (npr. standardizirani psihologijski intervju, EPQ, MMPI, Cornell indeks i sl.),

- ispitivanje psihomotornih i senzomotornih sposobnosti ciljanim psihodijagnostičkim sredstvima (npr. Bornadelova sinusoida, Gibsonov spiralni labirint, CRD serija i sl.),
- procjenu motivacije standardiziranim psihologijskim intervjuom,
- EKG u mirovanju,
- spirometriju,
- radiološka pretraga prsnog koša (srce i pluća), preporuča se fluorografija (fluorogram),
- laboratorijske pretrage (brzina sedimentacije eritrocita, kompletna krvna slika, glukoza u krvi, kompletan urin, pri prvom izdavanju pomorske ili brodarske knjižice i krvna grupa i Rh faktor), testovi na droge (psihoaktivne tvari), odnosno glavne metabolite (kanabinoidi/THC, opijati/morfin, kodein i heroin, kokain/benzoilgonin, ecstasy, speed, amfetamin, metamfetamin, metadon),
- ispitivanje tjelesnih sposobnosti (prema tablici u prilogu 1. ovoga Pravilnika), isključivo za pomorska zvanja,
- dizanje tereta od 20 kg, isključivo za brodarska zvanja.

Redovni zdravstveni pregled obvezno obuhvaća:

- klinički pregled, ispitivanje vidnih i audiovestibularnih sposobnosti sa sadržajem kao kod prethodnog pregleda,
- EKG u mirovanju,
- spirometriju,
- laboratorijske pretrage kao kod prethodnog pregleda,
- ispitivanje tjelesnih sposobnosti (prema tablici u prilogu 1.), isključivo za pomorska zvanja,
- dizanje tereta od 20 kg, isključivo za brodarska zvanja.

Nadzorni zdravstveni pregled prilikom izdavanja ovlaštenja za određena zvanja na brodu obvezno obuhvaća ispitivanje vidnih i audiovestibularnih sposobnosti sa sadržajem kao kod prethodnog pregleda.

Nadzorni zdravstveni pregled po odluci specijalista medicine rada sadrži sve kliničke, specijalističke, funkcionalne ili laboratorijske pretrage potrebne za utvrđivanje zdravstvenog stanja, bolesti, ozljede ili poremećaja koji su bili razlog upućivanja na ovaj pregled.

Nadzorni zdravstveni pregled u ostalim slučajevima obuhvaća preglede i pretrage kao kod redovnog zdravstvenog pregleda.

Članak 8.

Članu posade broda koji je upućen na nadzorni zdravstveni pregled radi izdavanja ovlaštenja za određena zvanja na brodu, a prethodni ili redovni zdravstveni pregled je obavio unutar roka od 6 (šest) mjeseci računajući od dana upućivanja na nadzorni pregled, svjedodžba o vidnim i slušnim sposobnostima za izdavanje ovlaštenja za pomorska i brodarska zvanja može mu se izdati bez pregleda, s tim da se svjedodžba izdaje s nadnevkom dana prethodnog ili redovnog pregleda.

Članak 9.

Zdravstvene preglede članova posade pomorskih brodova i brodova unutarnje plovidbe iz članka 1. ovoga Pravilnika obavlja doktor medicine specijalist medicine rada i daje mišljenje o zdravstvenoj sposobnosti.

Članak 10.

Uz specijalista medicine rada, u obavljanju prethodnih zdravstvenih pregleda prije izdavanja pomorske ili brodarske knjižice, prije prvog zapošljavanja i prije upisa u obrazovne ustanove svih razina obrazovanja za pomorska i brodarska zvanja obvezno sudjeluje i psiholog. U drugim vrstama pregleda psiholog sudjeluje prema indikaciji.

Ako je nužno u svrhu utvrđivanja dijagnostičkih i diferencijalno-dijagnostičkih odrednica, pregledana osoba može biti upućena na dodatne preglede i pretrage u zdravstvene ustanove ili na pregled kod određenog doktora medicine specijalista.

III. ZDRAVSTVENI NADZOR I IMUNIZACIJA BIJELOG OSOBLJA

Članak 11.

Zdravstveni nadzor i zdravstveni pregled osoba koje na brodu rade u svojstvu člana posade na poslovima na kojima dolaze u dodir s namirnicama, odnosno pitkom vodom ili na poslovima pružanja higijenske ili zdravstvene njege, a koje sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, podliježu zdravstvenom nadzoru, obavljaju se na način kako je to propisano tim Zakonom i podzakonskim propisima donesenim na temelju toga Zakona.

Ovom nadzoru u određenim uvjetima, odnosno epidemiološkim indikacijama, kako je to propisano Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, podliježu i svi drugi članovi posade.

Članak 12.

Imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa protiv zaraznih bolesti za sve članova posade obavlja se sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, odnosno podzakonskim propisima donesenim na temelju toga Zakona.

Članak 13.

Sukladno propisima iz članka 11. i 12. ovoga Pravilnika, zdravstveni nadzor i zdravstvene preglede članova posade pomorskih brodova i brodova unutarnje plovidbe koji podliježu zdravstvenom nadzoru, kao i imunizaciju, seroprofilaksu i kemoprofilaksu tih osoba od zaraznih bolesti obavljaju zdravstvene ustanove koje u svom sastavu imaju higijensko-epidemiološku djelatnost.

IV. ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI I ZAPREKE ZA RAD

Članak 14.

Uvjete za rad na brodu kao član posade ne ispunjava osoba za koju se zdravstvenim pregledima iz članka 1. ovoga Pravilnika utvrdi da boluje od bolesti, odnosno za koju se utvrde zapreke koje utječu na sposobnost za uspješno obavljanje poslova i radnih zadataka na brodu:

- koje nepovoljno utječu na sposobnost za uspješno obavljanje poslova i radnih zadataka na brodu,
- koje mogu ugroziti zdravlje i sigurnost drugih osoba na brodu ili predstavljaju veći rizik za zdravlje samog pregledanika, jer mogu dovesti do komplikacija koje bi zahtijevale hitnu kiruršku ili drugu medicinsku intervenciju tijekom plovidbe,
- koje se zbog nemogućnosti dijetalne ishrane, štetnih čimbenika radne okoline ili drugih specifičnosti rada i duljeg boravka na brodu mogu značajnije pogoršati.

Članak 15.

Za rad na brodu u svojstvu člana posade sposobna je osoba za koju se zdravstvenim pregledima iz članka 1. ovoga Pravilnika utvrdi da je tjelesno i duševno zdrava, odnosno da ne boluje od bolesti ili da nema druge trajne ili privremene zapreke za rad kao član posade.

Trajne zapreke za rad kod prethodnog zdravstvenog pregleda

Članak 16.

Trajnom zaprekom za rad na brodu kod prethodnog zdravstvenog pregleda, bez obzira na vrstu službe i radno mjesto, smatraju se:

- a) epilepsija i druge bolesti koje mogu dovesti do privremenog gubitka ili poremećaja svijesti, psihoze (sadašnje i u anamnezi), alkoholizam, narkomanija, teže neuroze, poremećaji osobnosti, duševna zaostalost,
- b) intelektualna insuficijencija, deficiti specifičnih kognitivnih sposobnosti koje se očituju kao smetnje, smanjenje ili odsutnost pažnje i koncentracije, te poremećaji percepcije, mišljenja i pamćenja, psihomotorni i senzomotorni poremećaji koji se očituju kao senzomotorna usporenost i nekoordiniranost, smanjena vizualno-motorna koordinacija, izražene devijacije osobnosti (emocionalna i socijalna nezrelost, neprilagođeno ponašanje, anksioznost, agresivnost),
- c) organske bolesti središnjeg živčanog sustava i perifernih živaca s poremećajima funkcije od važnosti za radnu sposobnost, postkontuzijski sindrom, učestali i izraziti napadaji migrene,
- d) anatomska ili funkcionalna jednookost, keratokonus, glaukom, druge kronične bolesti oka progresivne naravi, poremećaji oštine vida i drugih vidnih sposobnosti ispod zahtjeva navedenih u člancima 19. do 21. ovoga Pravilnika,
- e) gluhoća, jednostrana gluhoća ili teška jednostrana naglušnost, oštećenja sluha perceptivnog tipa izvan zahtjeva navedenih u člancima 24. i 25. ovoga Pravilnika, oštećenja sluha mješovitog tipa, kronične upale srednjeg uha s perforacijom bubnjića (sa ili bez sekrecije), otoskleroza, Menierov sindrom, druge vrtoglavice, kinetoze, ozena, kronične gnojne upale sinusa, bolesti i stanja larinksa koje trajno oštećuju

funkciju govora i disanja, jače izraženo mucanje, rascjep nepca, teži oblici alergije gornjih dišnih putova,

f) dijabetes melitus, hiperfunkcija ili hipofunkcija štitnjače, terapijom nekontrolirana insuficijencija nadbubrežne žlijezde, urična dijateza, druge teže bolesti endokrinog sustava ili mijene tvari, izrazita gojaznost, izrazita astenija popraćena općom tjelesnom slabošću, primjena imunosupresivne terapije,

g) kronične anemije, koagulopatije, druge teže kronične bolesti krvi i krvotvornih organa,

h) prirođene ili stečene greške ili kronične organske bolesti srca, preboljeli infarkt miokarda, koronarna bolest, i nakon učinjene prenosnice, teži poremećaji srčanog ritma, potreba za pacemakerom, aneurizma aorte i opstruktivne bolesti perifernih arterija popraćene intermitentnom klaudikacijom, anamnestički cerebrovaskularni inzult, uključujući i tranzitorne ishemične atake, arterijska hipertenzija s vrijednostima krvnog tlaka preko 180/120 mmHg bez terapije, jače izraženi varikoziteti, duboka venska tromboza i tromboflebitis,

i) astma, plućna fibroza, recidivirajući pneumotoraks, kronični bronhitis i druge kronične bolesti pluća s težim smetnjama ventilacije, ili recidivirajućom bronhopulmonalnom infekcijom, teže deformacije grudnog koša sa smetnjama ventilacije,

j) teži defekti zubala koji utječu na funkciju žvakanja, ahalazija, gastroduodenalni ulkus (sadašnji i u anamnezi), kronične bolesti jetre, žučnih putova i gušterače, recidivirajući apendicitis, kronični ulcerozni kolitis, Chronova bolest i druge bolesti s kroničnim proljevimima, recidivirajuće analne fistule i drugi teži i recidivirajući perianalni poremećaji,

k) kronične bolesti bubrega, prostate i mokraćnih putova, urinarna inkontinencija, stanje po nefrektomiji ili transplantaciji bubrega, teži poremećaji menstruacije i druge ginekološke bolesti s mogućnošću komplikacija,

l) neizlječive kronične infekcije kože, kronični vulgarni ekcem, psorijaza i druge generalizirane keratodermije, agenezija žlijezda znojnice, neurodermitis, eritematodes chronicus i druge kožne manifestacije sistemskih bolesti,

m) jače izražene deformacije kralješnice, spuštenu stopala popraćena smetnjama u hodu ili degenerativnim promjenama u zglobovima, degenerativne promjene zglobova udova ili kralješnice, upalni reumatizam zglobova ili kralješnice, specifične upale zglobova, nodozni periarteritis, difuzna sklerodermija, sistemski lupus eritematodes, kronični osteomijelitis, kronična lumboishialgija, diskus hernija, habitualna luksacija velikih zglobova, bolesti mišićno-koštanog sustava popraćene poremećajem mišićne snage, pokretljivosti, koordinacije i ravnoteže,

n) amputacije ili prirođeni defekti udova ili njihovih važnijih dijelova, čak i uz nadoknadu protetskim pomagalima, kasne posljedice ozljeda i operacija koje remete urednu funkciju lokomotornog sustava,

o) zloćudne novotvorine,

p) infekcija HIV-om, SIDA/AIDS, ARC,

q) sve bolesti i poremećaji koje nisu određene ovim člankom, a određene su člankom 17. ovoga Pravilnika.

Trajne zapreke za daljnji rad na brodu

Članak 17.

Trajnom zaprekom za daljnji rad na brodu smatraju se osobito:

a) epilepsija, psihoze (sve osim prolaznih organskih i reaktivnih što uvjetuje privremenu nesposobnost), alkoholizam sa sociopatijom i neuspješnošću rehabilitacije, narkomanija i druge bolesti ovisnosti bez uspješnosti rehabilitacije, teži slučajevi neuroze, poremećaji osobnosti, duševna zaostalost,

b) intelektualna insuficijencija, deficiti specifičnih kognitivnih sposobnosti koje se očituju kao smetnje, smanjenje ili odsutnost pažnje i koncentracije, te poremećaji percepcije, mišljenja i pamćenja, psihomotorni i senzomotorni poremećaji koji se očituju kao senzomotorna usporenost i nekoordiniranost, smanjena vizualno-motorna koordinacija, izražene devijacije osobnosti (emocionalna i socijalna nezrelost, neprilagođeno ponašanje, anksioznost, agresivnost),

c) organske bolesti središnjeg živčanog sustava (upalne, degenerativne, vaskularne i hereditarne) i perifernih živaca s jače izraženim poremećajima funkcije od važnosti za zdravstvenu sposobnost (posebice neuromuskularne i muskularne funkcije, te održavanja ravnoteže, koordinacije i pozornosti), postkontuzijski sindrom, učestali i izraziti napadaji migrene rezistentni na terapiju,

d) dekompenzirani glaukom s progresivnim oštećenjem vidnog polja, druge kronične bolesti oka progresivne naravi, poremećaji oštine vida i drugih vidnih sposobnosti ispod zahtjeva navedenih u člancima 19. do 21. ovoga Pravilnika, koji se ne daju korigirati,

e) oštećenja sluha perceptivnog tipa izvan zahtjeva navedenih u člancima 24. i 25. ovoga Pravilnika, oštećenja sluha mješovitog tipa, otoskleroza, Menierov sindrom, vertebrobazilarna insuficijencija, druge verificirane i na terapiju rezistentne vrtoglavice, verificirane i na terapiju rezistentne kinetoze, ozena, bolesti i stanja larinksa koje trajno oštećuju funkciju govora i disanja,

f) dijabetes melitus reguliran inzulinom ili hipoglikemizantnim lijekovima, ili s kasnim komplikacijama na živčanom sustavu, oku, bubrezima i perifernim krvnim žilama, teže ili na terapiju rezistentne bolesti endokrinog sustava, imunološkog sustava ili mijene tvari, izrazita gojaznost popraćena poremećajem kardiovaskularne i/ili respiratorne funkcije utvrđene funkcionalnim testovima, odnosno težim oštećenjem zglobova donjih udova, izrazita astenija popraćena općom tjelesnom slabošću utvrđenom funkcionalnim testovima respiratornog, kardiovaskularnog i mišićnog sustava ili Gulenovom baterijom testova,

g) teži oblici kroničnih anemija, koagulopatije, kronična leukemija i druge teže kronične i na terapiju rezistentne bolesti krvi i krvotvornih organa,

h) prirodene ili stečene srčane greške s poremećenom hemodinamičkom funkcijom, ozbiljnijim poremećajima ritma ili anginoznim tegobama, teži oblici miokardiopatija s dekompenzacijom, rezistentnom aritmijom ili tromboembolizmom, preboljeli infarkt miokarda, koronarna bolest, i nakon učinjene prenosnice, asimptomatska koronarna insuficijencija sa značajnim smanjenjem koronarne rezerve, teži poremećaji srčanog ritma, ovisnost o pacemakeru, dekompenzirani cor pulmonale, aneurizma aorte i opstruktivne bolesti perifernih arterija popraćene intermitentnom klaudikacijom (posebice ürgerova bolest), stanje po preboljelom cerebrovaskularnom inzultu, uključujući i tranzitorne

ishemične atake, arterijska hipertenzija s vrijednostima krvnog tlaka preko 180/120 mmHg unatoč terapiji, jače izraženi recidivirajući varikoziteti, duboka venska tromboza i tromboflebitis,

i) astma s učestalim napadima rezistentnim na terapiju neovisno o ventilacijskoj funkciji, plućna fibroza, recidivirajući pneumotoraks, kronični bronhitis i druge kronične bolesti pluća s težim smetnjama ventilacije ili recidivirajućom bronhopulmonalnom infekcijom,

j) ahalazija, gastroduodenalni ulkus s komplikacijama (sadašnja i ranija gastrointestinalna krvarenja, perforacija, rekurentni ulkus), na terapiju rezistentan postresekcijski sindrom, kronični agresivni hepatitis, ciroza jetre s komplikacijama (varikoziteti jednjaka, ascites, ikterus, poremećaji koagulacije), hepatolentikularna degeneracija, kronični recidivirajući pankreatitis, kronični ulcerozni kolitis, hemokromatoza,

k) kronične bolesti bubrega s kroničnom renalnom insuficijencijom, nefrotski sindrom, nefroangioskleroza, policistični bubrezi, stanje po nefrektomiji ili transplantaciji bubrega s oštećenom funkcijom drugog bubrega ili hipertenzijom, na terapiju rezistentni kronični poremećaji menstruacije i druge ginekološke bolesti s mogućnošću komplikacija,

l) kronični i na terapiju rezistentni alergijskim testovima verificirani vulgarni ekcem ili neurodermitis, generalizirana i na terapiju rezistentna psorijaza s komplikacijama na zglobovima, eritematodes chronicus, na terapiju rezistentne zloćudne novotvorine kože,

m) jako izražena i uznapredovala artroza kuka, koljena ili skočnog zgloba, jako izražene degenerativne promjene vratne ili slabinske kralježnice s trajno izraženim i na terapiju rezistentnim tegobama i poremećajima funkcije, verificirani Morbus Bechterew, uznapredovali oblici reumatoidnog artritisa, difuzna sklerodermija, sistemski lupus eritematodes, tuberkuloza zglobova, psorijatična artropatija, teži oblici uričnog artritisa, ankiloze ili jače kontrakture važnijih zglobova udova, amputacije udova ili njihovih važnijih dijelova (šaka, prsti ruke, stopalo), habitualna luksacija velikih zglobova koja se ne može operativno riješiti, druge posljedice ozljeda, bolesti ili operacija mišićno-koštanog sustava popraćene trajnim poremećajem mišićne snage, pokretljivosti, koordinacije i ravnoteže i drugih funkcija koje se ne mogu terapijski riješiti, a od važnosti su za zdravstvenu sposobnost na brodu,

n) amputacije ili prirođeni defekti udova ili njihovih važnijih dijelova, čak i uz nadoknadu protetskim pomagalima,

o) zloćudne novotvorine, osim onih bez znakova recidiva nakon uspješno provedene terapije i bez trajnih sekundarnih duševnih poremećaja,

p) infekcija HIV-om, SIDA/AIDS, ARC.

Privremene zapreke za rad na brodu

Članak 18.

Privremenom zaprekom za rad na brodu kod zdravstvenih pregleda iz članka 1. ovoga Pravilnika smatraju se sve akutne i kronične bolesti, te ozljede koje uzrokuju privremenu nesposobnost za rad i zahtijevaju ambulantno ili bolničko liječenje, rehabilitaciju, kućnu njegu, nadzor, izolaciju ili kiruršku intervenciju, a osobito:

a) crijevne zarazne bolesti ili njihovo kliconoštvo, aktivna tuberkuloza, spolno prenosive bolesti u zaraznom stadiju, sve druge zarazne bolesti koje se obvezno prijavljuju sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti,

b) sistemske mikoze, dermatofitije, piodermije, skabijes,

c) teži, odnosno simptomatski hemeroidi, varikokela, izraženiji varikoziteti, polipi nosne šupljine i glasnica, jače izražena devijacija nosnog septuma i deformacija nosne piramide sa smetnjama disanja, struma, izraženiji defekti zubala, odnosno višestruki karijes, asimptomatski ulkus pepticus prvih 6 mjeseci nakon gastroskopski utvrđenog cijeljenja i dijetalne terapije, analne i druge fistule, hernije trbušne šupljine, kamenci žučnih ili mokraćnih putova, izraženija i simptomatska hidrokela, teži odnosno simptomatski halux valgus, habitualna luksacija velikih zglobova, lezije meniska koljena,

d) trudnoća, od kraja 13. tjedna.

Vidne sposobnosti

Članak 19.

a) SLUŽBA PALUBE

Kod prethodnog zdravstvenog pregleda iz članka 1. ovoga Pravilnika, oštrina vida na daljinu sa ili bez korekcije, mora biti 0,7 (20/30) ili bolja za svako oko odvojeno. Binokularna oštrina vida na daljinu mora biti 1,0 (20/20) ili bolja. Anomalija refrakcije ne smije biti veća od ± 2 Dsph. Astigmatizam ne smije biti veći od 2 Dsph. Razlika u refrakcijskoj greški između oba oka ne smije biti veća od 2 Dsph. Akomodacija mora odgovarati starosnoj dobi, uz uvjet da je ispitanik sposoban čitati optotip po Jägeru 1 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 30-50 cm, i optotip po Jägeru 5 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 100 cm. Ako je tako propisano, obvezno je nošenje naočala ili kontaktnih leća i posjedovanje rezervnih naočala ili kontaktnih leća.

Kod redovnih zdravstvenih pregleda i kod nadzornih zdravstvenih pregleda prilikom izdavanja ovlasti za određena zvanja na brodu iz članka 1. ovoga Pravilnika, oštrina vida na daljinu sa ili bez korekcije mora biti 0,7 (20/30) ili bolja za svako oko posebno. Binokularna oštrina vida na daljinu mora biti 1,0 (20/20) ili bolja. Refrakcijska greška ne smije biti veća od ± 3 Dsph, odnosno ± 5 Dsph u osoba starijih od 45 godina, s tim da razlika u refrakcijskoj greški između oba oka ne smije biti veća od 2 Dsph.

Članovi posade u službi palube i kandidati za upis u nautički smjer obrazovnih ustanova svih razina obrazovanja za pomorska i brodaraska zvanja moraju uredno raspoznavati boje.

Članovi posade u službi palube i kandidati za upis u nautički smjer obrazovnih ustanova svih razina obrazovanja za pomorska i brodaraska zvanja moraju imati uredan stereoskopski vid, i vidno polje te adaptaciju na tamu u granicama normale.

b) SLUŽBA STROJA I GMDSS-RADIOSLUŽBA

Kod prethodnog zdravstvenog pregleda iz članka 1. ovoga Pravilnika, oštrina vida na daljinu sa ili bez korekcije, mora biti 0,7 (20/30) ili bolja za svako oko odvojeno. Binokularna oštrina vida na daljinu mora biti 1,0 (20/20) ili bolja. Anomalija refrakcije ne smije biti veća od ± 3 Dsph. Astigmatizam ne smije biti veći od 2 Dsph. Razlika u refrakcijskoj greški između oba oka ne smije biti veća od 2 Dsph. Akomodacija mora odgovarati starosnoj dobi, uz uvjet da je ispitanik sposoban čitati optotip po Jägeru

1 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 30-50 cm, i optotip po Jägeru 5 ili odgovarajuće tablice na udaljenosti od 100 cm. Ako je tako propisano, obvezno je nošenje naočala ili kontaktnih leća i posjedovanje rezervnih naočala ili kontaktnih leća.

Kod redovnih zdravstvenih pregleda i kod nadzornih zdravstvenih pregleda prilikom izdavanja ovlasti za određena zvanja na brodu, oština vida na daljinu sa ili bez korekcije mora biti u zbroju za oba oka 1,0, s tim da na lošijem oku mora biti najmanje 0,4. Binokularna oština vida na daljinu mora biti 0,7 ili bolja. Refrakcijska greška ne smije biti veća od ± 4 Dsph, odnosno ± 5 Dsph u osoba starijih od 45 godina s tim da razlika u refrakcijskoj greški između oba oka ne smije biti veća od 3 Dsph.

Članovi posade u službi stroja i GMDSS-radioslužbi i kandidati za upis u odgovarajući smjer obrazovnih ustanova svih razina obrazovanja za pomorska i brodarska zvanja moraju uredno raspoznavati boje ili biti sigurni u svezi boja.

Članovi posade u službi stroja i GMDSS-radioslužbi i kandidati za upis u odgovarajući smjer obrazovnih ustanova svih razina obrazovanja za pomorska i brodarska zvanja moraju imati uredan stereoskopski vid i vidno polje, te adaptaciju na tamu u granicama normale.

c) OSTALE SLUŽBE

Kod članova posade u ostalim službama vidne su sposobnosti bez posebnih zahtjeva, s tim da sa ili bez korekcije budu dostatne za uspješno obavljanje radnih zadataka, uz obvezno nošenje naočala ili kontaktnih leća i posjedovanje rezervnih naočala ili kontaktnih leća, ako im je korekcija potrebna.

Članak 20.

Ako član posade tijekom zaposlenja na brodu izgubi vid na jednom oku a vid zdravog oka iznosi najmanje 1,0 sa ili bez korekcije, te ima normalno vidno polje preostalog oka, može nastaviti plovidbu na radnim mjestima administratora, konobara i sobara, odnosno mladića sobe.

Prilog 13

Prema Konvenciji 113 (Konvencija o liječničkom pregledu ribara), ribar je svaka osoba zaposlena na ribarskom brodu osim peljara, kadeta, učenika u gospodarstvu, posade ratne mornarice i drugih u stalnoj službi države.

Izvadak iz Konvencije 113

Članak 1.

1. U svrhu ove Konvencije izraz »ribarski brod« uključuje sve brodove i brodice, bilo koje vrste, u privatnom ili javnom vlasništvu kojima se obavlja pomorski ribolov u slanim vodama.

2. Nadležna vlast može, nakon savjetovanja sa zainteresiranim vlasnicima ribarskih brodica i ribarskim organizacijama tamo gdje one postoje, dopustiti izuzetke od primjene odredaba ove Konvencije u odnosu na brodove koji na moru obično ne ostaju duže od tri dana.

3. Ova se Konvencija ne primjenjuje na ribolov u lukama ili u estuarijima rijeka, odnosno na pojedince koji se bave sportskim i rekreacijskim ribolovom.

Članak 2.

Ni jedna osoba ne može biti zaposlena u bilo kojem svojstvu na ribarskom brodu ako ne predoči uvjerenje koje potvrđuje njenu sposobnost za rad koji će obavljati na moru i koje je potpisao liječnik ovlašten od strane nadležne vlasti.

Članak 3.

1. Nadležna vlast mora, nakon savjetovanja sa zainteresiranim vlasnicima ribarskih brodova i organizacija ribara tamo gdje one postoje, propisati narav liječničkog pregleda kojeg je potrebno obaviti i podatke koji se unose u liječničko uvjerenje.
2. Prilikom propisivanja naravi pregleda, mora se posvetiti dužna pozornost dobi osobe koja će biti pregledana i naravi poslova koje će obavljati.
3. Liječničko uvjerenje mora posebno potvrđivati da dotična osoba ne boluje ni od kakve bolesti koja bi se mogla pogoršati obavljanjem službe na moru ili koja bi je onesposobila za službu na moru, odnosno koja bi mogla ugroziti zdravlje drugih osoba na brodu.

Članak 4.

1. Za osobe mlađe od dvadeset jedne godine, liječničko uvjerenje važi za razdoblje od najviše godinu dana od dana izdavanja.
2. Za osobe koje su navršile dvadeset jednu godinu, nadležna vlast utvrđuje razdoblje važenja liječničkog uvjerenja.
3. Ako rok važenja uvjerenja istekne u tijeku putovanja, uvjerenje ostaje na snazi do završetka tog putovanja.

Članak 5.

Potrebno je poduzeti mjere kako bi se omogućilo da osobu kojoj nakon pregleda nije izdano uvjerenje još jednom pregleda jedan ili više medicinskih vještaka koji su neovisni od bilo kojeg vlasnika ribarskog broda ili organizacije vlasnika ribarskih brodova ili ribara.

Prilog 14

U Prilogu II Direktive 2007/59/EZ definirani su zdravstveni zahtjevi za strojovođe.

ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI

1. OPĆI ZAHTJEVI

1. Strojovođe ne smiju imati nikakvih zdravstvenih tegoba, niti uzimati lijekove, farmaceutske

proizvode ili sredstva koja bi lako mogla prouzročiti:

- iznenadan gubitak svijesti
- pomanjkanje pozornosti ili koncentracije
- iznenadnu nesposobnost obavljanja posla
- gubitak ravnoteže ili koordinacije
- znatno ograničenje pokretljivosti.

1.2. Vid

Potrebno je ispuniti sljedeće zahtjeve u pogledu vida:

- oštrina vida na daljinu s naočalama / kontaktnim lećama ili bez: 1.0; najmanje 0.5 za slabije oko
- maksimalne korekcijske leće: dalekovidnost +5 / kratkovidnost -8. Odstupanja su dozvoljena u iznimnim slučajevima i na temelju mišljenja specijaliste za očne bolesti. Tada liječnik odlučuje
- oštrina vida na blizinu i pri srednjoj udaljenosti: zadovoljavajuća, s naočalama / kontaktnim lećama ili bez
- kontaktne leće i naočale su dozvoljene, kada ih redovno kontrolira specijalist
- normalno raspoznavanje boja: uporaba priznatih testova, kao što je Ishihara, te po potrebi i drugih priznatih testova
- vidno polje: cjelovito
- vid na oba oka: učinkovit; ne zahtijeva se ako osoba ima odgovarajuću prilagodbu i iskustvo s dostatnom kompenzacijom. Isključivo u slučaju gubitka binokularnog vida nakon početka rada
- binokularni vid: učinkovit
- prepoznavanja signala u boji: test se temelji na prepoznavanju pojedinačnih boja, a ne na relativnim razlikama
- osjetljivost na kontraste: dobra
- bez progresivnih očnih bolesti
- očni implantati, keratotomije i keratektomije su dozvoljene samo pod uvjetom da ih se kontrolira godišnje ili povremeno prema odluci liječnika
- sposobnost podnošenja bljeskanja
- kontaktne leće u boji i fotokromatske leće nisu dozvoljene. Leće s UV filterom su dozvoljene.

1.3. Zahtjevi za sluh i govor

Zadovoljavajuć sluh dokazan audiogramom, odnosno:

- dovoljno oštar sluh za vođenje telefonskog razgovora i sposobnost da se čuju tonski znakovi upozorenja i poruke s radija.

Kao smjernice uzimaju se sljedeće vrijednosti:

- oštećenje sluha ne smije prelaziti 40 dB pri 500 i 1 000 Hz
- oštećenje sluha ne smije prelaziti 45 dB pri 2 000 Hz za uho koje slabije provodi zvuk
- ne smije postojati anomalija vestibularnog sustava
- ne smije postojati trajni poremećaj govora (u slučaju kada je potrebna glasna i jasna razmjena poruka)
- uporaba slušnih aparata dozvoljena je u posebnim slučajevima.

1.4. Trudnoća

U slučaju smanjene otpornosti ili na osnovi patološkog stanja, trudnoća se mora smatrati razlogom privremenog obustavljanja rada strojovođe. Moraju se primjenjivati zakonske odredbe za zaštitu trudnih vozačica.

2. MINIMALNI SADRŽAJ PREGLEDA PRIJE ZAPOŠLJAVANJA

2.1. Zdravstveni pregledi:

- opći zdravstveni pregled
- pregled osjetilnih funkcija (vid, sluh, raspoznavanje boja)
- analiza krvi i urina, između ostalog i radi ustanovljavanja moguće šećerne bolesti, ukoliko su takve analize potrebne radi ocjene fizičke sposobnosti kandidata
- elektrokardiogram (EKG) pri mirovanju
- testiranje na psihotropne tvari kao što su droge ili psihotropni lijekovi i zlouporaba alkohola, što dovodi u pitanje sposobnost kandidata za rad
- kognitivne sposobnosti: pozornost i koncentracija; pamćenje, opažanje, prosuđivanje
- komunikacija
- psihomotoričke sposobnosti: vrijeme reakcije, koordinacija ruku.

2.2 Psihološki pregledi za utvrđivanje sposobnosti za rad

Svrha je psiholoških pregleda utvrđivanje sposobnosti za rad pri zapošljavanju i radu s osobljem. Kod utvrđivanja sadržaja psihološke ocjene, ispitivanjima je potrebno ustanoviti da strojovođa ne pokazuje dokazane psihološke manjkavosti za obavljanje posla, posebno u pogledu operativne sposobnosti ili mogućih čimbenika osobnosti, koje bi mogle ugroziti sigurno obavljanje poslova.

3. REDOVNI PREGLEDI NAKON ZAPOŠLJAVANJA

3.1. Učestalost

Zdravstveni pregledi (fizičke sposobnosti) moraju se provoditi najmanje svake tri godine do dobne granice od 55 godina, a nakon toga svake godine.

Pored navedene učestalosti, liječnik akreditiran ili priznat u skladu s člankom 20. mora povećati učestalost pregleda, ukoliko to zahtijeva zdravstveno stanje člana osoblja.

Ne dovodeći u pitanje članak 16. stavak 1. potrebno je provesti odgovarajući zdravstveni pregled kada postoji sumnja da imatelj dozvole ili potvrde više ne ispunjava zdravstvene zahtjeve predviđene u dijelu 1. Priloga II.

Fizičku sposobnost potrebno je provjeravati redovito i nakon svake nezgode pri radu ili svakog prekidanja rada nakon nezgode u koju su bile uključene i osobe. Liječnik akreditiran ili priznat u skladu s člankom 20. može odlučiti da provede i dodatne odgovarajuće zdravstvene preglede, posebno nakon bolovanja koje je trajalo najmanje 30 dana. Poslodavac mora zahtijevati da liječnik akreditiran ili priznat u skladu s člankom 20. provjeri fizičku sposobnost strojovođe, ukoliko ga je poslodavac morao ukloniti s radnog mjesta iz sigurnosnih razloga.

3.2. Minimalni sadržaj redovnih zdravstvenih pregleda

Ukoliko strojovođa ispunjava kriterije pregleda prije zapošljavanja, redovni zdravstveni pregledi moraju uključivati barem sljedeće:

- opći zdravstveni pregled
- pregled osjetilnih funkcija (vid, sluh, raspoznavanje boja)
- analizu krvi i urina, za otkrivanje moguće šećerne bolesti, te ostalih bolesti na osnovi nalaza kliničkog pregleda
- testovi na droge, ako postoje kliničke indikacije.

Pored toga, za strojovođe starije od 40. godina mora se obaviti i EKG pri mirovanju.

Prilog 15

Izvadak iz Pravilnika o posebnim zdravstvenim uvjetima kojima moraju udovoljavati željeznički radnici koji neposredno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa (NN 53/91) - [Pravilnik o posebnim zdravstvenim uvjetima kojima moraju udovoljavati željeznički radnici koji neposredno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa](#)

Prilog 16

Izvadak iz Pravilnika o mjerilima i načinu utvrđivanja duševne, tjelesne i zdravstvene sposobnosti pirotehničara (NN 26/96)

Članak 2.

Pristupnici su dužni učiniti prethodni zdravstveni pregled.

Pirotehničari su dužni jednom godišnje učiniti naknadni zdravstveni pregled.

Rok za obavljanje naknadnog zdravstvenog pregleda počinje teći od nadnevka naznačenog na posljednjoj ispravi o sposobnosti, koju izdaje nadležna zdravstvena ustanova.

Pirotehničari mogu naknadni zdravstveni pregled učiniti i prije isteka roka iz stavka 2. ovog članka, po zahtjevu:

- nadležnog rukovoditelja u ovlaštenoj pravnoj osobi,
- inspektora Ministarstva unutarnjih poslova,
- nadležnog liječnika primarne zdravstvene zaštite i
- pirotehničara osobno.

Članak 3.

Zdravstveno stanje pristupnika i pirotehničara utvrđuje se na zdravstvenom pregledu prema mjerilima propisanom u Prilogu, koji je otiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Prilog iz stavka 1. ovoga članka sadrži i popis bolesti i zdravstvenih stanja koje čine zapreku za obavljanje poslova pirotehničara.

Članak 4.

Zdravstvena sposobnost pristupnika i pirotehničara utvrđuje se na temelju liječničkog pregleda i zdravstvene dokumentacije koja se sastoji od pregleda razvrstanih po specijalnostima:

1. Doktor medicine rada:

- prethodni specijalistički zdravstveni pregled djelatnika koji obavljaju poslove s povećanom opasnošću za život;
- spirometrija;
- EKG;

2. Laboratorij:

- cjelovita pretraga urina;
- uzimanje krvi iz vene;
- S, P, K - glukoza baze;
- sedimentacija eritrocita;
- Urea (S), Gama GT, SGOT, SGPT;
- K - eritrociti;
- K - leukociti;
- K - hemoglobin;

3. RTG pluća (ODELCA):

4. Okulist:

- pregled ortoreterom (vid, prostorni vid, raspoznavanje boja);
- pregled okulista;

5. Otorinolaringolog:

- pregled spec. ORL;
- totalna audiometrija;
- ispitivanja ravnoteže;

6. Psihološka obrada:

- kraći razgovor;
- ispitivanje perceptivnih, specijalnih i mehaničkih sposobnosti;
- ispitivanje okulomotorne koordinacije;
- ispitivanje konativnih crta osobnosti;

7. Neuropsihijatar:

- pregled neuropsihijatra ili;
- pregled psihijatra i neurologa (po indikciji EEG);

Članak 5.

Duševnu, tjelesnu i zdravstvenu sposobnost pristupnika i pirotehničara ocjenjuje povjerenstvo, kojega imenuje ministar unutarnjih poslova.

Za obavljanje uradaka iz stavka 1. ovoga članka, ministar može imenovati više povjerenstava.

Članak 6.

Povjerenstvo se sastoji od predsjednika i dva člana.

Predsjednik i jedan član povjerenstva su liječnici, i to specijalist medicine rada i psihijatar, a treći član je djelatnik Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 7.

Povjerenstvo daje ocjenu sposobnosti pristupnika i pirotehničara na temelju zdravstvene dokumentacije i specijalističke obrade koju je obavila nadležna zdravstvena ustanova te drugih podataka potrebnih za davanje ocjena i mišljenja.

Ocjenjujući sposobnost osoba iz stavka 1. ovoga članka, povjerenstvo može konzultirati i druge liječnike određenih specijalnosti.

Ako povjerenstvo utvrdi da su za davanje konačne ocjene potrebni dopunski zdravstveni pregledi, osoba iz stavka 1. ovoga članka upućuje se u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu.

Članak 8.

Zdravstvenu sposobnost pristupnika i pirotehničara na prethodnom ili naknadnom zdravstvenom pregledu, povjerenstvo ocjenjuje ocjenom: »sposoban za poslove pirotehničara«, ili »nesposoban za poslove pirotehničara«.

Ocjena se dostavlja ovlaštenoj pravnoj osobi te pristupniku ili pirotehničaru.

Ocjena iz stavka 1. ovog članka je konačna.

Članak 9.

Povjerenstvo pristupnika i pirotehničara ocjenjuje nesposobnim ukoliko utvrdi bolest, stanje, ozljedu ili njihovu posljedicu, odnosno tjelesnu manu koja je zapreka za uspješno obavljanje poslova pirotehničara ili ukoliko postoji kombinacija nekoliko kontraindikacija koje same po sebi nisu zapreka za rad na poslovima pirotehničara.

Članak 10.

Pristupnik i pirotehničar koji odbije pristupiti prethodnom ili naknadnom zdravstvenom pregledu oglašava se nesposobnim za obavljanje poslova pirotehničara.

Članak 11.

Ovlaštena pravna osoba obavlja organizaciju provedbe i vodi evidenciju pravodobnog obavljanja naknadnih zdravstvenih pregleda.

Članak 12.

Ovlaštena zdravstvena ustanova dužna je voditi posebnu evidenciju i čuvati zdravstvenu dokumentaciju pregledanih osoba.

Prilog

DUŠEVNA I TJELESNA ZDRAVSTVENA MJERILA KOJA PRISTUPNICI ZA PIROTEHNIČARE MORAJU ISPUNJAVATI

I. OPĆI ZAHTJEVI

- uredna funkcija gornjih, donjih ekstremiteta i kralježnice;
- uredna funkcija kardiovaskularnog sustava;
- uredna funkcija respiratornih organa;
- uredan vid i sluh;
- sanirano zubalo.

II. POPIS KONTRAINDIKACIJA

TJELESNI STATUS:

1. Izrazit adipozitet koji ometa normalne funkcije.

RESPIRATORNI SUSTAV:

2. aktivna tuberkuloza pluća i drugih organa;
3. respiratorna insuficijencija (bez obzira na etiologiju);
4. astma, emfizem;
5. alergijska stanja (rinitis, konjuktivitis i ostalo);
6. spontani pneumothoraks;
7. tumori i ostala stanja koja ometaju disanje;

KARDIOVASKULARNI SUSTAV:

8. reumatska groznica sa ili bez oštećenja srca;
9. sve prirođene i stečene mane kardiovaskularnog sustava;
10. kronično reumatsko oboljenje srca;

11. koronarna bolest i ishemična stanja aktualna ili preboljena;
12. ostala kronična oboljenja srčanih struktura kao i miokarda;
13. manifestna arterijska hipertenzija;
14. periferna arterijska insuficijencija okrajina;
15. izraziti varikoziteti donjih ekstremiteta sa znakovima insuficijencije perifernih vena. (postflebitični sindrom);
16. recidivirajući tromboflebitis, flebotromboza;
17. izražena hipotonija s prisutnim smetnjama;
18. poremećaji ritma srca i smetnje provođenja;
19. hemoroidalna bolest težeg stupnja;
20. sve vaskularne anomalije koje svojom veličinom i lokalizacijom ograničavaju punu tjelesnu aktivnost.

OKULISTIKA:

21. kronične upalne bolesti oka i vjeđa (uključivo alergijske);
22. stanja iza upala ili ozljeda oka: ekorioretinitis, uveitis, iridociklitis, neuritis vidnog živca;
23. katarakta;
24. duboka upala rožnice i zamućenje rožnice;
25. afakija i pseudoafakija;
26. glaukom;
27. ambliopija (vid slabiji od 0,7 bez prostornog vida);
28. refrakcijske smetnje (visus oba oka bez korekcije manje od 0,7 a s korekcijom na jednom oku manje od 1,0, a na drugom oku manje od 0,7);
29. poremećaj bulbomotora s poremećenim prostornim vidom;
30. poremećen osjet boja: protanomaliya manja od 0,5 i deuteranomaliya više od 5,0 jedinica;
31. ostale bolesti i stanja koje utječu na funkciju vida.

OTORINOLARINGOLOGIJA:

32. kronične alergijske i gnojne upale nosa;
33. ozena;
34. polipoza nosnih šupljina, veće devijacije septuma i veće hipertrofije konha (s funkcionalnim poremećajima);
35. kronični gnojni sinusitisi;
36. kronične upale srednjeg uha s perforacijom ili bez nje, mastoiditisi;
37. teže kronične upale ždrijela;
38. teške i kronične angine ili jače hipertrofije tonzila, teži poremećaji i smetnje govora;
39. kronični laringitisi (bez obzira na etiologiju) i polipoze, teži poremećaji i smetnje govora;
40. suženje ždrijela, grkljana i jednjaka s funkcionalnim poremećajima (bez obzira na etiologiju);
41. oštećenja labirinta s poremećajima ravnoteže;
42. široki skotomi u sluhu na jednom ili oba uha (više od 30 dcbl iza 1000 Hz) i ostale perceptivne i provodne naglušnosti preko 30 dcbl;
43. dublji skotomi u sluhu na jednom ili oba uha (više od 50 dcbl) na 4000 Hz;
44. stanje poslije ozljeda, operativnog zahvata, odnosno druge smetnje koje uzrokuju funkcionalne poremećaje;
45. patološka stanja štitnjače.

GASTROINTESTINALNI SUSTAV:

46. varikoziteti jednjaka;
47. peptički ulkus (aktivni ili recidivirajući) i teži refluks jednjaka;
48. hepatitis (akutni ili kronični bez obzira na etiol.) i ostala oštećenja jetre;
49. pancreatitis (ac. ili chr. bez obzira na etiologiju) i ostala oštećenja gušterače;
50. kronične bolesti želuca i crijeva (stenoze, fistule, ulkus, kolitis, Kronova bolest...);
51. hernije (vanjske i unutarnje);
52. upale i opstrukcije žučnog mjehura i vodova, te kalkuloza;
53. ostale bolesti i stanja (uključujući i ona nakon kirurških zahvata) s ometanjem funkcije.

UROGENITALNI SUSTAV:

- 54. prirođeni i stečeni poremećaji urogenitalnog sustava sa poremećajem funkcija;
- 55. upalna oboljenja urogenitalnog sustava;
- 56. kalkuloza urinarnog sustava.

GINEKOLOGIJA:

- 57. kronične upale i neoplazme dojke, mastopatije, ako izazivaju teškoće;
- 58. sve neoplazme genitalnog sustava ako izazivaju funkcionalne teškoće;
- 59. trudnoća;
- 60. sve akutne i kronične upale maternice, jajovoda i jajnika, ako izazivaju teškoće.

MJERILA ZA PSIHOLOGIJSKU OBRADU:

- 61. perceptivni faktor (do -0,5 standardne devijacije);
- 62. spacijalni faktor (do -0,5 standardne devijacije);
- 63. mehanički faktor (do -0,5 standardne devijacije);
- 64. okulomotorna koordinacija utvrđena na Bonnardelovoj sinusoidi u skladu s normama instrumenta;
- 65. poremećaj osobnosti izvan očekivanih mjerila.

PSIHIJARIJA:

- 66. akutni i kronični moždani sindrom;
- 67. endogene ili funkcionalne psihoze (manifestne ili u remisiji);
- 68. paranoidna stanja;
- 69. reaktivna stanja - učestala;
- 70. alkoholizam i ovisnost o drogama;
- 71. sklonost stanjima panike;
- 72. pokušaj samoubojstva;
- 73. duševna zaostalost;
- 74. neuroze s jače izraženim smetnjama;

- 75. emocionalna nezrelost;
- 76. psihopatija i »border line«;
- 77. posttraumatski stresni sindrom.

NEUROLOGIJA:

- 78. heredodegenerativna oboljenja živčanog i mišićnog sustava;
- 79. centralni (spastički), piramidni, ekstrapiramidni i cerebralni, periferni (mlohavi) kao i diseminirani sindrom - bez obzira na etiologiju;
- 80. utvrđena epilepsija, katalepsija i narkolepsija;
- 81. EEG paroksizmalno disritmički ili fokalno promijenjen nalaz;
- 82. migrena;
- 83. tumori perifernog i središnjeg živčanog sustava;
- 84. cerebralna, cerebelarna i spinalna vaskularna oboljenja, aktualna ili preboljela sa i bez ispada bez obzira na etiologiju (vaskularne malformacije, krvarenja, embolije, ishemije, anoksije, cerebralne tromboze velikih cerebralnih vena i sinusa te ekstrakranijalnih arterija na vratu);
- 85. izraziti tremor prstiju na rukama, smetnje ravnoteže (distaksija i disbazija), poremećena koordinacija prst - nos, prst - prst (zatvorenih očiju);
- 86. upalni intrakranijalni procesi s posljedicama (meningoencefalitis, encefalitis, apsces, empijem);
- 87. posttraumatska encefalopatija i mijelopatija.

DERMATOLOGIJA:

- 88. psorijaza, ekcemi, kronična upalna oboljenja kože, kronična furunkuloza i mikoze koji utječu na funkciju;
- 89. sklerodermija i druge kolagenoze;
- 90. ostale bolesti kože i sluznica koje utječu na funkciju.

ENDOKRINI SUSTAV I METABOLIZAM:

- 91. manifestna šećerna bolest;
- 92. blaga šećerna bolest (bez medikamentozne terapije);
- 93. giht i ekvivalenti;
- 94. hiper i hipofunkcije štitnjače, hipofize i nadbubrežnih žlijezda;

95. sve bolesti i disfunkcije sustava spolnih hormona.

NALAZ KRVI I KRVOTVORNIH ORGANA:

96. kongenitalne anemije;

97. izrazite i dugotrajne anemije;

98. ostala utvrđena hemopoetska oboljenja i bolesti koagulacije;

99. HIV - pozitivan nalaz seruma;

100. stanje nakon splenektomije (bez obzira na etiologiju).

LOKOMOTORNI SUSTAV:

101. skolioze i kifoze težeg stupnja koje utječu na funkciju;

102. degenerativne bolesti (spondiloza, artroza, artropatija, osteopatija i sl.) ometanjem funkcije;

103. reumatoidni artritis, spondilohondroza i ostale upalne bolesti veziva;

104. osteomijelitis (akutni, kronični recidivirajući);

105. habitualne luksacije velikih zglobova (neizliječene)

106. ozljede koljena (meniskusa ili ligamena) s nestabilnošću koljena;

107. bolesti intervertebralnog diska (sa rengenom utvrđene promjene, sa ili bez smetnji);

108. ankiloze i kontrakture koje utječu na normalnu funkciju;

109. urođene ili stečene anomalije šake koje utječu na normalnu funkciju ruke;

110. urođene ili stečene anomalije stopala koje utječu na normalnu funkciju noge,

111. ostale bolesti lokomotornog sustava koje imaju utjecaj na normalnu funkciju;

112. posljedice prijeloma s funkcionalnim poremećajima.

Prilog 17

Trudnice, žene koje su nedavno rodile i dojilje.

Izvadak iz Direktive Vijeća 92/85/EEZ o uvođenju mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravlja trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnome mjestu

Definicije

Za potrebe ove Direktive:

- a) „trudna radnica” znači trudna radnica koja o svojem stanju obavijesti svojeg poslodavca u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i/ili nacionalnom praksom;
- b) „radnica koja je nedavno rodila” znači radnica koja je nedavno rodila u smislu nacionalnog zakonodavstva i/ili nacionalne prakse i koja o svojem stanju obavijesti svojeg poslodavca u skladu s tim zakonodavstvom i/ili praksom;
- c) „radnica koja doji” znači radnica koja doji u smislu nacionalnog prava i/ili nacionalnom prakse i koja o svojem stanju obavijesti svojeg poslodavca u skladu s tim zakonodavstvom i/ili praksom.

Članak 3.

Smjernice

1. U dogovoru s državama članicama i uz pomoć Savjetodavnog odbora za sigurnost, higijenu i zaštitu zdravlja na radu, Komisija sastavlja smjernice o procjeni kemijskih, fizičkih i bioloških sredstava i industrijskih procesa koji se smatraju opasnim za sigurnost i zdravlje radnica u smislu članka 2.

Smjernice iz prvog podstavka također se odnose na pokrete i položaje tijela, psihički i fizički umor te druge oblike fizičkog i psihičkog stresa povezanog s poslovima koje obavljaju radnice u smislu članka 2.

2. Smjernice iz stavka 1. trebaju poslužiti kao osnova za procjene iz članka 4. stavka 1.

U tu svrhu države članice upoznaju s ovim smjernicama sve poslodavce i radnice i/ili njihove predstavnike u pojedinoj državi članici.

Članak 4.

Procjena i obavješćivanje

1. Za sve aktivnosti kod kojih postoji osobita opasnost od izlaganja sredstvima, procesima ili radnim uvjetima navedenim u nepotpunom popisu u Prilogu I., poslodavac u dotičnom poduzeću i/ili ustanovi samostalno ili putem službi za zaštitu i prevenciju iz članka 7. Direktive 89/391/EEZ procjenjuje vrstu, razmjer i trajanje izlaganja radnica u smislu članka 2., kako bi:

- procijenio svaku opasnost za sigurnost ili zdravlje i sve posljedice na trudnoću ili dojenje koje mogu imati radnice u smislu članka 2.,

- odlučio koje mjere treba poduzeti.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 10. Direktive 89/391/EEZ, o rezultatima procjena iz stavka 1. i o svim mjerama koje treba poduzeti u vezi sa zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu obavješćuju se radnice u smislu članka 2. i radnice koje bi se mogle naći u jednoj od situacija iz članka 2. i/ili njihovi predstavnici u dotičnim poduzećima i/ili ustanovama.

Članak 5.

Daljnje radnje nakon obavljenih procjena

1. Ako rezultati procjena iz članka 4. stavka 1. ukazuju na postojanje opasnosti za sigurnost i zdravlje ili posljedice na trudnoću ili dojenje radnica u smislu članka 2., poslodavac, ne dovodeći u pitanje članak 6. Direktive 89/391/EEZ, poduzima potrebne mjere kako bi privremenom promjenom radnih uvjeta i/ili radnog vremena dotičnih radnica osigurao da se izbjegne izlaganje tih radnica takvim opasnostima.
2. Ako je promjena radnih uvjeta i/ili radnog vremena tehnički i/ili objektivno neizvediva, ili se ne može zahtijevati iz dokazano opravdanih razloga, poslodavac poduzima potrebne mjere kako bi dotičnu radnicu premjestio na drugo radno mjesto.
3. Ako je premještanje na drugo radno mjesto tehnički i/ili objektivno neizvedivo, ili se ne može zahtijevati iz dokazano opravdanih razloga, dotičnoj radnici dodjeljuje se dopust u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i/ili nacionalnom praksom za cijelo razdoblje potrebno da se zaštite njezina sigurnost i zdravlje.
4. Odredbe ovog članka primjenjuju se mutatis mutandis u slučaju da radnica koja obavlja aktivnost zabranjenu u skladu s člankom 6. zatrudni ili počne dojit i o tome obavijesti svojeg poslodavca.

Članak 6.

Slučajevi u kojima je izlaganje zabranjeno

Uz opće odredbe o zaštiti radnika, posebno one koje se odnose na granične vrijednosti izlaganja na radnom mjestu:

1. trudne radnice u smislu članka 2. točke (a) ne smiju ni uz koje uvjete biti obvezne obavljati dužnosti za koje je procijenjena opasnost od izlaganja sredstvima i radnim uvjetima navedenima u Prilogu II. odjeljku A, koje bi ugrozile njihovu sigurnost ili zdravlje;
2. radnice koje doje u smislu članka 2. točke (c) ne smiju ni uz koje uvjete biti obvezne obavljati dužnosti za koje je procijenjena opasnost od izlaganja sredstvima i radnim uvjetima navedenima u Prilogu II. odjeljku B, koje bi ugrozile njihovu sigurnost ili zdravlje.

Članak 7.

Noćni rad

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da radnice iz članka 2. ne budu obvezne raditi noću tijekom trudnoće i u razdoblju neposredno nakon poroda koje određuje državno tijelo nadležno za sigurnost i zaštitu zdravlja, uz uvjet da se predoči, u skladu s propisima država članica, liječnički certifikat kojim se potvrđuje da je to neophodno za sigurnost i zdravlje radnice koje se to tiče.
2. Mjere iz stavka 1. moraju uključivati mogućnost, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i/ili nacionalnom praksom, za:

a) premještaj na dnevni posao; ili

b) odsutnost s posla ili produljenja roditeljnog dopusta kada je takav premještaj tehnički i/ili objektivno neizvediv ili se ne može zahtijevati iz dokazano opravdanih razloga.

Članak 8.

Rodiljni dopust

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi radnicama u smislu članka 2. osigurale pravo na neprekidan roditeljni dopust od najmanje 14 tjedana raspoređenih prije i/ili nakon poroda, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksom.

2. Rodiljni dopust zajamčen stavkom 1. mora uključivati obvezni roditeljni dopust od najmanje dva tjedna raspoređena prije i/ili nakon poroda, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksom.

Članak 9.

Odsutnost s posla radi trudničkih pregleda

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi trudnim radnicama u smislu članka 2. točke (a) osigurale pravo, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksom, na plaćenu odsutnost s posla kako bi obavile trudničke preglede ako se takvi pregledi moraju obaviti u radno vrijeme.

Članak 10.

Zabrana otpuštanja

Kako bi se radnicama u smislu članka 2. zajamčilo korištenje prava na sigurnost i zaštitu zdravlja koja im se priznaju ovim člankom, propisuje se da:

1. države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi zabranile otpuštanje radnica u smislu članka 2. tijekom razdoblja od početka njihove trudnoće do kraja roditeljnog dopusta iz članka 8. stavka 1., osim u izvanrednim slučajevima nevezanim za njihovo stanje koje dopušta nacionalno zakonodavstvo i/ili praksa, pri čemu, prema potrebi, svoj pristanak mora dati nadležno tijelo;

2. ako radnica u smislu članka 2. bude otpuštena tijekom razdoblja iz točke 1., poslodavac mora pismeno navesti dokazano opravdane razloge za njeno otpuštanje;

3. države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi zaštitile radnice u smislu članka 2. od posljedica otpuštanja koje je nezakonito na temelju točke 1.

PRILOG I.

NEPOTPUNI POPIS SREDSTAVA, PROCESA I RADNIH UVJETA iz članka 4. stavka 1.

A. Sredstva

1. Fizička sredstva, ako se smatraju sredstvima koja uzrokuju lezije fetusa i/ili mogu izazvati odvajanje posteljice, a posebno:

- a) udarci, vibracije ili pokreti;
- b) rukovanje teškim teretima, a posebno onima opasnim za leđni i lumbalni dio tijela;
- c) buka;
- d) ionizirajuće zračenje (*);
- e) neionizirajuće zračenje;
- f) ekstremna hladnoća ili vrućina;
- g) pokreti i položaji tijela, kretanje - bilo unutar ili izvan ustanove - psihički i fizički umor i ostala fizička opterećenja vezana za aktivnost radnice u smislu članka 2. Direktive.

2. Biološka sredstva

Biološka sredstva rizičnih skupina 2., 3. i 4. u smislu članka 2. točke (d) brojeva 2, 3 i 4 Direktive 90/679/EEZ, ako je poznato da ta sredstva ili terapijske mjere koje se primjenjuju u slučaju oštećenja izazvanih tim sredstvima ugrožavaju zdravlje trudnica i nerođenog djeteta i ako se još ne pojavljuju u Prilogu II.

3. Kemijska sredstva

Sljedeća kemijska sredstva, ako je poznato da ugrožavaju zdravlje trudnica i nerođenog djeteta i ako se još ne pojavljuju u Prilogu II.:

- a) tvari u Direktivi 67/548/EEZ, označene s R 40, R 45, R 46 i R 47, ako se još ne pojavljuju u Prilogu II.;
- b) kemijska sredstva iz Priloga I. Direktivi 90/394/EEZ;
- c) živa i živini derivati;
- d) antimitotički lijekovi;
- e) ugljični monoksid;
- f) opasna kemijska sredstva koja se dokazano apsorbiraju putem kože.

B. Procesi

Industrijski procesi popisani u Prilogu I. Direktivi 90/394/EEZ.

C. Radni uvjeti

Podzemni rad u rudniku.

PRILOG II.

NEPOTPUNI POPIS SREDSTAVA I RADNIH UVJETA

iz članka 6.

A. Trudne radnice u smislu članka 2. točke (a)

1. Sredstva

a) Fizička sredstva

Rad u hiperbaričnom okružju, npr. komore pod pritiskom i ronjenje.

b) Biološka sredstva

Sljedeća biološka sredstva:

- toksoplazma,
- virus rubeole,

osim ako su trudne radnice imunizacijom dokazano na odgovarajući način zaštićene od takvih sredstava.

c) Kemijska sredstva

Olovo i derivati olova ako postoji opasnost da ljudski organizam apsorbira ta sredstva.

2. Radni uvjeti

Podzemni rad u rudniku.

B. Radnice koje doje u smislu članka 2. točke (c)

1. Sredstva

a) Kemijska sredstva

Olovo i derivati olova, ako postoji opasnost da ljudski organizam apsorbira ta sredstva.

2. Radni uvjeti

Podzemni rad u rudniku.

Prilog 18

Izvadak iz Pravilnika o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja i uvjetima kojima mora udovoljavati poduzetnik koji obavlja liječničke preglede zrakoplovnog osoblja (NN 31/10, 110/11)

Zrakoplovno osoblje

Članak 3.

(1) Zrakoplovnim osobljem koje u skladu sa ovim Pravilnikom podliježe liječničkim pregledima i procjeni zdravstvene sposobnosti smatraju se:

- a) članovi letačke posade: piloti aviona, helikoptera, zračnih brodova, zrakoplova s pogonjenim uzgonom, jedrilica, slobodnih balona, navigatori leta i inženjeri leta;
- b) osoblje kontrole zračnog prometa: kontrolori zračnog prometa i studenti kontrolori zračnog prometa;
- c) padobranici, piloti mikrolakih zrakoplova, piloti parajedrilica i ovjesnih jedrilica.

(2) Članovi kabinske posade zrakoplova podliježu liječničkim pregledima i procjeni zdravstvene sposobnosti u skladu s ovim Pravilnikom, ako propisom koji propisuje uvjete za članove kabinske posade zrakoplova nije drukčije propisano.

Zdravstvena sposobnost

Članak 4.

(1) Zdravstvena sposobnost zrakoplovnog osoblja i članova kabinske posade zrakoplova uključuje udovoljavanje fizičkim i mentalnim zahtjevima, zahtjevima vida i raspoznavanja boja, te zahtjevima sluha.

(2) Fizički i mentalni zahtjevi: kandidat ili imatelj svjedodžbe izdane u skladu s ovim Pravilnikom ne smije imati:

- a) bilo kakvu abnormalnost, urođenu ili stečenu,
- b) bilo kakvu aktivnu, latentnu, akutnu ili kroničnu nesposobnost,
- c) bilo kakvu ranu, ozljedu ili postoperativnu tegobu,
- d) bilo kakve posljedice ili nuspojave ukoliko uzima bilo koji propisani lijek ili lijek koji se uzima bez recepta u terapijske, dijagnostičke ili preventivne svrhe, a koje bi prouzročile određeni stupanj funkcionalne nesposobnosti, koja bi dovela do iznenadne nesposobnosti za sigurno korištenje povlastica dozvole i /ili ovlaštenja.

(3) Zahtjevi vida: sljedeće bi trebalo biti usvojeno za testiranje oštine vida:

- a) testiranje se treba provoditi u okruženju sa razinom osvjetljenja koja odgovara za redovno uredsko osvjetljenje (30-60 cd/m²).
- b) oštrinu vida treba mjeriti pomoću niza Landoltovih prstena ili sličnim optotipom, postavljenim na odgovarajuću udaljenost od podnositelja zahtjeva ovisno o načinu testiranja.

(4) Raspoznavanje boja: podnositelj zahtjeva će morati dokazati sposobnost opažanja boja koja je potrebna za sigurno obavljanje poslova. Podnositelj zahtjeva će biti testiran za sposobnost da ispravno raspozna niz pseudoizokromatskih ploča na dnevnom svjetlu ili umjetnom svjetlu iste frekvencije kao što pruža CIE (*International Commission on Illumination*) standardni illuminat C ili D65.

(5) Zahtjevi sluha: kandidat mora demonstrirati performanse sluha dovoljne za sigurno korištenje povlastica dozvole i /ili ovlaštenja. Kandidati ili imatelji svjedodžbe izdane u skladu s ovim Pravilnikom bit će ispitani čistom tonalnom audiometrijom ili u tihoj sobi testom šapata i glasnog govora, ovisno o zahtjevima pojedine kategorije zdravstvene sposobnosti.

(6) Da bi mogao zahtijevati ili koristiti povlastice određene dozvole i/ili ovlaštenja kandidat ili imatelj dozvole mora imati važeću svjedodžbu, koja je izdana u skladu s ovim Pravilnikom, a koja je primjerena povlasticama dozvole i/ili ovlaštenja.

Gubitak zdravstvene sposobnosti

Članak 5.

(1) Imatelj svjedodžbe ne smije koristiti povlastice dozvole i/ili ovlaštenja kada je svjestan odstupanja ili gubitka svoje zdravstvene sposobnosti, a koje bi moglo ugroziti sigurno korištenje tih povlastica.

(2) Imatelj svjedodžbe ne smije uzimati nikakav lijek koji se izdaje na liječnički recept ili lijek koji se izdaje bez liječničkog recepta, te ne smije biti podvrgnut bilo kakvoj terapiji, ako nije siguran da taj lijek ili terapija neće utjecati na njegovu sposobnost za sigurno korištenje povlastica dozvole i/ili ovlaštenja, a ako postoji bilo kakva sumnja, mora zatražiti savjet od AMS, AMC ili AME.

(3) Imatelj svjedodžbe mora bez odgađanja zatražiti mišljenje AMS, AMC ili AME, ako je podvrgnut:

- a) prihvatu u bolnicu ili kliniku na više od 12 h; ili
- b) kirurškom zahvatu ili dijagnostičkom ili drugom invanzivnom postupku; ili
- c) redovitoj uporabi lijekova; ili
- d) stalnom korištenju korektivnih leća.

(4) Imatelj svjedodžbe mora u pisanom obliku izvijestiti Agenciju za civilno zrakoplovstvo što prije, a najkasnije u roku 21 dan, u slučaju:

- a) svake teže ozljede koja utječe na sposobnost djelovanja kao člana posade; ili
- b) svake bolesti koja utječe na sposobnost djelovanja kao člana posade; ili
- c) ozljede, bolesti ili trudnoće,

Svjedodžba će se smatrati nevažećom.

(5) U slučaju ozljeda i bolesti iz stavka 4. ovoga članka, svjedodžba se ponovno može izdati ili poslije liječničkog pregleda koji određuje Agencija za civilno zrakoplovstvo ili ako to smatra prihvatljivim, bez podvrgavanja liječničkom pregledu.

(6) U slučaju trudnoće iz stavka 4. točke c. ovoga članka, Agencija za civilno zrakoplovstvo može odobriti izdavanje svjedodžbe pod određenim uvjetima koje smatra prihvatljivim. Svjedodžba se može izdati poslije liječničkog pregleda koji je određen po prestanku trudnoće.

Uporaba lijekova, omamljujućih sredstava i psihoaktivnih supstanci

Članak 6.

(1) Imatelj svjedodžbe ne smije koristiti povlastice dozvole i/ili ovlaštenja ako uzima bilo kakve lijekove koji se izdaju na liječnički recept ili lijekove koji se izdaju bez liječničkog recepta, omamljujuća sredstva ili psihoaktivne supstance, uključujući one koji se koriste za liječenje bolesti ili poremećaja, ukoliko je svjestan bilo kakvih popratnih pojava koje su nespojive sa sigurnim korištenjem povlastice dozvole i/ili ovlaštenja.

(2) Na sve postupke koji zahtijevaju uporabu opće ili spinalne anestezije koji uzrokuju zdravstvenu nesposobnost za razdoblje od najmanje 48 sati i na sve postupke koji zahtijevaju lokalnu ili djelomičnu anesteziju koji uzrokuju zdravstvenu nesposobnost kroz razdoblje od najmanje 12 sati, odgovarajuće se primjenjuje stavak 1. ovoga članka.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti

Članak 7.

(1) Zdravstvena sposobnost zrakoplovnog osoblja i članova kabinske posade zrakoplova utvrđuje se na temelju liječničkih pregleda kojima se provjerava udovoljavanje fizičkim i mentalnim zahtjevima, zahtjevima vida i raspoznavanja boja, te zahtjevima sluha iz članka 4. ovoga Pravilnika, koje obavljaju AMC i AME.

(2) Zdravstvenu sposobnost osoblja iz stavka 1. ovoga članka, a koje nije zadovoljno ocjenom zdravstvene sposobnosti, nakon podnošenja zahtjeva za preispitivanje te ocjene utvrđuje liječničko povjerenstvo drugog stupnja koje s popisa stručnjaka imenuje Agencija za civilno zrakoplovstvo.

Kategorije zdravstvene sposobnosti

Članak 8.

Kategorije zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja su:

- a) Kategorija 1, u koju spadaju prometni piloti aviona, helikoptera i zrakoplova s pogonjenim uzgonom, profesionalni piloti aviona, helikoptera, zračnog broda i zrakoplova s pogonjenim uzgonom, piloti višečlane posade aviona;
- b) Kategorija 2, u koju spadaju: privatni piloti aviona, helikoptera, zračnog broda i zrakoplova s pogonjenim uzgonom, piloti jedrilice, piloti motorne jedrilice, piloti slobodnog balona, piloti zračnog broda, piloti mikrolakih letjelica, navigatori i inženjeri leta;
- c) Kategorija 2 – nacionalna, prema nacionalnim zahtjevima, u koju spadaju: padobranc i kabinska posada i
- d) Kategorija 3, u koju spadaju: kontrolori zračnog prometa i studenti kontrolori zračnog prometa.

Liječnički pregledi

Članak 9.

- (1) Po opsegu i sadržaju liječnički pregledi mogu biti inicijalni, redoviti, dodatni i izvanredni.
- (2) Inicijalni liječnički pregled podrazumijeva medicinsko sveobuhvatni pregled koji kandidat obavlja prvi puta u svrhu stjecanja svjedodžbe, a obuhvaća pregled svih sustava sukladno zdravstvenim zahtjevima pojedine kategorije zdravstvene sposobnosti. Inicijalni liječnički pregled mora se obaviti u državi izdavanja dozvole zrakoplovnog osoblja ili članova kabinske posade zrakoplova.
- (3) Redoviti pregled može biti standardni i prošireni.
  - (a) Redoviti standardni pregled podrazumijeva periodični opći pregled određenih sustava sukladno zdravstvenim zahtjevima pojedine kategorije zdravstvene sposobnosti i mora biti obavljen u razdoblju važenja svjedodžbe tj. u razdoblju od 45 dana prije isteka važenja svjedodžbe.
  - (b) Redoviti prošireni pregled podrazumijeva redoviti obimniji pregled određenih sustava sukladno zdravstvenim zahtjevima kategorija 1 i 3 zdravstvene sposobnosti i mora biti obavljen u razdoblju važenja svjedodžbe.
- (4) Dodatni pregled podrazumijeva pregled koji se prema procjeni AME, AMC ili AMS traži od kandidata, a u slučaju kada kod kandidata dolazi do određenih odstupanja u odnosu na zahtjeve određene kategorije zdravstvene sposobnosti koja nisu takva da bi kandidat bio ocijenjen nesposobnim, ili kada postoji opravdana sumnja u zdravstvenu sposobnost kandidata/imatelja svjedodžbe. Dodatni pregled obavlja se kod specijaliste prihvatljivog Agenciji za civilno zrakoplovstvo.
- (5) Izvanrednim pregledom smatra se svaki pregled zatražen od strane imatelja dozvole, Agencije za civilno zrakoplovstvo, inspektora ili poslodavca. Izvanredni pregled za sve kategorije zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja mora se obaviti u AMC. Razlozi za izvanredni pregled su gubitak zdravstvene sposobnosti ili to mogu biti vjerodostojni podaci koji izazivaju sumnju glede psihičke ili fizičke sposobnosti imatelja dozvole za sigurno korištenje povlastica dozvole i/ili ovlaštenja. Izvori ovakvih podataka mogu biti nesreće ili nezgode, problemi u radnom okruženju, tijekom školovanja, stručnih provjera i slično. Opseg i sadržaj pregleda ovisi o razlogu dolaska ili upućivanja imatelja dozvole na izvanredni pregled.

Obavljanje liječničkih pregleda

Članak 10.

- (1) Kandidat/imatelj svjedodžbe ispunjava zahtjev za izdavanje svjedodžbe, čiji je izgled i sadržaj definiran u Dodatku 1 ovoga Pravilnika. Za inicijalni liječnički pregled kandidat i dalje prema procjeni AME/AMC ili na zahtjev nadležnog tijela imatelj mora dostaviti potvrdu izabranog obiteljskog liječnika o osobnom zdravstvenom statusu. Podnositelj zahtjeva mora potpisati izjavu da li je prethodno prošao liječnički pregled i, ako jest, datum, mjesto i ocjenu zdravstvene sposobnosti. Ukoliko je izdavanje svjedodžbe prethodno bilo odbijeno ili je svjedodžba poništena ili suspendirana, potrebno je navesti razloge. Lažna izjava ili navodi koji bi doveli u zabludu AME-a bit će prijavljeni Agenciji za civilno zrakoplovstvo koje će poduzeti odgovarajuće mjere, a izdavanje svjedodžbe će se odbiti.
- (2) AME utvrđuje identitet kandidata/imatelja svjedodžbe uvidom u osobnu iskaznicu ili drugi identifikacijski dokument sa fotografijom i dozvolu zrakoplovnog osoblja, te ga upozorava na materijalnu i kaznenu odgovornost za podatke unesene u zahtjev za dobivanje svjedodžbe.
- (3) Za kategoriju 1 zdravstvene sposobnosti liječnički pregled obavlja se prema zahtjevima i na način propisan u Dodatku 3 ovoga Pravilnika. Inicijalni i redoviti prošireni liječnički pregled mora biti obavljen u AMC-u, a redoviti standardni liječnički pregled može biti obavljen od strane AME-a.

- (4) Za kategoriju 2 zdravstvene sposobnosti liječnički pregled obavlja se prema zahtjevima i na način propisan u Dodatku 3 ovoga Pravilnika. Inicijalni i redoviti standardni liječnički pregled mogu biti obavljani u AMC-u ili od strane AME-a.
- (5) Za kategoriju 2 – nacionalnu zdravstvene sposobnosti, liječnički pregled obavlja se prema zahtjevima propisanim u Dodatku 2 ovoga Pravilnika. Inicijalni i redoviti standardni liječnički pregled mogu biti obavljani u AMC-u ili od strane AME-a.
- (6) Za kategoriju 3 zdravstvene sposobnosti liječnički pregled obavlja se prema zahtjevima i na način propisan u Dodatku 4 ovoga Pravilnika. Inicijalni liječnički pregled mora biti obavljen u AMC-u, a redoviti standardni liječnički pregled može biti obavljen od strane AME-a.
- (7) Nakon obavljenog liječničkog pregleda AME mora usuglasiti rezultate liječničkih pregleda, donijeti ocjenu zdravstvene sposobnosti i potpisati izvještaj o obavljenom liječničkom pregledu. Preslika izvještaja o obavljenom liječničkom pregledu za kategorije 1, 2 i 3 zdravstvene sposobnosti sa pripadajućom medicinskom dokumentacijom, zajedno sa preslikom obrasca zahtjeva za izdavanje svjedodžbe i preslikom izdane svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti ili obavijesti o neudovoljavanju zdravstvenim uvjetima AME mora u roku 5 dana od dana obavljenog liječničkog pregleda poslati u Agenciju za civilno zrakoplovstvo.
- (8) Ukoliko nisu zadovoljeni zdravstveni zahtjevi za pojedinu kategoriju zdravstvene sposobnosti, kandidatu se neće izdati svjedodžba o zdravstvenoj sposobnosti dok nisu ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) akreditirani medicinski zaključak, donijet od strane AMS-a ukazuje da je, u posebnim okolnostima, neispunjenje bilo kojeg zahtjeva takvo da neće ugroziti sigurno korištenje povlastica dozvole/ovlaštenja;
- (b) uzeti su u obzir odgovarajuće sposobnosti, vještine i iskustvo podnositelja zahtjeva i operativni uvjeti, i
- (c) u svjedodžbu ili dozvolu upisano je odgovarajuće ograničenje povlastica dozvole i/ili ovlaštenja.
- (9) Kandidata se mora ocijeniti sposobnim ili nesposobnim, ili ga treba uputiti Agenciji za civilno zrakoplovstvo za upisivanje ili povlačenje određenih ograničenja povlastica dozvole i/ili ovlaštenja. AME mora usmeno i prema potrebi pisano izvijestiti kandidata o svakom stanju (medicinskom, operativnom ili drugom ograničenju povlastica dozvole i/ili ovlaštenja) koje bi mu moglo ograničiti stručno osposobljavanje i/ili korištenje povlastica dozvole i/ili ovlaštenja.
- (10) Ukoliko je imatelj svjedodžbe ocijenjen zdravstveno nesposobnim unutar važenja svjedodžbe, ne smije koristiti povlastice dozvole i/ili ovlaštenja.
- (11) Nakon što je započeo pregled kod jednog AME ili AMC, kandidat/imatelj svjedodžbe ne smije započeti novi pregled.
- (12) Ako u okviru poslova i zadaća zrakoplovno ili kabinsko osoblje mora ispunjavati zdravstvene zahtjeve prema propisima zaštite zdravlja i zaštite na radu, kandidat/imatelj dozvole mora, osim zdravstvenih pregleda u skladu sa ovim Pravilnikom, obavljati i preglede koji su određeni tim propisima.
- (13) Medicinska povjerljivost će se poštivati u svim postupcima.